

**AKTUALIZACE MANAGEMENT PLANU
LEDNICKO-VALTICKÉHO AREÁLU
NA LÉTA 2020–2024**

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.
Zámecké náměstí 69
691 44 Lednice

srpen2020

Projekt byl realizován s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

Zámecké náměstí 69
691 44 Lednice

Aktualizace Management Planu Lednicko-valtického areálu na léta 2020–2024
srpen 2020

Autoři:

Ing. Dalibor Pituch¹, tel. +420 731 507 404, e-mail dalibor.pituch@centrum.cz

Ing. Jan Vybíral², tel. +420 724 523 300, e-mail jan.vybiral@dolnimorava.org

¹ A, B.1, B.3.3 Analýza druhů pozemků, B.4, B.5.1, B.5.2, B.5.4, B.5.5, B.5.7, B.6.1, B.6.2, B.6.4, B.6.5, B.7, B.8, C, D, aparát, redakce, formátování, korektury

² Úvodní slovo, Abstrakt, B.2, B.3, B.5.3, B.5.6, B.5.9, B.5.10, B.6.3, B.6.6

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	6
ABSTRAKT	8
ABSTRACT	9
A OBECNÁ CHARAKTERISTIKA STATKU A MANAGEMENT PLANU	10
A.1 Základní informace o statku	10
A.1.1 <i>Název statku</i>	10
A.1.2 <i>Výjimečná světová hodnota</i>	10
A.1.3 <i>Hodnoty statku</i>	14
A.1.4 <i>Autenticita a integrita</i>	18
A.1.5 <i>Indikátory sledování hodnot a stability OUV</i>	19
A.2 Cíle Management Planu	20
B ANALYTICKÁ ČÁST	22
B.1 Identifikace statku	22
B.2 Odborně popisné údaje	24
B.2.1 <i>Historie statku</i>	24
B.2.2 <i>Slovní popis statku</i>	26
B.3 Současný stav a rizikové faktory.....	33
B.3.1 <i>Fyzický stav dochování</i>	33
B.3.2 <i>Významné investiční akce v posledních pěti letech</i>	36
B.3.3 <i>Současné využívání statku</i>	37
B.3.4 <i>Negativní faktory</i>	40
B.4 Právní rámec.....	46
B.4.1 <i>Právní předpisy</i>	46
B.4.2 <i>Výkon správy a péče</i>	53
B.5 Dokumenty uchování a péče	59
B.5.1 <i>Územně plánovací dokumentace</i>	59
B.5.2 <i>Další dokumenty pro správu statku</i>	74
B.5.3 <i>Připravenost obnovy statku</i>	80
B.5.4 <i>Koncepce cestovního ruchu</i>	81
B.5.5 <i>Dopravní koncepce</i>	84
B.5.6 <i>Rozvojové a investiční tlaky a trendy</i>	87
B.5.7 <i>Technická infrastruktura</i>	89
B.5.8 <i>Demografická situace</i>	90
B.5.9 <i>Životní prostředí</i>	94
B.5.10 <i>Kulturní život a infrastruktura</i>	95
B.6 Služby pro návštěvníky a prezentace hodnot.....	96
B.6.1 <i>Dostupnost pro návštěvníky</i>	96
B.6.2 <i>Služby pro návštěvníky</i>	99
B.6.3 <i>Rozvojové potenciály statku a okolí</i>	105
B.6.4 <i>Počet návštěvníků</i>	106
B.6.5 <i>Odbornost personálu</i>	107
B.6.6 <i>Prezentace a spolupráce s veřejností</i>	108

B.7	Financování.....	110
B.7.1	Národní dotační programy	110
B.7.2	Dotační programy Jihomoravského kraje	113
B.7.3	Dotační programy na místní úrovni	113
B.8	Výstupy analytické části	114
C	SWOT ANALÝZA STATKU	118
D	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	122
D.1	Východiska řešení	122
D.1.1	Vyhodnocení opatření MP 2007 a aktualizace MP 2012	122
D.1.2	Shrnující komentář.....	134
D.1.3	Vize Management Planu.....	135
D.2	Navrhovaná opatření.....	136
D.2.1	Obecná ochrana a řízení statku	136
D.2.2	Konzervace a obnova statku	139
D.2.3	Snížení rizik a předcházení poškození statku	139
D.2.4	Majetkoprávní oblast.....	139
D.2.5	Optimální využívání statku	140
D.2.6	Prezentace a interpretace hodnot	141
D.2.7	Vzdělávání personálu a veřejnosti	142
D.2.8	Dopravní dostupnost	142
D.2.9	Monitoring statku	143
D.2.10	Odborné a vědeckovýzkumné práce	144
D.3	Postup a způsob realizace Management Planu	145
D.4	Periodická kontrola a způsob hodnocení Management Planu.....	146
	PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ MANAGEMENT PLANU.....	147
	SEZNAM ZKRATEK	148
	SEZNAM PODKLADŮ A BIBLIOGRAFIE.....	150
	PŘÍLOHY.....	152
	Struktura komponent statku	153
	Kulturní památky v LVA	154

ÚVODNÍ SLOVO

V roce 2017 uplynulo již 20 let od slavnostního zápisu Lednicko-valtického areálu (LVA) na Seznam světového dědictví UNESCO. Mezinárodní výjimečnost této krajiny je nezpochybnitelná a respektovaná. Nejen skupiny specializovaných odborníků, ale stále více lidí si uvědomuje, jak velkou odpovědnost Česká republika nese. Logo světového dědictví totiž představuje především morální ocenění, daleko důležitější ale je, že spolu se zápisem památky na Seznam světového dědictví se Česká republika zavázala, že o takto vysoce oceněný kulturní statek bude náležitě pečovat, aby jej zachovala, chránila a rozvíjela pro věky budoucí, a to v zájmu celého světa.

Abychom mohli předmět ochrany a péče účinně chránit, musíme jej dokonale poznat. V současné době má LVA největší myslitelnou hodnotu jen jako celistvý krajinný systém, tvořený přírodními a kulturními hodnotami, současně ale v úzkém sepětí s lidskými krajinnými aktivitami všeho druhu. Jen když porozumíme složitým souvislostem vývoje krajinných ekosystémů, lidské společnosti a krajinných profesí – jejichž základy položil rod Lichtenštejnů³ – a pochopíme trend vývoje potřeb lidské společnosti do budoucna, můžeme odvodit a zdůvodnit potřebu zachování, ochrany a managementu některých důležitých prvků v krajině. K tomu všemu je třeba vytvořit přijatelnou vizi LVA jako celku v dlouhodobém horizontu a k ní směřovat koncepci a upřesňovat pravidla, která budou pochopitelná pro místní občany i návštěvníky a která budou současně akceptována a dodržována všemi relevantními subjekty v LVA.

Management Plan je v současnosti již povinnou písemnou součástí nominační dokumentace památky UNESCO. Nebylo však tomu tak v roce 1997 při zápisu LVA na Seznam světového dědictví. Zadavatelem prvního Management Planu LVA byl až v roce 2006 Krajský úřad Jihomoravského kraje. Na základě výsledků výběrového řízení byla vybrána Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s. (BRDM), která dokument zpracovala ve dvou etapách. Po provedených oponenturách byl dokument schválen 27. 12. 2007.

První aktualizaci Management Planu LVA realizovala BRDM v roce 2012, a to díky získání grantového příspěvku z Programu Podpora pro památky UNESCO Ministerstva kultury ČR. Platnost aktualizace byla od ledna 2013, kdy byly do konečné verze zapracovány poslední připomínky členů Mezioborové pracovní skupiny pro LVA (MOPS).

Naplňování Management Planu však nebylo a není snadnou záležitostí. Je potřebné, aby byla vytvořena a udržována příznivá společenská atmosféra, ve které bude dostatek vůle ke sdělování a vstřebání důležitých informací, k výměně odborných argumentů a k přijímání rady pravidel, která budou důležitá pro zachování všech hodnot v LVA. Jedině to bude předpokladem pro zachování LVA jako trvalé položky v Seznamu světového dědictví. Je třeba založit systém pravidel a preventivních opatření, pozitivně motivovat všechny zúčastněné na co nejlepším stavu památky a nepřipustit žádné faktory výrazně ohrožující hodnoty památky.

³ Management Plan používá české označení rodu von Liechtenstein.

Očekávání od Management Planu

Význam dobrého managementu LVA je také naprosto nezbytným předpokladem rozvoje udržitelného cestovního ruchu jako rozhodujícího rozvojového faktoru celého regionu. V celosvětové soutěži o nejlukrativnější turistické destinace hraje velkou roli nejen zařazení na prestižní Seznam světového dědictví UNESCO, ale především jeho dobré spravování a vybudování kvalitní turistické infrastruktury s logistickým zázemím na úrovni světových standardů. Není problémem turisty do této oblasti nalákat. Důležitější je být připraveni na zájem domácích a zahraničních návštěvníků, který ale musí být uspokojen i nabízenými programy též vázanými na kulturní hodnoty území a komplexním zázemím, od kvalitně spravovaných parkovacích prostorů, ubytovacích kapacit, stravování, ale i několikadenními turistickými a kulturními programy.

Součástí aktualizovaného Management Planu LVA na léta 2020-2024 je i návrh na fungování ustanoveného Site Managera LVA (SM) – koordinátora, který bude odpovědný za propojení na jasně popsanou a uplatňovanou roli MOPS, za naplňování Management Planu LVA, za jeho aktualizace, a hlavně za implementaci strategického dokumentu v samosprávě, státní správě i v běžném životě všech občanů i subjektů LVA.

Cílem této aktivity "zdola" je vytvořit základ pro vybudování pozic Management Planu LVA a koordinátora LVA jako konkrétní osobnosti, morální autority, která nezávisle, objektivně, na základě odborných argumentů, v pozitivní atmosféře hledání konsensu k naplnění přijatelné společné vize, přispěje k všeobecnému vnímání univerzálních hodnot kulturní krajiny LVA. Jedině takto lze vytvořit pocit společně sdílené odpovědnosti za správu tohoto veřejného statku jako součásti světového dědictví – kulturní výbavy světové civilizace.

Poděkování

Kolektiv zpracovatelů Management Planu děkuje Ministerstvu kultury České republiky za podporu a příspěvek k realizaci tohoto dokumentu.

Poděkování za podporu a cenné rady patří i Národnímu památkovému ústavu, Územnímu odbornému pracovišti v Brně a paní doc. Dr. Ing. Aleně Salašové, děkance Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

Ing. Jan Vybíral

ředitel Biosférické rezervace Dolní Morava, o.p.s.
listopad 2019

ABSTRAKT

Management Plan je dokument, který by měl být zpracován pro všechny památky světového dědictví UNESCO. Slouží k ochraně výjimečné světové hodnoty a dalšímu udržitelnému rozvoji území. Management Plan není produktem, ale procesem, jehož by se měli aktivně zúčastnit všichni nositelé rozhodujících kompetencí v daném místě. Výsledkem Management Planu je vytvoření a realizace souhrnu aktivit směřujících k regeneraci, pravidelné údržbě a přiměřenému využití památky zapsané na Seznam světového dědictví.

Management Plan by měl být nástrojem aktivní ochrany hodnot a koncepčního řízení památky UNESCO. Hlavním jeho smyslem je popsat a komentovat všechny souvislosti zabezpečující existenci a rozvoj památky pro další časová období. Je žádoucí přiznat také nedostatky a naznačit směry, způsoby a časové možnosti jejich odstranění. Plán je tvořen ve prospěch Lednicko-valtického areálu a veškeré jeho části musí sledovat zájem o jeho uchování, regeneraci a prezentaci. Cíle Management Planu jsou definovány tak, aby byla zajištěna ucelená ochrana a péče o komponovanou krajinu spolu se stavebními památkami a přírodními hodnotami území. Péče o lokalitu je definována systémem právních předpisů, jež jsou vzájemně provázány, vzájemně se respektují a vytvářejí podmínky pro uchování všech funkcí a hodnot.

Předkládaná I. fáze druhé aktualizace Management Planu na léta 2020–2024 zahajuje širší multidisciplinární práci na koncepci řízení Lednicko-valtického areálu, památky světového dědictví. Toto řízení musí zaručit, aby v současnosti ani budoucnosti nebyla oslabena mimořádná univerzální hodnota památky a ta mohla být v adekvátním stavu předána dalším generacím.

Druhá fáze aktualizace Management Planu bude zahájena v roce 2020 – jako fáze implementační (prováděcí). Management Plan bude rozpracován do souboru projektů a akcí, které se stanou součástí aktualizovaného Akčního plánu na období 2020–2024.

ABSTRACT

A Management Plan is a document which should be drawn up for all UNESCO World Heritage Sites. It serves to protect universal outstanding value and it is a strategy for further sustainable development of a particular site. A Management Plan is not a product but a process in which all stakeholders in the given area should actively participate. Its result is the design and implementation of activities intended to regenerate, regularly maintain and reasonable use the listed property.

Management Plan should be a tool for active protection of values and conceptual management of a UNESCO World Heritage Site. Its primary purpose is to describe and comment the complex contextual requirements safeguarding the existence and development of the property in the future. It is advisable that it acknowledges possible deficiencies and outlines ways and time allowance for their removal. The Plan is designed to benefit the Lednice-Valtice Cultural Landscape, World Heritage Site, and all its parts must strive to protect, conserve and present the property. The objectives of the Management Plan are defined in a way which ensures a complex protection and management of the cultural landscape, along with its architectural and natural monuments. The management of the site is defined by a system of legal regulations which are interconnected, respect each other and create conditions for preservation of the site's functions and values in their complexity.

The presented Stage I of the second updated Management Plan 2020–2024 launches wider multi-disciplinary work on management of the Lednice-Valtice Cultural Landscape, World Heritage Site. The management system must ensure effective protection of the outstanding universal value of the site for present and future generations.

Stage II of updating the Management Plan will be launched in 2020 as an implementation stage. The Management Plan will be developed into a series of projects and events which will become part of the updated Action Plan for 2020–2024.

A OBECNÁ CHARAKTERISTIKA STATKU A MANAGEMENT PLANU

A.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O STATKU

A.1.1 Název statku

Lednicko-valtická kulturní krajina
Lednice-Valtice Cultural Landscape
Paysage culturel de Lednice-Valtice

V praxi a v tomto Management Planu se používá označení statku Lednicko-valtický areál (LVA).

A.1.2 Výjimečná světová hodnota

LVA byl na Seznam světového dědictví zapsán na 20. zasedání Výboru pro světové dědictví v Méridě dne 7. prosince 1996 pod identifikátorem C 763. Zápis je uveden v dokumentu WHC-96/CONF.201/21, rozhodnutí je k dispozici na <https://whc.unesco.org/en/decisions/2982>.

Statek byl zapsán jako kulturní dědictví, toto zařazení kulturní krajiny umožnilo předchozí rozhodnutí Výboru pro světové dědictví z roku 1992. Kulturní krajiny UNESCO definuje jako území, která představují kombinované dílo přírody a člověka, ilustrují vývoj lidské společnosti a lidských sídel v průběhu staletí a dokládají postupné společenské, ekonomické a kulturní síly, a to jak vnější, tak vnitřní.

Statek byl na Seznam světového dědictví zařazen na základě přiznání tří kritérií výjimečné světové hodnoty definovaných v Prováděcích směrnicích k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví:

- i) je mistrovským dílem tvůrčího talentu člověka,
- ii) představuje významný mezník v hodnotách člověka (v určité době nebo kulturním období) ve vývoji v architektuře, technice, umění či urbanismu,
- iv) je skvělou ukázkou stavby, architektonického nebo technologického souboru, dokumentující jednu nebo více významných etap v historii lidstva.

Prohlášení o výjimečné světové hodnotě bylo retrospektivně schváleno na 40. zasedání Výboru pro světové dědictví v Istanbulu dne 10. června 2016. Prohlášení je dostupné v originále v dokumentu WHC/16/40.COM/8E.Rev na <https://whc.unesco.org/archive/2016/whc16-40com-8E.Rev-en.pdf>. Rozhodnutí je k dispozici na <http://whc.unesco.org/en/decisions/6841>. Níže je uveden český překlad.

Stručná syntéza

Lednicko-valtická kulturní krajina leží v Jihomoravském kraji v České republice. Se svými 143 km² je unikátní tím, jak zde byly po staletí formovány architektonické, biologické a krajinné složky.

Rod Lichtenštejnů přišel do Lednice v polovině 13. století a od konce 14. století vlastnil také nedaleké Valtice, přičemž obě lokality se staly jádrem rozsáhlého majetku rodu⁴. Tato dvě panství byla později spojena se sousední Břeclaví, čímž vznikl organický celek, který sloužil knížecímu rodu k odpočinku a

Návrhy na přesnější formulace Prohlášení o výjimečné světové hodnotě vznikly při připomínkách Management Planu. Návrhy jsou podněty pro případnou budoucí aktualizace Prohlášení, nejsou tak v tuto chvíli relevantní součástí textu Prohlášení.

⁴ Přesnější formulace dle Mgr. Petra Fedora: „Rod Lichtenštejnů přišel do Lednice v 1. polovině 14. století (1322) a od konce 14. století vlastnil také nedaleké Valtice, přičemž obě lokality se staly vedle Mikulova druhým jádrem rozsáhlého majetku rodu.“

kteřý se stal i materiálním dokladem jeho prestiže⁵. Realizace velkolepého plánu začala v 17. století tvorbou alejí spojujících Valtice s ostatními částmi panství. To pokračovalo po celé 18. století výstavbou sítě cest a vyhlídkových stezek, přetvářejících přírodu ve stylu anglických umělců a architektů doby renesance⁶. Počátkem 19. století kníže Jan Josef I. z Lichtenštejna uplatnil koncept anglického krajinářského parku pod vlivem prací Lancelota „Capability“ Browna ve Stowe a na jiných místech v Anglii. Byly realizovány velkorysé krajinářské projekty, jež si vyžádaly navýšení terénu lednického parku a vykopání nového kanálu pro řeku Dyji, i vytvoření nového Zámeckého rybníka. Kolem tří velkých lednických rybníků vznikly další menší parky, inspirované anglickými předlohami, tzv. Englische Anlagen.

Základ krajinné kompozice tvoří dva zámky, Lednice a Valtice. Zámek ve Valticích má středověké základy, prošel však postupnou přestavbou v období renesance, manýrismu, a především pak v éře baroka. Současnou barokní podobu mu vtisklo několik architektů, zejména Johann Bernard Fischer z Erlachu, Domenico Martinelli a Anton Johann Ospel. Spolu s barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie je zámek dominantou, uplatňující se v systému alejí založených v 17. a 18. století. Zámek Lednice byl postaven jako renesanční vila kolem roku 1570, a poté až do počátku 19. století postupně upravován a přestavován tak, aby odrážel barokní, klasicistní a novogotickou módu. V roce 1850 byl dále novogoticky přestavěn v souladu s převažujícím romantickým pojetím této části krajiny. Zámecký park v Lednici zkrášluje několik architektonických objektů, jako jsou pozoruhodný palmový skleník, unikátní minaret a další drobné stavby.

V celé krajině se prolínají barokní a romantické prvky, které jí dodávají zcela specifický charakter: architektura a krajina jsou navzájem úzce propojené. Všechny stavby jsou promyšleně umístěny na pohledově dominantních místech, jako je tomu v případě Kolonády, Rendez-vous (Dianina chrámu), Rybníčního zámečku, Apollonova chrámu, Obelisku nebo Pohanska; byly situovány na křižovatce hlavních cest nebo na pomezí Moravy a Dolních Rakous (Hraniční zámeček). Výhledy a průhledy jsou rovněž navzájem propojeny. Většina nabízí výhled na obě dominanty, Minaret a Kolonádu, avšak významná vizuální spojení existují i mezi dalšími skupinami saletů (Apollonův chrám, Belveder, Janův hrad, Lovecký zámeček, Nový dvůr, Rybníční zámeček, chrám Tří Grácií, Obelisk, kaple sv. Huberta aj.).

Důležitým krajinotvorným aspektem celé této oblasti je velmi široká škála domácích i exotických dřevin a koncept jejich výsadby. Nejbohatší skladba dřevin se nachází v parcích, kde se koncentrují v okolí dvou hlavních sídel a na březích rybníků ležících mezi Lednicí a Valticemi. Zámeček Pohansko je postaven na místě důležitého hradiště Velkomoravského období, jehož původ sahá do 8. století. Stále dobře viditelné jsou téměř 2 kilometry masivního opevnění plochy hradiště o rozloze 28 ha. Archeologické vykopávky zde odhalily panský dvorec, kostel (jehož půdorys je zachovaný in situ), několik výrazných domů a bohaté pohřebiště.⁷

Lednicko-valtická kulturní krajina je výjimečným příkladem plánovitě vytvořené kulturní krajiny, která je obzvláště působivá počtem a rozmanitostí kulturních a přírodních prvků.

⁵ Přesnější formulace dle Mgr. Petra Fedora: „Tato dvě panství byla později spojena se sousední Břeclaví, čímž vznikl organický celek, který sloužil knížecímu rodu k odpočinku a který se stal materiálním dokladem jeho prestiže i symbolickým propojením moci rodu ve dvou zemích – na Moravě a v té době Dolnorakouských Valticích (Feldsberg).“

⁶ Přesnější formulace dle RNDr. et PhDr. Markéty Šantrůčkové, Ph.D.: „To pokračovalo po celé 18. století výstavbou sítě cest a vyhlídkových stezek, přetvářejících přírodu ve stylu anglických umělců a architektů, kteří sami byli inspirováni palladiánskou renesancí.“

⁷ Přesnější formulace dle Mgr. Petra Fedora: „Archeologické vykopávky zde odhalily panský dvorec, dva kostely (jejichž půdorys jsou zachovány in situ), několik výrazných domů a bohaté pohřebiště.“

Kritérium (i)

Lednicko-valtická kulturní krajina představuje výjimečný umělecký počín, kterým došlo k harmonickému propojení kulturních památek z různých období s domácími i exotickými přírodními prvky a tím vzniklo mimořádné dílo, jež je odrazem lidské tvořivosti.

Kritérium (ii)

Lednicko-valtická kulturní krajina se stala vzorem pro celé Podunají díky provázanosti barokního, klasicistního a novogotického architektonického stylu s přeměnou krajiny podle anglických romantických principů.

Kritérium (iv)

Lednicko-valtická kulturní krajina je výjimečným příkladem kulturní krajiny navržené a záměrně vytvářené jediným šlechtickým rodem během století osvícenství, romantismu i pozdějších období.

Integrata

Statek zahrnuje území bývalého panství rodu Lichtenštejnů. Jeho rozloha a vymezení jsou odpovídající. Všechny klíčové prvky, které jsou nositeli výjimečné světové hodnoty statku, se nacházejí uvnitř jeho hranic. Z důvodu charakteru areálu zde neexistuje nárazníková zóna. Ačkoliv se všechny významné prvky, které jsou nutné k vyjádření výjimečné světové hodnoty statku, nacházejí uvnitř jeho hranic, je třeba chránit klíčové pohledové body i vně jeho hranice. Z tohoto důvodu, stejně jako z důvodu blízkosti města Břeclavi a dalších obcí, by mohla být v budoucnu navržena nárazníková zóna pro udržení vizuální integrity. Statek má stabilizovaný systém územního plánování, nicméně zde existuje nebezpečí disharmonického územního rozvoje (například doprava, urbanizované části). Subjekty ochrany přírody vyvíjejí určitý tlak na některé části území, což narušuje zachování původního krajinného celku a jeho dřevin.⁸

Autenticita

Lednicko-valtická kulturní krajina má vysokou autenticitu co se týče stávající formy a vzhledu. Ty jsou v plném souladu s představami majitelů, kteří areál po staletí vlastnili. Krajina se nadále vyvíjela v souladu s původními principy plánování. Knížecí zámky slouží jako architektonická muzea, jejich interiéry jsou citlivě udržovány a jsou přístupné veřejnosti. Všechny budovy jsou restaurovány za použití původních materiálů a technologických postupů. Exotické druhy stromů, jimiž je areál osázen, pocházejí ve velké míře ze semenáčků a semen, které byly dovezeny ze Severní Ameriky na počátku 19. století. Je prováděna jejich pravidelná údržba. Rostliny v unikátním palmovém skleníku v Lednici jsou pěstovány za použití tradičních metod, ve kterých zásadní roli hraje ruční práce.

⁸ Mgr. Jiří Kmet k větě „Subjekty ochrany přírody vyvíjejí určitý tlak na některé části území, což narušuje zachování původního krajinného celku a jeho dřevin“ uvádí: „Takto formulované větě nelze bez bližšího vysvětlení porozumět. Navrhujeme vypustit či konkretizovat.“

Podmínky ochrany a správy

Lednicko-valtická kulturní krajina je chráněna zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Statek je prohlášen za krajinnou památkovou zónu. Zámky v Lednici a ve Valticích byly prohlášeny za národní kulturní památky. Statek nemá nárazníkovou zónu v důsledku charakteru daného místa, ale sousedí s dlouhodobě chráněnou krajinnou oblastí Pálava, jež byla spolu s celým statkem a dalším rozsáhlým územím zahrnuta do biosférické rezervace UNESCO, vyhlášené v roce 2003. Městské a obecní úřady v Lednici, Valticích, Podivíně a Hlohovci, Městský úřad v Břeclavi jako obec s rozšířenou působností a Krajský úřad Jihomoravského kraje nesou společnou zodpovědnost za ochranu kulturní krajiny, to vše pod metodickým dozorem Ministerstva kultury. Tlaky na rozvoj (například v oblasti dopravy a urbanistického rozvoje) jsou regulovány na základě výše uvedeného zákona a platných územních plánů, a to z hlediska uchování vizuální integrity statku. V tomto směru tedy jakákoliv činnost, jež by mohla mít na statek dopad, musí mít povolení od příslušných orgánů státní správy. Pro zachování vizuální integrity statku může být nicméně v budoucnu navržena nárazníková zóna.

Správa statku je podpořena meziresortní řídicí skupinou. Management Plan existuje a jsou naplánovány jeho pravidelné aktualizace. Zodpovědnost za správu statku sdílí několik subjektů, které mají celostátní, krajskou nebo místní působnost. Je třeba posílit roli a zapojení místních obcí a zajistit, aby byl statek spravován v souladu s principy udržitelnosti. Vhodným řešením by bylo zavedení systému správy areálu prostřednictvím Site Managera (koordinátora), včetně ze zákona vycházejících příslušných kompetencí, aby byla na principech participační správy a subsidiarity zajištěna koncepční i každodenní koordinace mezioborových zájmů v oblasti ochrany hodnot statku jako celku.

Národní památkový ústav jako příspěvková organizace finančně zajišťuje údržbu zámků a jejich ploch včetně drobných staveb, jež jsou součástí kompozice statku. Z důvodu velikosti statku a jeho složité vlastnické struktury jsou nastaveny individuální plány údržby. Finanční nástroje pro obnovu statku zahrnují především grantové a dotační tituly financované z programů Ministerstva kultury, které jsou určeny na údržbu a obnovu nemovitých kulturních památek a finanční zdroje, přidělované z jiných veřejných zdrojů. Na péči o areál rovněž přispívají obce ze svých fondů, soukromé instituce a spolupracující subjekty.

Od roku 2000 se na vnitrostátní úrovni připravují roční monitorovací zprávy, které slouží správcům statku, Ministerstvu kultury České republiky, Národnímu památkovému ústavu a ostatním zainteresovaným subjektům.

A.1.3 Hodnoty statku

Hodnoty statku mohou být vnímány obecně jako odlišující a unikátní vlastnosti území (popsány níže) a současně z odborného pohledu jako klíčové hodnoty, které jsou součástí prohlášení výjimečné světové hodnoty (atributy hodnot statku).

Formovaná kulturní krajina

- Přítomnost rodu Lichtenštejnů od poloviny 13. století (v Lednici, od konce 14. století pak i ve Valticích) a od 17. století záměrné, soustavné, plánovité a kontinuální utváření kulturní krajiny prostřednictvím umělecké činnosti zahradních, krajinářských a stavebních architektů.
- Harmonická, racionální a osvícenská kombinace stěžejní hospodářské (ekonomické) funkce krajiny (pole, lesy, rybníky) s krajinářským parkem, komponovanou krajinou a stavbami (estetická funkce).
- Počet a rozmanitost architektonických, biologických a krajinných struktur i prvků a jejich velice úzké funkční propojení a vzájemné i širší pohledové vazby.
- Vzor dalším lokalitám v celém Podunají.
- Promítnutí zkušeností z utváření, kultivace a správy krajiny do vzdělávání a zahradnického či vinařského školství.
- Školky pro pěstování cizokrajných dřevin od přelomu 18. a 19. století.

Kulturní památky

- Promyšlené umístění staveb v areálu, jejich prostorové rozvržení, měřítko a architektonická kvalita.
- Barokní zámek Valtice jako šlechtické sídlo se stájemi, kočárovnou a obnoveným divadlem, vinný Křížový sklep, barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie, urbanismus města Valtice na středověkém půdorysu.
- Novogotický zámek Lednice jako letní sídlo s barokními stájemi, romanticky pojatým okolím a objekty v parku (klasicistní litinový palmový skleník, minaret a další), urbanismus města Lednice z konce 19. století.
- Empírové a romantické objekty a salety v krajině na pohledově dominantních místech (Kolonáda, Rendez-vous, Rybníční zámeček, Apollonův chrám, Obelisk nebo Pohansko), na křižovatkách či pomezích (Hraniční zámeček) či ve vzájemném vizuálním propojení (Belveder, Janův hrad, Lovecký zámeček, Nový dvůr s empírovými chlěvy, chrám Tří Grácií, kaple sv. Huberta).
- Drobné církevní prvky v krajině (boží muka, kaple, kostely a křížky).
- Provázanost barokního, klasicistního a novogotického architektonického stylu.

Komponovaná krajina

- Barokně a romanticky pojatá krajina se systémem alejí, parků (u zámků i saletů) a vodních ploch (rybníky, nový kanál Dyje, Zámecký rybník) podle anglických romantických principů.
- Zachovaný organizační řád krajiny (barokní hvězdice dopravních os z Valtic s oboustrannými alejemi, příčná osa Lednických rybníků, prostor pro les a honitby, obory, zemědělské kultury i společenský život v objektech a parcích).
- Promyšlená propojení a vizuální osy, výhledy, průhledy a průseky v krajině.
- Propojení krajiny s vodními prvky.
- Krajinářské parky a úpravy u zámků, kolem Lednických rybníků a saletů v krajině.

- Nejvýznamnější krajinářské dílo v České republice, jeden z nejrozsáhlejších evropských dokladů o spojení krajiny s architekturou (ve srovnání s jinými evropskými díly vyniká náročnost řešení staveb), ojedinělost zahradního umění ve světovém měřítku.

Přírodní hodnoty a biologická skladba

- Lužní krajina formovaná řekou Dyjí s komplexy lesů a lužních lesů, orné půdy, nivními loukami, soliterními stromy v průhledech a s vodními plochami.
- Rozmanitá flóra – lužní lesy, lesy, luční vegetace, výsušná stanoviště, podmáčené louky a mokřady, slanomilná a vodní vegetace, plevelová a ruderalní vegetace.
- Široká škála domácích i exotických dřevin, nejbohatší v parcích v okolí zámků a na březích rybníků mezi nimi.
- Koncept výsadby a role vegetace v krajinných kompozicích.
- Cenné a zajímavé území ze zoologického hlediska, biotopy lužních lesů, mokřadů, vodních ploch, rákosin, slanisek, slepých ramen a meandrující řeky. Lokality výskytu vzácných živočichů (bezobratlých, hmyzu včetně brouků a motýlů, měkkýšů, ryb, obojživelníků nebo ptáků včetně dravců a netopýrů).
- Hnízdiště vzácných druhů ptáků (ostrovy, dutiny stromů), tahová zastávka a zimoviště.
- Historické herbáře a botanické sbírky valtického otce Boccia a bratrů Bauerů z 18. století a historické sbírky živých rostlin.
- Biosférická rezervace Dolní Morava vyhlášená v roce 2003 v rámci programu UNESCO Člověk a Biosféra také na území LVA.
- Množství zvláště chráněných území, území Natura 2000, území chráněné podle Ramsarské úmluvy.

Doklady dalších historických etap v území

- Osídlení území od staršího paleolitu, trvalé osídlení od příchodu slovanských kmenů v 6. století.
- Archeologické naleziště velkomoravského hradiště Pohansko z 9. století (jedno z největších raně středověkých hradišť střední Evropy), hradiště Pohansko u Nejdku z 8. století, torzálně dochovaný hraniční hrad v Břeclavi z 11. století.
- Soustavné působení rodu Lichtenštejnů mezi lety 1370 a 1945, který přetvořil bažinaté území na komponovanou krajinu dochovanou v podstatných rysech dodnes. Na počátku 16. století se zámek ve Valticích stal rodovým sídlem, v 17. století reprezentativní rezidencí.
- Velkorysý krajinný plán realizovaný od poloviny 17. století do 19. století, od konce 18. století doplňovaný salety a na počátku 19. století zámeckými parky. Dlouhodobý respekt, citlivé vnímání a využívání přírodních podmínek člověkem, zachování a rozvoj rozmanitosti přírody.
- Postupný vliv renesance, manýrismu, baroka, osvícenství, panteismu, klasicismu, novogotiky, empíru, romantismu, principů anglického parku i období historismu.
- Odkazy na zaniklé prvky a hodnoty v krajině (parkové úpravy kolem Lednických rybníků).
- Jedna z nejstarších rybníkářských oblastí v Česku s dochovanými vodními díly, největší moravský rybník Nesyt.
- Dodnes užívaná kulturní krajina ve svých původních funkcích a částečně též harmonii, postupně vznikající nové hodnoty v krajině (řízená soukromá obora Obelisk též navazující na oboru Lednická hvězda z konce 17. století).
- Historie lázeňství od konce 18. století.
- Lidová kultura vzniklá na moravsko-rakousko-slovenském pomezí a křižovatce obchodních cest, prolínání německého, židovského, chorvatského vlivu, změna státní příslušnosti území i odsun původních obyvatel.

Atributy výjimečné světové hodnoty statku

Prostřednictvím atributů hodnot prokazují statky zapsané na Seznam světového dědictví svoji výjimečnou světovou hodnotu. Atributy mohou být fyzické kvality nebo vlastnosti statku, jeho hmotová struktura, ale také procesy, které vlastnosti statku ovlivňují (příroda, sociální struktura, kulturní zvyklosti). Plošné rozmístění atributů statku pak odůvodňuje jeho hranici. Atributy se pak v některých ohledech týkají nejenom samotného území statku, ale též jeho širšího okolí.

Atributy hodnot jsou vnímány jako referenční základ autenticity, integrity, východisko komparace, základ pro popis statku a referenční základ monitoringu. Ochrana a správa statku by se pak měla zaměřit právě na zachování atributů hodnot.

V posledních letech jsou atributy hodnot základem každé nominace statku. U statků již zapsaných na Seznam světového dědictví vychází atributy z prohlášení výjimečné světové hodnoty. V případě LVA rozpracoval NPÚ pro účely další spolupráce a konkretizovanou prezentaci hodnot následující atributy výjimečné světové hodnoty, které budou využity i v procesu periodického reportingu organizovaném Centrem světového dědictví UNESCO.

Atributy výjimečné světové hodnoty⁹			
Pro zachování statku světového dědictví pro příští generace by jakékoli jeho úpravy nebo změny v jeho nárazníkové zóně měly být posuzovány s ohledem na tyto atributy, které jsou nositeli jeho výjimečné světové hodnoty:			
Č.	Atribut	Bližší specifikace	Předmět ochrany
1	Rezidenční zámky a stavby v krajině	Historické zámecké soubory dvou knížecích rezidencí a další historické architektonicky, technicky a výtvarně hodnotné stavby v krajině ve své slohové a stylové vrstevnatosti, vztahy mezi nimi navzájem a vztahy referenčních míst a referenčních tras v krajině k nim (průhledy, pohledy – kompoziční vazby)	SZ Valtice, SZ Lednice, Dianin, Apollonův a chrám Tří Grácií, Janův hrad, Rybniční, Lovecký Lány a Hraniční zámečky, Nový Dvůr, Kaple sv. Huberta, letohrádek Belveder, Kolonáda Reistna, zámek Pohansko, obelisk, včetně dalších významných staveb – např. vodní mlýn v Nejdku, kostel Na nebe vzetí Panny Marie ve Valticích, vlaková nádražní budova v Lednici aj.
2	Prostorová a funkční skladba pozemků	Prostorová a funkční skladba pozemků vytvářejících okrasných statek (<i>Ferme orné</i>)	Zemědělský půdní fond (orná půda, vinohrady, ovocné sady, travní porosty), hospodářské lesy, drobná držba v záhumenicích aj.
3	Síť cest	Struktura sítě komunikací ve své vývojové vrstevnatosti (od 17. století do počátku 20. století)	Cesty prvního řádu vycházející z centra krajinné kompozice z Valtic (Valtice–Lednice, Valtice–Ladná, Valtice–Břeclav...); cesty druhého řádu: např. Valtice–Mikulov, Lednice–Mikulov, Lednice–Břeclav...; cesty třetího řádu: ostatní historické cesty v krajině.
4	Aleje a stromořadí	Systém alejí a stromořadí v krajině, jejich druhové složení, prostorové a kompoziční vztahy a vazby mezi nimi navzájem a vztahy (role) k prostorovému členění krajiny (clony)	Aleje a stromořadí prvního řádu vycházející z centra krajinné kompozice z Valtic (Bezručova, Ladenská, Břeclavská...); aleje a stromořadí druhého řádu: např. Valtice–Mikulov, Lednice–Mikulov, Lednice–Břeclav...; aleje a stromořadí třetího řádu: ostatní historické aleje a stromořadí v krajině.
5	Parky a parkově upravené plochy	Parky a parkově upravené plochy v krajině, stromy a keře ve skupinách i solitéry, jejich druhové složení, prostorové a kompoziční vztahy a vazby	Zámecké parky ve Valticích a v Lednici, parkově upravené plochy v krajině – v okolí Dianina, Apollonova a chrámu Tří Grácií, Janova hradu, Rybničního a Hraničního, zámečku, Nového Dvora, Kaple sv. Huberta, letohrádku Belveder, Kolonády Reistna, zámku Pohansko a parkově upravené plochy v okolí rybníků Hlohovecký, Prostřední a Apollo.
6	Urbanistická struktura sídel	Historický půdorys sídel a jejich hmotová a prostorová skladba, jejich silueta v blízkých i dálkových pohledech, a vzájemné prostorové vztahy mezi sídly	Půdorys obcí Lednice s Nejdkem a Hlohovec, půdorys města Valtice s Úvaly.
7	Umělé i přírodní vodní toky a plochy	Vodní toky a vodní plochy včetně břehů záměrně vytvořené člověkem, záměrně člověkem přetvořená a nově člověkem vytvořené	Ramena řeky Dyje, potok Včelínek, Úvalský potok včetně jejich přítoků, kaskády rybníků Lednické a Allahovy, rybníky Zámecký, Růžový, Františkův, Úvalský a Rendez-vous.
8	Silueta horizontů krajiny	Silueta horizontů krajiny a sídel v blízkých i dálkových pohledech	Nezastavitelné, pohledově významné horizonty na celém území statku.
9	Archeologické dědictví	Hradiště Velkomoravského období	Archeologická památková rezervace Břeclav – Pohansko.

⁹ Podle aktualizace atributů hodnot LVA projednané 30. a 31.10.2019 na národním školení Site Managerů.

A.1.4 Autenticita a integrita

Podrobné informace a autenticitě a integritě jako dvou hlavních součástí výjimečné světové hodnoty statku jsou uvedeny v retrospektivním Prohlášení o výjimečné světové hodnotě v kapitole A.1.2. Pochopení, poznání a následná péče o tyto dva parametry vyžadují znalý a citlivý přístup, hluboké poznatky, mezioborovou spolupráci a zejména zřetelně vyjádřenou koncepci zachování a obnovy.

Autenticita je původnost, pravost a hodnověrnost statku vyjádřená řadou parametrů, například původnost tvaru a pojetí, materiály a hmotná podstata, užití a funkce, technologické postupy a plán správy, umístění a prostředí, celkový duch místa (genius loci) a další. Podrobněji se autenticitě věnují články 79–86 Prováděcích směrnic k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví.

LVA se vyznačuje vysokou mírou původnosti. Funkční autenticita statku je převážně dochována, statek je stále využíván k původním funkcím v současných formách (bydlení, zemědělství, lesní hospodaření), dále k rekreaci návštěvníků nebo reprezentaci institucí pečujících o hodnoty. Funkční autenticita statku je dána tím, že je statek uchován v hranicích, které v sobě umožňují pojmout všechny podstatné atributy a vztahy mezi nimi. Způsob hospodaření v krajině a správa statku jsou obvykle prováděny s respektem k historické podstatě statku.

Unikátní kompozice statku je uchována, žádné kompoziční osy nebyly měněny. Knížecí zámky slouží jako architektonická muzea prezentující původní rezidenční funkci Lichtenštejnů, interiéry jsou citlivě uchovávány prostředky památkové péče. Většina významných staveb v areálu byla již rehabilitována, případně se s jejich rehabilitací počítá v nadcházejícím období, a to za použití původních materiálů a technik. Exotické introdukované i domácí druhy dřevin jsou uchovávány, a to jak vzhledem ke své původnosti materiálové, resp. botanického sortimentu, tak co do uchování kompozičních vztahů.

Integrita je neporušenost, celistvost a nedotknutelnost statku i jeho atributů hodnot. Podrobněji se integritě věnují články 87–95 Prováděcích směrnic k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví.

Statek stále zahrnuje podstatnou část bývalého Lichtenštejnského panství se svými středisky – obcí Lednice a městem Valtice; jeho rozloha a vymezení jsou tedy v zásadě odpovídající. Všechny klíčové prvky vyjadřující výjimečnou světovou hodnotu statku se nacházejí uvnitř jeho hranic. Statek obsahuje všechny historické komponenty (atributy) a vztahy mezi nimi. Rozloha statku zajišťuje zachování a prezentování komponent (atributů) a jejich funkčních i kompozičních vztahů.

Funkční integrita statku nebyla dosud narušena. Je zajištěna tím, že na pokračování historického využívání krajiny má trvale zájem stát, který území chrání jako památkovou zónu. Kompoziční střediska statku – knížecí rezidenční zámky v Lednici a ve Valticích se zahradami – jsou uchovávány jako architektonická muzea.

Hmotná integrita je rovněž nenarušena a je uchovávána standardními prostředky památkové péče.

Vizuální integrita nebyla dosud významně narušena, uchována jsou charakteristická panoramata jednotlivých částí statku a jejich začlenění do okolního prostředí. Výjimkou je např. úprava Hraničního zámku, zástavba horizontu v ose pohledu od zámku Valtice na Bezručovu vyhlídku, přetnutí pohledové osy ze zámku Lednice na obelisk regulací Dyje, narušení urbanistických struktur Valtic a Lednice vybudováním průtahů, zánik některých vedlejších průhledů, pohledů a alejí v důsledku absence péče. Statek netrpí rozsáhlejším novodobým rozvojem průmyslu či přílišným zanedbáváním.

Autenticita a integrita jsou však ohrožovány nevhodnými stavebními zásahy (např. přístavba Hraničního zámečku narušující jeho symetrii realizovaná bez projednání s NPÚ, ÚOP Brno, další opatření v okolí Hraničního zámečku), plánovanými projekty (např. křížení obchvatu Valtic

s Bezručovou alejí) nebo nedostatečnou údržbou (např. velice dlouhodobý proces péče o Bezručovu alej, absence zájmu o rehabilitaci Ladenské aleje, sporadická péče o téměř zaniklé parkově upravené plochy, rozpad kompozice zámeckého parku ve Valticích, odkládané odbahnění Zámeckého rybníku v Lednici, zazenňování Allahových rybníků nebo rybníku u Chrámu Diany).

A.1.5 Indikátory sledování hodnot a stability OUV

Monitoring stavu statku je součástí roční monitorovací zprávy o statku zapsaném na Seznam světového dědictví. RMZ zpracovává NPÚ, ÚOP Brno a obsahují zhodnocení stavu zachování statku, jeho integrity a autenticity, přehled uskutečněných i budoucích významných stavebních či urbanistických zásahů, přehled faktorů zatěžujících statek v různých tematických oblastech a dále různé další informace o stavu statku a činnostech realizovaných ve sledovaném období. RMZ jsou určeny pro MK ČR, před finalizací jsou zaslány mj. Site Managerovi k připomínce nebo doplnění.

Stálých indikátorů monitoringu statku je od roku 2017 stanoveno celkem 8, dělí se do dílčích indikátorů. Dílčí indikátory jsou hodnoceny škálou 1 (nejlepší) až 8 (nejhorší), případně 0 (nehodnoceno). Z dílčích indikátorů je stanoveno hodnocení indikátoru. Ze slovního hodnocení dílčích indikátorů vyplývá stav jednotlivých částí statku. Vývoj hodnocení indikátorů v předchozích letech je následující.

Ozn.	Indikátor	2018	2017
1	Stav biotické složky kompozice zahrad a krajiny	4	4
2	Technický stav drobné architektury v zahradách a v krajině	3	3
3	Technický stav rezidenčních zámeckých areálů	2	2
4	Historické konstrukce	3	3
5	Stav a údržba zahrad, parkových ploch v krajině a vodních ploch	4	4
6	Panorama celku	4	4
7	Funkční využití areálu a jeho změny	3	3
8	Návštěvnost	0	0

Rozsah indikátorů prozatím reflektuje zejména odbornost svého zpracovatele, tedy NPÚ, ÚOP Brno. Indikátory jsou sestavovány k počátku sledovaného roku při zpracování RMZ v dalším roce. Možnost operativního využití pro průběžnou správu statku je tak limitována.

Samotné RMZ navrhuje, aby byl monitoring realizován a připomínkován prostřednictvím členů MOPS v širší jejich kompetenci a v detailu činnosti jim podřízených subjektů.

Za dva podrobně zpracované roky je patrný vývoj u dílčích indikátorů, konkrétně:

- Parkově upravené plochy v krajině (dílčí indikátor ve skupině 1) – zhoršení z hodnocení 4 na 6, vliv zanedbání a nevyužití v souladu s hodnotami LVA.
- Areál SZ Valtice (dílčí indikátor ve skupině 3) – zlepšení z hodnocení 3 na 2, vliv obnovy čelní fasády zámku a vnějšího pláště hotelu Hubertus, dílčích oprav včetně střech, obnovy zámeckého dvoru.
- Ve skupině indikátorů 4 zlepšení hodnocení u dílčích indikátorů Maurské vodárny (z 6 na 5), Letohrádku Belveder (z 5 na 4) a Zámečku Lány (z 4 na 3), zhoršení u Hraničního zámečku (z 2 na 3), vlivy ovšem detailně nespecifikovány.

Aktualizace Management Planu z roku 2012 navrhovala založení GIS databáze stanovených charakteristik specifických pro LVA a zpracování evidence důležitých zdrojů informací pro LVA, návrh však nebyl realizován. Současně s absencí pravidelné činnosti SM nebyl realizován ani dílčí oborový monitoring v tematických oblastech krajina, památková ochrana, zemědělství, CR a infrastruktura.

Navržený systém pravidelného průzkumu a posouzení celkového stavu LVA však dlouhodobě probíhá alespoň prostřednictvím monitoringu v RMZ, od roku 2017 pak ve vyšší podrobnosti.

A.2 CÍLE MANAGEMENT PLANU

Management Plan je zpracován ve struktuře doporučené MK ČR v dokumentu č. j. MK 18060/2011 OPP ze dne 31.3.2011. Zpracovaný Management Plan metodicky doporučenou strukturu přebírá, upravuje ji ale podle potřeb statku. Podle zadání je Management Plan zpracován pro praktické použití, vychází z dat za období cca 2013–2019, reaguje na aktuální stav statku a zaměřuje se na ochranu památky zapsané na Seznamu světového dědictví.

Management Plan navazuje na přechodí Management Plan zpracovaný v roce 2007 a na jeho aktualizaci zpracovanou v roce 2012.

Zpracování Management Planu je podpořeno MK ČR z programu Podpora pro památky UNESCO v rámci projektu „Aktualizace Management Planu LVA na léta 2020–2024“.

Základní cíl Management Planu

Základním cílem Management Planu je uchování a posilování výjimečné světové hodnoty statku.

Konkrétní cíle Management Planu

Hlavními cíli Management Planu jsou:

1. Analyzovat podklady, stav statku, odborné informace, vnější aspekty a rizika.
2. Formulovat vizi uchování a posilování výjimečné světové hodnoty.
3. Navrhnout konkrétní opatření pro realizaci této vize.

Konkrétními cíli a zadáním pro zpracováváný Management Plan pak jsou:

4. Zlepšit společenskou atmosféru pro uchování hodnot statku.
5. Vyhodnotit plnění a revidovat opatření a cíle předchozích Management Planů.
6. Navrhnout režim pro fungování Site Managera a Steering Group.
7. Dokument zpracovat maximálně stručně v zájmu praktického použití.

Obecné principy naplňování Management Planu

Management Plan je plánem péče, ochrany a rozvoje výjimečné světové hodnoty statku.

Obecně Management Plan nejprve zabezpečí znalost hodnoty statku a jeho aktuálního stavu všemi dotčenými aktéry. Dále popíše existující nástroje péče, zhodnotí je z pohledu stavu statku a vlivů na statek a navrhne nové nástroje. Při tom sleduje obecnou udržitelnost mezi kulturními hodnotami statku, přírodními hodnotami území, společností a člověkem.

Současně s tím Management Plan navrhne účast partnerů a dalších subjektů. Pokud to je možné, jsou tyto subjekty zapojeny již do jeho zpracování. Je nezbytné, aby tyto subjekty byly s navrhovanými opatřeními Management Planu ztotožněny, jelikož se budou podílet na jejich realizaci.

Management Plan tak detailně popíše navrhovaný systém péče o statek a také kvantifikuje potřebné zdroje (lidské, materiální, finanční i další). Management Plan rovněž navrhne monitoring a kontrolu

navrženého systému. S Management Planem jsou pak seznámeny všichni aktéři, kteří participují na statku.

Česká republika věnuje svým památkám zapsaným na Seznam světového dědictví zvýšenou pozornost. Zapsané statky mají mít ve smyslu Prováděcích směrnic k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví aktuální a účinný Management Plan. Dokument je oporou pro uchování hodnot, pro které byl statek zapsán na Seznam světového dědictví.

Časová platnost Management Planu

Časová platnost zpracovaného Management Planu bude 5 let, tedy 2020–2024. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole D.3.

Před ukončením období v roce 2024 je navrženo vyhodnocení tohoto Management Planu a zpracování jeho aktualizace, případně nového Management Planu.

Status a úloha dokumentu

Management Plan je koncepčním dokumentem, obecně však není zakotven v legislativě České republiky. Platnost a tím i využitelnost bude zajištěna projednáním v MOPS a s aktéry. Management Plan není samoučelným materiálem, ale prohlubuje podklady pro odpovědnou práci samosprávy a dotčených aktérů na místní úrovni.

B ANALYTICKÁ ČÁST

B.1 IDENTIFIKACE STATKU

Administrativní příslušnost

Administrativní jednotka	Kód	Název jednotky	Kód
Stát	NUTS 1	Česká republika	CZ
Historické země		Morava, Dolní Rakousy	
Region soudržnosti	NUTS 2	Jihovýchod	CZ06
Kraj	NUTS 3	Jihomoravský	CZ064
Okres	LAU 1 (NUTS 4)	Břeclav	CZ3704

ORP		Obec (LAU 2)		Katastrální území	
kód	název	RUIAN	název	kód	název
1384	Břeclav	584631	Lednice	679828	Lednice na Moravě
				679836	Nejdek u Lednice
		584975	Valtice	776696	Valtice
				776688	Úvaly u Valtic ¹⁰
		584452	Hlohovec	639435	Hlohovec
		584291	Břeclav	726346	Poštorná ¹⁰
				650684	Charvátská Nová Ves ¹⁰
		584380	Bulhary	616168	Bulhary ¹⁰
		558443	Ladná	678872	Ladná ¹⁰
		584860	Rakvice	739201	Rakvice ¹⁰
584851	Přítluky	736333	Přítluky ¹⁰		
584797	Podivín	723835	Podivín		
1406	Mikulov	584878	Sedlec	746789	Sedlec u Mikulova ¹⁰

Identifikace polohy

Plošný statek se nachází v jihovýchodním cípu České republiky na hranicích s Rakouskem mezi CHKO Pálava na západě a městem Břeclav na východě.

Geografické souřadnice statku:

Bod	Zeměpisná délka	Zeměpisná šířka
Centrální	16°46'30.000"E	48°46'32.9880"N
Nejzápadnější	16°41'39.1651"E	48°46'33.6814"N
Nejsevernější	16°47'46.6393"E	48°50'20.2876"N
Nejvýchodnější	16°56'05.3570"E	48°43'07.5378"N
Nejjížnější	16°54'50.6470"E	48°42'09.5745"N

¹⁰ Součástí LVA je pouze část uvedené katastrálního území.

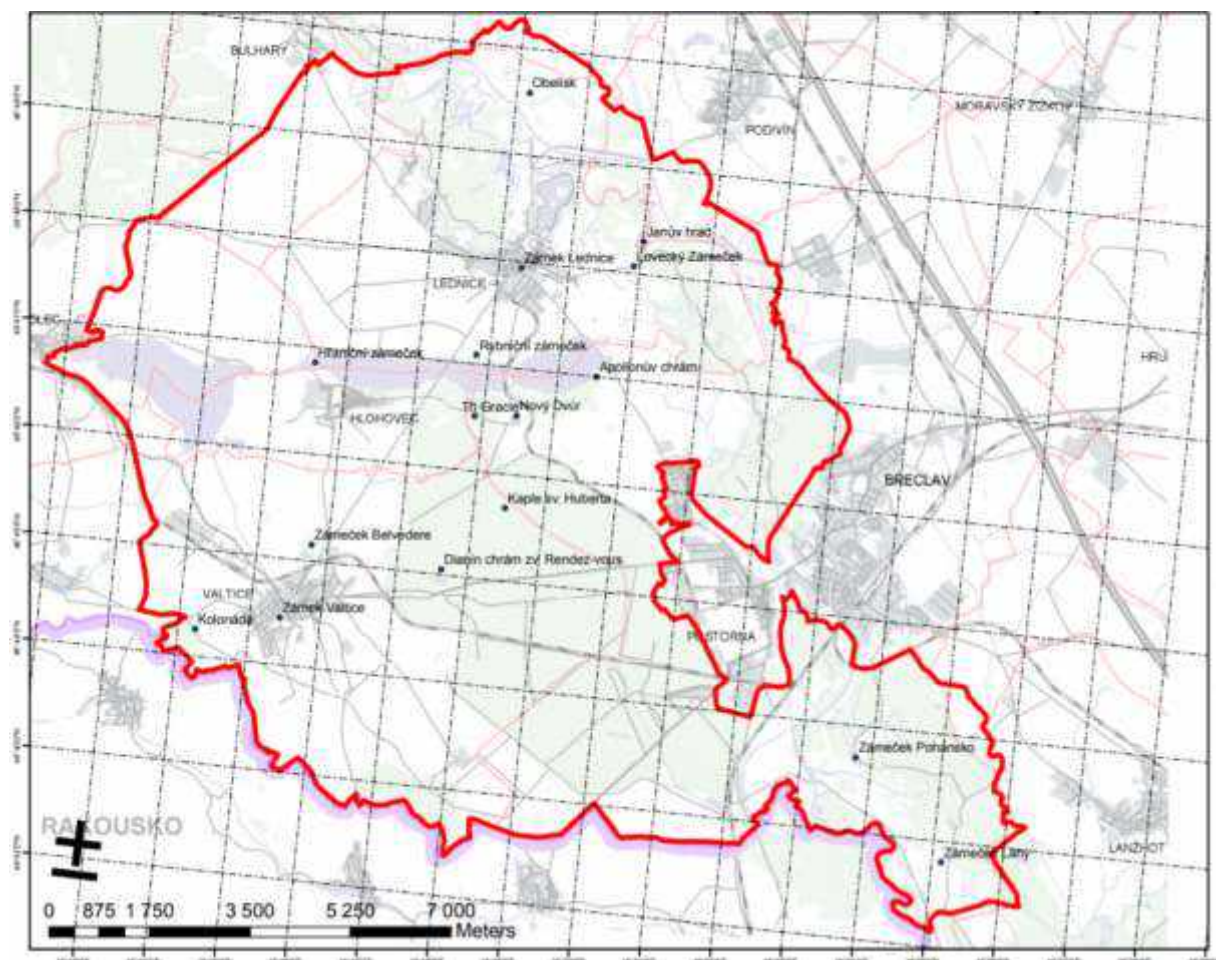
Plocha

Plocha areálu LVA¹¹ je 143,373643 km². LVA je tak se svojí plochou největším statkem v Česku a současně je v pořadí statků podle své plochy na 64. místě mezi kulturními statky (z celkového aktuálního počtu 869 kulturních statků) a na 29. místě mezi kulturními statky v regionu Evropa a Severní Amerika.

Hranice jádrového území a nárazníkové zóny

Obvod hranic LVA je 81,6060 km. Nárazníková zóna nebyla vymezena.

Součástí tohoto Management Planu není bezprostřední návrh na rozšíření hranic jádrového území. Management Plan však navrhuje prověřit rozsah jádrového území a následně v některých lokalitách případně zmenšit či zvětšit jádrové území, a to včetně území Rakouska. Pro ochranu pohledových horizontů a dalších hodnot je pak rovněž navrženo prověřit stanovení nárazníkové zóny statku.

Zdroj: <https://whc.unesco.org/document/101207>

¹¹ V nominační dokumentaci statku byla uvedena plocha větší, nicméně průběžně došlo k přesnějšímu určení plochy statku prostřednictvím zaměření.

B.2 ODBORNĚ POPISNÉ ÚDAJE

B.2.1 Historie statku

Rozhodujícím faktorem, který utvářel komponovanou krajinu LVA, bylo 700 let trvající vlády rodu Lichtenštejnů, kteří v habsburské monarchii patřili k nevlivnějším rodům a v mnoha směrech určovali hospodářský a vzdělanostní rozvoj celé společnosti. Dokonale organizované hospodářské aktivity generovaly široké možnosti komplexního rozvoje rodového dědictví po stránce hospodářské, duchovní, ale i krajino-estetické a společenské.

Vývoj do středověku

Podmínky, ve kterých se rozvíjela dnešní centra LVA – obec Lednice a město Valtice – nejsou stejnorodé. Obec Lednice a její okolí bylo osídlováno již od doby kamenné, zejména kvůli svým výhodným polohovým podmínkám. Pravěké a středověké osídlení se soustředilo do blízkosti vodních toků, především na okraji pravobřežní terasy Dyje od Bulhar až po Břeclav.

Osou osídlení byl tok řeky Dyje. Její okolí bylo v 6.–10. století intenzivně osídleno. Nejvýznačnějšími archeologickými památkami v LVA jsou dvě opevněná hradiska Nejdeč a Pohansko, obě z období Velkomoravské říše. V tomto raném období dochází činností člověka k zásadním změnám v utváření krajiny i v horních částech toků. Výrazné odlesňování mělo vliv na vodní poměry v dolní nivě řeky a v konečném důsledku znamenalo přemístění sídlišť do bezpečnějších míst na říčních terasách.

Od 10. století se spleť říčních ramen stala přirozenou fortifikací mezi českým státem a Rakouskem. Pás močálů tvořil přírodní zemskou hranici a zároveň dělil dvě středověká panství. Nejstarší zmínka o Lednici je z roku 1222, známá historie Valtic se datuje už od 12. století.

Renesance

Počátek kultivování krajiny mezi Lednicí a Valticemi je v období po husitských válkách. Pravděpodobně na přelomu 15. století došlo ke sjednocení majetkových držeb. Velkolepé krajinářské formování areálu započalo vybudováním rozlehlých rybníků v místech bývalých močálů, což je dnes nejpůsobivější krajinářské jádro areálu. Spojení ideálů krásy a užitku bylo určující pro stavební, zahradnické a krajinářské úpravy celého areálu.

V 16. století byl v Lednici vystavěn nový zámek v renesančním slohu, u kterého byly založeny okrasné a užitkové zahrady. Valtice se staly v roce 1608 rodovým sídlem Lichtenštejnů a nedaleká Lednice jejich letní rezidencí.

Období po bitvě na Bílé hoře (1620) přineslo mnoho změn a znamenalo dovršení koncentrace majetku. Mocenské a majetkové posílení umožnilo Lichtenštejnům rozsáhlé investice do zvelebování svých majetků a upevňování pozice na moravsko-rakouském pomezí. Aktivita Lichtenštejnů se začaly promítat i do organizace krajiny.

V 17. století pokračují práce na zvelebování obou sídel i jejich zahrad. V Lednici umožnila terénní dispozice rozvinout bohatý zahradní program (včetně oranžerie, amfiteátru, míčovny, kuchyňské zahrady). Na severovýchodě navazovala na park obora se systémem alejových promenád uspořádaných do tvaru hvězdy s centrálním pavilonem na kruhovém půdorysu (tzv. Lednická hvězda).

Baroko

V baroku došlo k zapojení širší krajiny do architektonického konceptu, do krajiny byl vnesen systém a řád. V zemědělsky obdělávané krajině byly založeny aleje jako nejkratší spojnice mezi významnými místy a současně jako výrazné prostorotvorné linie. Rozdrobené pozemky byly slučovány v souvislé celky, které se snadněji obdělávaly a umožňovaly „hospodaření ve velkém“. Koncem 17. století byl na okraji zámecké zahrady v Lednici vybudován komplex raně barokních koníren a jízďáren. Ve Valticích byl v tomto období postaven kostel Nanebevzetí Panny Marie a klášterní komplex Milosrdných bratří. Valtický zámek získal svou dnešní podobu.

V průběhu 18. století byla novostavbou divadla dokončena přestavba valtického zámku. V Lednici byl velkoryse přestavěn zámek, byla vybudována dřevěná oranžerie, zámecká zahrada byla dle Le Notreových zásad otevřená do krajiny a dotvořena v sentimentálním duchu. Později byla zahrada doplněna anglickou partií a souborem saletů s antickými, orientálními i středověkými motivy. V dalších letech se zahradní stavby dostávají mimo hranice parku do volné krajiny.

Krajinářské úpravy

Koncem 19. století tvořily lesy významnou část krajinářských prostor, navazujících na park. Hospodaření v lesích bylo až do konce 18. století zcela podřízeno zájmu myslivosti. V roce 1754 byly vydány tzv. tereziánské lesní řády pro Moravu a Slezsko zajišťující kvalitnější lesní hospodaření na principech udržitelného využívání přírodních zdrojů, které jsou uznávány a uplatňovány dodnes. Pod vlivem anglických a německých myšlenek byly roku 1804 do Lednice importovány první severoamerické dřeviny, které měly zabezpečit dostatek rychle rostoucího dřeva a obohatit sortiment dřevin v parcích. Za minaretem vznikly okrasné školky, které zahájily prodej sazenic do celé Evropy.

Koncem 18. a počátkem 19. století probíhaly krajinné úpravy a vznikla celá řada staveb. Pod vlivem myšlenek anglických krajinářských architektů byly budovány parky v Lednici a Valticích i krajina mezi oběma sídly v koncepci anglické pastevní krajiny. V romantickém cítění byla krajina dotvořena parkově upravenými prostorami, které se vyjímalý na pozadí zemědělsky obdělávané krajiny. V lednickém zámku byl zbudován nový skleník a započala jeho přestavba v novogotické podobě. Koncem 19. století byla přestavěna obec Lednice i město Valtice. Uzavírá se vývoj obou zámeckých parků, když byly rozšířeny o pravidelné zahrady a sbírky dřevin. Areál vyvrával a vyvíjel se ve své krajinářské podobě po celé 19. století a v první třetině 20. století.

Vývoj ve 20. století

Po roce 1918 byl LVA sjednocen, a to po vymezení nových státních hranic po rozpadu Rakouska-Uherska. Tehdy dolnorakouské Valticko bylo připojeno k lednickému území na Moravě. Období po druhé světové válce přineslo zásadní politické a společensko-ekonomické změny, které ovlivnily utváření především zemědělské krajiny. V roce 1989 započala transformace společnosti přechodem od centrálně řízeného hospodářství k uplatnění principů volné hospodářské soutěže a tržní ekonomiky.

Moderní myšlení Lichtenštejnů se promítlo do všech oborů lidské činnosti, např. do rozvoje rybníkářství (tradice rybochovných rybníků tzv. Mikulovsko-lednické rybníční soustavy), lesního hospodářství, zemědělství i průmyslu. Nejmodernější technologické novinky každé doby byly uplatňovány ve všech oborech i v zařízení zámků. Na jižní Moravu se tak velmi brzy dostaly nejvýnosnější odrůdy zemědělských plodin, nové (introdukované) druhy dřevin, především ze Severní Ameriky nebo nová plemena domácího zvířectva. Moderní, nadčasový způsob myšlení o mnoha souvislostech a schopnost soustředit nejlepší manažery oborů na svých panstvích jsou dodnes inspirací obecně pro manažery krajiných oborů a krajinné architektů, a to nejen v komponovaných krajinách.

B.2.2 Slovní popis statku

Statek je rozlehlý a zahrnuje v sobě řadu prvků a jejich souborů. Jeho slovní popis je zpracován komplexně a vychází z předchozích Management Planů LVA.

Přírodní komponenty

Geologie

Území LVA leží v blízkosti rozhraní vnějšího flyše Západních Karpat a neogenních uloženin Panonské pánve, obě jednotky se na území prolínají. Vídeňská pánev byla utvářena depresiemi, stlačováním a následnými poklesy a zlomy ve směru SV-JZ. Následně byla několikrát zalita mořskou transgresí, při které sedimentovaly slepence, vápnnité jíly s písčitými vložkami u Lednice, písky v pásu od Mikulova přes Bulhary k Podivínu a slínaté jíly a jílovce, které jsou rozšířeny u Lednice, Valtic, Sedlece a Hlohovce.

Vápence různého stáří a složení se nacházejí v okolí Sedlece a Úval. Pliocenního stáří jsou valtické štěrky, vyskytující se v pruhu mezi Hlohovcem a Valticemi a v okolí Sedlece. Na podklad byly během kvartéru nanášeny říční, svahové a váté sedimenty, většinou silně vápnné spraše, sprašové hlíny, štěrkovité písky, štěrky, sutě a hlíny. Nejvýznamnější návěje spraší pokrývají Lednickou sprašovou plošinu a území v Úvalské pahorkatině, východně od Úval a jihovýchodně od Valtic. Niva Dyje a její přítoky jsou tvořeny fluvialními štěrky a písky.

Geomorfologie

Z hlediska geomorfologického se území řadí do alpsko-himalájského systému, subsystému Panonská pánve, provincie Západopanonská pánve, subprovincie Vídeňská pánve, oblasti Jihomoravská pánve, celku Dolnomoravský úval. Dolnomoravský úval se dále dělí na podcelky Dyjsko-moravská niva a Valtická pahorkatina. Valtickou pahorkatinu utváří okrsky Lednická pahorkatina, Nesytská sníženina, Úvalská pahorkatina a Poštorenská plošina.

Podle výškového členění je možné v zájmovém území rozlišit tři typy reliéfu:

- Nížiny nivního charakteru na aluviálních terasách toků Dyje a Včelínek, tzv. Dyjsko-moravská niva (155–180 m n.m.). Niva je mírně zvlněná s četnými zbytky mrtvých říčních ramen, zamokřenými depresiemi a mírnými vyvýšeninami (hrúdy – pozůstatky nízké říční terasy, převáté vátými písky a štěrkovými akumulacemi).
- Ploché pahorkatiny na spraších a vátých píscích (180–210 m n.m.).
- Členité pahorkatiny na vápnných jílech a píscích, tzv. Valtická pahorkatina (210–291 m n.m.) se širokou sníženinou vyplněnou Lednickými rybníky.

Území představuje prostorově kompaktní celek vymezený přirozeně utvářenými hranicemi lesních masivů, vodních toků a terénních vyvýšenin. Celkové převýšení areálu je 136,7 m. Dominantními krajinnými prvky širšího okolí území jsou vápencové Pavlovské vrchy na západě a krajina říčních údolí ve východní části území.

Pedologie

Dominantním půdním typem jsou černoze a jejich subtypy. Černoze se ve většině případů nevyvinula přirozenými procesy, ale na jejím vývoji se podílela dlouhodobá kultura. Pro Poštorenskou plošinu, resp. Boří les je typická kambizem, která se vyvinula na fluvialních štěrcích. V Bořím lese a na hrúdách se také nacházejí ostrůvky regozemě. Gleje jsou rozšířeny v soutokové oblasti Dyje a Moravy, v okolí Křivého jezera, Pastvicka a Pohanska, které jsou ovlivňovány trvalou vysokou úrovní hladiny podzemní vody a mělkým humusovým horizontem. V nivě se také vyskytují černice a její subtypy.

Hydrologie

Území LVA je odvodňováno řekou Dyje. Nejvýznamnějšími přítoky jsou Lednický náhon (Zámecká Dyje) a Včelínek s pravostrannými přítoky Valtický potok a potok Allah. Přehrazením potoka Včelínek byly už v první polovině 15. století vybudovány Lednické rybníky, které jsou tvořeny rybníky Mlýnský (1 ostrov), Prostřední (2 ostrovy), Hlohovecký (dříve Hořejší, 1 ostrov a 1 poloostrov) a Nesyt (největším moravským rybníkem, dokončen v roce 1418, v rybníku 5 až 7 ostrovů dle výšky hladiny).

Součástí soustavy je ještě Zámecký rybník napájený Lednickým náhonem. Mezi Nesytem a Hlohoveckým rybníkem se nacházejí plůdkové (výtažníkové) rybníčky (Matouš, Antonín, Bohumír, Jaroslav, Jan, Franta, Petr, Eda) o celkové ploše cca 7 ha. Po levé straně Prostředního rybníka na potoce Allah se nachází soustava tzv. Allahových rybníčků (Allah I – VII). Součástí areálu chrámu Rendez-vous a také NPP Rendez-vous je rybník Rendez-vous o rozloze cca 2,5 ha. V katastrálním území Poštorná se nachází Františkův rybník.

Území LVA je součástí vodohospodářsky významné Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy, které je zdrojem kvalitní pitné vody. Rozložení zásob podzemních vod je ale nestejněměrné. Velká část území je deficitní a odkázána na povrchové zdroje. Vyskytují se zde i artézské vody. Hlubší vody jsou silně mineralizovány. Za hranici areálu je zaznamenán výskyt flyšových naftových jodobromových solanek v souvislosti s vrty při těžbě ložisek ropy a plynu.

V 70. až 90. letech 20. století byly vybudovány Novomlýnské nádrže, které významně ovlivňují manipulaci s vodou na celé řece Dyji. Hydrologický systém negativně ovlivnila regulace toku řeky Dyje a budování protipovodňových opatření na ochranu aglomerací a zemědělské půdy. V posledních letech jsou změny klimatu pravděpodobně příčinou extrémních srážkových nedostatků a such na jedné straně a přívalových dešťů a záplav na straně druhé. Tyto jevy mají negativní dopad i na krajinu v LVA.

Biota

LVA se rozkládá ve dvou biogeografických regionech Panonské podprovincie. Jižní část území se řadí do Mikulovského regionu a severovýchodní část do regionu Dyjsko-moravského, dělicím rozhraním je jižní hranice aluvia řeky Dyje.

V Mikulovském bioregionu je dominantním vegetačním stupněm 1. dubový s hojným dubem šípákem a dubem cerem. Potenciální vegetaci zastupují šípákové doubravy a dubohabřiny, na strmých svazích a výsušných stráních skalní a stepní vegetace, na halinních půdách komplex vegetačních jednotek slaných luk a mokřadů.

Dyjsko-moravský bioregion je tvořen širokými říčními nivami, náležícími do 1. vegetačního stupně. Mnoho jihovýchodních vegetačních prvků zde má hranici svého areálu, např. jasan úzkolistý a dub cer. Převládající potenciální vegetací jsou lužní lesy. Vrbové olšiny jsou součástí nejvlhčího stupně, který přechází do dubových jasenin spojených se stanovišti sedimentů povodňových kalů. Další skupinou jsou topolo-jilmové jaseniny, osídlující pravidelně zaplavované plochy. Mimo dosah pravidelných záplav leží habrovo-jilmové jaseniny.

Krajinný ráz území

Území LVA lze rozdělit na tři celky a prostory, kde na základě vývoje přírodních, kulturně-historických a estetických charakteristik byl v průběhu času utvářen typický ráz krajiny.

Niva řeky Dyje a potoka Včelínek. Komplex různých typů přírodního prostředí, např. jedinečných lužních lesů různého stáří, mokřadů a nivních luk se soliterně rostoucími duby. Celá oblast je protkána sítí kanálů, starých říčních ramen a tůní, které dotvářejí romantické krajinářské úpravy lesa a luk s pozůstatky barokních obor (v současné době je funkční pouze Obora Soutok zřízená pro jelení a daňčí zvěř v 60. letech 20. století).

Nejnižší položené části území byly v jarním období zaplavovány vodami řeky Dyje. Společnosti, která se zde udržela a jsou zde chráněna, jsou pozůstatky původních rozsáhlých a bohatých nivních ekosystémů. Sníženinou na potoku Včelínek v minulosti probíhal jeden z toků Dyjského systému, kde jsou dnes zachovány cenné zbytky halofytních formací. Kolem Lednických rybníků byly v duchu romantismu vysázeny parkové úpravy, tato část tvoří jádrové území komponované krajiny LVA. Území je ceněno i z pohledu přírodovědného jako významné stanoviště ornitofauny a bohaté a vzácné flóry, kde je biologická diverzita chráněna prostřednictvím zvláště chráněných území.

Říční plošiny a terasy. Území geologicky starší než říční, mimo dosah záplav. Pro území je typický způsob osídlení krajiny člověkem a její tradiční hospodářské využití – zemědělství (spraše) a lesnictví (nevápnité písky – Boří les). Ještě v 19. století byla velká část území bez lesů. Jsou zde lokalizovány obce Nejdek, Lednice, Hlohovec – sídla nesou některé společné charakteristické znaky (silniční typ zástavby – vyjma Lednice – s méně výrazným návesním prostorem, kompaktní uliční zástavba jednopodlažních budov se sedlovou střechou krytou keramickou taškou apod.).

V Lednici dominují architektonické detaily z 19. století. Sídla byla v období baroka propojena systémem cest. V navazující krajině se uplatňují barokní úpravy lesa (aleje, obory) i krajiny (výsadby, průhledy, promenády) a romantické stavby z počátku 19. století. Na existenci sídel velmi úzce navazuje zemědělsky využívaná krajina. Historické členění plučiny bylo v souvislosti s velkoplošným zemědělským obhospodařováním výrazně narušeno. V oblasti je charakteristické proporčně vyvážené zastoupení obilovin a vinic. V porovnání se zemědělskou krajinou v pahorkatině je podstatně nižší plošné zastoupení vinogradů. Specifické a typické je pěstování okrasných rostlin a dřevin.

Pahorkatina. Typický reliéf s výraznou dynamikou. Geologické podloží v kombinaci s typem reliéfu, půd a klimatických parametrů poskytovalo odlišné podmínky pro osídlování a hospodářské využití. Jádrem území je město Valtice, které bylo založeno na vyvýšeném místě na zbytcích obranné tvrze a strážních objektů. Ve středověku se zde nacházel již kompaktní sídelní celek, v jehož centru bylo šlechtické sídlo. V období renesance (a hlavně v období baroka) se Valtice rozvinuly do podoby města a byl dotvořen dnešní typický krajinný obraz města. V 16. století se Valtice staly správním centrem, což se projevilo i v koncipování okolní krajiny.

V krajině se uplatňují dálkové pohledy a rozhledy, krajina vzdáleně připomíná toskánskou zemědělskou krajinu, uplatňuje se zde působení architektury v kombinaci s terénem. Zemědělství má v prostoru velmi teplé pahorkatiny odlišné přírodní podmínky, ustálilo se pěstování teplomilných trvalých kultur, zejména vinné révy a ovocných sadů, na polích obilnin. Vinice a vinohradnictví jsou typickým prvkem v utváření zdejší krajiny a doprovázejí je specifické znaky v krajině (vinné sklepy, terasováním svahů atd.). Nacházejí se zde i menší plochy lesních porostů (les u Bořího dvora). V minulosti zde byl umístěn Katzelsdorfský salet, řazený mezi zaniklé romantické stavby v areálu.

Komponovaná krajina

Organizačním a rezidenčním centrem se už počátkem 16. století staly Valtice. Z Valtic vycházejí linie, které utvářejí celý prostor. Nejvýznamnější linie byla zvýrazněna alejí vedoucí z Valtic do Lednice, ostatní osy směřovaly k významným místům v okolí. Rovněž výškové řazení prostoru směrem od Lednice k Valticím dává vyznít Valticím jako ústřednímu a dominantnímu městu. Kolonáda na Reistně umocňuje tento záměr a dotváří jižní pohledový horizont. Město Valtice se svojí siluetou uplatňuje hlavně v dálkových pohledech od Mikulova, vazba je umocněna cí výhledu ze zámečku Belveder.

Významné úpravy krajiny, v souladu se specifickým utvářením prostorů lužních lesů, se nacházejí v nivě řeky Dyje.

Kompoziční centra v LVA

- Zámecký park Lednice.
- Zámecký park Valtice.
- Niva Dyje (Bulhary) – kompozičně doplňuje LVA ze západu.
- Pastvisko – navazuje na zámecký park Lednice.
- Obora Obelisk – zemědělská a luční krajina.
- Niva Dyje (Kančí obora) – lesy a louky mezi zámeckým parkem Lednice a Břeclaví.
- Lednické rybníky včetně parkových úprav na severní straně (a jižní straně Hlohoveckého).
- Apollo, Nový Dvůr – jižní břeh Mlýnského rybníka.
- Tři Grácie, Allahovy rybníky, Arboretum – jižní břeh Prostředního rybníka.
- Boří les – lesní plochy a okolí zámečku Rendez-vous a kaple sv. Huberta.
- Pohansko, Lány – lesní a luční porosty jižně od Břeclavi včetně Františkova rybníka.
- Belveder – parková úprava okolo zámečku Belveder.
- Kolonáda – park a les okolo Kolonády u hranic s Rakouskem.
- Katzelsdorfský les – lesní porosty u hranice s Rakouskem u bývalého Katzelsdorfského saletu.

Kompoziční prvky – aleje, linie, průseky a cesty:

- Bezručova alej (Valtice–Lednice),
- Ladenská alej (Valtice – louky u Ladné),
- Břeclavská alej (Valtice–Břeclav, přerušeno areálem u Rendez-vous),
- Lanžhotská alej (Valtice – les u Lanžhotu, podél železnice),
- Katzelsdorfská alej (Valtice – Katzelsdorfský les),
- K Bažantnici (Valtice–bažantnice, západně od Valtic směr k Sedleci),
- Přítlucká alej (Lednice–Obelisk),
- Novodvorská alej (Lednice – Prostřední rybník, podél cesty k Novému dvoru),
- Dřezovcová alej (u Nového Dvora),
- Vejmutovková alej (u Nového Dvora),
- Aleje u Bořího Dvora (několik alejí nad Valticemi),
- Lednice – Charvátská Nová Ves (alej podél silnice),
- Anglická cesta (ze zámeckého parku Lednice Kančí oborou k Břeclavskému zámku),
- Mlýnská cesta (z Lednice k Loveckému zámečku a lesem do Ladné),
- Věžová alej (průsek v Bořím lese směrem k minaretu),
- Příčná alej (průsek s alejí kolmý k Věžové aleji),
- Bernhardstahlský průsek (nejdelší průsek v Bořím lese, míří na Podivínskou věž).

Pohledové linie, utvářené průhledy, nadhledy a panorama, hlavní průhledy a pohledy

Zájemový bod	Směr pohledu	Funkčnost
Zámecký park Lednice	Zámek, Minaret	plně funkční
	Zámek, louky na Slovácké	funkční
	Zámecký park – Podivínská věž	nefunkční, zarůstá
	Přítlucká alej – Obelisk	částečně funkční
	Zámecký park – Janův hrad	nefunkční, zarůstá
	Zámecký park – Lovecký zámeček	nefunkční, zarůstá
	Zámecký park – Pastvisko	nefunkční (neobnovitelný)
	Zámecký park – Slovácké louky	nefunkční (možná část. obn.)
Minaret	Zámecký park – Pavelkovy louky	nefunkční (možná obnova)
	Panorama	funkční
Apollo střecha	Panorama	funkční
	Nový Dvůr rondel	možnost úpravy pohledu
Apollo pata	Zámek Lednice	nefunkční
	Minaret	částečně funkční
Rybniční zámeček	Hraniční zámeček	funkční
	Rybničky, Pálava	funkční
	Apollo	funkční
	Tři Grácie	nefunkční
	Nový Dvůr rondel	funkční
	Rybník Hlohovecký	funkční
Vejmutovková alej	Ostatní rybníky	nefunkční
	nefunkční	nefunkční
Tři Grácie	Rybniční zámeček	funkční
	Allah – 7. rybníček	funkční částečně
	Louky	funkční částečně
	Allah – 5. rybníček	nefunkční
Rybárna Hlohovec	rybníky	nefunkční
	Hraniční zámeček	nefunkční
	Svatý kopeček u Mikulova	nefunkční (tis. stěna)
Hraniční zámeček	rybníky	funkční
	Příčná a Věžová alej	nefunkční
Belveder	Pálava	funkční
Valtický park	Kolonáda	nefunkční
	Louky za zámeckým parkem	nefunkční
Kolonáda střecha	Panoramatický výhled	funkční
Kolonáda pata	Panorama Valtic a Mikulova	funkční
	Rybník Nesyt	funkční
Kolonáda parčík	Úvaly, Rakousko	funkční
	Rendez-vous	funkční
Lány	Sever lesy	funkční
	Jih, rybník a louky	funkční
	Sever louky	funkční
	Panorama na Lánské louky se solitéry	funkční

Úplný seznam není možné sestavit vzhledem ke komplikovanosti struktury LVA a její proměnlivosti. Je rovněž obtížně zjistitelné, které pohledové vazby jsou záměrné, a které jsou dílem náhody, resp. jsou pouze domněnkou.

Z krajiny se otevírají pohledy na západ, kde ji uzavírá panorama Pavlovských vrchů, na východě je patrná silueta Malých Karpat. Severní pohledový horizont uzavírá masiv lužního lesa kolem řeky Dyje, dále pak panorama Přítlucké hory a Kalvárie u Zaječí. Z jihu je horizont uzavřen nejvýše položeným místem areálu nad Valticemi – Chrastinami (Reistnou). Zajímavé pohledové vazby se otvírají směrem od Valtic na Mikulov, kudy kdysi vedly nejstarší obchodní cesty a stezky.

Sídla

Obec Lednice leží v široké nivě řeky Dyje. Z historického hlediska je obec jedním z nejstarších sídel v území, se zchovalou urbanistickou strukturou a s četnými historickými objekty, z nichž nejvýznamnější je zámek s rozsáhlým parkem. Zámek se pohledově uplatňuje pouze v dosahu nejbližšího okolí obce Lednice. Charakteristickou krajinnou dominantou Lednice a jejího okolí je exotický minaret, symbol romantické atmosféry, která je typická pro Lednici a její široké krajinné okolí.

Město Valtice, někdejší rodové sídlo Lichtenštejnů. Centru města vévodí skvosty barokní architektury s kostelem, zámeckým komplexem s jízdárnou a s barokním divadlem. Zámek spolu s barokním farním kostelem Nanebevzetí Panny Marie tvoří charakteristickou dominantu, která se uplatňuje v dálkových pohledech. Centrem barokní krajinné kompozice je klášterní kostel sv. Augustina, ke kterému směřují aleje ze 17. a 18. století (Břeclavská, Bezručova a z ní se vyčleňující Ladenská).

Obec Hlohovec vznikla kolonizací pasovského biskupství ve 13. století. Později patřila k valtickému panství a až do roku 1920 byla součástí Dolních Rakous, ve válkách zanikla a v roce 1570 byla osídlena chorvatským obyvatelstvem. Na západním břehu Hlohoveckého rybníka byl postaven Hraniční zámeček, který uzavírá komponovaný krajinařský průhled. Obec si zachovává lidové tradice a pospolitost obyvatel.

Ostatní obce a města LVA jako město Břeclav (se svými městskými částmi Poštorná a Charvatská Nová Ves), Podivín, Lanžhot a obce Sedlec, Rakvice, Přítluky, Bulhary a Ladaná zasahují do památkové zóny LVA pouze nezastavěnou částí svých katastrů. Na těchto plochách se nachází většinou intenzivně obhospodařovaná zemědělská půda, louky, remízky a lužní lesy.

Kulturní památky

Seznam památek na území jednotlivých katastrálních územích včetně podrobného popisu je k dispozici v Památkovém katalogu NPÚ <https://www.pamatkovykatalog.cz/uskp> a v příloze Management Planu.

Název katastrálního území * součástí LVA pouze část kat. úz.	Odkaz do Památkového katalogu NPÚ https://pamatkovykatalog.cz/uskp/podle-relevance/1/seznam/?chranenoTed=1&katOblast=
Lednice na Moravě	Lednice+na+Morav%C4%9B&hlObj=1
Nejdek u Lednice	Nejdek+u+Lednice&hlObj=1
Valtice	Valtice&hlObj=1
Úvaly u Valtic*	%C3%9Avaly+u+Valtic&hlObj=1
Hlohovec	Hlohovec&hlObj=1
Poštorná*	Po%C5%A1torn%C3%A1&hlObj=1
Charvátská Nová Ves*	Charv%C3%A1tsk%C3%A1+Nov%C3%A1+Ves&hlObj=1
Bulhary*	Bulhary&hlObj=1
Ladná*	Ladn%C3%A1&hlObj=1
Rakvice*	Rakvice&hlObj=1
Přítluky*	P%C5%99%C3%ADtluky&hlObj=1
Podivín	Podiv%C3%ADn&hlObj=1
Sedlec u Mikulova*	Sedlec+u+Mikulova&hlObj=1

Národní kulturní památky

- Zámek s parkem v Lednici byly prohlášeny NKP v roce 1995. Současnou podobu zámku určilo více stavebních fází různého stylového charakteru, jejichž vrstvení umocňuje výtvarné kvality zámku, které odrážejí dějiny objektu jako jedinečného uměleckého díla. Zámek v Lednici vznikl na místě původní renesanční vily (1570), postupně byl upravován v několika stavebních fázích v barokním slohu (1640, 1690, 1715), v klasicistním slohu (1775, 1815) do nynější novogotické podoby (1846–1855). Poslední romantická přestavba uvedla zámek v Lednici do stavu odpovídajícímu atmosféře krajinného areálu. Wingelmüllerova novogotická přestavba zámku vycházela z pocitového a nikoli vědeckého zkoumání gotiky. Právě proto vznikl specifický a neopakovatelný styl utváření zámku, který se výrazně liší od jiných, novogoticky utvářených sídel na našem území.
- Zámek s parkem ve Valticích je barokní zámek, NKP od roku 1995. Do dnešní podoby byl přestavěn v letech 1643–1730 podle projektů italského stavitele Domenika Martinelliho a Johanna Bernharda Fischera z Erlachu. Zámek tvoří třípatrová čtyřkřídlá budova s konírnou, jízdárnou, galerií, barokním divadlem a kočárovnou. Z renesančního období se zachovaly dvě nárožní věže, od kterých vedou nízká boční křídla uzavírající s hlavní budovou čestný dvůr. Průčelní fasáda zámecké budovy je bohatě zdobena, středová osa budovy je zvýrazněna vstupním portálem a věží. Bohatě vybavené zámecké interiéry byly upravovány až do 18. století.

Za NKP by rovněž mohl být prohlášen soubor lichtenštejnských solitérních staveb, který tvoří jednu z nejvýznamnějších součástí kulturního bohatství národa. Soubor těchto staveb navzájem propojených kulturními, historickými, rodovými, architektonickými, funkčními a kompozičními vazbami je v národním i světovém měřítku jedinečný.

B.3 SOUČASNÝ STAV A RIZIKOVÉ FAKTORY

B.3.1 Fyzický stav dochování

Fyzický stav dochování stavebních objektů a parků

Stav historických objektů a kulturních památek je v zásadě dobrý, u některých objektů však také nevyhovující. I když bylo v poslední době vynaloženo nemálo financí na úpravu staveb v parcích a krajině, jsou některé z nich nebezpečné i pro návštěvníky LVA. Jiné jsou ve značně zchátralém stavu, způsobeném nedostatkem péče (Nový Dvůr, stodola „Hubertka“, kaple sv. Huberta). Obecně se projevuje nedostatek financí na opravy a další údržbu objektů.

Zámek Lednice – v posledních letech proběhly opravy některých částí zámku (střecha zámecké budovy, fasády). Stav objektů zámeckého areálu se postupně zlepšuje.

- Hlavní budova – obnoveny fasády, střechy, restaurovány všechny výzdobné prvky, restaurovány interiéry přízemí, prvního a druhého patra, obnova historických štol.
- Zámecké konírny, kočárovna a jízdárna – proběhla rozsáhlá oprava, obnoveny jak interiéry (kromě západního křídla), tak i vnější plášť.
- Zámecký skleník – nadzemní část po kompletní obnově včetně historických technologií, v přípravě obnova technické podzemní části.
- „Katakomby“ – připravena památková obnova.
- Minaret – staticky stabilizován, hlavní vyhlídková věž má obnovené jednotlivé ochozy a fasády, mešita má restaurované zdobné orientální salony, včetně mozaikové podlahy, obnovená střecha s věžicemi, probíhá obnova dolní části (fasády včetně kamenných prvků a loubí, vnitřní část schodiště a nedaleký vstup do sklepení).
- Maurská vodárna (s přilehlým novodobým mostem a vodárnou) – vyžaduje kompletní obnovu, zejména exteriéru, opraven zatopený suterén a část přízemí včetně technologie (vodárna pro zámecký areál).
- „Hubertka“ – připravena rekonstrukce téměř zaniklého objektu.
- Objekt elektrárny a most přes Dyji – připravena kompletní oprava a obnova.
- Historický akvadukt – opraven.
- Sochy, vázy, žardiniéry a kašna – postupně probíhají obnovné práce, sochy a vázy vyžadují průběžné restaurátorské práce (prozatím provedeno pouze u tzv. Benátské kašny).
- Zámecký park – proběhly průběžné obnovné zásahy, velmi dobrý stav u biologické složky, avšak poddimenzování intenzitní třídy údržby na některých vegetačních a technických prvcích.

Zámek Valtice – od roku 1990 probíhá kontinuální obnova zanedbaného rozsáhlého zámeckého areálu, stav památkových objektů a drobné architektury se postupně zlepšuje.

- Hlavní budova – po obnově hlavní průčelní fasáda včetně věže a střechy (ostatní fasády stabilizované), proběhlo restaurování sochařské výzdoby atiky a hlavního vstupního portálu, první patro zámku se postupně v rámci běžné údržby restauruje (druhé patro na obnovu čeká), došlo k celkové obnově a restaurování knížecího apartmánu v jižním křídle zámku.
- Objekty čestného dvora – probíhá oprava fasád a střech, obnovená část západního křídla pro návštěvnícké centrum.
- Jízdárna, zahradní domek a hospodářský dvůr – realizována kompletní památková obnova jako reprezentativní multifunkční prostor pro kulturně společenské akce.
- Španělská konírna – obnovené fasády a střechy, interiér čeká celkovou obnovu.

- Horní konírny – po obnově střechy a fasády orientované směrem do hospodářského dvora a prostor jedné konírny (návštěvnické centru), na obnovu čekají ostatní fasády včetně průjezdu, přilehlé věže a druhé konírny (dnes truhlářská dílna).
- Barokní divadlo – kompletní památková rekonstrukce objektu, navracena původní dispozice (zachovány pouze obvodové zdi) a funkce (repliky barokní mašinerie a kulis a moderní technická infrastruktura).
- Sochy, vázy v parku – částečně restaurováno, většina však vyžaduje restaurátorské práce.
- Objekt vstupní brány z náměstí – čeká na celkovou obnovu
- Opěrná část ohradního zdiva – staticky zajištěna pouze v části orientované směrem k náměstí, ostatní části ohradního zdiva čekají na obnovu a jsou ve velmi havarijním stavu.
- Zámecký park včetně vyhlídky, tzv. Peklo – čekají na obnovu, dobrý stav biologické složky, avšak poddimenzování intenzitní třídy údržby na některých vegetačních a technických prvcích, některé části zahrady vyžadují realizaci obnovných zásahů s cílem rehabilitovat původní kompoziční i sortimentální hodnoty parku.
- Zámecké zahradnictví (zázemí parku) – po obnově část používaná jako bylinková zahrádka, rehabilitována a obnovena část historické zámecké zahrady.
- Objekt hotelu Hubertus (východní předzámčí) – probíhá celková obnova vnějšího pláště (střech, fasád, komínů, výměna okenních a dveřních prvků), obnova průjezdu, restaurování sochařské výzdoby, vybudování anglického dvorku (odvlhčení objektu).

Další architektonické objekty:

- Apollonův chrám – částečně opraven a zpřístupněn pro návštěvníky.
- Lovecký zámeček Janohrad – opraven a zpřístupněn pro návštěvníky.
- Obelisk u Přítluk – opraven.
- Zámeček Belveder – probíhá obnova, cílem zpřístupnit objekt návštěvníkům .
- Rendez-vous (Dianin chrám) – opraven a zpřístupněn pro návštěvníky.
- Kolonáda na Homoli (Reistna) – opraven.
- Hubertova kaple – velmi neuspokojivý stav, vyžaduje opravu.
- Rybníční zámeček – opraven.
- Chrám Tři Grácie – opraven.
- Sousoší Tři Grácií – opraveno.
- Lovecký zámeček – opraven.
- Nový Dvůr – velmi špatný stav, projekčně připravena oprava.
- Zámeček Lány – opraven plášť, nezbytná oprava interiéru.
- Hraniční zámeček – opraven a zpřístupněn pro vybrané návštěvníky.
- Obelisk u Přítluk – opraven.
- Zámeček Pohansko – opraven.

Další významné kulturní památky:

- Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Valticích – ohrožen vzlínající vlhkostí.
- Klášter Milosrdných bratří ve Valticích – postupná oprava.
- Radnice ve Valticích – opravena.

Fyzický stav vybraných lokalit v komponované krajině

Parkově upravené plochy v krajině – velmi špatný stav biologické složky, dlouhodobě patrné poddimenzování intenzitní třídy údržby na některých vegetačních a technických prvcích. Značná část historicky cíleně parkově upravovaných ploch v krajině (např. okolí Chrámu Diany, okolí Prostředního, Hlohoveckého a Mlýnského rybníku, úprava v okolí Chrámu Tří Grácií, v okolí Chrámu boha slunce Apollona, aj.) je dlouhodobě zanedbávána a není využívána v souladu s hodnotou statku.

Aleje a stromořadí – havarijní stav biologické složky, dlouhodobě patrné poddimenzování intenzitní třídy údržby na některých vegetačních a technických prvcích. Realizovaná obnovná opatření vyznávají spíše neuspokojivě, nedostatečná následná a průběžná péče o dřeviny. Kromě páteřních alejí (Bezručova, Ladenská, Břeclavská) jsou obnovné zásahy spíše sporadické a nekoordinované s hodnotami kompozičních prvků.

Obora Obelisk (zemědělská a luční krajina) – na ploše cca 500 ha oplocené obory probíhá ze soukromé iniciativy revitalizace tůní, obnova lesních a lučních společenstev a výsadba stromů. Ve spolupráci s krajinnými architekty jsou navrhovány a postupně realizovány (též s využitím prostředků OPŽP) kompozičně vhodné úpravy krajiny, které mají za cíl minimalizovat dopady vodohospodářských opatření z poloviny 60. let 20. století. Přítlucká alej (od zámeckého parku k Obelisku) byla přerušena novým korytem řeky Dyje a jeho ohrazováním, avšak je postupně obnovována výsadbou, která nahrazuje přestálé topolové jedince.

Niva Dyje u Kančí obory (lesy a louky mezi zámeckým parkem Lednice a Břeclaví, Janův hrad, Lovecký zámeček) – po úpravách 2002–2004 hrozí opět invazivní dřeviny zarůstáním okolí cest a podél břehu původního ramene řeky Dyje. V této lokalitě se nachází zanikající Kačenárna. Louky podél Anglické cesty se zmenšují, zarůstají okraje lesů. Solitérní stromy nejsou zřetelné, zarůstají nálety a neplní funkci v komponované krajině. Chybí pravidelné kosení drobnějších ploch. Z iniciativy největšího vlastníka pozemků LČR dochází k revitalizaci vodních poměrů a k odstraňování náletů v okolí solitérů.

Lednické rybníky (Nesyt, Hlohovecký, Prostřední, Mlýnský včetně parkových úprav na severní straně rybníků a na jižní straně Hlohoveckého rybníka). U parkových úprav proběhly zásadní probírky a odstranění náletů v letech 2001–2002, v současné době se pravidelná péče omezuje na sečení travních porostů na severních březích rybníků Mlýnského, Prostředního a Hlohoveckého. Hrozí zarůstáním nálety, zejména invazivními dřevinami. Nárazově jsou odstraňovány dřeviny v havarijním stavu. Obnovena naučná stezka a pozorovatelná na Nesytu a Mlýnském rybníku, realizovaly se parkové porostní úpravy a dosadby na pozemcích obce Hlohovec.

Apollo, Nový Dvůr (jižní břeh Mlýnského rybníka) – na pláži u Apolla proběhly v roce 2002 probírky náletů a invazivních dřevin, pláž zarůstá rákosím, louky nejsou pravidelně koseny, nutnost porostních úprav. Pod Novým Dvorem louky zarůstají invazivními dřevinami – ztrácí se komponovaná krajina.

Tři Grácie, Allahovy rybníky, Arboretum (jižní břeh Prostředního rybníka podél Allahových rybníků) – v roce 2002 proběhly v okolí Tří Grácií nejnutnější probírky invazivních a náletových dřevin – v současné době louky opět zarůstají, ztrácí se krajinná kompozice, arboretum u Tří Grácií vyžaduje kompletní obnovu. Místo potenciálních střetů mezi majiteli památek staveb a lesníky – intenzita využívání území si vyžádá zvýšenou údržbu, hrozí zvýšené škody na cestách i porostech.

Boří les (lesní plochy a okolí Rendez-vous a kaple sv. Huberta) – v okolí stavebních památek obtížně udržovatelné plochy – rybník pod Rendez-vous – zarůstající břehy a ostrov, rybník nelze pohledově uplatňovat. Byla obnovena lichtenštejnská studánka v blízkosti rybníka Rendez-vous, připravuje se rekonstrukce rybníka a uvedení do souladu s historickou podobou lokality.

Pohansko, Lány (lesní a luční porosty jižně od Břeclavi včetně Františkova rybníku) – dožívající solitérní stromy – duby na loukách, náletové dřeviny v okolí cest. Solitérní stromy zarůstají nálety, kompozice v okolí zámečků se začíná rozpadat – úhyn jírovců na louce před Pohanskem, nálety (akáty) v okolí rybníka za Pohanskem. Byly realizovány skupinové výsadby dubů do malých oplocenek na loukách jako náhrada za odumírající solitéry.

Belveder (parková úprava okolo zámečku Belveder) – nutnost pokračovat v úpravách zahájených v roce 2002 – dokončení pěstebních probírek a dosadeb v dlouhodobém časovém horizontu.

Kolonáda (park a les okolo Kolonády u hranic s Rakouskem) – po úpravách z roku 2002 – místy dochází k zarůstání okrajů luk, nutnost dosadeb. Nedostatečná péče je o travnaté plochy v okolí kolonády, zejména před jejím jihozápadním průčelím, kde dochází k zarůstání náletovými dřevinami. Solitérní a skupinové výsadby stromů nejsou cyklicky obnovovány, dochází pouze k odstraňování provozně nebezpečných stromů, které ovšem nejsou rehabilitovány.

Pohledové vztahy a vazby v krajině – stav dobrý vyžadující ovšem rehabilitační zásahy (periodické obnovování průhledů na dominanty krajinné kompozice, např. průhled mezi chrámem Tři Grácie a Rybničním zámečkem).

B.3.2 Významné investiční akce v posledních pěti letech

Podle informací z RMZ za léta 2014–2018 je zřejmé, že se každoročně investuje do údržeb budov i parků, rekonstrukcí, restaurování movitých i částí nemovitých kulturních památek, do projektových příprav atd. množství jak investičních, tak neinvestičních finančních prostředků.

Nejnáročnější investici z let 2012–2014 byla rekonstrukce Jízdáren v areálu **zámku Lednice** (497 milionů Kč v IOP, 85% dotace z prostředků EU, spoluúčast JMK, obce Lednice a BRDM v současnosti v užívání zájmového sdružení právnických osob MCZL). Více o projektu <http://www.mczl.cz/>.

Další velké stavební a restaurátorské akce proběhly především v zámeckých areálech v Lednici a ve Valticích. Podrobné seznamy nákladů na jednotlivé památky v rámci celého LVA jsou vedeny u jednotlivých vlastníků.

Jen v rámci areálu zámku Lednice (včetně Minaretu a Janova hradu) bylo v letech 2014–2018 investováno na obnovu, rekonstrukce a restaurování více než 40 milionů Kč.

V rámci areálu **zámku Valtice** (včetně Reistny a Belvederu) bylo investováno v letech 2014–2018 více než 100 milionů Kč.

V severní části LVA byla realizována **obora Obelisk** jako krajinářský projekt s výsadbou mnoha stromů a založením drobných vodních nádrží a tůní, jehož cílem bylo regenerovat dané území proměněné ve 2. polovině 20. století v souvislosti s regulací řeky Dyje. Jde o realizaci soukromé osoby a soukromých finančních prostředků. Součástí areálu, který slouží i myslivosti, je také víceúčelový objekt, který svou moderní architekturou ozvláštňuje danou lokalitu. Více o projektu <https://www.oboraobelisk.cz/>.

V katastrálním území Valtic bylo soukromou osobou a soukromými finančními prostředky postaveno **Vinařství Obelisk** v lokalitě bývalých kasáren, nedaleko zaniklého zámečku Katzelsdorf. Moderní architektura dobře zapadá do dané lokality a svědčí o rozvoji LVA realizací architektonicky kvalitních moderních objektů. Více o projektu <https://www.vinarstviobelisk.cz/>.

Mokřad Pastvisko u Lednice byl v roce 2019 odbahněn a dno bylo vyspádováno tak, aby bylo možné vodní plochu vypustit a regulovat tak nežádoucí rybí obsádku. Odbahněním byla mimo jiné také

zvýšena celková kapacita mokřadu o 19 000 m³. Celkové náklady ve výši 10,1 milionů Kč byly uhrazeny z OPŽP.

B.3.3 Současné využívání statku

Kapitola se zaměřuje na využívání komponent LVA, které dosud nebyly popsány.

Zemědělské využívání pozemků. Kolem 50 % rozlohy LVA je využíváno zemědělsky. Orné půdy je cca 36 %, pěstují se hlavně obiloviny, především pšenice, ječmen, kukuřice a rovněž řepka olejná. Zastoupení mají v LVA také ovocné sady jabloní, meruněk, broskví na výměře kolem 2,5 % rozlohy území. Vinná réva se pěstuje na necelých 10 % plochy, vína ze zdejší oblasti dosahují vynikající kvality. Pěstování okopanin a zeleniny je na cca 3 % rozlohy, hlavním faktorem pro rozvoj tohoto segmentu zemědělství je zajištění dostatku vody vhodné pro závlahy.

Zhruba 30 % rozlohy zemědělské půdy je ohroženo větrnou a vodní erozí. Důležitými prvky omezujícími toto nebezpečí jsou větrolamy a aleje. Trvalé travní porosty tvoří cca 5,5 % rozlohy. Majetkové poměry jsou různorodé, převažují nájemci, Školní statek Mendelovy univerzity a soukromí vlastníci.

Lesnické využívání pozemků. Lesnatost území LVA přesahuje celostátní průměr a je kolem 36 % rozlohy. Převážná část lesů je listnatá a nachází se především v údolní nivě Dyje a v lesním komplexu mezi Břeclaví a Valticemi. Hlavními dřevinami jsou dub letní, jasan úzkolistý, dub cer, lípy, topoly, habr, jilm a akát. Z jehličnatých dřevin je nejrozšířenější borovice lesní, nachází se především v komplexu vátých písků mezi Břeclaví a Valticemi.

Kolem 93 % lesů jsou státní, ve správě LČR, Lesního závodu Židlochovice. Lesy obecní tvoří cca 3 % rozlohy lesů, soukromí vlastníci jsou na 4 % rozlohy lesů. Lesy jsou zařazeny lesním hospodářským plánem (LHP) a lesními hospodářskými osnovami (LHO) jako součást lesního hospodářského celku Židlochovice (LHC) s platností od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2019. Nový LHP a LHO budou zařazeny s platností od 1. 1. 2020 jako součást dvou LHC (LHC Židlochovice a LHC Soutok).

Rybníkářské využívání pozemků. Mikulovsko-lednická rybníční soustava (rybníky Nesyt, Hlohovecký, Prostřední, Mlýnský a Zámecký) je ve vlastnictví státu, právo hospodaření má AOPK (s výjimkou Zámeckého rybníku, na kterém má právo hospodaření NPÚ). Hospodářsky jsou rybníky využívány nájemcem, Rybářstvím Hodonín, spol. s r.o. Zámecký rybník je v současné době pronajatý BRDM za účelem zajištění jeho revitalizace a není na něm rybářsky hospodařeno.

Lázeňství. V obci Lednice se nacházejí dva subjekty, které poskytují lázeňské služby na bázi jodobromové mořské vody z třetihorních geologických vrstev. Vrt se nachází na katastru obce Charvatská Nová ves. Jako první byly uvedeny do provozu Lázně Lednice, s. r. o. a to v roce 2007. Spa Resort Lednice s.r.o. byly uvedeny do provozu v roce 2015. Lázně tvoří ucelený areál v jihovýchodní části obce Lednice nedaleko zámeckého parku, se společnou kolonádou, která směřuje k hrázi Mlýnského rybníku. Postupně se dosazuje stromová a keřová zeleň.

Zatím nejsou ideálně dořešeny vycházkové lázeňské stezky, jejichž trasy by měly být situovány do bývalých parkových prostorů v okolí Lednických rybníků. To by vytvořilo synergie při prezentaci krajinné kompozice a možnost sdružování prostředků na úpravy procházkových tras (promenádní cíle v blízkosti lázní mohou vhodně regenerovat historické cesty, napomáhat obnovení a udržování průhledů v krajině).

Cestovní ruch. Prudce se rozvíjející obor, který je základem rozvoje všech obcí a většiny subjektů v LVA. I když nejčastějším cílem turistických návštěvníků v LVA je dlouhodobě především areál zámku Lednice a přilehlého zámeckého parku, je patrný nárůst zájmu o zámek Valtice a rovněž ostatní památky v LVA.

Stále se rozšiřuje ubytovací kapacita ve všech obcích jak v LVA, tak v těch okolních, rozšiřuje se nabídka restauračních služeb a rovněž nabídka kulturních akcí všeho druhu.

Volnočasové aktivity. Součástí života současné společnosti je rozšiřující se zájem o tzv. moderní volnočasové aktivity. Mezi tradiční volnočasové aktivity v LVA patří například myslivost, jízda na koni nebo v kočáře, rybářství a sběr lesních plodů. Mezi nové aktivity, u kterých se vytváří nabídka i poptávky, lze zařadit například jízdu na kolečkových bruslích, skateboardech, provozování lanových center. V zájmu ochrany hodnot statku je vhodné identifikovat, preferovat, podporovat a rozvíjet zejména takové volnočasové aktivity, které se váží ke statku samotnému a současně mají podnikatelský potenciál (schopnost komerčního úspěchu).

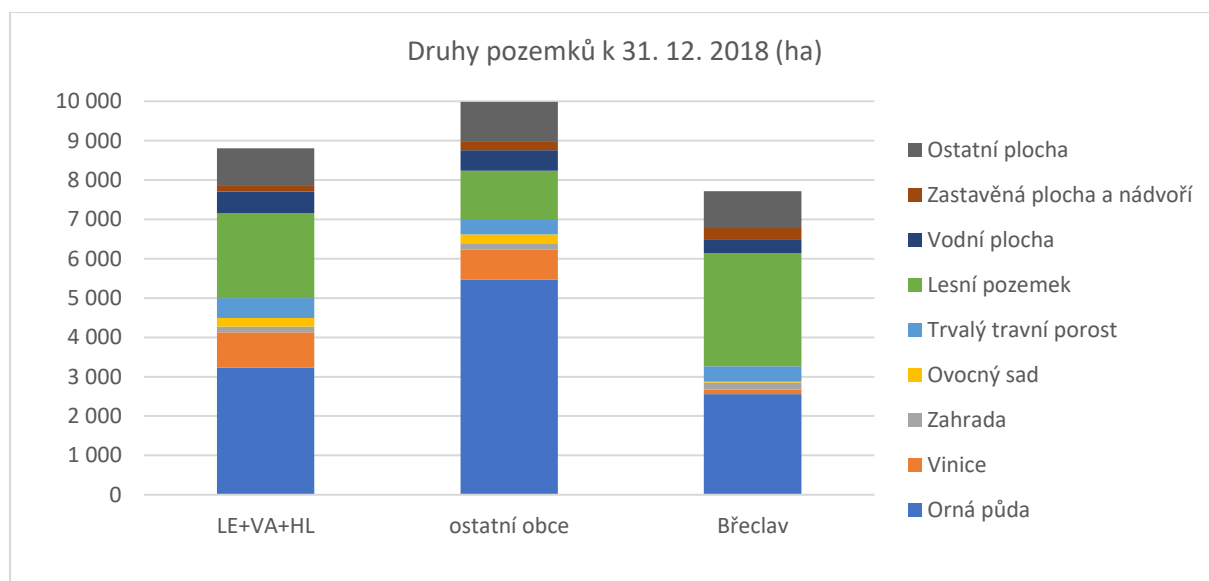
Existující či potenciální kolize v území:

- Obyvatelé versus návštěvníci (prostor, zdroje, ruch, ovlivnění nabídky zboží/služeb a jejich poptávky/ceny apod.).
- Obecně názory tradiční krajinné profese versus požadavky ochrany přírody.
- Státní památkové péče versus požadavky samosprávy a vlastníků nemovitostí na rozvoj obcí.
- Možnosti stávající dopravní infrastruktury versus nové požadavky (např. na parkovací plochy).
- Obecně názory zahradnické profese versus požadavky ochrany přírody.

Analýza druhů pozemků

Na základě Veřejné databáze ČSÚ byla provedena analýza druhů pozemků v LVA. Údaje jsou dostupné pouze za území obcí, jsou tedy zvláště sledovány obce s většinou svého území v LVA, dále ostatní obce a samostatně pak Břeclav. Vývoj druhů pozemků a jejich využití bude vhodné sledovat v čase v rámci monitoringu statku a reagovat budoucími opatřeními na nežádoucí změny (např. navyšování podílu zastavených ploch).

31.12.2018	LE+VA+HL		ostatní obce		Břeclav	
Celková výměra (ha)	8 807,68		9 984,91		7 718,56	
Zemědělská půda	4 995,82	56,7 %	6 979,36	69,9 %	3 262,08	42,3 %
Orná půda	3 232,35	36,7 %	5 465,67	54,7 %	2 553,88	33,1 %
Chmelnice	0,00	0,0 %	0,00	0,0 %	0,00	0,0 %
Vínice	894,87	10,2 %	769,26	7,7 %	112,77	1,5 %
Zahrada	147,06	1,7 %	139,91	1,4 %	179,69	2,3 %
Ovocný sad	218,11	2,5 %	238,93	2,4 %	26,94	0,3 %
Trvalý travní porost	503,43	5,7 %	365,59	3,7 %	388,80	5,0 %
Nezemědělská půda	3 811,85	43,3 %	3 005,55	30,1 %	4 456,48	57,7 %
Lesní pozemek	2 153,59	24,5 %	1 258,97	12,6 %	2 873,28	37,2 %
Vodní plocha	554,45	6,3 %	518,53	5,2 %	355,45	4,6 %
Zastavěná plocha a nádvoří	162,92	1,8 %	212,76	2,1 %	291,79	3,8 %
Ostatní plocha	940,89	10,7 %	1 015,30	10,2 %	935,96	12,1 %

B.3.4 Negativní faktory

Rizikové faktory obecné

Rozmanitost vlastnických vztahů. Rozmanitá vlastnická struktura území vede v rámci rozdílných zájmů na území statku OUV ke střetům zájmů a k možnému přímému ohrožení hodnot statku. Z tohoto pohledu je nutno uvést jako riziko tlaky investičních akcí (včetně větších developerských projektů) na okolní krajinu, které by novou rozsáhlou výstavbou mohly nenávratně změnit krajinný ráz a tím i znejasnit nebo dokonce devalvovat hodnoty LVA.

Mimo přímé ohrožení vyplývající z chaotické výstavby a nekoordinovaného rozvoje je nutné zmínit i současné povinnosti vlastníků, které jsou pro zachování hodnot statku nedostačující. Jedná se zejména o vlastníky lesů a luk, kteří nejsou povinni obnovovat dílčí detailní prvky jako solitérní výsadby v lukách a upravovat okolí cest a modelovat okraje porostů. V poslední době je častým jevem také zanedbání běžné údržby nemovitostí a následné žádosti o demolice z důvodů havarijního stavu, případně nevyhovujících nároků na současné standardy bydlení.

Masivní cestovní ruch. Pochopitelná snaha podnikajících subjektů o co nejvyšší a nejdelší návštěvnost a atraktivní nabídku služeb může vést k poškozování hodnot statku zejména u těch lokalit, které jsou atraktivní a nejnavštěvovanější. S přihlédnutím k problematice vyplývající z možného rozvoje lázeňství, které může mít ve vztahu k hodnotám statku negativní, v optimálním případě neutrální dopady, bude nezbytné věnovat zvýšenou péči a pozornost okolí saletů, které mohou být pod tlakem na nové úpravy, rozšíření a doplnění zázemí ať již ubytovacího nebo stravovacího typu.

Nové objekty v krajině LVA. Zvýšenou pozornost je nezbytné věnovat záměrům na umístění nových staveb do volné krajiny, zejména ve vztahu k jejich uplatnění v rámci krajinné kompozice a riziku vytváření nevhodných nových dominant. Soukromé iniciativy daly vzniknout novým objektům, které svým moderním pojetím ozvláštňují tradiční charakter LVA. Příklady: reprezentační objekt v oboře Obelisk a vinařství Obelisk v kat. úz. Valtice, nedaleko bývalého lichtenštejnského objektu Katzelsdorf.

Lidský faktor. Za významný rizikový faktor lze považovat i lidské selhání, a to např. při nekvalitním navrhování a posuzování nových staveb.

Postupující urbanizace. Zástavby rodinnými domky, rozšiřování stávajících rodinných domů a jejich přeměna na penziony, zvyšující se požadavek na parkovací místa v obcích na úkor tradičních předzahrádek a nezpevněných ploch. Parkovací místa vznikají nekoordinovaně, často na soukromých pozemcích v místě zbořených či dříve zaniklých objektů a až paradoxně není snaha tyto proluky znovu doplnit novou stavbou a napomoci obnově historické urbanistické struktury obcí tam, kde je to podle územních plánů přípustné.

Výrazné změny zemědělského využití. Velké plochy monokulturních plodin jako jsou obiloviny, řepka, kukuřice, související změny fauny i flory a ohrožení přírodních hodnot statku.

Změny klimatu, extrémní výkyvy počasí (sucho, vyšší teploty, bouře). Jižní Morava včetně LVA je v posledních letech jedním z nejsušších území v Česku a hrozí zde nedostatek vody ro krajinu, vegetaci, faunu, ale také pro obyvatele. Sucho může limitovat způsoby a intenzitu dalšího využití LVA. Zvýšenou pozornost je nezbytné věnovat biotické složce krajinné kompozice.

Vyhrocení vztahů mezi aktéry. Na území LVA se pohybuje celá řada aktérů, kteří mohou mít různé zájmy. Potenciální střety jejich zájmů mohou vést k vyhrocení vztahů mezi jednotlivými aktéry, upuštění od konstruktivní komunikace nebo spolupráce, což může mít negativní dopad na efektivní správu území statku.

Rizikové faktory stavebních objektů a parků

Stavební památky. Stav některých historických objektů a kulturních památek v krajině je nevyhovující. I když bylo v poslední době vynaloženo nemálo financí na úpravu staveb v parcích a krajině, jsou některé z nich nebezpečné i pro návštěvníky LVA. Jiné jsou nadále ve značně zchátralém stavu, způsobeném nedostatkem péče (například Nový dvůr nebo kaple sv. Huberta). Obecně se trvale projevuje nedostatek financí na opravy a další údržbu objektů.

Zámecký park Lednice. Jedna z nejvíce exponovaných lokalit LVA – každoroční návštěvnost je odhadována přes 1 milion návštěvníků ročně. Jako významné z negativních faktorů lze jmenovat následující:

- Ohrožení povodněmi vzhledem k novým poměrům po vybudování hrází a regulaci v 60. a 70. letech 20. století, zaplavení by nemělo překročit hladiny běžné při povodních před regulací řeky Dyje. Týká se to zejména rizika nevhodné manipulace při vypouštění vody z Novomlýnských nádrží.
- Poškození porostů okusem bobra evropského, poškození porostů kormoránem velkým, při vědomí skutečnosti, že hranice mezi skutečným poškozením statku a pouhými cyklickými změnami způsobenými činností bobra je obtížně změřitelná na základě individuálních pocitů. Rovněž nelze přesně stanovit hranice, kdy se jedná o estetické znehodnocení, a kdy dochází k poškození samotné podstaty – velkému úhynu dřevin bez možnosti poměrně rychlé náhrady.
- Postupné zanášení rybníků, například Zámeckého rybníka, který není odbahněn, hrozí jeho postupné zanášení a tím i znehodnocení – jako krajinného prvku i jako biotopu, pokud nebude zajištěna jeho revitalizace, projekt připraven k realizaci v letech 2020–2023.
- Minimální zastoupení střední generace stromů. Existence starých stromů, která je nejen důležitá pro pojetí krajiny jako prvek romantického areálu, ale i jako významný biotop chráněných druhů živočichů, je ohrožena minimálním zastoupením střední generace stromů. Kompozice zahrad a parkově upravených ploch je v souvislosti se špatným stavem biotické složky udržitelná jen v krátkodobém horizontu. Při péči a obnově přírodně-krajinářských parků a metodicky správných postupech při jejich revitalizaci je ovšem nutné počítat s určitými obnovnými cykly, které mohou být i více než stoleté.
- Komerční tlaky na využití turisticky nejnavštěvovanějších ploch. Množství návštěvníků koncentrovaných u určitých atraktivit areálu klade nároky na komunikační síť v areálu, může mít za následek též poškození luk a porostů podél cest (např. prostory u Maurské vodárny, kde dochází ke značné koncentraci návštěvníků – jediná cesta přes Zámeckou Dyji k Minaretu, přístaviště lodí, zastávka kočárů a občerstvení na jednom místě).

Zámecký park Valtice. Park je sice podstatně méně navštěvovaný než zámecký park v Lednici, ale obecná rizika jsou podobná. Základními specifickými negativními faktory jsou:

- Nedostatečná péče v zadní části parku před rokem 1989, vzhledem k její poloze v hraničním pásmu – dosud patrná v dílčích partiích. Opěrná zeď je v havarijním stavu.
- Porostní skupiny tvořeny mladými nálety a invazními dřevinami.

Další faktory:

- Nekoordinované komerční využití nemovitostí v blízkosti významných památek v LVA. Širší okolí hlavních architektonických památek areálu je ohroženo komerčními tlaky na využití a zástavbu neodpovídající limitům územních či regulačních plánů, ale i nevhodným umístěním poutačů a informativních tabulí, často výtvarně nekvalitními nebo vzájemně nesourodými (např. zámeček Pohansko je opticky rozšířen díky informačním tabulím značně doprava při prvním pohledu cestou z Břeclavi).

Rizikové faktory komponované krajiny

Překryvy s cíli ochrany přírody. Ve vztahu ke statku, který je na Seznam světové dědictví zaspán jako kulturní krajina, se často opatření týkající se ochrany přírody, zejména druhové ochrany, mohou projevat negativně.

Hlavním styčným bodem mezi zachováním statku (a jeho OUV) a udržení přírodních hodnot území je systém dlouhodobé péče o rozmanitost krajiny, která kromě svých kulturně-historických hodnot vytváří unikátní biotopy pro chráněné druhy rostlin a živočichů. Jako možné negativní projevy ve vztahu ke statku se (s výjimkou již zmiňovaného okusu bobrem evropským a poškozováním stromů kormoránem velkým) mohou projevit omezení běžné údržby komponované krajiny vyplývající z požadavků na chráněné druhy rostlin a živočichů.

Zmíněná problematika vyžaduje kontinuální spolupráci, kterou nelze vyřešit jednorázově a musí být řešena vždy v rámci dané lokality „na míru“. Jedná se např. o omezení kosení luk, omezení úpravy křovin a náletů, omezení úpravy břehů rybníků a vodních toků. Je třeba najít konsensus v otázce priorit, například v tématu vyvážení ochrany druhové sklady a ochrany statku a jeho OUV.

S cílem hledání konsensu v metodické oblasti byla již v roce 2011 podepsána Smlouva o spolupráci mezi NPÚ a AOPK a některé modelové situace jsou již nad rámec správních řízení projednávány i přímo v LVA.

Niva Dyje u Bulhar. Lesní komplexy podél řeky Dyje mají na kompozici LVA pouze doplňkový vliv – kulisa při pohledu ze zámeckého parku a zámku v Lednici. Negativní faktory nejsou v přímé souvislosti se statkem a mohou jej ovlivnit pouze při výrazném narušení.

- Činnost bobra evropského způsobuje narušení vodního režimu, který je daný systémem kanálů a propustků.

Pastvisko. Dříve výrazně pohledově uplatňováno ze zámeckého parku Lednice – narušeno silnicí Lednice–Podivín – krajina pastvin a mokřadů.

- Vodní režim byl narušován činností bobra evropského vzhledem k závislosti na uměle udržovaném systému vodních kanálů a propustků, nyní je již manipulace s vodou bez obtíží.
- Zarůstání náletovými dřevinami na okrajích, ztráta kompoziční hodnoty pro krajinu.

Obora Obelisk. Zemědělská a luční krajina, v současné době oplocena jako obora.

- Novodobé oplocení obory může být (zejména v části, kde uzavírá přístup k Obelisku historickou cestou se stromořadím) chápáno jako bariéra, popř. jako nevhodný stavební prvek v krajině.

Niva Dyje u Kančí obory. Lesy a louky mezi zámeckým parkem Lednice a Břeclaví – Janův hrad, Lovecký zámeček. Lesní a luční krajina, se soliterními stromy v lukách – významný kompoziční prvek i významný biotop zvláště chráněných druhů hmyzu.

- Komplikovaná seč – dochází ke zmenšování ploch luk a zarůstání solitér a tím i ke ztrátě kompoziční a biologické hodnoty solitér.
- Šíření invazních druhů dřevin podél řeky – akát, javor jasanolistý – zarůstání pruhledů a okrajů luk.
- Výrazné skupiny introdukovaných dřevin – dub červený (*Quercus rubra*) a borovice vejmutovka (*Pinus strobus*) – v oblasti jižní Moravy se invazně nechovají, jinde mohou být považovány za značně invazivní a tím i nepřipustné.

Lednické rybníky – Nesyt, Hlohovecký, Prostřední, Mlýnský včetně parkových úprav na severní straně rybníků a na jižní straně Hlohoveckého rybníka. Parkově upravené plochy podél břehů rybníků s výrazným uplatněním vodní hladiny jako kompozičního prvku.

- Rybníky jsou v režimu NPR – komplikovanější obnova pruhledů zarůstajících rákosím, kterou však lze řešit v souladu se zájmy ochrany přírody při obnově a úpravě hnízdišť.
- Parkové úpravy v okolí rybníků ve volné krajině postrádají koncepční obnovu porostů dřevin nebo nutnou každoroční údržbu – problematika podobná jako u zámeckých parků a případně navíc problémy dané různorodou vlastnickou strukturou. Majoritního správce AOPK věnuje maximální péči o udržení rozmanitosti ploch a připravuje dosadby stanovištně původních dřevin. Vysazování nepůvodních dřevin AOPK aktivně nepodporuje, nicméně alespoň umožňuje v plánu péče za podmínky nenarušení přirozených biotopů – byť bez potřebné podpory z dotačních programů.
- Případné developerské tlaky v lokalitách sousedících s obcí Hlohovec a s tím související ztráta estetické hodnoty komponované krajiny.
- Nekoordinovaný rozvoj lázeňské zóny v Lednici s příliš blízkou výstavbou a neúměrným zatížením návštěvníckou veřejností. Zatím spíše možný negativní faktor, musí být monitorován.

Apollo, Nový Dvůr – jižní břeh Mlýnského rybníka. Parkově upravené plochy přecházející do lesních celků hospodářsky využívaných.

- Možný zvýšený nápor turistů při obnově pláže pod Apollem, poškozování porostů při nedostatečném řešení a nová výstavba či nevhodná úprava zázemí.
- Možné developerské tlaky na větší výstavbu vinných sklepů a vinařských domů v zahrádkářských koloniích. Při nevhodné výstavbě mohou vznikat i nové, se statkem OUV neslučitelné pohledové dominanty.
- Možné střety mezi masovou turistikou a vlastníky staveb, které mohou komplikovat následnou péči o statek OUV.
- Ohrožení nekoordinovaným rozvojem lázeňské zóny, která má tendenci rozrůstat se do areálu zahrádkářských kolonií vedle kempu Apollo.

Tři Grácie, Allahovy rybníky, Arboretum – jižní břeh Prostředního rybníka podél Allahových rybníků. Parkově upravené plochy přecházející do lesních celků hospodářsky využívaných.

- Nedostatečná péče některých vlastníků pozemků v okolí hlavních stavebních složek krajinné kompozice o širší okolí těchto památek. Z hlediska zákona 289/1995 Sb. nejsou vlastníci lesa zodpovědní za strukturu krajiny v rozsahu odpovídajícím hodnotám LVA.
- Rozvoj drobných komerčních aktivit v blízkosti Tří Grácií a Nového Dvora může být přínosem z hlediska doplnění chybějících složek návštěvnické infrastruktury, ale také může přinést negativní dopady.
- Zvýšený nápor návštěvníků v dílčích lokalitách bez připravenosti na nekoordinované množství ve stejném čase (před Třemi Gráciemi v hlavní sezoně i více než 100 odpočívajících cyklistů najednou).

Boří les – zahrnuje lesní plochy a okolí Rendez-vous a kaple sv. Huberta. Z hlediska statku OUV jsou podstatné zejména parkově upravené plochy u saletů.

- Možné poškození okolí Rendez-vous zvýšenou návštěvností, pokud nebude vytvořena dostatečná infrastruktura.

Pohansko, Lány. Lesní a luční porosty jižně od Břeclavi včetně Františkova rybníku. Z hlediska zachování statku je podstatná proporcionalita lesů, luk a solitérních stromů, při jejich obnově respektovat střídání krátkých a dlouhých průhledů.

- Úhyn solitérních stromů v lukách a s tím související ztráta kompozice v dílčích lokalitách.
- Nevhodně umístěné výsadby v blízkosti saletů bez ohledu na kompoziční strukturu prostoru – v omezené míře.
- Zvýšený nápor návštěvníků u zámečku Pohansko v hlavní sezóně.

Belveder. Parková úprava okolo zámečku Belveder.

- Přímé ohrožení autenticity komponované krajiny při plánovaném obchvatu města Valtice – přeložka silnice I/40 by se dostala do vizuálního kontaktu s průhledem na Pálavu.
- Možnost zvýšených komerčních tlaků je méně pravděpodobná, ovšem v souvislosti s rozvojem města je nutné tento trend sledovat.

Kolonáda. Park a les okolo Kolonády u hranic s Rakouskem.

- Ohrožení případným nekoordinovaným rozvojem příhraničních lázní, s možným poškozením na stávajících lesních porostů v okolí zámečku.
- Možné poškození luk návštěvníky v hlavní sezoně – zvýšený nápor návštěvníků.

Katzelsdorfský les. Lesní porosty u hranice s Rakouskem u bývalého Katzelsdorfského saletu. Zámeček neexistuje, v okolí lokality vede nová silnice Valtice – Katzelsdorf.

- Les je silně prorostlý invazními dřevinami z dob, kdy ležel v hraničním pásmu – kompozice je nečitelná.

Další faktory:

- Průhledy. Často nestačí samotný fakt, že je vidět „ze zámečku na zámeček“, ale záleží i na celkové kompozici průhledu a na rušivých prvcích – není nikde definována ochrana průhledů, zásady povolování staveb v blízkosti průhledů.
- Krajinné úpravy v blízkosti sídel (především obce Hlohovec). Při obnově krajinných úprav je nutno brát ohled na novou zástavbu a tím i pozměnit původní kompozici krajiny.
- Dimenzování lesních cest neodpovídá zvýšenému náporu cyklistů a jezdců na koních
- Lesní hospodářské porosty v blízkosti kompozičních prvků, staveb, průhledů a u výrazných negativních staveb mohou při pasečném hospodaření značně měnit vzhled komponované krajiny, včetně výrazného negativního vizuálního vlivu staveb – týká se to sousedství zámeckého parku Lednice, sousedství saletů – Tři Grácie, Nový Dvůr, kaple sv. Huberta, Janův hrad, Lovecký zámeček, sousedství průhledů – Podivínská vyhlídka, průhled Tři Grácie – Rybniční zámeček. Tato problematika je v současné době řešena pouze dohodou a vstřícností ze strany LČR.
- Překryvy s působností mysliveckých a rybářských sdružení.

B.4 PRÁVNÍ RÁMEC

B.4.1 Právní předpisy

Mezinárodní úmluvy

Pro úplnost jsou uvedeny nejdůležitější mezinárodní úmluvy, které lze vztahovat k ochraně statku.

Úmluva **o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví** (Paříž, 16. 11. 1972), v České republice č. 159/1991 Sb. m. s., účinnost od 15. 2. 1991.

Prováděcí směrnice k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví (průběžně novelizovány, dostupné na <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>

Rozhodnutí 20. zasedání Výboru pro světové dědictví WHC-96/CONF.201/21 ze dne 10. 3. 1997 **o zápisu Lednicko-valtické kulturní krajiny na Seznam světového dědictví.**

Rozhodnutí 40. zasedání Výboru pro světové dědictví 40 COM 8E ze dne 10. 6. 2016 **o potvrzení retrospektivního prohlášení OUV.**

Úmluva **o ochraně architektonického dědictví Evropy** (Granada, 3. 10. 1985), v České republice č. 73/2000 Sb. m. s., účinnost od 1. 8. 2000.

Úmluva **o ochraně archeologického dědictví Evropy** (revidovaná, Valetta, 16. 1. 1992), v České republice č. 99/2000 Sb. m. s., účinnost od 23. 9. 2000.

Úmluva **o mokřadech**, majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (Ramsar, 2.2. 1971), v České republice č. 396/1990 Sb., účinnost od 2. 7. 1990.

Rozsah mokřadů podle Ramsarské úmluvy:

Zdroj: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Úmluva **o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť** (Bern, 19. 9. 1979), v České republice č. 107/2001 Sb. m. s., účinnost od 1. 6. 1998.

Úmluva **o ochraně stěhovavých druhů** volně žijících živočichů (Bonn, 23. 6. 1979), v České republice č. 127/1994 Sb., účinnost od 1. 5. 1994.

Evropská úmluva **o krajině** (Florencie, 20. 10. 2000), v České republice č. 13/2005 Sb. m. s., účinnost od 1. 10. 2004.

Doktrinální a metodické dokumenty

U statku zapsaného na Seznam světového dědictví je potřebné reflektovat doktrinální a metodické dokumenty zpracované Mezinárodní radou pro památky a sídla (ICOMOS), která od svého založení v roce 1964 vydala velké množství takových dokumentů. Dokumenty jsou dostupné na <https://www.icomos.org/en/what-we-do/involvement-in-international-conventions/standards>.

V případě kulturních krajin se jedná zejména o následující dva dokumenty.

Florentská charta z roku 1981 se týká ochrany a údržby historických zahrad a parků jako architektonických kompozic, jejíž materiál je především rostlinný, tudíž živý a jako takový pomíjející a obnovitelný. Charta formuluje zásady jejich údržby, konzervace, restaurování a restituce, konkretizuje možnosti jejich využití a definuje jejich právní a správní ochranu.

Krakovská charta z roku 2000 se zabývá uchováním a restaurováním kulturního dědictví a příslušnými principy. Komentuje i důležité otázky, jakými jsou procesy neustálých změn, plány péče a plány obnovy. Zároveň poukazuje i na specifika kulturních krajin a připomíná, že zachování kulturního dědictví by mělo být nedílnou součástí plánovacích a řídicích procesů komunit, protože může přispět k udržitelnému, kvalitnímu, ekonomickému a sociálnímu rozvoji takové společnosti.

Úplné znění a český překlady mezinárodních úmluv a chart je k dispozici ve sborníku Mezinárodní dokumenty o ochranu kulturního dědictví na <https://www.npu.cz/publikace/mezinarodni-dokumenty-icomos.pdf>.

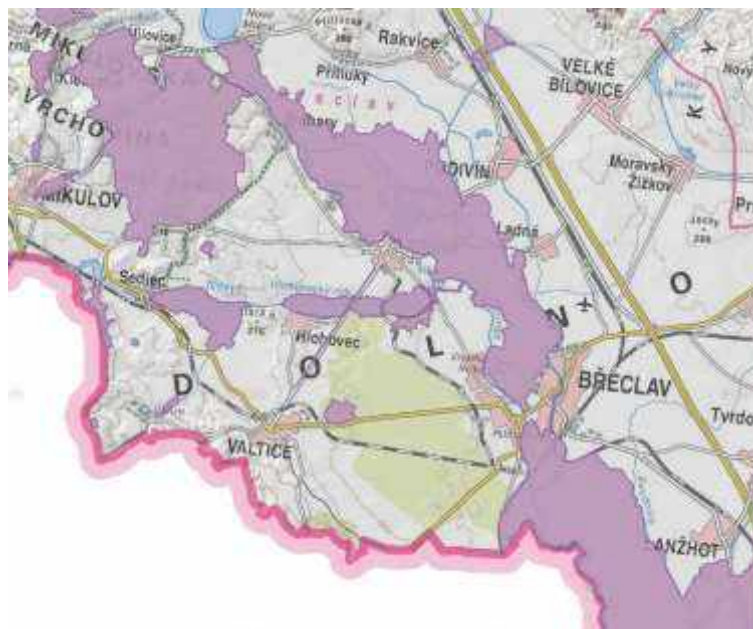
Soustava Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitém území (endemické).

Na základě směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin z 21. 5. 1992 jsou vymezovány EVL. Nařízením Vlády č. 318/2013 Sb. o stanovení národního seznamu EVL byly vymezeny na území LVA:

- Evropsky významná lokalita Bezručova alej – zahrnuje alej mezi Lednicí a Valticemi přes hráz Hlohoveckého rybníka.
- Evropsky významná lokalita Lednice – zámek – zahrnuje stavby v areálu zámku Lednice.
- Evropsky významná lokalita Lednické rybníky – zahrnuje rybníky Nesyt, Hlohovecký, Prostřední a Mlýnský.
- Evropsky významná lokalita Niva Dyje – zahrnuje rozsáhlé území nivy Dyje od Nových Mlýnů k Břeclavi včetně Zámeckého rybníku a lesa jižně od Mlýnského rybníku v okolí Apollonova chrámu.
- Evropsky významná lokalita Rybníční zámeček – sídliště netopýra brvitého ve stavbě Rybníčního zámečku.
- Evropsky významná lokalita Rendez-vous – zahrnuje část lesa v okolí Dianina chrámu.
- Evropsky významná lokalita Soutok-Podluží – zahrnuje rozsáhlé území širšího soutoku Moravy a Dyje přibližně od Mikulčic a od Pohanska.
- Evropsky významná lokalita Slanisko u Nesytu – zahrnuje slabě zasolené suché louky jihozápadně od rybníku Nesyt.

Rozsah EVL:

Zdroj: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků z 30. 11. 2009 jsou na území LVA vymezeny:

- Ptačí oblast Lednické rybníky – vyhlášena nařízením vlády č. 601/2004 Sb. z 6. 12. 2004, zahrnuje rybníky Nesyt, Hlohovecký, Prostřední, Mlýnský a Zámecký.
- Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko – vyhlášena nařízením vlády č. 26/2005 Sb. z 13. 1. 2005, zahrnuje širší soutok Moravy a Dyje přibližně od Mikulčic a od Pohanska.

Rozsah ptačích oblastí:

Zdroj: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

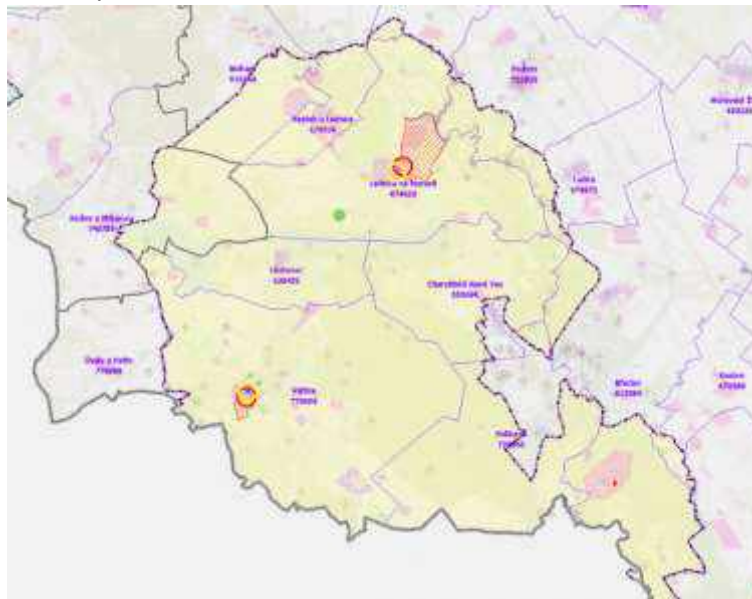
Zákony, vyhlášky a nařízení vlády

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, **památkový zákon**.

Podle památkového zákona je na území statku vyhlášena následující ochrana:

- (Krajinná) Památková zóna Lednicko-valtický areál – vyhlášena vyhláškou MK ČR č. 484/1992 Sb. z 10. 9. 1992, hranice shodné s hranicemi statku.
- Městská památková zóna Valtice – vyhlášena vyhláškou Jihomoravského KNV z 20. 11. 1990, zahrnuje zámek s parkem a historické centrum města.
- Národní kulturní památka Zámek Valtice – vyhlášena nařízením Vlády ČR č. 262/1995 Sb. z 15. 11. 1995, zahrnuje zámek s parkem, severní a jižní křídlo předzámčí, divadlo, jízďárnu s konírnami, vstupní bránu a několik dalších objektů.
- Národní kulturní památka Zámek Lednice – vyhlášena nařízením Vlády ČR č. 262/1995 Sb. z 15. 11. 1995, zahrnuje zámek s parkem, kapli, jízďárnu, skleník, minaret, Faltusův dům, měšťanské domy a drobné stavby, faru, kašnu, sochy, mosty a lávky, vodárnu, akvadukt, malou vodní elektrárnu, přístaviště a další drobné objekty včetně umělé jeskyně.
- Památková rezervace Pohansko – vyhlášena výnosem MŠK čj. 47.779/65-V/2 z 30. 11. 1965, zahrnuje zámek z počátku 19. století, velkomoravské hradiště z 6. století, žárové pohřebiště z 9. století, základy kostela a val.
- Řada dalších areálů, objektů a částí objektů na území statku je prohlášena kulturními památkami.

Rozsah památkové ochrany:

Zdroj: <https://geoportal.npu.cz/>

Návrh nového zákona o památkovém fondu byl poprvé zveřejněn v roce 2008, nebyl však přijat odbornou veřejností, zejména pro nutnost provést nová správní řízení o zápisu do seznamu památek u všech památek, které byly zapsány bez správního řízení nebo k nimž se nedochoval spis správního řízení o zápisu, a také pro oslabení role NPÚ. Návrh zákona pak byl postupně od roku 2012 přepracováván, věcný návrh vláda ČR schválila v březnu 2013, návrh zákona pak vláda ČR schválila v listopadu 2015, pak jej ale v červenci 2017 po desítkách pozměňovacích návrhů těsně zamítla Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Nový návrh zákona byl předložen do připomínkového řízení v červenci 2019. Na podzim 2019 MK ČR stáhlo návrh zákona z legislativního procesu v kontextu

paralelní přípravy nového stavebního zákona v resortu MMR. Postup příprav je dostupný na <https://www.mkcr.cz/priprava-noveho-pamatkoveho-zakona-255.html>.

Vyhláška č. 66/1988 Sb., **k provedení zákona o státní památkové péči**, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 17/1992 Sb., **o životním prostředí**, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., **o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny je na území statku vyhlášena následující ochrana:

- Národní přírodní rezervace Lednické rybníky – vyhlášena v roce 1953, přehlášena výnosem MK ČSP č.j. 14.200/88 SÚOP z 24. 11. 1988.
- Národní přírodní rezervace Slanisko u Nesytu – vyhlášena v roce 1961.
- Přírodní rezervace Františkův rybník – vyhlášena v roce 1994.
- Národní přírodní památka Pastvisko u Lednice – vyhlášena v roce 1990.
- Národní přírodní památka Rendez-vous – vyhlášena v roce 1990.
- Přírodní památka Květné jezero – vyhlášena v roce 1956, přehlášena v roce 1988.
- Přírodní památka Kamenice u Hlohovce – vyhlášena v roce 2002.
- Přírodní památka Studánkový vrch – vyhlášena v roce 2014.
- Památný strom Bizarní borovice u Tří Grácií – vyhlášen v roce 2003.
- Památný strom Knížecí dub – vyhlášen v roce 2008.
- Památný strom Platan javorolistý u Janova hradu – vyhlášen v roce 2013.
- Přírodní park Niva Dyje – vyhlášen v roce 2002.

Rozsah zvláště chráněných území:

Zdroj: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Zákon č. 123/1998 Sb., **o právu na informace o životním prostředí**, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 103/2010 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o právu na informace o životním prostředí.

Zákon č. 289/1995 Sb., **lesní zákon**, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., **vodní zákon**, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., **o územním plánování a stavebním řádu**, ve znění pozdějších předpisů. Zákon obcím mimo jiné ukládá aktualizaci územně plánovací dokumentace. Do aktualizací stávajících i do nově vznikajících územních plánů je postupně promítána památková ochrana území a jednotlivých památkově chráněných objektů, jakožto památkově chráněných komponent statku.

Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje od roku 2018 nový stavební zákon, jehož cílem má být mj. zrychlit povolování staveb integrací posouzení vlivu na životní prostředí, územního a stavebního řízení do jednoho správního řízení a případně centralizace stavebních úřadů. Nový stavební zákon přinese významné změny stavebního práva a přesuny některých kompetencí ve věci uplatňování veřejných zájmů. Prozatím nejsou zcela jasné procesy, které by nový stavební zákon měl přinést, nicméně u památek by mělo zůstat závazné vyjadřování dotčeného orgánu státní správy.

Věcný záměr nového stavebního zákona schválila vláda ČR v únoru 2019. V dubnu 2020 bylo vypořádáno další kolo připomínek k paragrafovému znění, v květnu 2020 probíhá vládní legislativní proces. Vláda bude zákon projednávat zřejmě počátkem prázdnin, následně bude projednáván Poslaneckou sněmovnou.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, **územně plánovací dokumentaci** a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., **o obecných požadavcích na využívání území**, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví **náležitosti a obsah plánu ochrany** památkových rezervací a památkových zón.

Obecně závazné vyhlášky a nařízení

Obecně závazné vyhlášky a nařízení:

- Města Valtice <https://www.valtice.eu/urad/vyhlasky-a-dokumenty/obecne-zavazne-vyhlasky>
- Obce Lednice <http://www.lednice.cz/cs/obecne-zavazne-vyhlasky/>,
- Obce Hlohovec <https://www.hlohovec.cz/obecni-urad-a-samosprava/obecne-zavazne-vyhlasky-a-narizeni-obce/>.

B.4.2 Výkon správy a péče

Mezinárodní organizace

Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) – mezistátní odborná organizace OSN se sídlem v Paříži zaměřená na spolupráci v oblastech vzdělání, přírodní vědy, sociální a humanitní vědy, kultura a komunikace a informace:

- Generální konference,
- Výkonná rada,
- Mezivládní výbor pro ochranu kulturního a přírodního dědictví (Výbor pro světové dědictví),
- Centrum světového dědictví (role sekretariátu Výboru pro světové dědictví).

Bližší informace jsou k dispozici na <http://whc.unesco.org/en/world-heritage-centre/>.

Česká komise pro UNESCO – zřízena roku 1994 jako mezirezortní koordináční a poradní orgán Vlády ČR, zprostředkovává styk národních institucí a odborníků s UNESCO. Bližší informace jsou k dispozici na https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/ceska_komise_pro_unesco/index.html.

Stálá delegace České republiky při UNESCO – zajišťuje vztahy mezi Českou republikou a UNESCO.

Mezinárodní rada pro památky a sídla (ICOMOS), Český národní komitét – mezinárodní nevládní organizace se sídlem v Paříži zaměřená na ochranu hmotného kulturního dědictví, historických sídel, jejich prostředí a kulturní krajiny. Organizace je jednou z poradních organizací určených Úmluvou o ochraně světového dědictví a poskytuje svůj odborný názor Výboru pro světové dědictví ve věci rozhodování o zařazení kulturních a smíšených statků na Seznam světového dědictví. Prostřednictvím celosvětové sítě specialistů rovněž podává zprávy o zachování zapsaných statků a dalších souvisejících skutečnostech. ICOMOS vydává obecné metodické texty upravující postupy památkové péče. Organizace pracuje prostřednictvím svých národních výborů.

Správa a péče o statek na národní úrovni

Parlament České republiky – mj. vykonává zákonodárnou moc, vydává souhlas k ratifikaci mezinárodních smluv, schvaluje státní rozpočet na příští rok.

Vláda České republiky – mj. prohlašuje národní kulturní památky a památkové rezervace, přijímá základní rozhodnutí státní kulturní politiky.

Ministerstvo kultury České republiky – ústřední orgán státní správy ve věcech státní památkové péče, mj. prohlašuje národní kulturní památky, dotčený orgán při posuzování územně plánovací dokumentace obcí, na jejichž území leží statek světového dědictví:

- odbor památkové péče,
- odbor památková inspekce (dozor nad dodržováním památkového zákona),
- odbor mezinárodních vztahů (komunikace s UNESCO prostřednictvím Stálé delegace ČR při UNESCO).

Národní památkový ústav, generální ředitelství – odborně metodické pracoviště s celostátní působností, mj. vydává odborná vyjádření k obnovám národních kulturních památek, územně plánovacím dokumentacím pro obce, na jejichž území leží lokality světového dědictví, organizuje národní i mezinárodní periodický monitoring statků světového dědictví a metodicky pomáhá při nových nominacích:

- referát památek s mezinárodním statutem,
- odbor péče o památkový fond.

Ministerstvo životního prostředí České republiky – ústřední orgán státní správy a orgán vrchního dozoru ve věcech životního prostředí, mj. ve věcech ochrana přírody a krajiny:

- sekce ochrany přírody a krajiny,
- sekce státní správy.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky – správním úřadem ve věcech ochrany územní CHKO, NPR a jejich ochranných pásem a NPP a jejich ochranných pásem mimo území NP a jejich ochranných pásem, pozemků určených k obraně státu a vojenských újezdů v rozsahu určeném zákonem.

- Sekce ochrany přírody a krajiny,
- Regionální pracoviště – RP Jižní Morava,
- Správa CHKO Pálava.

Ministerstvo zemědělství České republiky – ústřední orgán státní správy, mj. ve věcech vodního hospodářství, správy lesů, myslivosti a rybářství.

- sekce vodního hospodářství,
- sekce lesního hospodářství.

Lesy České republiky, s.p. – obhospodařování více než 1,2 mil. ha lesního majetku ve vlastnictví státu. Základem lesnické strategie podniku je trvale udržitelné hospodaření v lesích. Cílem podniku je vytváření stabilních, kvalitních, druhově, prostorově a věkově skupinovitě smíšených lesů. Kromě toho podnik vykonává rybářské právo a hospodaří na rybářských revírech v oblasti soutoku Dyje a Moravy.

- Krajské ředitelství Brno.
- Lesní závod Židlochovice.

Povodí Moravy, s.p. – zajišťuje správu, provoz a údržbu vodních toků a vodohospodářských objektů v povodí Moravy.

- Závod Střední Morava,
- provoz Břeclav.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky – ústřední orgán státní správy mj. ve věcech regionální politiky, územního plánování a stavebního řádu nebo cestovního ruchu:

- Sekce regionálního rozvoje,
- Sekce výstavby a veřejného investování.

Mezioborová pracovní skupiny pro rozvoj LVA (MOPS) – zřízena vládou ČR v roce 2004, vedena MŽP, účast zástupců MK ČR, MMR, MZe, NPÚ, JMK, města Břeclav, obce Lednice, ZF MENDELU, AOPK, CHKO Pálava, ČSOP, LČR, Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví a BRDM. Účelem je koordinace výkonu státní správy a samosprávy na území LVA a výdajů veřejných rozpočtů.

Rada světové památky – zamýšlená odborná skupina.

Česká centrála cestovního ruchu **CzechTourism** – státní agentura zaměřená na zahraniční i tuzemskou propagaci Česka jako destinace cestovního ruchu, informační podporu a výzkumné a vývojové činnosti v cestovním ruchu.

Správa a péče o statek na regionální úrovni

Jihomoravský kraj, Krajský úřad Jihomoravský kraj:

- odbor kultury a památkové péče – mj. odvolací orgán podle zákona 20/1987 Sb., prvoinstanční orgán pro vyjádření a stanoviska v případě NKP, koncepce rozvoje státní památkové péče a její metodické řízení v kraji, dozor nad dodržováním památkového zákona a kontrola ORP v kraji,
- oddělení památkové péče,
- odbor životního prostředí – mj. spravuje regionální systém ekologické stability, vydává závazné stanovisko ke schválení LHP a LHO, vyhláší přírodní rezervace a přírodní památky a jejich ochranná pásma a zajišťuje péči o ně, zajišťuje péči o EVL, je odvolacím orgánem,
- oddělení technické ochrany životního prostředí,
- oddělení vodního a lesního hospodářství,
- oddělení ochrany přírody a krajiny.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně – mj. vydává písemná odborná vyjádření k obnovám památek a památkově chráněným územím, zpracovává roční monitorovací zprávy o stavu statku světového dědictví.

Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži – mj. zajišťuje správu státních památek svěřených do péče NPÚ:

- správa státního zámku Valtice a příslušných saletů, parků a alejí,
- správa státního zámku Lednice a příslušných saletů, parků a alejí.

AOPK, Správa CHKO Pálava –zajišťuje speciální státní správu o zvláště chráněné území (na území LVA konkrétně o NPR Lednické rybníky, NPR Slanisko u Nesytu, NPP Pastvisko u Lednice a NPP Rendez-vous).

Obce s rozšířenou působností, na jejichž území leží LVA:

- Město Břeclav <https://breclav.eu>
- Město Mikulov <http://www.mikulov.cz/cz/>

Obecní úřady ORP mj. vykonávají působnost úřadu územního plánování, spravují místní systémy ekologické stability, vykonávají státní dozor a státní správu v ochraně přírody a krajiny, řídí myslivost v honitbách.

Mendelova univerzita, Zahradnická fakulta – od roku 1985 se v Lednici zaměřuje na vzdělávání zahradnických inženýrů a zahradních architektů.

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví – veřejná výzkumná instituce zaměřená na výzkum krajiny, environmentálních rizik, biologické rozmanitosti a okrasného zahradnictví.

Centrála cestovního ruchu Jižní Morava, z.s.p.o. – koordinuje rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na maximální využití turistického potenciálu území v souladu s principy udržitelného rozvoje. Cílem je konkurenceschopná turistická destinace, zvýšení počtu návštěvníků a prodloužení jejich pobytu a zvýšení ekonomické výnosnosti cestovního ruchu.

Destinační společnost Pálava a Lednicko-valtický areál, z. s. – spolek založený v roce 2016 jako otevřená marketingová organizace. Hlavním cílem je pomáhat společné propagaci, tvorbě nabídky, prodeji produktů a budovat značky „Pálava a Lednicko-valtický areál“ a „Zahrada Evropy“.

Správa a péče o statek na místní úrovni

Dobrovolný svazek obcí LVA – založen v roce 2004, sdružuje města Břeclav, Valtice, Podivín a Velké Bílovice a obce Lednice, Hlohovec, Bulhary, Ladná, Přítluky a Rakvice. Předmětem činnosti je společný postup a prosazování zájmů při udržitelném rozvoji území, ochrana životního prostředí, spolupráce, koordinace, sladování zájmů a propagace. DSO LVA také za spolufinancování dalších subjektů realizuje některé akce a projekty (např. obnova a optimalizace značení cyklotras, místní akční plán, publikace, otvírání a uzavírání stezek, propagace na veletrzích apod.), na další akce a projekty (oprava lávky, hudební festival apod.). Bližší informace na <http://www.lva.cz>.

MAS Lednicko-valtický areál, z.s. – založen v roce 2015, vykonává činnost MAS, účelem je komunitně vedený místní rozvoj uskutečňovaný na základě SCLLD (metoda LEADER). Sdružuje města Břeclav, Valtice a Velké Bílovice, obce Lednice a Bulhary a firmy a jednotlivce z oblasti podnikání, cestovního ruchu, kultury, vzdělávání, tradic, volnočasových a environmentálních aktivit. Územní působnost je kromě členských měst a obcí ještě na území města Podivín a obcí Hlohovec, Bulhary, Přítluky a Rakvice. MAS má alokované prostředky z IROP, PRV a OPZ (celkem 88,2 mil. Kč). Bližší informace na <http://www.mas-lva.cz>.

Obce, na jejichž území leží LVA:

- Město Břeclav <https://breclav.eu>
- Město Valtice <https://www.valtice.eu>
- Město Podivín <https://www.podivin.cz>
- Obec Hlohovec <https://www.hlohovec.cz>
- Obec Bulhary <https://www.bulhary.cz>
- Obec Ladná <http://www.obecladna.cz/>
- Obec Rakvice <https://www.rakvice.cz>
- Obec Přítluky <https://www.pritluky.cz>
- Obec Sedlec <https://www.sedlecumikulova.cz>

Obecní úřady mj. povolují kácení dřevin, jsou vlastníky nemovitostí.

Okresní hospodářská komora Břeclav – sdružení podnikatelů hájící jejich zájmy, propojující je navzájem, zabývající se podporou podnikání a exportu, vzděláváním, získáváním informací, zvyšováním konkurenceschopnosti. Aktuálně má OHK 115 členů z různých oborů včetně cestovního ruchu.

Okresní agrární komora Břeclav – sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství, prosazuje a obhazuje jejich zájmy, poskytuje informace a poradenství, pomáhá rozvoji zemědělství.

Český svaz ochránců přírody – spolek s aktivním a širokým zájmem o ochranu přírody a krajiny. ČSOP je členem IUCN (Světového svazu ochrany přírody) a zakládajícím členem Českého národního komitétu UNEP (Programu OSN pro životní prostředí).

- Základní organizace ČSOP Lednice 56/14.
- Základní organizace ČSOP Břeclav 56/02.

Klub českých turistů – od roku 1888 aktivní spolek spravující síť turistických cest a zařízení.

- Odbor č. 111051 Slovan Břeclav.

Českomoravská myslivecká jednota, z.s. – činnost spolku je založena na mysliveckých tradicích, do kterých patří nejen péče o zvěř lovnou, ale také péče o přírodní prvky v krajině a životní prostředí a práce s dětmi a mládeží. Stará se o přípravu nových adeptů pro výkon myslivosti a následně provádí zkoušky a sdružuje mnoho různých klubů.

- Okresní myslivecký spolek Břeclav.

Moravský rybářský svaz, z.s. – činností je vykonávat rybářské právo na tekoucích vodách ve smyslu zákona o rybářství, dále se podílí na ochraně přírody, krajiny a životního prostředí a také na mimoškolní výchově dětí a mládeže.

- Pobočný spolek Břeclav.
- Pobočný spolek Lednice.

Okrašlovací spolek Lednice, o.s. – založen 2009, sdružuje občany Lednice a Nejdku, kteří se chtějí aktivně zapojit do rozvoje a zkrášlování. Spolek pořádá kulturní akce, udržuje a obnovuje tradice, připravuje osvětovou činnost a přispívá k vytváření vztahu obyvatel k místu.

Muzejní spolek Valtice, o.s. – cílem je podílet se na dokumentaci historického a současného vývoje Valticka, pořádat přednášky, exkurze, zájezdy, výstavy a další kulturní akce a také získávat prostředky na doplňování sbírek obnoveného muzea, včetně jejich restaurování a financování výstav.

Reistna, z.s. – účelem valtického spolku je podpora kulturních produkcí, výtvarných projektů nebo přeshraniční spolupráce a zajišťování zdrojů. Spolek provozuje galerii, uskutečňuje kulturní akce, výstavy a přednášky, podílí se na mezinárodních projektech v oblasti umění.

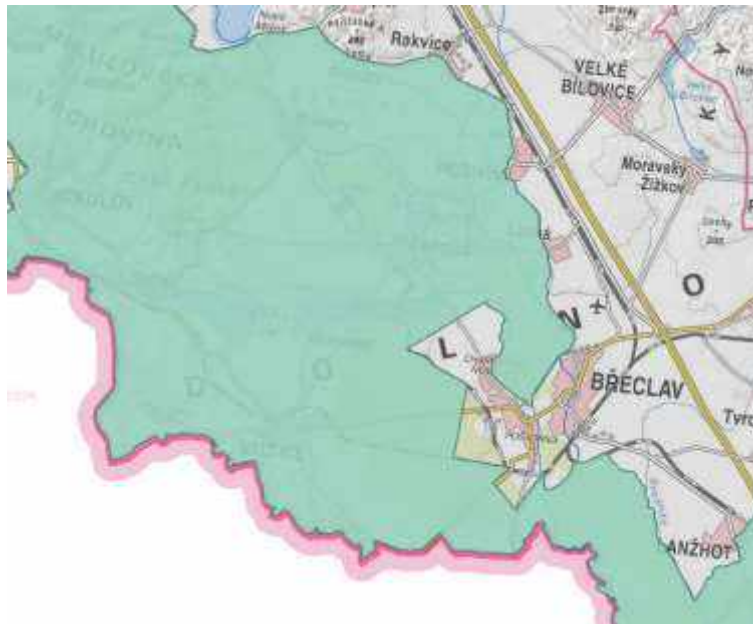
Národní vinařské centrum, o.p.s. – založeno 2001 ve Valticích. Cílem pořádání Národní soutěže vín a degustační expozice – Salonu vín ČR (100 nejlepších vín z Moravy a Čech), pořádání školení a seminářů o víně, vydávání vinařské literatury, propagace vinařské turistiky, další aktivity související s propagací a podporou vinařství a vín z České republiky.

Biosférická rezervace Dolní Morava

Pod záštitou UNESCO je uskutečňován mezivládní program MaB (Man and the Biosphere). V programu se postupně vyvinul institut biosférických rezervací jako velkoplošných oblastí s terestrickými, pobřežními nebo mořskými, případně kombinovanými ekosystémy. Území biosférických rezervací jsou rovnoměrně rozprostřena po Zemi, zahrnují její všechny základní biomy a představují reprezentativní ukázky kulturních i přírodních krajín, ve kterých zároveň hraje důležitou roli člověk a jeho aktivity. Hlavním posláním je ochrana ekosystémů a rostlinných i živočišných druhů, věda a výzkum, ekologická výchova a zajištění udržitelného rozvoje života místních obyvatel.

Území LVA je v celém rozsahu součástí Biosférické rezervace Dolní Morava vyhlášené v roce 2003 na ploše 349 km² a zahrnující území Pálavy, LVA, soutoku Dyje a Moravy a okolí toku Moravy mezi Lanžhotem a Hodonínem. Výkon aktivit v území zajišťuje Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., která rovněž zastává roli Site Managera LVA.

Rozsah biosférické rezervace:

Zdroj: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

BRDM má jako jednu z aktivit v nájmech Zámecký rybník, Františkův rybník a rybník Rendez-vous za účelem provedení jejich komplexní revitalizace. Předpoklad podání žádostí o podporu je na podzim 2019 (respektive na jaře 2020), následná realizace se předpokládá v letech 2020-2023.

B.5 DOKUMENTY UCHOVÁNÍ A PÉČE

B.5.1 Územně plánovací dokumentace

Politika územního rozvoje ČR

PÚR je celostátní nástroj územního plánování, slouží pro koordinaci územního rozvoje na území celého státu a vzájemnou koordinaci územně plánovací činnosti krajů, též však pro přeshraniční koordinaci zájmů státu. PÚR naplňuje principy Územní agendy EU 2020. PÚR vymezuje mj. oblasti se specifickými hodnotami a stanovuje kritéria a podmínky pro rozhodování o možnostech změn v jejich využití.

Aktualizace PÚR č. 1 byla schválena usnesením Vlády ČR dne 15.4.2015. Další dvě schválené aktualizace PÚR č. 2 a č. 3 mají formální charakter bez vlivu na LVA. Úplné znění PÚR ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3 je k dispozici na https://www.mmr.cz/getmedia/647ac23c-05f7-469f-a200-af8d3be4e4ae/PUR-CR_ve_zneni_Aktualizaci_c_1_2_3_uplne_zneni.pdf.aspx?ext=.pdf. Do budoucna má MMR pořídit a Vládě ČR předložit Zprávu o uplatňování PÚR ve znění aktualizace č. 1, a to v termínu do 30.6.2021.

Hlavní republikovou prioritou územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území je: „Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice ... V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty ...“

Další republikovou prioritou je pak také: „Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit ... respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ... Vytvářet územní podmínky pro ... zvyšování a udržování ekologické stability, pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, ... ochranu krajinného rázu ...“

LVA není součástí žádné rozvojové oblasti, v bezprostředním okolí jsou však stanoveny **rozvojové osy**:

- OS10 hranice PL/CZ–Ostrava–Olomouc–Brno–Břeclav–hranice CZ/SK, v bezprostředním okolí LVA reprezentováno dálnicí D2 a železnicí 250 (I. tranzitní železniční koridor) a centrem Břeclav,
- OS11 Lipník nad Bečvou–Přerov–Uherské Hradiště–Břeclav–hranice CZ/A, v bezprostředním okolí LVA reprezentováno silnicí I/55 (koridorem D55) a železnicí 330 (II. tranzitní železniční koridor) a centrem Břeclav.

Na území rozvojových os lze očekávat zvýšené požadavky na změny v území.

LVA není vymezen jako specifická oblast s hodnotami nebo problémy státního nebo mezinárodního rozsahu a současně s dlouhodobými projevy problémů z hlediska trvale udržitelného rozvoje území.

V okolí LVA je vymezen **koridor vysokorychlostní železniční dopravy VR1** v úseku Brno–Břeclav–hranice CZ/SK/A a **koridory kapacitních silnic D52** Pohořelice–Mikulov–hranice CZ/A, D55 Olomouc–Přerov–Uherské Hradiště–Břeclav. V okolí LVA nejsou v PÚR vymezeny koridory pro vodní dopravu.

V okolí LVA jsou vymezeny **koridory pro:**

- **elektroenergetiku:** E13 koridor pro dvojité vedení 400 kV Sokolnice–hranice CZ/A vedený mimo LVA a CHKO Pálava,
- **plynárenství:** P2 koridor pro plynovod přepravní soustavy v JMK Břeclav–Poštorná–hranice CZ/A a plocha pro novou hraniční předávací soustavu, P9 koridor pro plynovod přepravní soustavy „Moravia – VTL plynovod“ Tvrdonice–Libhošť a P14 podzemní zásobník Břeclav (již realizováno v lokalitě Dambořice).

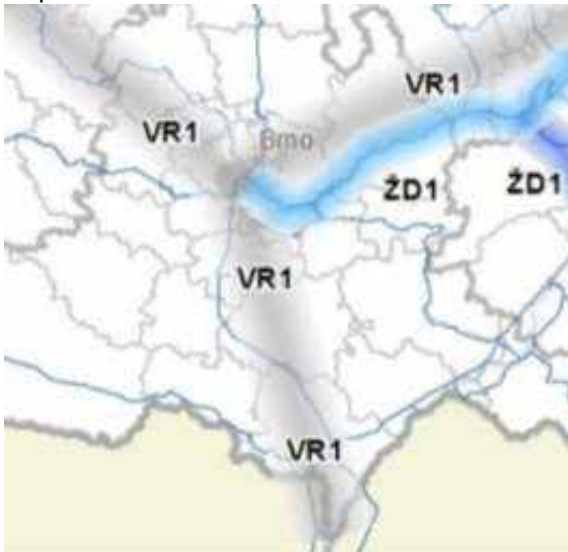
V okolí LVA nejsou vymezeny koridory pro dálkovody, vodní hospodářství nebo skladování radioaktivních odpadů.

PÚR stanovuje MD ve spolupráci s MŽP a MZe prověřit do roku 2018 účelnost a reálnost **průplavního spojení Dunaj–Odra–Labe**. Dotčeným krajům stanovuje vymezení územní rezervy pro průplavní spojení a do doby rozhodnutí vlády ČR o dalším postupu zajistit územní ochranu. V současnosti je tento záměr stále v řešení, byla zpracována studie proveditelnosti. Centrální komise MD doporučila sledovat pouze dunajskou a oderskou větev, čeká se na rozhodnutí vlády ČR. Následně bude vyhodnocován vliv na životní prostředí. Zařazení průplavního spojení do sítě TEN-T pro spolufinancování ze zdrojů EU by bylo možné po roce 2023.

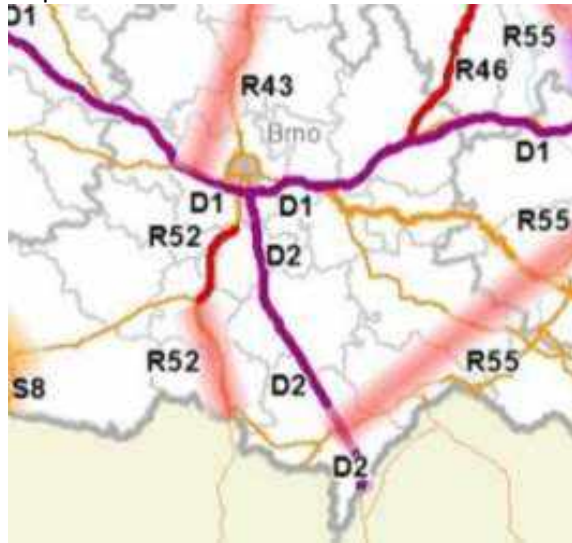
Ve **Zprávě o uplatňování PÚR z 6.5.2019** MMR konstatuje, že plnění úkolů ve vztahu k dopravní infrastruktuře je komplikované pro časté napadání ÚPD u soudů. Naopak u technické infrastruktury dochází k postupnému naplňování úkolů. Zpráva mj. navrhuje prověřit doplnění návrhového koridoru železniční dopravy Brno–Šakvice, doplnění koridoru kapacitní silnice D2–Pohořelice–Mikulov–hranice CZ/A a vymezení nového záměru letiště Brno – Tuřany. U koridoru E13 Zpráva exaktně zmiňuje ochranu hodnot statku při vymezení koridoru.

Ilustrativní mapové výřezy ze schémat PÚR:

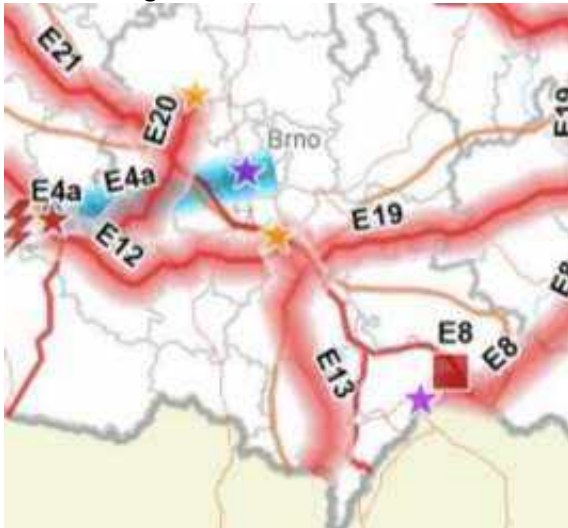
Doprava železniční:

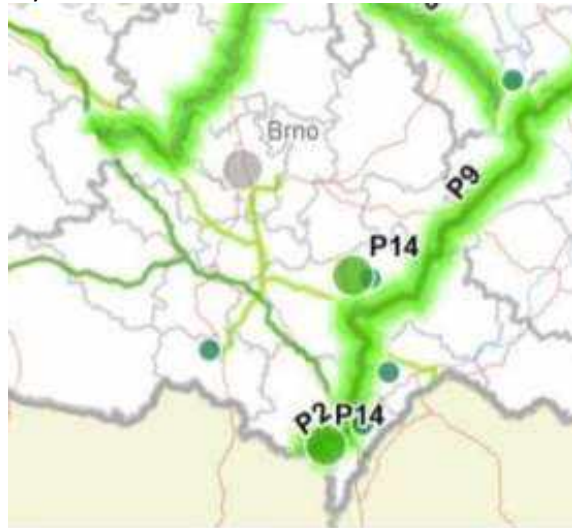
Doprava silniční:

Elektroenergetika:

Plynárenství:

Zdroj: <http://www.uur.cz/images/1-uzemni-planovani-a-stavebni-rad/politika-uzemniho-rozvoje-aktualizace-1-2015/publikace-apor-cr-2015-cz.pdf>

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje

ZÚR jsou klíčovým dokumentem kraje pro plánování rozvoje území. ZÚR vycházejí z PÚR, podkladem pro zpracování ZÚR jsou ÚAP. ZÚR jsou nadřazenou dokumentací pro pořizování ÚP obcí. ZÚR stanovují obecná pravidla pro rozvoj území kraje a stanovují rozvojové záměry nadmístního významu.

ZÚR JMK nabyl účinnost 3.11.2016. Více informací <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=400821&TypeID=2>.

Zpráva o uplatňování ZÚR JMK za období říjen 2016 až prosinec 2018 byla schválena 28.3.2019. Nyní se projednává Aktualizace č. 1 ZÚR JMK, schválena by měla být v roce 2021.

Prioritami územního plánování JMK je mj.:

- „Zohledňovat ... specifické podmínky pro využívání území, především v území s převahou přírodních hodnot ...“
- „Vytvářet územní podmínky pro zlepšování kvality životního prostředí a ochranu zdraví lidí.“
- „Podporovat péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty kraje, které vytvářejí charakteristické znaky území, přispívají k jeho identifikaci a posilují vztah obyvatelstva k území kraje ...“
- „Podporovat ... v ... rozvojových osách ... vytváření územních podmínek
 - pro zabezpečení kvality života obyvatel a obytného prostředí ... s cílem ... podpořit příznivá urbanistická a architektonická řešení ... a zachování prostupnosti krajiny,
 - ... pro přednostní využití ploch a objektů vhodných k podnikání v zastavěném území, s cílem podpořit rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů před výstavbou ve volné krajině,
 - ... pro zachování a zhodnocení stávající zástavby před demolicemi či rozsáhlými asanacemi,
 - ... pro rozvoj aktivit rekreace, CR, turistiky a lázeňství ... s cílem zabezpečit potřeby jejich rozvoje v souladu s podmínkami v dotčeném území a s využitím kulturního potenciálu území při zachování a rozvoji jeho kulturních hodnot.“
- „Vytvářet územní podmínky pro ochranu vodohospodářsky významných území ... ochranu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů zvyšujících retenční schopnost území.“

Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot se věnuje kapitola E ZÚR JMK dostupná na https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/zur_jmk_5/TEXTOVA_CAST/NAVRH/IE.pdf#view=fit.

Kapitola F ZÚR JMK pak stanovuje **krajinný typ 12** Lednicko-valtický, jeho cílovou charakteristiku, požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování. Více na https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/zur_jmk_5/TEXTOVA_CAST/NAVRH/IF.pdf#view=fit, odst. 371 a 372.

Cílové charakteristiky krajinného typu 12 Lednicko-valtický:

- Plochá až mírně zvlněná zemědělská krajina se středně velkými bloky orné půdy a plochami vinic.
- Komponovaná krajina Lednicko-valtického areálu s dominantami zámek Lednice a Valtice a množstvím drobných staveb a výraznou soustavou velkých rybníků na Včelínku.
- Krajina s významným lesním komplexem Bobřího lesa.

Požadavky na uspořádání a využití území:

- Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.
- Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.
- Podporovat a rozvíjet rekreační funkce území.
- Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.

Úkoly pro územní plánování:

- Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy, posílení ekologické stability území a omezení účinků větrné a vodní eroze.
- Vytvářet územní podmínky pro ochranu kulturních dominant, pohledových panoramat a pohledových os komponované krajiny LVA.
- Vytvářet územní podmínky pro ochranu LVA (jako nejvýznamnějšího krajinářského díla v Česku, ojedinělého i ve světovém měřítku), jehož hodnota je dána zejména volnou krajinou, prostorovým rozvržením, měřítkem a architektonickou kvalitou staveb, a jejich vzájemnými vztahy v komponované krajině. Novodobé stavby technické infrastruktury vymezovat tak, aby nebyly tyto hodnoty narušeny a byly minimalizovány vlivy na LVA.
- Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.

Součástí LVA jsou pak okrajově i krajinné typy 4 Dyjsko-moravský a 14 Mikulovský.

Kromě rozvojových os uvedených v PÚR vymezují ZÚR JMK **rozvojovou osou nadmístního významu N-OS2** Pasohlávky–Mikulov, reprezentováno osou dálnice D52. ZÚR stanovují regionální centra (mj. Břeclav), subregionální centra (mj. Mikulov), mikroregionální centra (mj. Valtice) a lokální centra (mj. Lednice).

ZÚR JMK reflektují (jako jedna z pěti ZÚR v Česku) PÚR ve znění Aktualizace č. 1. Současné ZÚR JMK tak vymezují **územní rezervu** pro VR1 (koridory RDZ05 VRT Brno–Břeclav–hranice CZ/A a RDZ06 VRT Břeclav–hranice CZ/SK v šířce 100–210 m, studie proveditelnosti bude dopracována v roce 2020) a pro průplavní spojení Dunaj–Odra–Labe (RDV02 ve dvou variantách, přičemž územím statku prochází koridor RDV02-B Hodonín–hranice CZ/A v šířce 100–300 m). Naopak v ZÚR JMK **není vymezen koridor E13**, trasování dvojitého vedení 400 kV bude řešeno územní studií, protože nelze splnit požadavek PÚR na vedení koridoru mimo LVA a CHKO Pálava a současně splnit přechodový bod na hranici CZ/A.

ZÚR JMK vymezují na území statku tyto **koridory a plochy**:

- Silniční koridor DS18 I/40 Břeclav–Valtice, přeložka s obchvatem Valtic v šířce 100–200 m s cílem odvedení průjezdní dopravy mimo centrum Valtic a vytvoření spojnice mezi D2 a obchvatem Břeclavi na východě a budoucím koridorem D52 na západě. Úkoly pro územní plánování je mj. vymezit a zpřesnit koridor, minimalizovat rozsah vlivů na světové dědictví (zachování integrity Bezručovy aleje), KPZ LVA, NPP Rendez-vous, soustavu Natura 2000, EVL Rendez-vous (zachování propustnosti krajiny) a ZPF (minimalizace záboru).
- Železniční koridor DZ07 Trať č. 246 Znojmo – Břeclav v šířce 120 m s cílem napojení Znojemska na I. tranzitní železniční koridor. Koridor je veden prakticky ve stopě stávající železniční trati.
- Vedení dálkových cyklistických tras EuroVelo 9 v úseku Mikulov–Valtice–Lednice–Břeclav, EuroVelo 13 Mikulov–Valtice–Břeclav, mezinárodní cyklistické trasy Greenways Praha–Wien v úseku Hevlín–Lednice–Valtice–hranice CZ/A a krajských cyklistických tras v úsecích Břeclav–Ladná–Lednice–Bulhary–Milovice, Janův Hrad–Ladná, Valtice–Pohansko a Sedlec–Hlohovec–U Tří Grácií. Úkolem pro územní plánování je mj. zpřesnit a vymezit koridory, minimalizovat rozsah vlivů na světové dědictví a KPZ LVA (vymezení přednostně na historické cestní síti).
- Plochu přírodně blízkých protipovodňových opatření POP04 Opatření společná na vodních tocích Dyje a Kyjovka a plochu technických protipovodňových opatření POT06 Poldr Přítluky. Úkolem pro územní plánování je mj. minimalizovat střet s limity využití území, především ochranou přírody a krajiny.
- Plochu pro nadregionální biocentrum NRBC 2011 Hlohovecké rybníky, koridory pro nadregionální biokoridory K 161N a K 161V, plochy pro regionální biocentra RBC 6 Niva Dyje a RBC 7 Křivé jezero–Pastvisko, koridory pro regionální biokoridory RK 139 a RK JM040.

ZÚR JMK vymezují na území statku tyto **územní rezervy**:

- Silniční rezerva RDS10 I/40 Sedlec, obchvat ve variantě severní (šířka 100–300 m) a jižní (šířka 300–600 m), kritérii pro rozhodování změn v území je mj. vliv na životní prostředí a památkovou ochranu světového dědictví a KPZ LVA. Vymezená územní rezerva však není prioritním silničním záměrem JMK.

Ilustrativní mapové výřezy ze ZÚR JMK:

Výkres uspořádání území kraje:

Schéma dopravní infrastruktury:

Výkres ploch a koridorů:

Výkres veřejně prospěšných staveb:

Zdroj: https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/zur_jmk_5/WEB_NAVRH/grafy_navrh.html

Územně analytické podklady Jihomoravského kraje

ÚAP pořizované KÚ JMK slouží jako zdroj informací při plánování rozvoje území a obsahují popis kraje, na kterém lze sledovat jeho postupný vývoj. ÚAP charakterizují významné hodnoty, limity i možnosti dalšího rozvoje území kraje.

Pořizovatelem ÚAP JMK je Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ JMK. Čtvrtá úplná aktualizace ÚAP JMK proběhla v roce 2017 a je k dispozici na https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/uap_jmk_2017/. Pátá úplná aktualizace ÚAP JMK proběhne až v roce 2021.

Hodnoty¹² na území LVA podle ÚAP JMK:

- Přírodní: CHKO, přírodní park, BRDM, EVL a ptačí oblasti vymezené v soustavě Natura 2000, ZCHÚ (NPR, PR, NPP, PP), lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem a mokřady mezinárodního významu. Dalšími hodnotami jsou zdroje léčivých minerálních vod, vybrané vodní zdroje, kvalitní zemědělská půda a viniční tratě (typický krajinný a charakteristický přírodní prvek, tradice vinařství).
- Kulturní: památky světového dědictví UNESCO, nemovitě NKP, archeologická památková rezervace, MPZ, KPZ a území s archeologickými nálezy I. kategorie. Dalšími hodnotami jsou významné stavební dominanty.
- Civilizační: dopravní infrastruktura (silnice I., II. a III. třídy, železniční dráha celostátní a regionální, koridor VRT, vodní cesta a hraniční přechod), technická infrastruktura (vodovodní, elektrická, zemní plyn, komunikační zařízení) a rekreační oblast. Dalšími hodnotami jsou akce mezinárodního významu, sportovní lokality, CR, urbanistické hodnoty a stavební dominanty.

Limity na území LVA podle ÚAP JMK:

- Chráněná oblast přirozené akumulace vod, zranitelná oblast, ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně a II. stupně, ochranné pásmo přírodních léčivých zdrojů II. stupně, vodní nádrž, přírodní léčivý zdroj, lázeňské místo.
- Záplavové území Q100, aktivní zóna záplavového území, povodňové riziko vysoké, střední, nízké i zbytkové, sesuvné území.
- Dobývací prostor, výhradní ložisko, dobývací prostor, chráněné ložiskové území, prognózní zdroj vyhrazených nerostů, stará ekologická zátěž, zóna havarijního plánu
- Silnice I. třídy, II. třídy, III. třídy, vybraná mimoúrovňová křižovatka, železniční trať celostátní, vodní cesta, hraniční přechod
- Zařízení komunikační sítě, nadzemní vedení 220 kV, 110 kV, plynovod VVTL, VTL, objekt/zařízení protipovodňové ochrany.
- Lokalita výskytu zvláště chráněných rostlin a živočichů, lesy ochranné a zvláštního významu, zemědělská půda I. a II. třídy ochrany.

Záměry na území LVA podle ÚAP JMK:

- silnice I/40 Břeclav–Valtice, přeložka s obchvatem Valtic (DS18),
- VRT Brno–Břeclav–hranice ČR/A/SR (RDZ05, RDZ06),
- průplavní spojení Dunaj–Odra–Labe (RDV01, RDV2-A, RDV2-B),
- VTL plynovod přepravní soustavy Břeclav–hranice CZ/A a plocha pro hraniční předávací stanici Poštorná (TEP03), VTL plynovod přepravní soustavy Moravia (TEP04),
- protipovodňová opatření technická a přírodě blízká,

¹² Uvedené hodnoty jsou součástí ÚAP JMK a jsou sestaveny z pohledu územního plánování. Nejedná se o objektivní hodnoty území statku, některé z těchto uvedených hodnot (nap. civilizační – koridor VRT nebo vodní cesta) jsou navíc nežádoucí z pohledu hodnot území statku.

- nadregionální biocentra Soutok (NRBC 109) a Hlohovecké rybníky (NRBC 2011), nadregionální biokoridor NRBK 161 (záměry K 161N a K 161V), regionální biocentra Niva Dyje (RBC 6) a Křivé Jezero – Pastvisko (RBC 7), regionální biokoridory RBK 139 (záměr RK 139) a RBK 124 (záměr RK 124).

Požadavky na odstranění nebo omezení problému na území LVA podle ÚAP JMK:

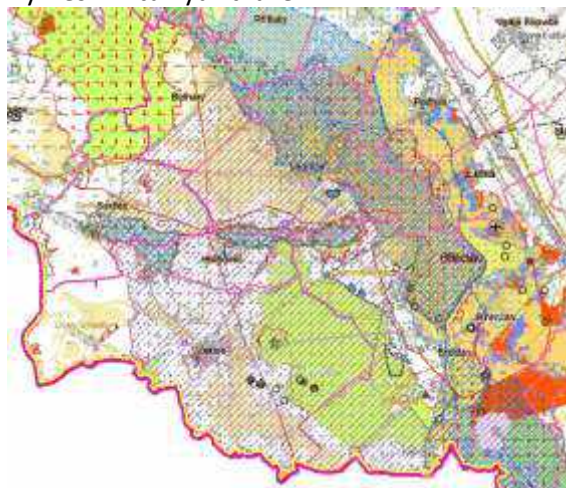
- Problém vymezení optimální trasy VRT (Břeclav–hranice CZ/A).
- Silniční úseky s omezením limitu hluku (obchvat Břeclavi).
- Střet záměru dopravní infrastruktury a ložisek nerostných surovin (I/40 Břeclav–Valtice), ochrany přírody a krajinné kompozice LVA (obchvat Valtic, obchvat Břeclavi, VRT) a pásem ochrany vodních zdrojů (průplavní spojení Dunaj–Odra–Labe).
- Silně znečištěná (Dyje) a velmi silně znečištěná (Trkmanka) povrchová voda.
- Území se špatnou dostupností do krajského města (Sedlec).
- Záplavové území Q100, aktivní zóna záplavového území (kolem řeky Dyje).

Ilustrativní mapové výřezy z ÚAP JMK:

Výkres hodnot území:

Výkres limitů využití území:

Výkres záměrů v území:

Výkres problémů k řešení:

Zdroj: <http://ms.kr-jihomoravsky.cz/itc/default.aspx?wmcid=11062&SID=>

Územní plány obcí

ÚP je územně plánovací dokumentací na úrovni obce, zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování ZÚR a PÚR a je tak základním koncepčním dokumentem každé obce. ÚP stanovuje pro území celé obce urbanistickou koncepci včetně ochrany hodnot, plošného i prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury. ÚP vymezí zastavěné území i zastavitelné plochy, plochy ke změně, plochy a koridory veřejně prospěšných staveb a územní rezervy a současně stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.

Cílem ÚP je racionalizace prostorového a funkčního uspořádání území v krajině a jeho využití. ÚP stanoví zásady pro další trvale udržitelný rozvoj území spočívající v nalezení vyváženého stavu mezi veřejnými zájmy (životní prostředí, hospodářství a současná i budoucí společenství lidí a další). Součástí ÚP je textová (výroková část, odůvodnění) a grafická část.

O pořízení ÚP rozhoduje zastupitelstvo obce, pořizovatelem je obvykle místně příslušná ORP. Nejprve je schvalováno zadání ÚP, které vymezí území, stanoví hlavní cíle a požadavky. Následně vzniká návrh ÚP a případně vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj. Návrh ÚP je zveřejněn, dotčené orgány a další subjekty se k němu mohou vyjádřit a následně je návrh ÚP veřejně projednán. Podněty jsou zapracovány a návrh ÚP posuzuje krajský úřad. ÚP vydává opět zastupitelstvo obce formou opatření obecné povahy. Celý proces je dlouhý, trvá obvykle kolem 3 let.

ÚP sídelního útvaru Valtice

Zpracován v srpnu 1995, účinný od 16.12.1997. Změna č. 1 účinná od 15.12.2000, změna č. 2 účinná od 13.5.2005, změna č. 3 účinná od 4.11.2006, změna č. 4 účinná od 15.10.2008.

Aktuálně platný ÚP není on-line. Změna č. 4 je na <https://www.valtice.eu/urad/uzemni-plany/uzemni-plan-valtice-5.html?kshowback=>.

Zadání nového ÚP schváleno 5.8.2013. Návrh nového ÚP Valtice z dubna 2015 je na <https://www.valtice.eu/urad/uzemni-plany/verejna-vyhlaska-doruceni-navrhu-uzemniho-planu-valtice-4.html?kshowback=>. Návrh zahrnuje koridor severního obchvatu silnice I/40, který protíná Bezručovu i Ladenskou alej. Požadavkem MK ČR při projednání návrhu ÚP bylo obchvat vést v tunelu a nekřížit jej úrovně s alejemi, s tímto řešením nesouhlasí město ani investor ŘSD. Pokračování procesu projednávání návrhu ÚP včetně schvalování se předpokládá v roce 2020.

ÚP sídelního útvaru Valtice-Úvaly – do území statku zasahuje pouze menší část území tohoto ÚP. Zpracován v roce 1998, účinný od 18.7.1998. Změna č. 1 účinná od 13.5.2005, změna č. 2 (změna regulativů) účinná od 15.10.2008, u změny č. 3 zahájeno projednání 2.2.2011. Aktuálně platný ÚP není on-line. Změna č. 2 je na <https://www.valtice.eu/urad/uzemni-plany/uzemni-plan-uvaly-7.html?kshowback=>. Zpracování místní části Úvaly je součástí návrhu nového ÚP Valtice z dubna 2015.

ÚP sídelního útvaru Lednice

Zpracován v roce 1995, účinný od 2.3.1996. Změna č. 1 účinná od 22.1.1998, změna č. 2 (Břeclavská – změna z rezervy na občanské vybavení) účinná od 6.10.2009 a změna č. 3 (Hraniční zámeček – změna ze zeleně na občanské vybavení) účinná od 22.4.2010.

Aktuálně platný ÚP není on-line. Změny č. 2 a č. 3 jsou na <https://breclav.eu/folder/383/>.

Pořízení nového ÚP bylo schváleno 1.3.2007, upravené zadání bylo schváleno až 16.8.2012 po zrušení ZÚR JMK a vyhlášení rozsahu záplavového území. Návrh nového ÚP Lednice z března 2013 je na <http://www.lednice.cz/cs/uzemni-plan-lednice/>. V průběhu projednání návrhu ÚP byla 9.3.2015

uzavřena dohoda o řešení rozporu mezi pořizovatelem ÚP (MÚ Břeclav) a MK ČR jako výsledek jednání MMR a MK ČR (dohoda mj. omezuje některé činnosti v území s ohledem na hodnoty statku). Obec Lednice dohodu neakceptovala a podala žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, žalobu zamítnul Městský soud v Praze 27.4.2017. Obec Lednice podala proti rozsudku kasační stížnost, NSS dohodu 13.12.2018 potvrdil. Obec Lednice podala proti rozsudku ústavní stížnost, ÚS 12.5.2020 svým náleznem rozhodl, že bylo porušeno právo obce Lednice na samosprávu a oba předchozí rozsudky zrušil (více na https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2020/III_US_709_19_na_web.pdf). Věc se nyní vrací k Městskému soudu v Praze, který při svém dalším rozhodování bude vázán právním názorem Ústavního soudu.

ÚP sídelního útvaru Hlohovec – zpracován v roce 1994, schválen 27.11.1995. Změna č. 1 účinná od 7.7.1999, změna č. 2 (úprava rozvojových lokalit) účinná od 18.10.2006. Aktuálně platný ÚP je na <https://www.hlohovec.cz/obecni-urad-a-samosprava/uzemni-plan/>. Zadání nového ÚP bylo schváleno 20.3.2018. Aktuálně probíhá projednávání návrhu z dubna 2019, dostupný je na <https://breclav.eu/folder/2920/>.

Územní plán Břeclav – zpracován v dubnu 2017, účinný od 9.6.2017. Zadání změny č. 1 (rozsáhlý soubor změn, na území statku vč. nových ploch pro bydlení, individuální rekreace u Apolla, koridorů pro cyklo dopravu, lanového centra, trasy VTL plynovodu) schváleno 19.2.2018. Aktuálně platný ÚP je na <https://breclav.eu/folder/2415/>. Aktuálně probíhá projednávání změny č. 1, dostupná je na <https://breclav.eu/folder/354/>.

Územní plán Bulhary – zpracován v srpnu 2010, účinný od 21.1.2011. Zadání změny č. 1 (změny zastaveného území, úprava ploch přestavby, zrušení koridoru VN 400 kV) schváleno 2.2.2015. Aktuálně platný ÚP je na <https://www.bulhary.cz/obecni-urad/navrh-uzemniho-planu/>. Upravený a posouzený návrh změny č. 1 je na <https://breclav.eu/folder/2931/>.

Územní plán Ladná – zpracován v září 2014, účinný od 30.10.2014. Změna č. 1 účinná od 25.4.2017. Aktuálně platný ÚP je na http://www.obecladna.cz/ladna/uzemni_plan/.

Územní plán Rakvice – zpracován v prosinci 2015, účinný od 5.1.2016. Aktuálně platný ÚP je na <https://www.rakvice.cz/obecni-urad/uzemni-plan/>.

Územní plán Přítluky – zpracován v únoru 2009, účinný od 14.5.2009. Pořízení změny č. 1 schváleno 25.6.2018. Aktuálně platný ÚP je na <https://breclav.eu/folder/393/>.

Územní plán Podivín – zpracován v září 2016, účinný od 21.10.2016. Zadání změny č. 1 (drobné změny funkčního využití) schváleno 31.5.2018. Aktuálně platný ÚP je na <https://www.podivin.cz/samosprava/uzemni-plan/platny-up/>. Pořizovaná změna č. 1 je na <https://breclav.eu/folder/2919/>.

Územní plán Sedlec – zpracován v červnu 2017, účinný od 4.8.2017. Aktuálně platný ÚP je na <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/uzemni-plan-orp/detail/?contentId=117094>.

Regulační plány a územní studie

Vybrány jsou pouze aktivity na území LVA.

Územní studie Lednice – zpracována v prosinci 2010, schválená 14.12.2010. K dispozici na <https://breclav.eu/folder/427/> a zároveň na <https://breclav.eu/urad/lednice-uzemni-studie>. Předmětem stanovení výškové hladiny zástavby v koridoru kompoziční osy Lednicko-valtického areálu „Zámek Lednice ↔ Apollonův chrám“.

Územní studie Charvátská Nová Ves – Tři čtvrtě – zpracována v červnu 2012, schválená 5.11.2012. K dispozici na <https://breclav.eu/folder/497/>. Předmětem územní studie je zástavba bytových a rodinných domů mezi Poštornou (sídlíště Na Valtické) a Charvátskou Novou Vsí. Část zástavby je navrhována na území statku.

Územní studie Břeclav – Charvátská Nová Ves, ulice Františka Kňourka – plocha S2 – zpracována v únoru 2018, v lednu 2019 připomínky veřejnosti. K dispozici na <https://breclav.eu/urad/uzemni-studie-breclav-charvatska-nova-ves-ulice-frantiska>. Předmětem územní studie je zástavba 75 převážně řadových rodinných domů a dvou bytových domů v západní části Charvátské Nové Vsi. Část zástavby je navrhované na území statku.

Územní studie – lokalita HABROVÁ SEČ – Břeclav – zpracována v červnu 2018, schválena 30.5.2018. K dispozici na <https://breclav.eu/urad/uzemni-studie-lokalita-habrova-sec-breclav>. Předmětem územní studie je zástavba 61 řadových a samostatných rodinných domů v lokalitě bezprostředně u I/40 a železniční tratě Břeclav–Lednice. Celá navrhovaná zástavba je na území statku.

Územní studie Břeclav – Stará Břeclav, Šustárky – plocha S-15 – zpracována v červnu 2018, schválená 19.11.2018. K dispozici na <https://breclav.eu/urad/uzemni-studie-breclav-stara-breclav-sustarky-plocha-s-15>. Předmětem územní studie je zástavba 21 rodinných domů + rezerva pro další desítky rodinných domů na levém břehu Dyje ve Staré Břeclavi. Území navrhované zástavby přiléhá k hranici území statku.

Regulační plán Sedlec, plocha B1 – zpracován v březnu 2019, před společným projednáním. Návrh na <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/mestsky-urad/uzemni-plany-orp/detail/?contentId=117094>. Předmětem regulačního plánu vytvoření 29 parcel rodinných domů severozápadně od rybníku Nesyt mimo území statku.

Urbanistické studie

Urbanistická studie Valtice – ochrana obrazu a prostoru města – zpracoval US Brno, s.r.o. v roce 1999. Cílem diferenciací památkové péče na území města jako doplněk k tehdejšímu územnímu plánu. Navrženo zónování zastavitelného území s odstupňovanou přísností prostorových regulativů.

Urbanistická studie LVA (tzv. I. etapa) – zpracovala ZF MENDELU v roce 2000, řešitel Doc. Ing. Pavel Šimek, Ph.D. z Ústavu biotechniky zeleně. Cílem vyhodnocení potenciálu a limitů území LVA se zohledněním zájmů a činností a předpokladem jejich usměrnění. Zpracován rozbor primární a sekundární krajinné struktury, vyjádřeny limity, střety a disproporce, zpracován rozbor krajinného rázu. Navržen přehled regulací pro využití území a rozvojový program.

Lednicko-valtický areál, urbanistická studie, II. etapa – pořizovatelem JMK, zpracoval AR projekt s.r.o. + HBH projekt s.r.o. v roce 2005. Předmětem je posouzení ekologické únosnosti rozvojových záměrů ze schválených ÚP obcí LVA, rozbor krajinného rázu, upřesnění nadregionálních, regionálních a lokálních prvků ÚSES a posouzení zastavitelnosti území a podmínek pro zástavbu. Více na [http://mapy.kr-jihomoravsky.cz/\(S\(qzhl4fzyc4yntm5aucolwnkt\)\)/Default.aspx?menu=2&mode=TextMeta&side=mapy_uz_plan_jmk&text=mapy_uz_p_jmk4_us#17](http://mapy.kr-jihomoravsky.cz/(S(qzhl4fzyc4yntm5aucolwnkt))/Default.aspx?menu=2&mode=TextMeta&side=mapy_uz_plan_jmk&text=mapy_uz_p_jmk4_us#17)

Územně analytické podklady ORP Břeclav

ÚAP pořizované úřadem územního plánování jsou podkladem územního plánování (pořizování ÚP a územních studií). ÚAP zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území, jeho hodnot, omezení změn v území, záměrů na provedení změn v území, udržitelný rozvoj území a určení problémů k řešení.

Pořizovatel ÚAP pro ORP Břeclav je MÚ Břeclav, Odbor stavební a životního prostředí, Oddělení úřadu územního plánování. Čtvrtá úplná aktualizace ÚAP v podobě RURÚ ORP Břeclav byla pořizena v listopadu 2016 a je na <https://breclav.eu/folder/2295>. Pátá úplná aktualizace bude pořizena do konce roku 2020.

ÚAP ORP Břeclav jsou podkladem pro ÚAP JMK. Hodnoty, limity, záměry a problémy jsou tak prakticky shodné. Ve vztahu k LVA a obcím, na jejichž území se LVA nachází, uvádějí ÚAP ORP Břeclav navíc ještě následující problémy k řešení.

Oblast životního prostředí:

- Území náchylné k záplavám a negativním důsledkům přívalových srážek.
- Větší sklonitost zemědělské půdy na území města Valtice a související vodní a větrná eroze.
- Dlouhodobý deficit vláhy v krajině, pokles hladin spodních vod.
- Významné názorové neshody ohledně potenciálního CHKO Soutok.

Oblast rozvoje sídel:

- Riziko rozšiřování sídel do krajiny, ohrožení krajinného rázu, sledovaný trend úbytku ZPF.
- Existence brownfieldů – bývalý zemědělský statek Valtice, sýpky, rozloha cca 25 253 m².
- Staré ekologické zátěže (sklárky Hlohovec u Bezručovy aleje, sklárky a areály Lednice).

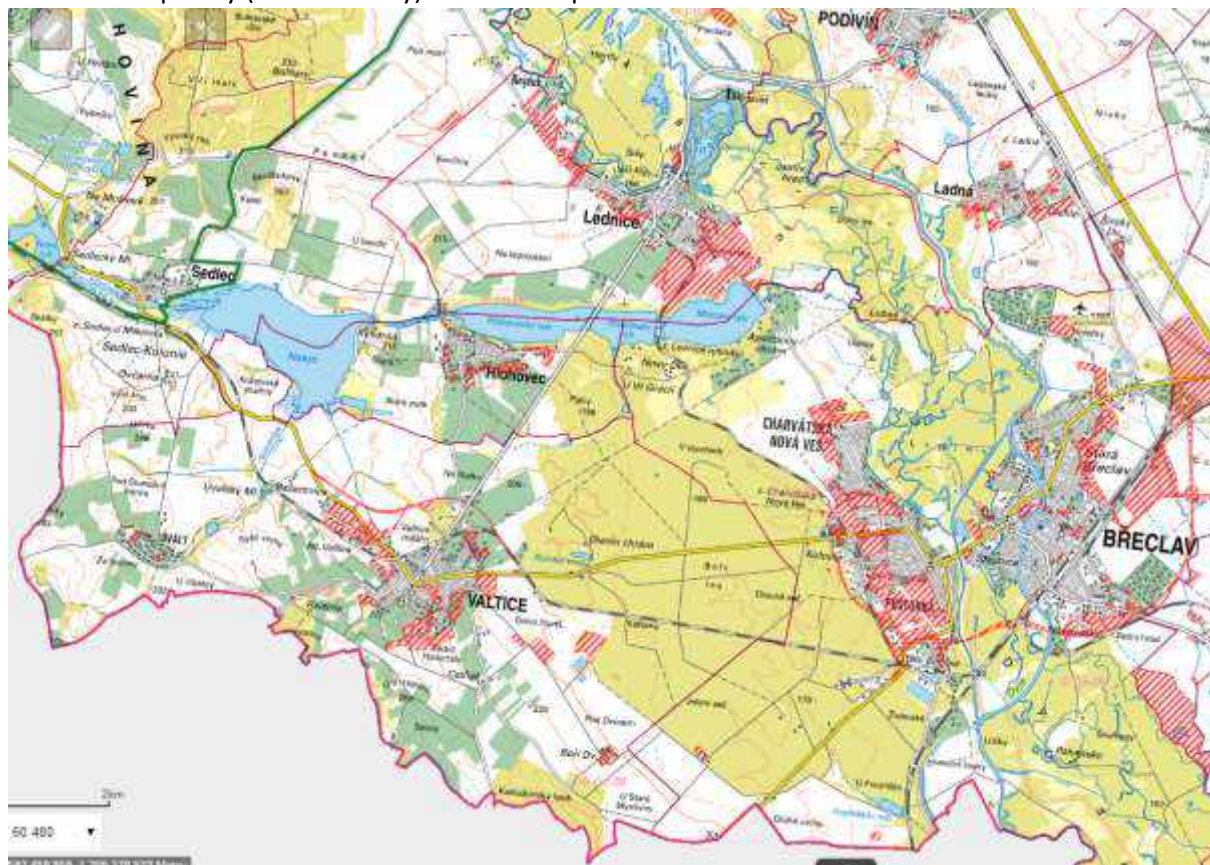
Oblast infrastruktury:

- Neexistence obchvatu Břeclavi, chybějící propojení komunikací Břeclav–Poštorná.
- Emise z dopravy zatěžují zastavěné území (I/40 ve Valticích, II/422 v Lednici), překračování imisních limitů pro ochranu zdraví lidí.
- Technická zastaralost a nevhodné parametry železniční tratě Břeclav–Znojmo.
- Záměr výstavby vodní cesty a VRT významně zasáhne krajinný ráz a bude mít významný bariérový efekt v území.
- Potenciální územní střety zájmů ochrany přírody a krajiny a realizace liniových staveb (I/40 obchvat Valtice), riziko související fragmentace území.
- Riziko nedostatku parkování vozidel mj. v centrech městech a v blízkosti turistických cílů.
- Dosud nedokončený systém cyklostezek v Břeclavi o propojení s okolními obcemi (Valtice).

Socioekonomický vývoj:

- Klesající počet obyvatel a rostoucí index stáří mj. ve městě Valticích.
- Vysoká intenzita bytové výstavby v obci Hlohovec (v ÚAP ORP Břeclav vnímáno kladně).
- Nedostatky koncepčního rozvoje CR (výstavba a údržba stezek a vyhlídek).
- Poměrně malý počet TOP hotelů, nejmóvitější klientela využívá okolní regiony.
- Snižování délky pobytu v ubytovacích zařízeních.
- Vysoké rekreační zatížení území (ohrožení environmentální udržitelnosti).
- Negativní reakce residentů na vysoké rekreační zatížení území (hrozba v Lednici, Valticích).
- Klesající počet aktivních ekonomických subjektů.

Zastavitelné plochy (červené šrafy) v územních plánech v ORP Břeclav¹³:

Zdroj: <https://gis.breclav.eu/aplikace/zakladni/>

¹³ Zastavitelné plochy jsou v ÚAP vymezeny jako záměr a nelze je pokládat za plošně zastavitelné a obecně schválené. Pro všechny záměry bylo nebo bude vedeno správní řízení.

B.5.2 Další dokumenty pro správu statku

Oblast památkové péče

Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025) – schválila vláda ČR v roce 2015. Dokument zpracován za účelem podpory kultury, umění nebo péče o památky v návaznosti na programové prohlášení vlády ČR z roku 2014. Priorita 3 politiky je zaměřena na uchování kulturního dědictví a obsahuje opatření zaměřená na KPZ (3.1.1), na legislativu v územích se soustředěnými hodnotami (3.1.2), na identifikaci obyvatel s kulturními hodnotami (3.2.1) nebo na prosazení ochrany kulturních hodnot do regionálních a místních strategií (3.2.2), dalšími opatřeními jsou např. navrhnout nový památkový zákon (6.1.1). Více informací na <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>.

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2017–2020 – zpracována Odborem památkové péče Ministerstva kultury v roce 2016. Prioritními cíli koncepce jsou větší propojenost a otevřenost oboru směrem dovnitř i navenek, dále srozumitelnost a přehlednost ochrany kulturních památek, respektive stabilizace a posílení památkové péče ve společnosti. Ve vztahu v LVA jsou validní cíle:

- III.1. Legislativa (např. úprava problematiky památek s mezinárodním statutem nebo příprava nařízení vlády o prohlášení kulturních památek za národní kulturní památky),
- III.3. Památkově chráněná území a ochrana kulturní krajiny (mj. postupné revize stávajících zón a rezervací opravného a zpřesňujícího charakteru),
- III.5. Podpora záchrany a péče o památkový fond,
- III.8. Mezinárodní spolupráce v oblasti památkové péče (mj. přeshraniční spolupráce při společných nominacích kulturních statků na Seznam světového dědictví).

Více informací na https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepcepampece_2017_2020-5938.docx.

Koncepce zachování a obnovy kulturních památek Jihomoravského kraje – zpracoval odbor kultury a památkové péče KÚ JMK v roce 2005. Dokument shrnuje stav památkového fondu v JMK, stanovuje problémové oblasti (technický stav, financování památkové péče, nezáměr veřejnosti, legislativa a právo, evidence, nedostatečná praxe v ORP, nevyužití a ohrožené kulturní památky), formuluje strategické vize („Památkový fond JMK nacházející se stabilně v trvale přijatelném (udržitelném) stavu“) a navrhuje opatření. Ve vztahu k LVA je směřováno samostatné opatření 4.2.4, které zahrnuje vymezit předmět památkové ochrany a podmínky pro stavební a další činnost a dále postupnými kroky měnit negativní vztah některých obyvatel k omezením. Více informací na <https://m.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=10313&TypeID=7>.

Oblast ochrany životního prostředí

Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020 – zpracovalo MŽP, poslední aktualizace z roku 2016. Cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí, přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti. Politika se zaměřuje na ochranu a udržitelné využívání zdrojů, ochranu klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochranu přírody a krajiny (zvýšení její ekologické stability, obnovu vodního režimu, zmírnění dopadů fragmentace krajiny a posílení mimoprodukční funkce zemědělské krajiny a lesů) a bezpečné prostředí. Více na <https://www.mzp.cz/cz/statni-politika-zivotniho-prostredi>.

V současné době se připravuje nová Státní politika životního prostředí ČR, která má stanovit cíle do roku 2030, resp. 2050. Cíle mají být zpracovány do konce roku 2019, v roce 2020 má být schválena vládou ČR.

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR 2015–2020 s výhledem do 2030 – zpracovalo MŽP, v říjnu 2015 schválila vláda ČR. Adaptační strategie zhodnocuje dopady změny klimatu, navrhuje opatření a analyzuje legislativní a částečně ekonomické dopady. Průběžné naplňování mělo být vyhodnoceno v roce 2019 a dále každé 4 roky. Více na https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie.

Strategii implementuje **Národní akční plán adaptace na změnu klimatu**, který byl schválen v lednu 2017. Akční plán identifikuje postižené sektory, dále dopady, zranitelnost a rizika. Akční plán obsahuje 33 specifických cílů a 1 průřezový cíl, 52 prioritní opatření a 160 prioritních úkolů.

Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje 2005–2019 – zpracoval ATELIER FONTES, s.r.o. v roce 2005, aktualizováno 2010. Dokument vymezuje obecné cíle ochrany přírody a krajiny a následně se detailně věnuje ÚSES, lesním, zemědělským, vodním a antropogenním ekosystémům, ochraně živočichů a rostlin (včetně zvláště chráněných druhů a památných stromů), krajinnému rázu, ZCHÚ a dále ekonomickým a informačním nástrojům a spolupráci. Více informací na <https://www.databaze-strategie.cz/cz/jmk/strategie/koncepce-ochrany-prirody-jihomoravskeho-kraje?typ=o>.

Souhrn doporučených opatření pro EVL:

- Bezručova alej – schváleno 24. 7. 2019, předmětem ochrany páchník hnědý, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?FULLTEXT_UPLOAD=&RECORD_ID=1681#.
- Lednice – zámek – schválena 27. 3. 2014, předmětem ochrany vrápenec malý, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?RECORD_ID=143#.
- Lednické rybníky – schválena 20. 12. 2017, předmětem ochrany stojaté vody s vegetací, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?FULLTEXT_UPLOAD=&RECORD_ID=1313#.
- Niva Dyje – schváleno 15. 1. 2018, předmětem ochrany přirozené vodní nádrže s vegetací, nivní louky, extenzivní sečené louky, smíšené lužní lesy, chráněné druhy živočichů a rostlin. Více na https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?RECORD_ID=1333#.
- Rybníční zámeček – schváleno 18. 12. 2015, předmětem ochrany netopýr brvitý, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?FULLTEXT_UPLOAD=&RECORD_ID=512#.
- Rendez-vous – schváleno 16. 5. 2017, předmětem ochrany tesařík obrovský, roháč obecný, páchník hnědý, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?RECORD_ID=1076#.
- Soutok – Podluží – schváleno 1. 3. 2017, předmětem ochrany stojaté vody s vegetací, přirozené vodní nádrže s vegetací, vodní toky s vegetací, bahnitě břehy řek s vegetací, polopřirozené suché trávníky, bezkolencové a nivní louky, vlhkomilná vysokobylinná společenstva, smíšené lužní lesy, panonské dubohabřiny, chráněné druhy živočichů a rostlin, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?RECORD_ID=1039#.
- Slanisko u Nesytu – schváleno 19. 11. 2014, předmětem ochrany vnitrozemské slané louky, vrkoč útlý, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/sdo/ug_file.php?RECORD_ID=248#.

Plány péče:

- NPR Lednické rybníky – platný 1. 1. 2012 – 31. 12. 2021, předmětem ochrany ptactvo a jiná zvířena, květena a krajinný ráz, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?FULLTEXT_UPLOAD=&RECORD_ID=24501#.
- NPR Slanisko u Nesytu – platný 1. 1. 2010 – 31. 12. 2019, předmětem ochrany zbytky slanomilné květeny a zvířeny, včetně několika zvláště chráněných druhů, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=22925#.
- PR Františkův rybník – platný 1. 1. 2014 – 31. 12. 2023, předmětem ochrany zachování kriticky a silně ohrožených druhů rostlin, významné hydrobiologické lokality, hnízdišť zvláště chráněných, silně ohrožených a ohrožených druhů ptáků, významného místa pro

rozmnožování obojživelníků, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?FULLTEXT_UPLOAD=&RECORD_ID=25916#.

- PP Studánkový vrch – platný 1. 1. 2014 – 31. 12. 2022, předmětem ochrany významné a vzácné druhy rostlin a živočichů včetně zvláště chráněných, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=25385#.
- NPP Pastvisko u Lednice – platný 1. 1. 2015 – 31. 12. 2024, předmětem ochrany mokřadní biotop pro vzácné druhy živočichů, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=25814#.
- NPP Rendez-vous – platný 1. 1. 2019 – 31. 12. 2028, předmětem ochrany lesní porosty, krátkostébelné louky, mělký rybník, vzácné a ohrožené druhy rostlin, hub a živočichů, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=28042#.
- PP Květné jezero – platný 1. 1. 2014 – 31. 12. 2023, součástí lokality vzácné ekosystémy, rostlinné a živočišné druhy, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=25917#.
- PP Kamenice u Hlohovce – platný 1. 1. 2012 – 31. 12. 2021, předmětem ochrany vegetace, https://drusop.nature.cz/ost/archiv/plany_pece/ug_file.php?RECORD_ID=24096#.

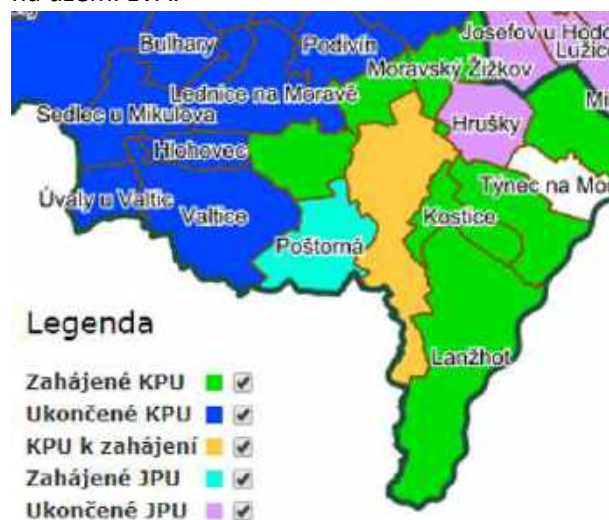
Oblast lesního hospodářství

Lesní hospodářské plány – zpracovávají se na období 10 let, aktuálně 1. 1. 2010 – 31. 12. 2019. Plány určují cíle a úkoly hospodaření v lesích (pěstování a ochrana lesů, těžba dříví a ostatní funkce lesa). LHP nejsou veřejně přístupné bez předchozího odsouhlasení LČR a úhrady správního poplatku.

Lesní hospodářské osnovy – zpracovávají se pro lesy o výměře do 50 ha.

Pozemkové úpravy – projekty krajinného inženýrství řešící nápravu působení člověka a střídajících se politických a hospodářských vlivů. Pozemkové úpravy řeší komplexně celé území a ve veřejném zájmu se jimi prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jejich přístupnost a využití, vyrovnání hranic a vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Rozeznávají se komplexní pozemkové úpravy (KPU) a jednoduché pozemkové úpravy (JPU). Více na <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/archiv/uzemkovy-uzpravy/uzemkovy-uzpravy/co-jsou-uzemkovy-uzpravy/>

Stav pozemkových úprav na území LVA:

Zdroj: <https://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/>

Oblast vodního hospodářství

Proces plánování v oblasti vod probíhá ve třech šestiletých cyklech. V průběhu jednotlivých cyklů je monitorován stav vod, identifikují se vlivy, navrhují opatření a dochází k legislativním i metodologickým změnám v procesu plánování. První plány povodí vstoupily v platnost ke dni 22. prosince 2009, druhé ke dni 21. prosince 2015. Třetí plánovací období bude probíhat v letech 2021–2027.

Plán mezinárodní oblasti povodí Dunaje – mezinárodní (zastřešující) úroveň procesu plánování v oblasti vod (celé povodí), slouží k projednání mezinárodních vodohospodářských otázek, <http://www.icpdr.org/main/>.

Národní plán povodí Dunaje 2015-2021– plán národní části mezinárodní oblasti, slouží k projednání vodohospodářských otázek na úrovni jednotlivých států, plán byl schválený vládou ČR v roce 2015, <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/zverejnene-informace/narodni-plany-povodi-1/narodni-plany-povodi-dunaje.html>.

Plán dílčího povodí Dyje 2015-2021 – slouží k projednání plánovacích dokumentů a programů opatření, cílem plánu je postupně do roku 2021 (resp. 2027) dosáhnout dobrého stavu vod, postupně eliminovat prioritní nebezpečné látky a dosáhnout snížení obsahu živin ve vodách, plán byl schválený dotčenými kraji v prvním pololetí 2016, http://pop.pmo.cz/download/web_PDP_Dyje_kraje/index.html.

Plán pro zvládnutí povodňových rizik v povodí Dunaje 2015-2021 – navrhuje obecná (prevence rizik a zlepšení připravenosti zvládnutí povodní) a konkrétní opatření (obvykle výstavba ochranných hrází včetně mobilních prvků, suchých nádrží a přírodě blízká protipovodňová opatření), https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP199K.

Povodňový plán České republiky – základním dokument pro ústřední řízení povodňové ochrany. Obsahuje rozdělení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi. Plán zpracovalo v roce 2004 MŽP a je každoročně aktualizován (naposledy v červnu 2019), http://www.dppcr.cz/html_pub/.

Aktivní zóny Q100 (čárkovaně) a záplavová území Q5, Q20 a Q100:

Zdroj: http://www.dppcr.cz/html_pub/

Manipulační řády – souhrn předpisů, zásad, směrnic, jak na vodohospodářském díle manipulovat s vodou, schválený vodohospodářským orgánem. V současné době jsou na MÚ Břeclav podány žádosti o schválení manipulačních řádů vodních děl a do spisu není možné nahlédnout.

Projekty

Analýza primární a sekundární krajinné struktury Lednicko-valtického areálu, vyhodnocení potenciálu a limitů území – 2001, řešitelé: Dr. Ing. Alena Salašová, Ústav zahradní a krajinářské architektury ZF MENDELU; Doc. Ing. Petr Kučera, Ph.D., Ústav biotechniky zeleně.

Řešení konkrétních úkolů v Lednicko-valtickém areálu – 2002–2004, řešitel: Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D., Ústav biotechniky zeleně ZF MENDELU.

Německé parky ovlivňující vývoj Lednicko-valtického areálu – 2004, řešitel: Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D., Ústav biotechniky zeleně ZF MENDELU.

Projekt vzorového polyfunkčního objektu Allahovy rybníky – 2005–2006, řešitel: Ing. Jan Vybíral, BRDM, pro LČR. <https://lesy.cz/wp-content/uploads/2016/12/allahovy-rybniky.pdf>

Expozice Zahrada Evropy – 2015, řešitel: Národní zemědělské muzeum Praha. Součástí expozice v rekonstruovaných jízdárnách zámku Lednice (MCZL), obsahuje stálou muzejní expozici, multimediální prezentaci, kritický katalog výstavy a odbornou knihu.

Hardtmuth: Od uhlu k tužkařskému impériu – 2018–2022, příjemci Národní technické muzeum, NPÚ a Národní zemědělské muzeum. Projekt se zaměřuje na projekční, stavitelské a krajinářské aktivity Josepha Hardtmutha na lichtenštejnských panstvích. Projekt zdokumentuje dochované i nedochované stavby včetně začlenění do krajiny (včetně LVA) a dále zanalyzuje zámecký park v Lednici (včetně porovnání přístupů k obnově podobných objektů v Evropě).

Průzkum a vyhodnocení archeologického potenciálu vybraných památkových areálů a území – 2019–2023, řešitel: NPÚ, GŘ. V roce 2023 má podle plánu proběhnout archeologický průzkum, mají být vyhodnoceny archeologické dokumentace a implantována data do GIS aplikace u zámku Lednice i zámku Valtice. Současně má být v roce 2022 zpracován archeologický atlas zámku Lednice i zámku Valtice.

Studenti MENDELU dlouhodobě zpracovávají pod odborným vedením běžné dílčí průzkumy a úkoly. Výstupy jsou dostupné v archivech prací MENDELU, případně ve sbornících.

Projekt výzkumu a vývoje NAKI

Z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) byl podpořen projekt Ochrana a péče o historickou kulturní krajinu prostřednictvím institutu KPZ. Realizován byl v období 2012 až 2015, do řešení byly zapojeny Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví Průhonice, v. v. i., NPÚ, ZF MENDELU a ČVUT, Fakulta stavební.

Cílem projektu bylo prohloubení poznatků o kulturně-historických hodnotách kulturní krajiny, zaměřené na zhodnocení a rozvinutí stávajícího systému ochrany a péče v kategorii KPZ, též nalezením mezioborového metodického konsensu. Náplní projektu byla analýza kompozičních principů i prohloubení poznatků o dalších hodnotách v již vyhlášených KPZ a vývoj standardů, metodik a nástrojů pro popis, hodnocení a optimální využívání kulturní krajiny.

KPZ LVA byla v roce 1992 společně s Územím bojiště bitvy u Slavkova první vyhlášenou KPZ. Současně je svojí plochou 14 220 ha největší KPZ v Česku. Garantem základního i podrobného zpracování LVA v tomto projektu byla ZF MENDELU.

Výstupy projektu ve vztahu k LVA:

Kulturně historické hodnoty a kompoziční jevy KPZ LVA:

- mapa http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/V_mapa-red.jpg,
- text http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/Priloha_V_text.pdf.

Přírodní hodnoty KPZ LVA:

- mapa http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/VIII_mapa-red1.jpg,
- text http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/Priloha_VIII_text.pdf.

Další výstupy projektu: http://www.kpz-naki.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=85&Itemid=144.

V dalších výstupech projektu byla zpracována dosud necertifikovaná metodika pro plány ochrany KPZ (institut památkového zákona) a plány regenerace KPZ (nástroj Programu regenerace MK ČR – prioritní zásahů, potlačení provedených rušivých zásahů, komplexní regenerace území a obnova zaniklých prvků), nikoliv však pro LVA. Oba plány jsou souhrnně nazývány plánem péče o KPZ. Po zpracování plánů ochrany KPZ vznikla i metodika http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2015/metodika_planu_ochrany_kpz/metodika.pdf.

Vznikla též metodika monitoringu stavu KPZ http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2015/metodika_monitoringu_stavu_kpz/metodika.pdf a metodika hodnocení vlivů na KPZ http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2015/metodika_hodnoceni_vlivu_na_kpz/metodika.pdf.

Pro LVA byl v rámci projektu zpracován výpočet změny land use a změny visibility dominant. Výstupem výpočtu je mj. současné snížení viditelnosti komponované krajiny oproti původnímu stavu o 18 %. Výstup: http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/5_etapa/Aktivita%201305A02/Priloha_XVII.pdf.

B.5.3 Připravenost obnovy statku

Realizované projekty:

- Obora Obelisk na soukromých pozemcích v k.ú. Lednice, Podivín a Rakvice na výměře cca 550 ha, kombinace opatření krajinných úprav, změny využití zemědělských pozemků – z převažující orné bylo 115 ha zalesněno, 80 ha zalučněno, 45 ha převedeno na vodní plochy a mokřady.

Projekty realizované v minulých letech jsou rovněž uvedeny v kapitolách B.3.1 a B.3.2.

Připravované projekty:

- Odbahnění Zámeckého rybníku v Lednici v letech 2020–2023, náklady cca 80 mil. Kč, podána žádost o podporu z OPŽP.
- Odbahnění a revitalizace Rybníku Rendez-vous v letech 2020–2022, náklady cca 20 mil. Kč.
- Revitalizace recipientu mezi rybníky Rendez-vous a Františkův, 2020–2022, náklady cca 4 mil. Kč.
- Odbahnění a revitalizace rybníku Františkův v letech 2020–2022, náklady cca 20 mil. Kč.

Zamýšlené projekty:

- obnova vybraných alejí v LVA,
- plán na generální opravu kaple sv. Huberta, podmíněno dostatkem finančních prostředků a instalací kamerového systému,
- obnova Allahových rybníků u Tří Grácií.

Limitem investic do nemovitostí ve správě NPÚ je probíhající vlastnický spor o nemovitosti. Na konci roku 2018 Nadace knížete z Lichtenštejna (jako soukromý subjekt spravující majetek lichtenštejnského knížete) požádala o vyklizení nemovitostí, na které si činí vlastnický nárok a které nyní patří státu, též na území LVA. Státní instituce výzvě nevyhověly, nadace podala žalobu mj. o určení vlastnictví k nemovitostem.

Do doby rozhodnutí soudu ve věci oprávněnosti požadavků žalobce proti České republice NPÚ pokračuje ve správě nemovitostí a postupuje v souladu s pokyny MK ČR, tedy s péčí řádného hospodáře, avšak pouze v rozsahu běžné údržby a oprav neinvestičního charakteru, které budou eliminovat možnost vzniku havarijních situací, nebo zamezí stavu, který by dlouhodobě způsoboval poškození nemovitostí.

B.5.4 Koncepce cestovního ruchu

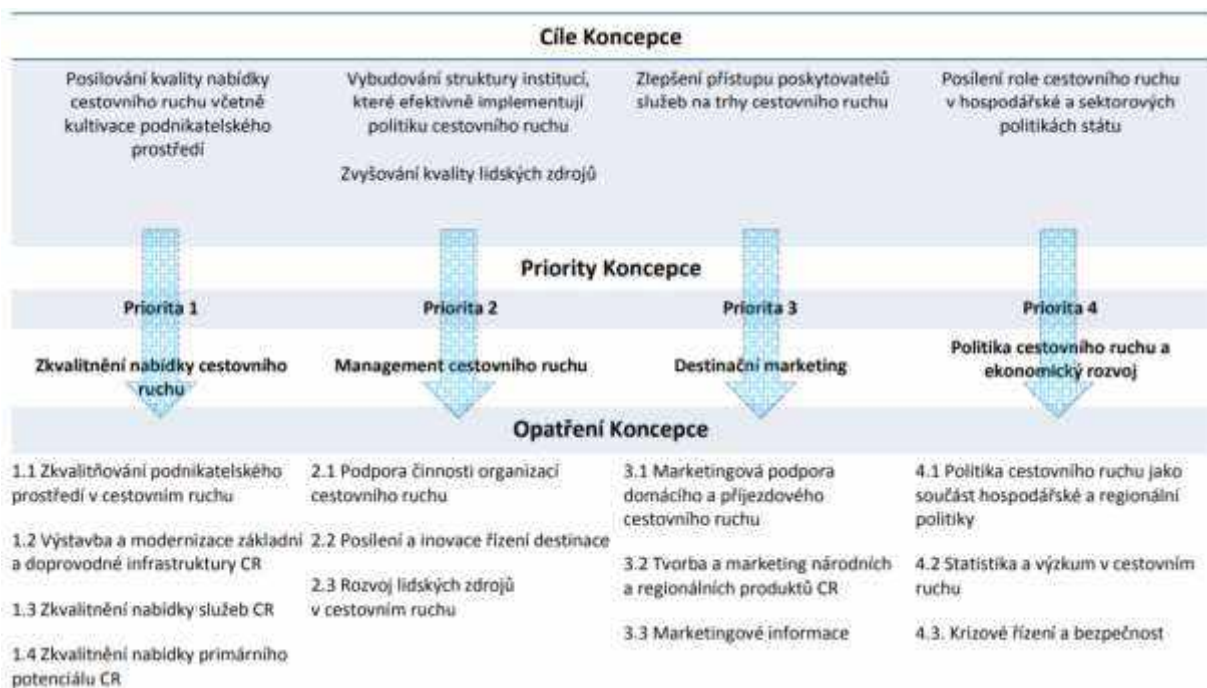
Koncepce státní politiky cestovního ruchu

V březnu 2013 Vláda ČR schválila Koncepci státní politiky CR v České republice na období 2014–2020. Více informací je na [https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1)).

Hlavním cílem koncepce je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví CR na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj České republiky.

Cestou ke zvýšení konkurenceschopnosti je plnění následujících strategických cílů koncepce:

- posilování kvality nabídky CR včetně kultivace podnikatelského prostředí,
- vybudování struktury a kultivace institucí, které efektivně implementují politiku CR,
- zvýšení kvality lidských zdrojů jako klíčového faktoru inovačních procesů,
- zlepšení přístupu poskytovatelů služeb na trhy CR,
- v souladu se zásadami udržitelného rozvoje, intenzivnější využívání efektivních nástrojů a inovací v oblasti řízení a marketingu destinací CR,
- posílení role CR v hospodářské a sektorových politikách státu.

Pro LVA jako destinaci CR jsou relevantní prakticky všechna opatření, s vlivem na statek jsou pak:

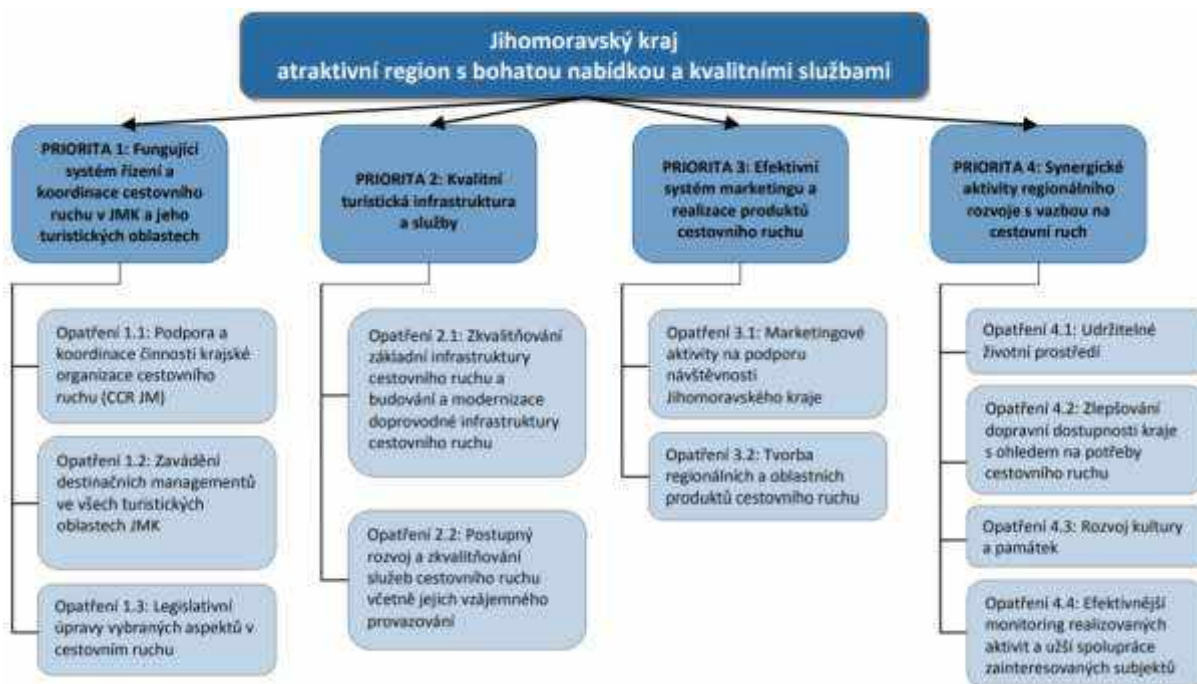
- 1.1 Zkvalitňování podnikatelského prostředí v CR – mj. informační portál s daty o vývoji poptávky, stanovení míst soustředěného turistického ruchu, kultivace průvodcovské činnosti,
- 1.2 Výstavba a modernizace infrastruktury CR – mj. zvyšování standardu ubytování, doprovodná infrastruktura (sportovní, kulturní, zdravotní), střediska venkovské turistiky, dopravní dostupnost turistických destinací, infrastruktura nemotorové dopravy,
- 1.3 Zkvalitnění nabídky služeb CR – mj. turistické dopravní naváděcí a informační systémy,
- 1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu CR – mj. rekonstrukce nejvýznamnějších kulturně-historických památek využívaných pro CR, zpřístupňování a interpretace atraktivního přírodního a kulturních dědictví.

Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje

V roce 2013 vznikla koncepce Program rozvoje CR JMK pro období 2014-2020. Více informací je na <https://www.ccrjm.cz/o-centrale/strategie-a-koncepce/>.

Koncepce navrhuje tyto strategické cíle:

- podpořit vybudování organizačních struktur na úrovni jednotlivých turistických oblastí kraje;
- zkvalitnit základní a rozšířit doprovodnou turistickou infrastrukturu;
- vytvořit a nabídnout návštěvníkům konkurenceschopné produkty a pobytové programy;
- zvýšit a podpořit dostupnost cílů veřejnou dopravou vč. její propagace a informační kampaně;
- koncentrovat marketingové aktivity na podporu prodeje produktů a programů;
- tvorba nových pracovních příležitostí a rozvoj malého a středního podnikání;
- zvýšení příjmů z CR do veřejných rozpočtů;
- podpořit opatření vedoucí k rovnoměrnějšímu rozprostření návštěvníků v atraktivních lokalitách kraje i do jejich širšího okolí;
- prodloužit průměrnou dobu pobytu návštěvníků v kraji;
- zvyšovat celkovou pozitivní image kraje v ČR i v zahraničí.

LVA je v koncepci přímo zmíněn pouze v opatření 2.1.4 Zlepšování liniové dopravní infrastruktury pro CR: „Potenciál rozvoje CR, i když doposud stále se rozvíjející, lze spatřovat i v rozvoji vodní turistiky s hlavním lákadlem v podobě Bačova kanálu a dalších lokalit (přehrady, LVA apod.).“

Na kulturní hodnoty je zcela cíleno opatření 4.3 Rozvoj kultury a památek zahrnující tyto aktivity:

- 4.3.1 Zvyšování povědomí o méně známých turistických atraktivitách kraje a vytvoření jejich souborné turistické nabídky dle jednotlivých oblastí kraje,
- 4.3.2 Podpora rekonstrukce a úprav památek a historických objektů a jejich další zpřístupňování návštěvníkům – rekonstrukce a zatraktivnění nabídky památek, historických objektů a areálů s důrazem na jejich jedinečnost a hodnotu, další zpřístupňování za pomoci využití vhodných interpretačních technik, speciální pozornost stávajícím lokalitám světového dědictví UNESCO včetně aktivní podpory budoucích kandidatur,
- 4.3.3 Podpora konání tradičních kulturních akcí nadregionálního významu.

Výrazný přesah do aktivit na území LVA je rovněž možné sledovat v celé prioritě 4, např. v aktivitách:

- 4.1.2 Výsadba původních rostlinných druhů a tvorba interakčních prvků v krajině,
- 4.1.3 Spolupráce při tvorbě aktivit udržitelného CR s důrazem na přírodní dědictví kraje,
- 4.2.3 Dobudování dopravní infrastruktury v turistických lokalitách.

Pro zkvalitnění prezentace LVA jsou relevantní další aktivity:

- 1.2.2 Podpora rozvoje lidských zdrojů v CR,
- 2.2.1. Zlepšování služeb TIC pro návštěvníky, posílení a koordinace spolupráce TIC.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

MAS Lednicko-valtický areál, z.s. zpracoval v roce 2017 Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020. Více informací je na <http://www.mas-lva.cz/strategie-mas/schvalena-verze-sclld-mas-lednicko-valticky-areal-2014-2020/>.

Vizí strategie je: „MAS Lednicko-valtický areál – místo, kde bavi žít i být.“ Sedm klíčových oblastí rozvoje území je I. Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání, II. Cestovní ruch, III. Infrastruktura, IV. Občanská vybavenost, V. Kulturní památky, VI. Příroda a krajina a VII. Spolupráce a komunikace.

Celkem bylo stanoveno pět strategických cílů:

1. Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území.
2. Zvýšit spokojenost místních obyvatel s životními podmínkami a s kvalitou života.
3. Zachování kulturního dědictví UNESCO – její součástí jsou ve vztahu k LVA dílčí cíle:
 - 3.1. Zachování kulturního dědictví UNESCO – specifické cíle:
 - 3.1.1. Ochrana památek UNESCO,
 - 3.1.2. Vzdělávání a osvěta,
 - 3.2. Obnovit a udržet kulturní tradice a hodnoty.
4. Zachování a zlepšení stavu životního prostředí a ekologická stabilita krajiny.
5. Spolupráce mezi místními aktéry.

Detailnější popis strategických cílů je uveden ve strategii na str. 68–96.

Strategický plán rozvoje města Břeclavi

V srpnu 2014 byl zpracován Strategický plán rozvoje města Břeclavi. Více informací je na <https://breclav.eu/folder/1908/display/>.

Vizí strategického plánu je: „Město střední velikosti, které je dobře dostupné, bezpečné, přitažlivé pro podnikatele a nabízí kvalitní rezidenční zázemí svým obyvatelům i služby turistům, využívajícím atraktivit v blízkosti města. Město, které je blízké všem a odkud je všude blízko. Město Břeclav.“

Priority strategického plánu:

- 1 Podpora místní ekonomiky a rozvoj CR – její součástí jsou ve vztahu k LVA zajímavá opatření 1.3 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury a nabídky pro CR a opatření 1.4 Efektivní řízení města jako destinace CR.
- 2 Rozvoj infrastruktury a kvality životního prostředí.
- 3 Zvyšování kvality života a rozvoj lidských zdrojů.
- 4 Růst efektivity veřejné správy.

B.5.5 Dopravní koncepce

Dopravní strategie ČR

Klíčovým strategickým dokumentem Vlády ČR pro sektor Doprava je Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050. Dokument byl schválen na jednání Vlády ČR dne 12.6.2013 a je dostupný na <https://www.mdcz.cz/getattachment/Dokumenty/Strategie/Dopravni-politika-a-MFDI/Dopravni-politika-CR-pro-obdobi-2014-2020-s-vyhled/Dopravni-politika-CR-2014-%E2%80%93-2020.pdf.aspx>.

Dokument určuje hlavní zásady rozvoje dopravy na území Česka. Detailně je pak rozpracován podle jednotlivých oblastí v sektorových dokumentech. Na základě analýzy problémů sektoru jsou navrženy priority, cíle a opatření. Vždy navržena gesce. Rámcově je řešeno i financování. Návazné strategické dokumenty se zaměřují na jednotlivé módy dopravy, bezpečnost nebo na moderní technologie.

Souhrnný dokument **Dopravní sektorové strategie** byl aktualizován v roce 2017 a je dostupný na https://www.dopravnistrategie.cz/images/projekt/ke-stazeni/Aktualizace2017/III_DSS-Aktualizace2017_Materil_PozZ.pdf. Globálním cílem je zajištění stabilního rámce pro plánování udržitelného rozvoje dopravní infrastruktury. LVA je podle strategie součástí oblasti, která je plně napojena na dopravní infrastrukturu. V blízkosti LVA jsou identifikována opatření, např. dálnice D52 Pohořelice–Mikulov a D55 Břeclav–Přerov, koridor VRT Brno–Břeclav, přestupní uzel Břeclav nebo regionálního terminál v Břeclavi. Strategie uvádí, že kumulací těchto záměrů dojde k významně negativním vlivům zejména na biodiverzitu, přírodní biotopy a na migrační propustnost.

Koncepce veřejné dopravy byla v roce 2015 doplněna o bílou knihu dostupnou na <https://www.mdcz.cz/getattachment/Dokumenty/Verejna-doprava/Pravni-predpisy/Zelena-a-bila-kniha-koncepce-verejne-dopravy/Bila-kniha-koncepce-verejne-dopravy.pdf.aspx>. Cílem koncepce je vytvářet takové podmínky, aby mohl být systém veřejné dopravy vnímán jako kvalitní alternativa k individuální dopravě (tedy vytvořit stabilní, hierarchický systém rychlé, pravidelné a konkurenceschopné intervalové a přístupné veřejné dopravy). Pozitivně je v tomto smyslu v koncepci hodnocen IDS JMK.

V roce 2017 byla Vládou ČR schválena aktualizace **Národní strategie bezpečnosti silničního provozu**, dostupná je na https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/nsbsp-2020_vc_ap_final.pdf. Podle hodnocení strategie sice došlo v JMK ke snížení nehodovosti, ale ne podle stanovených předpokladů, zejména v pohledu redukce závažných následků nehod.

Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů byl schválen v roce 2015 a je k dispozici na <https://www.mdcz.cz/Dokumenty/Strategie/ITS/Akcní-plan-rozvoje-inteligentnich-dopravnich-syste>.

V roce 2016 byla zpracována **Koncepce vodní dopravy** <https://www.svazdopravy.cz/html/cz/vv160205nc.pdf>.

Již v roce 2013 byla schválena **Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy**, dostupná je na <https://www.cyklodoprava.cz/file/cyklostrategie-2013-final/>. Podíl cyklodopravy na přepravních výkonech se má do roku 2020 zvýšit na 10 %, dále se má např. podpořit rozvoj cykloturistiky. Přes LVA jsou vedeny dálkové cyklotrasy EuroVelo 9 Balt–Jadran a EuroVelo 13 Stezka železné opony jako součást evropské sítě dopravních koridorů TEN-T.

Oblast vysokorychlostní železnice pokrývá od roku 2017 **Program rozvoje Rychlých spojení** dostupný na https://www.mdcz.cz/getattachment/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Ministr-Tok-Vysokorychlosti-trate-potrebuji-novy/MD_Program-rozvoje-rychlych-spojenci-v-CR.pdf.aspx.

Dopravní koncepce JMK

JMK prezentuje své dopravní koncepce na adrese <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=6927&TypeID=2>. Ve většině případů se však jedná o zastaralé dokumenty.

Oblast dopravy tak aktuálně řeší **Program rozvoje JMK 2018-2021** dostupný na <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=340678&TypeID=2&origin=mobile>. Program je základním střednědobým programovým dokumentem, který vede k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje a vede k naplňování strategických cílů Strategie rozvoje JMK.

Podle dokumentu je JMK jedním z nejlépe situovaných krajů v Česku, jelikož jím procházejí dopravní sítě nadregionálního významu. Hlavním problémem silniční dopravy kraje je však nedobudovaná páteřní dopravní síť, u nichž teprve probíhá příprava staveb. V případě železnice je JMK křižovatkou dvou evropských koridorů TEN-T a dvou národních tranzitních železničních koridorů. V pohledu dopravní obslužnosti roste počet cestujících ve všech ve všech složkách IDS JMK.

V únoru 2015 byla schválena **Koncepce rozvoje cyklistiky** v JMK na období 2016–2023, dostupná je na <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=262489&TypeID=2&origin=mobile>.

Cyklotrasy v LVA podle koncepce:

Zdroj: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=279835&TypeID=7>

Sčítání dopravy

Základním podkladem pro úvahu nad budoucími investicemi do dopravní infrastruktury je sčítání jednotlivých módů dopravy.

V **silniční dopravě** zajišťuje Celostátní sčítání dopravy každých 5 let ŘSD, poslední proběhlo v roce 2016 a je k dispozici na <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/Scitani-dopravy>.

Základní výstupy z CSD 2016 – roční průměr denních intenzit dopravy v měřených úsecích:

Silnice	Úsek	Rok	Suma vozidel	osobní	těžká	motoc.
I/40	Poštorná-Valtice	2016	5 288	4 261	974	53
		2010	4 582	3 731	816	35
		<i>změna</i>	15 %	14 %	19 %	51 %
	Valtice-Sedlec	2016	4 236	3 332	850	54
		2010	3 281	2 633	615	33
		<i>změna</i>	29 %	27 %	38 %	64 %
I/55	Poštorná-hranice CZ/A	2016	5 459	4 694	691	74
		2010	3 230	2 734	448	48
		<i>změna</i>	69 %	72 %	54 %	54 %
II/422	Podivín-Lednice	2016	3 861	3 266	555	40
		2010	3 461	2 971	446	44
		<i>změna</i>	12 %	10 %	24 %	-9 %
	Lednice-Valtice	2016	2 097	1 781	295	21
		2010	2 370	2 034	297	39
		<i>změna</i>	-12 %	-12 %	-1 %	-46 %
III/41417	Poštorná-Lednice	2016	3 871	3 343	476	52
		2010	3 990	3 316	571	103
		<i>změna</i>	-3 %	1 %	-17 %	-50 %
III/42124	Lednice-Sedlec	2016	1 409	1 157	250	2
		2010	1 822	1 562	229	31
		<i>změna</i>	-23 %	-26 %	9 %	-94 %
III/42117	Lednice-Bulhary	2016	1 936	1 583	335	18
		2010	764	603	143	18
		<i>změna</i>	153 %	163 %	134 %	0 %
III/41413	Valtice-hranice CZ/A	2016	547	499	42	6
		2010	508	477	29	2
		<i>změna</i>	8 %	5 %	45 %	200 %
suma		2016	28 704	23 916	4 468	320
		2010	24 008	20 061	3 594	353
		<i>změna</i>	20 %	19 %	24 %	-9 %

Ze srovnání CSD 2016 a CSD 2010 vyplývá nárůst osobních a těžkých vozidel na území LVA, a to o 20 %. Naopak ubylo motocyklů, a to o 9 %. Nejvytíženější úseky jsou I/55 Poštorná–hranice CZ/A, tah I/40 Poštorná–Valtice–Sedlec, II/422 Podivín–Lednice a III/41417 Poštorná–Lednice. Údaje o zdrojích, cílech a tranzitu dopravy by však byly možné až na základě podrobnějších dopravních modelů.

B.5.6 Rozvojové a investiční tlaky a trendy

Oblast služeb a zařízení cestovního ruchu

Základní přehledy o celém spektru poskytovaných služeb v LVA lze dohledat na internetových stránkách města Valtice a obcí Lednice a Hlohovec (například: tic@valtice.eu, tic@lednice.cz, obec@hlohovec.cz), ale i na stránkách obcí, sousedících s LVA. Dobře fungují zavedená turistická informační centra (TIC) obce Lednice, lázeňské kolonády v Lednici a TIC města Valtice, která poskytují (v Lednici celoročně) informace všeho druhu, včetně širokého spektra tištěných materiálů.

V souvislosti s narůstající návštěvností je patrný rozvoj všech druhů služeb, nabízených a provozovaných na podnikatelských principech. Jednou ze základních, důležitých forem služeb, je provoz restauračních zařízení a nabídka v oblasti vinné kultury. Jen v obcích Lednice, Valtice a Hlohovec lze dohledat více než 60 restauračních zařízení, více než 40 vinných sklepů, vináren a vinoték a 10 kaváren a cukráren.

Oblast průmyslu a zemědělství

V LVA je jediná větší průmyslová lokalita na okraji katastru města Valtice směrem k Mikulovu s převažující kovovýrobou. Menší areály různých druhů podnikatelských malovýrobních aktivit jsou ve všech obcích v LVA i mimo něj.

Zemědělství je nosným oborem v krajině. Jedná se o pěstování obilovin, vinné révy, sadařství a zelinářství. Z hlediska udržitelného využívání přírodních zdrojů je nežádoucí velkoplošné pěstování monokulturních plodin, jako jsou řepka olejná, pšenice a kukuřice. Stále více se uplatňují moderní technologie obdělávání, biozemědělství a zavlažování kapkovou závlahou. Zahradnictví je oborem, který v LVA má tradici již od Lichtenštejnů.

Lesnictví je tradičním využitím krajiny na celkové ploše větší než 34 %. Problémem v poslední době jsou dlouhá období sucha, nepravidelné a nižší celkové dešťové srážky, které mají za následek usychání například borových porostů na velkých plochách a šíření patogenních organismů, jako jsou kůrovci, bekyně velkohlavá, jmelí, ochmet nebo hromadné hynutí jasanů vlivem houbového patogenu *Hymenoscyphus fraxineus*.

Rybníkářství, tradiční krajinný „prvovýrobní“ obor, který je součástí tradičního využívání přírodních zdrojů na bázi udržitelnosti. Chov ryb, především kaprů, se datuje od 13. století a patří k hodnotám, které založili Lichtenštejnové. V současné době se intenzivní chov ryb omezuje na základě zvýšeného tlaku ochrany přírody, která uplatňuje a upřednostňuje i hlediska přírodovědná, neboť rybníky jsou důležitá refugia pro celé skupiny živočichů, především tzv. vodních druhů ptáků.

Oblast infrastruktury

Základní infrastruktura v obcích, a to nejen v LVA, se neustále modernizuje a zlepšuje. Všechna sídla mají připojení na pitnou vodu, mají vesměs novou či modernizovanou kanalizaci připojenou na výkonné obecní čističky a dobře organizovaný sběr a likvidaci tříděných a komunálních odpadů. Připojení na elektrické a plynové soustavy je zajištěné ve všech obcích. Základní dopravní infrastruktura v obcích – silnice, chodníky, parkovací místa, je bezprašná, silnice asfaltové, chodníky dlážděné. Centra obcí jsou víceméně bezprašná, čistá, úklid drobných odpadků a nečistot je pravidelně zajišťován v režii místních obecních úřadů.

Oblast rozvoje obcí a bydlení

Základním rozvojovým faktorem je cestovní ruch. Dlouhodobě je zvýšený zájem nejen o novou rodinnou výstavbu, ale i o rekonstrukce a opravy starých objektů a jejich přeměna na ubytovací kapacity typu penzion či nájemní apartmán. Ve zvýšené míře je dbáno na dobrý stav veřejných budov, jako jsou úřady, školy, obchodní centra atd. Zlepšila se péče o vnější vzhled budov a daří se většinou udržet rozumnou míru vzhledu venkovních fasád. Problémem je tlak na parkovací místa, čímž je omezován prostor pro veřejnou zeleň a okrasné předzahrádky.

V Lednici je patrný vliv rozvoje nově budovaných kapacit pro lázeňství, které se rozvíjí velmi intenzivně. Lázeňské domy a jejich zázemí jsou řešeny v relativně rychlém časovém sledu, zatím se nedaří optimálně trasovat vycházkové – lázeňské stezky pro potřebu stále většího počtu lázeňských hostů.

B.5.7 Technická infrastruktura

Vodohospodářství

Zásobování vodou je zajišťováno ze skupinového vodovodu, který provozuje VAK Břeclav, a.s. Významná lokalita pro jímání vody je východně od Lednice, kde je i úpravná vody. Vodojemy jsou pak v Lednici, dva ve Valticích, Hlohovci a v Poštorné.

Odkanalizována jsou všechna sídla v LVA. ČOV jsou ve Valticích, v Lednici a v Bulharech.

Elektrorozvody a telekomunikace

LVA protíná ze severu na jih (Bulhary–Hlohovec–Valtice–hranice CZ/A) **vedení VVN 220 kV** označené V244 Sokolnice–Bismaberg. Vedení provozuje ČEPS a.s. Plánovaná přestavba tohoto vedení na ZVN 400 kV označené V494 Sokolnice–Bismaberg nemá vymezený koridor v LVA.

Dále LVA protíná ze západu na východ (Sedlec–Hlohovec–Lednice–Charvátská Nová Ves–Poštorná) **vedení VVN 110 kV**. Vedení provozuje E.On Distribuce a.s.

Zásobování elektrickou energií je zajištěno z venkovních **vedení VN 35 kV** a transformátorů. Uzlovým bodem oblasti je transformátorovna Břeclav napojená na VVN 110 kV.

Na území LVA jsou umístěna **elektronická komunikační zařízení** České telekomunikační infrastruktury, a. s. (nadzemní a podzemní zařízení a vedení) a mobilních operátorů. Na telekomunikační síť jsou napojena všechna sídla. Na území zasahuje ochranné pásmo elektronického komunikačního zařízení zřízené pro AČR a její bývalé zařízení poblíž Mikulova.

Plynovody a produktovody

Všechna sídla jsou **plynofikována** distribuční soustavou VTL provozovanou RWE GasNet, s.r.o., v regulačních stanicích se mění tlaková hladina plynu na NTL pro konečnou spotřebu.

Na území LVA jsou rovněž vrty, ze kterých se zemní plyn těží (provozuje MND a.s. v lokalitách Boří les a Charvátská Nová Ves), vedení tohoto vytěženého zemního plynu nebo podzemní zásobníky zemního plynu.

V některých vrtech je rovněž těžena **ropa** a krátkými ropovody je dopravována do místa odběru v lokalitě Charvátská Nová Ves, provozovatelem zařízení je MND a.s.

Mezi pramenem léčivé vody v Charvátské Nové Vsi a lázněmi v Lednici je provozován **jodovod**.

Nakládání s odpady

Svoz tuhého komunálního odpadu z domácností a od podnikatelů na území města Valtice zajišťuje HANTÁLY a.s. Svoz separovaných odpadů (plasty, papír, sklo, kovy, nápojové kartony a bioodpad) a provoz sběrného dvoru Valtice zajišťuje organizační složka města Technické služby.

Svoz odpadu na území obce Lednice zajišťuje HANTÁLY a.s. Sběr tuhého komunálního i separovaných odpadů (prostřednictvím pytlového sběru plastů, papíru a nápojových kartonů) je monitorován čárovými kódy, na odložení separovaného odpadu slouží i kontejnery (na sklo, kovy a textil), na ostatní odpady sběrný dvůr. Bioodpad je likvidován v domácnostech.

B.5.8 Demografická situace

Na území LVA leží zastavěné území obce Lednice (včetně místní části Nejdek), města Valtic (bez místní části Úvaly) a obce Hlohovec. LVA leží i na území dalších obcí, avšak součástí LVA není zastavěné území těchto obcí (Bulhary, Ladná, Rakvice, Přítluky, Podivín, Sedlec). Zvláštní postavení mezi obcemi má regionální centrum Břeclav.

Níže uvedené statistiky jsou tak zpracovány zvlášť pro obce se zastavěným územím na území LVA, město Břeclav a ostatní obce se zastavěným územím mimo LVA.

Zdrojem všech dat je veřejná databáze ČSÚ.

Vývoj počtu a struktury obyvatel

Lednice		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		2 336	2 324	2 304	2 293	2 299
v tom	muži	1 143	1 139	1 133	1 140	1 138
	ženy	1 193	1 185	1 171	1 153	1 161
v tom	0-14	333	329	327	338	341
	15-64	1 582	1 555	1 533	1 489	1 462
	65 +	421	440	444	466	496
Prům. věk		42,2	42,7	43,0	43,3	43,7

LE+VA+HL		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		7 176	7 203	7 177	7 140	7 170
v tom	muži	3 537	3 540	3 531	3 517	3 530
	ženy	3 639	3 663	3 646	3 623	3 640
v tom	0-14	979	982	1 005	986	1 009
	15-64	4 947	4 908	4 809	4 728	4 673
	65 +	1 250	1 313	1 363	1 426	1 488
Prům. věk		42,4	42,7	42,9	43,4	43,6

Valtice		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		3 534	3 562	3 538	3 538	3 557
v tom	muži	1 745	1 746	1 736	1 730	1 743
	ženy	1 789	1 816	1 802	1 808	1 814
v tom	0-14	446	453	465	444	455
	15-64	2 450	2 437	2 370	2 361	2 348
	65 +	638	672	703	733	754
Prům. věk		43,2	43,4	43,5	44,0	44,1

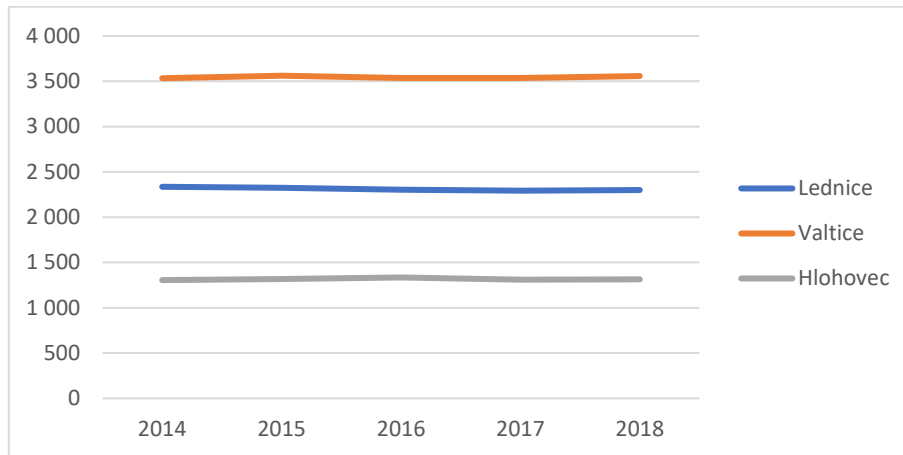
ostatní obce		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		8 795	8 787	8 804	8 863	8 848
v tom	muži	4 378	4 373	4 383	4 418	4 424
	ženy	4 417	4 414	4 421	4 445	4 424
v tom	0-14	1 229	1 225	1 251	1 294	1 277
	15-64	5 985	5 949	5 888	5 829	5 779
	65 +	1 581	1 613	1 665	1 740	1 792
Prům. věk		42,5	42,7	42,9	43,1	43,4

Hlohovec		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		1 306	1 317	1 335	1 309	1 314
v tom	muži	649	655	662	647	649
	ženy	657	662	673	662	665
v tom	0-14	200	200	213	204	213
	15-64	915	916	906	878	863
	65 +	191	201	216	227	238
Prům. věk		40,9	41,1	41,2	41,9	42,1

Břeclav		2014	2015	2016	2017	2018
Celkem		24 949	24 941	24 881	24 797	24 704
v tom	muži	12 041	12 012	11 954	11 917	11 881
	ženy	12 908	12 929	12 927	12 880	12 823
v tom	0-14	3 500	3 544	3 559	3 580	3 598
	15-64	17 085	16 854	16 620	16 373	16 119
	65 +	4 364	4 543	4 702	4 844	4 987
Prům. věk		42,2	42,5	42,8	43,1	43,3

Počet obyvatel na území statku prakticky stagnuje. Počet dětí mírně roste (za posledních 5 let + 3 %), výrazně klesá počet ekonomicky aktivních (- 5,5 %), výrazně roste počet seniorů (+ 19 %). Průměrný věk na území LVA vzrostl o 1,2 roku. Uvedené trendy jsou patrné i v okolí LVA, i když zejména ostatní obce „nestárly“ tak rychle („pouze“ o 0,9 roku) a mají i nižší podíl růstu seniorů (ostatní obce + 13 %, Břeclav + 14 %).

Počet obyvatel v obcích LVA:

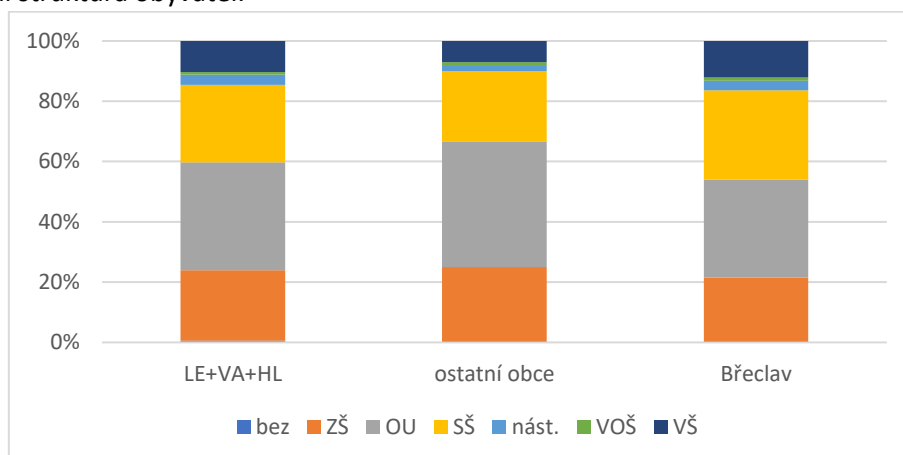

Vzdělanostní struktura obyvatel

k 31. 12. 2018		LE+VA+HL		ostatní obce		Břeclav	
		celkem	podíl	celkem	podíl	celkem	podíl
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		6 259		7 398		21 554	
z toho podle vzdělání	bez vzdělání	34	0,5 %	32	0,4 %	95	0,4 %
	základní včetně neukončeného	1 403	22,4 %	1 761	23,8 %	4 348	20,2 %
	střední vč. vyučení (bez maturity)	2 141	34,2 %	2 970	40,1 %	6 702	31,1 %
	úplné střední (s maturitou)	1 544	24,7 %	1 683	22,7 %	6 112	28,4 %
	nástavbové studium	201	3,2 %	150	2,0 %	653	3,0 %
	vyšší odborné vzdělání	53	0,8 %	63	0,9 %	220	1,0 %
	vysokoškolské	619	9,9 %	505	6,8 %	2 510	11,6 %

Vzdělanostní struktura obyvatel na území LVA je ve všech sledovaných skupinách mezi hodnotami města Břeclav a ostatních obcí. Ve vzdělanostní struktuře jsou zajímavá data porovnání vzdělání mužů a žen v jednotlivých skupinách, kdy muži výrazně převažují ve středním odborném vzdělání (okrajově též vysokoškolské vzdělání), ženy pak ve vyšším odborném, základním a nástavbovém (okrajově též ve středním s maturitou).

Vzdělanostní struktura obyvatel:

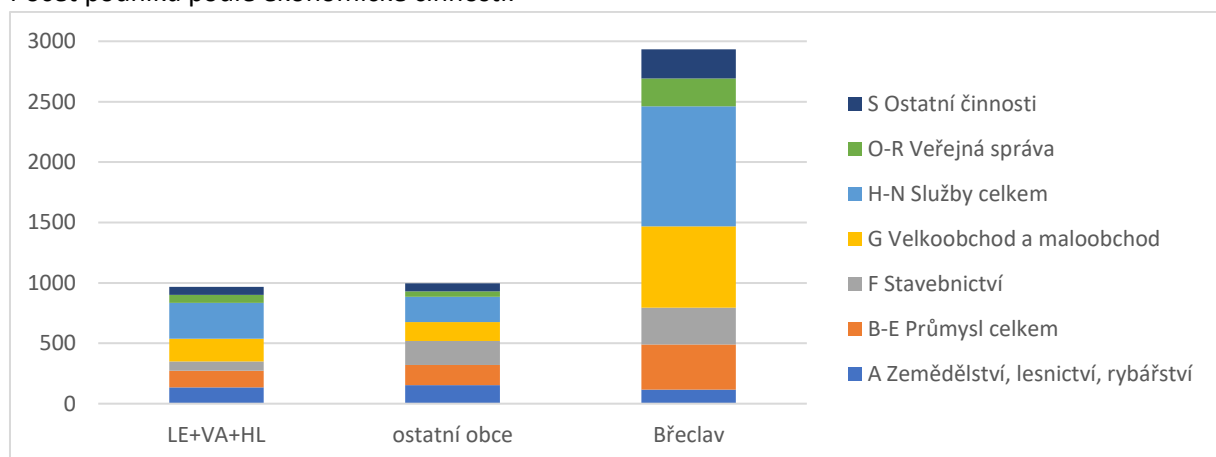
Ekonomická aktivita a pracovní příležitosti

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti:

k 31. 12. 2018	LE+VA+HL		ostatní obce		Břeclav	
	Regist.	Aktivní	Regist.	Aktivní	Regist.	Aktivní
Celkem	1 709	973	1 858	1 003	5 663	2 957
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	180	135	210	154	190	117
B-E Průmysl celkem	218	138	285	166	594	374
F Stavebnictví	134	77	324	199	512	303
G Velkoobchod a maloobchod	360	187	335	156	1388	673
H Doprava a skladování	47	27	45	25	138	93
I Ubytování, stravování a pohostinství	181	128	107	58	337	198
J Informační a komunikační činnosti	16	13	27	16	102	63
K Peněžnictví a pojišťovnictví	34	6	59	9	173	50
L Činnosti v oblasti nemovitostí	67	21	37	10	413	128
M Profesní, vědecké a technické činnosti	142	90	137	84	609	413
N Administrativní a podpůrné činnosti	17	12	14	7	100	50
O Veřejná správa a obrana	8	6	13	6	7	3
P Vzdělávání	26	22	23	19	91	64
Q Zdravotní a sociální péče	22	18	12	10	103	88
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	53	20	31	12	154	76
S Ostatní činnosti	176	68	160	66	629	240
X nezařazeno	0	0	0	0	0	0

V LVA je vyšší zastoupení podniků v zemědělství (14 %), v obchodě (19 %) a ve službách (31 %). Podíl aktivních vůči registrovaným podnikům je přibližně shodný uvnitř i vně LVA. V LVA je také mírně vyšší podíl aktivních podniků na jednoho obyvatele (0,14) než v ostatních obcích (0,11) a v Břeclavi (0,12).

Počet podniků podle ekonomické činnosti:

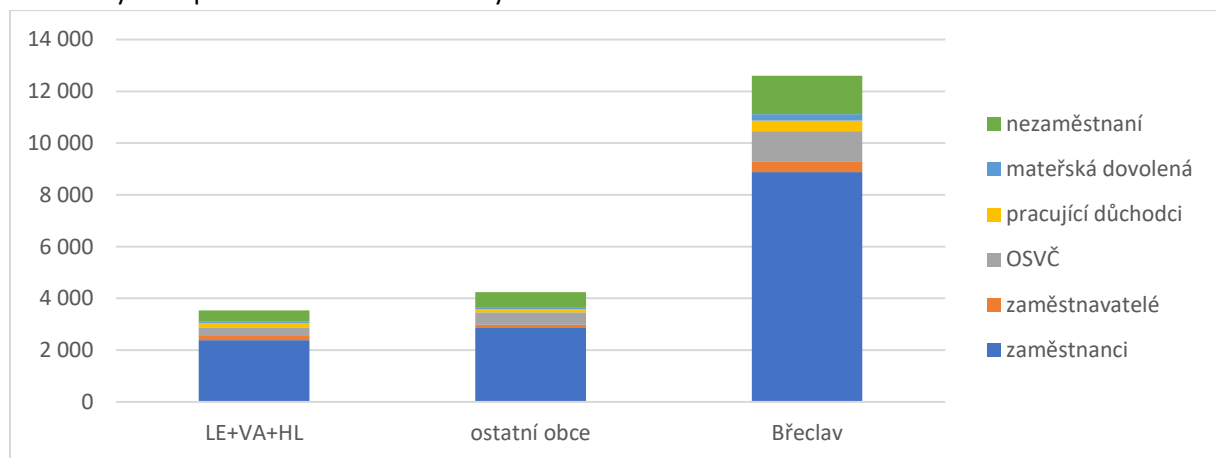

Ekonomická aktivita obyvatel:

SLDB 2011		Lednice	Valtice	Hlohovec	LE+VA+HL	ostatní obce	Břeclav	
Ekonomicky aktivní celkem		1 110	1 787	647	3 544	4 295	12 503	
v tom	zaměstnaní	964	1 556	597	3 117	3 713	11 025	
	z toho	zaměstnanci	722	1 188	470	2 380	2 860	8 881
		zaměstnavatelé	54	84	24	162	116	418
		OSVČ	111	164	65	340	488	1 163
	z toho	pracující důchodci	45	100	22	167	119	406
		mateřská dovolená	23	30	12	65	71	250
nezaměstnaní		146	231	50	427	582	1 478	
Ekonomicky neaktivní celkem		1 001	1 682	579	3 262	3 921	11 091	
z toho	nepracující důchodci	509	895	276	1 680	2 045	5 626	
	žáci, studenti, učni	300	504	177	981	1 131	3 272	
Osoby s nezj. ekon. aktivitou		131	183	62	376	367	1 143	

Podíl ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel v obcích na území LVA je 49 %, což se příliš neliší od ostatních obcí a Břeclavi. Podíl zaměstnanců na ekonomicky aktivních je na území LVA nejnižší v Lednici (65 %), nejvyšší v Hlohovci (73 %). Nejvyšší podíl zaměstnavatelů a OSVČ je v Lednici (15 %), v ostatních obcích je kolem 14 %, v Břeclavi pak 12,6 %.

Počet obyvatel podle ekonomické aktivity:

B.5.9 Životní prostředí

Kvalita ovzduší. Oblast LVA patří k nejčistším oblastem České republiky. Je to dáno jednak tím, že zde není žádný těžký průmysl ani další možné zdroje prašných částic, ale také tím, že tradiční bodové zdroje znečištění v rodinných domech a budovách nyní mají zajištěné vytápění a ohřev vody plynem či elektrickou energií. Dílčí problémy způsobují větrné periody v obdobích jarních a podzimních zemědělských prací na velkých celcích orné půdy.

Zastoupení rostlinných a živočišných druhů. LVA je významnou oblastí i z hlediska přírodovědného. Nacházejí se zde biotopy stepního, lužního a mokřadního charakteru, které jsou v kulturní krajině mozaikou různých společenství rostlin a živočichů, které se jinde nevyskytují. Především v lužních lesích, mokřadech a na lužních loukách je evidováno kolem 30 druhů stromů, více než 800 druhů hub (z nich více než 80 vzácných a ohrožených druhů), kolem 10 000 druhů bezobratlých (z nich 769 zařazených na červený seznam ohrožených druhů), více než 700 druhů rostlin (z nich 259 v červeném seznamu ohrožených druhů), přes 300 druhů obratlovců (z nich 165 v červeném seznamu ohrožených druhů).

Vysoká biodiverzita v kulturní komponované krajině je pozitivním jevem umocňujícím hodnotu statku. Dřívější tendence povýšit ochranu druhů nad jiné (např. kulturní hodnoty), vystřídala počínající ochota hledat společné řešení. Příkladem jsou staré aleje, které nelze z pohledu ochrany přírody jednorázově obnovovat zahradnickým způsobem kvůli ochraně saproxylofágního hmyzu, nebo technické řešení obnovy důležitých kompozičních prvků v zámeckém parku poškozených bobrem evropským (více v kapitole B.3.4, části Rizikové faktory stavebních objektů a parků a Rizikové faktory komponované krajiny) atd.

Ke vzniku kolizí těchto veřejných zájmů na obou úsecích významně přispívá skutečnost, že ochrana zvláště chráněných druhů je pregnantně podchycena v legislativě a lze ji narušit pouze za zákonem stanovených podmínek. K řešení by tak často přispěla definice památkových hodnot chráněných v území jako veřejného zájmu v právních předpisech či relevantních dokumentech.

Protipovodňová ochrana. V souvislosti s vodohospodářskými úpravami na dolním toku řeky Dyje, které byly dokončeny na konci sedmdesátých let 20. století, byl upraven hlavní tok řeky a vybudovány ochranné hráze také v části, která protéká oblastí LVA. Četnost a ničivost povodní byla odstraněna a byla stanovena pravidla pro případ povodňových stavů. Byly vyhlášeny tzv. aktivní záplavové zóny, ve kterých je zakázána jakákoliv investiční aktivita. Tato omezení např. brání vybudování záchytných parkovišť na příjezdu do Lednice ve směru od Podivína.

Krajinný ráz, který je – obecně řečeno – založen především na vizuálním a estetickém působení a vnímání, které nelze jednoduše změřit ani popsat, je častým předmětem diskusí odborníků i správců území. Charakteristiky krajinného rázu (ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny) jsou sice v příslušných dokumentech (včetně ZÚR JMK) rámcově popsány, avšak dosud nejsou detailně specifikovány tak, aby mohly být jednoznačně pochopeny a tím byla zajištěna jejich ochrana nejen rámcově prostřednictvím územních plánů a výkonu státní správy, ale také v lokálním detailu a v širších souvislostech uplatňování objektivních hodnot.

Problematikou ochrany krajinného rázu se podrobně a dlouhodobě zabývá ZF MENDELU. Zpracované materiály nejsou v současnosti dostatečně využívány.

B.5.10 Kulturní život a infrastruktura

Kulturní instituce. Pro prezentaci kulturně historických hodnot LVA jsou významné aktivity na zámcích v Lednici a ve Valticích, které vlastní stát a spravuje NPÚ. Pro kulturní život a návštěvnickou infrastrukturu je však zásadní podpora obcí a místních spolků a organizací, které svou činností doplňují a podporují kulturní aktivity pořádané v areálech obou zámků.

Infrastruktura pro kulturní a společenské aktivity:

- Zámek Lednice – v areálu jsou celoročně pořádány kulturně společenské akce, v posledních letech také v prostorách obnovené barokní jízdárny a konírny (Multifunkční centrum zámku Lednice – MCZL). V lednickém zámeckém parku jsou na parteru ikonické budovy zámku pořádány pro návštěvníky atraktivní letní kulturní akce (představení Národního divadla Brno, operní a muzikálová představení nebo promenádní koncerty).
- Zámek Valtice jako bývalé reprezentativní sídlo knížete nabízí velké množství rozsáhlých prostor a sálů (na rozdíl od komorních prostor lednického zámku). Multifunkční komplex zahrnující prostory španělské konírny s galerií nad jízdárnou, se salónekem a obslužnými místnostmi v suterénu vyhovuje náročným požadavkům mezinárodních umělců i pořadatelů. V rekonstruovaném objektu barokního zámeckého divadla jsou prováděna představení využívající funkční kopie historického divadelního zázemí. V prostoru zámeckých sklepů působí Národní vinařské centrum (<http://www.vinarskecentrum.cz/>). Jedná se o promyšlené využití zámeckých a přilehlých prostorů pro celoroční aktivity, které mají pozitivní celospolečenský význam v regionu i v nadregionálním měřítku.

Významné kulturní a společenské akce. Základní přehledy o celoročních kulturních aktivitách v LVA lze dohledat na internetových stránkách města Valtice obcí Lednice a Hlohovec (například: tic@valtice.eu, tic@lednice.cz, obec@hlohovec.cz), ale i na stránkách jednotlivých institucí dalších, například MCZL (www.mczl.cz), Salonu vín ve Valticích (salonvin@vinarskecentrum.cz), Lázně Lednice (www.lazne-lednice.cz), nebo Spa rezort Lednice (www.spa.cz).

Množství dalších aktivit organizují občanské spolky, obce, případně další drobní podnikatelé v rámci svých restauračních zařízení, vinných sklepů apod. Neopomenutelné aktivity organizuje Mendelova univerzita v Brně, prostřednictvím své Zahradnické fakulty v Lednici: www.zf.mendelu.cz.

B.6 SLUŽBY PRO NÁVŠTĚVNÍKY A PREZENTACE HODNOT

B.6.1 Dostupnost pro návštěvníky

Individuální doprava

LVA je výborně dostupný po **silniční síti**. Dálnice D2 z Brna do Bratislavy je na obou svých koncích napojena na českou, resp. slovenskou dálniční síť. Z exitů 41 a 48 je centrální část LVA vzdálena 15 km po silnicích nižších tříd, stejně jako z exitu 47 dálnice A5 z Vídně.

Silniční síť na území LVA je tvořena v západovýchodním směru silnicí I/40 a v severojižním směru silnicemi II/422, III/41412 a III/41413 až na hraniční přechod CZ/A. Na území LVA je pak síť silnic nižších tříd. Absence obchvatu I/55 kolem Břeclavi mírně zhoršuje dostupnost LVA, na druhou stranu je rovněž bariérou pro vyšší zátěž území LVA tranzitní dopravou.

Záchytná parkoviště pro individuální automobilovou dopravu jsou v sídlech:

- ve Valticích – Pod Zámekem (20,- Kč/hod.), ve Sklepní ulici, u nemocnice, na Náměstí Svobody (20,- Kč/1. hod., 10,- Kč/další hod.),
- v Lednici – centrální parkoviště (50,- Kč/den), v ulici 21. dubna, na Zámeckém náměstí, na Slovácké ulici, další soukromá parkoviště,

nicméně pro parkování návštěvníků jsou často živelně využívány i uliční prostory a další plochy sídel – k parkování se využívají pozemky po zaniklých nebo zbořených domech v centrální části obcí (čímž se redukuje původní funkce center a současně s tím se nové stavby realizují také na okrajích obcí). Záchytná parkoviště nedisponují dostatečným zázemím pro návštěvníky

Záchytná parkoviště s odpovídající kapacitou obvykle však chybí u jednotlivých turistických atraktivit LVA ve volné krajině. Pokud u atraktivit jsou, mívají často omezenou kapacitu, nebezpečné plochy, charakter neodpovídající kulturnímu významu památek a chybí u nich zázemí (např. u Rendez-vous, U Tří Grácií, U Apolla, pod Reistnou).

Morfologie terénu a množství atraktivit jsou ideální pro **cyklistickou dopravu**. Územím LVA procházejí dálkové cyklotrasy EuroVelo 9 Balt–Jadran a EuroVelo 13 Stezka železné opony, Greenway Praha–Wien, cyklotrasy 41, 411, 412, 5043, 5045, 5066, síť Lichtenštejnských stezek (Knížecí, Břeclavská, Poštorenská, Valtická, Lednická, Habánská) a Moravských vinařských stezek (Mikulovská, Podluží).

Půjčovny kol jsou k Lednici a v Hlohovci, také v Břeclavi a Mušlově. Na území LVA je rozvinutá cyklistická infrastruktura včetně certifikace Cyklisté vítáni u některých zařízení (ubytování, stravování, atraktivita).

Na území LVA je rovněž množství **pěších tras**. Červená turistická trasa vede z Nových Mlýnů přes Bulhary, Lednici, Tři Grácie a Rendez-vous do Valtic. Modrá trasa vede z Valtic přes Hlohovec a dále do Sedlce a Mikulova. Zelená trasa vede z Lednice přes Janův Hrad podél Dyje do Břeclavi. Žlutá trasa vede z Břeclavi přes Boří les kolem Hlohoveckého rybníka do Lednice. V LVA je také několik naučných stezek: Bosou nohou (okruh 3,2 km), Vinařská naučná stezka Valtice (okruh 5,8 km), Lednické rybníky (okruh 16 km), Františkův rybník (1,5 km), Pohansko (5,5 km) a Lužní les (5,8 km).

Hromadná doprava

Na území LVA je zaveden **IDS JMK**, který integruje veřejnou dopravu na území JMK (zóny 575 Břeclav, 572 Lednice, 582 Valtice).

Přestupní uzel Břeclav je přístupný po **železnici**:

- mezinárodními vlaky Praha–Brno–Bratislava–Budapešť, Praha–Brno–Vídeň–Štýrský Hradec, a Varšava–Ostrava–Vídeň,
- dálkovými vlaky linek R13 Brno–Břeclav–Přerov,
- regionálními vlaky linek S3 Brno–Břeclav, S8 Břeclav–Valtice–Znojmo a S9 Břeclav–Přerov.

Autobusové spoje jsou na území LVA provozovány v relacích 570 Mikulov–Milovice–Bulhary–Lednice–Břeclav, 571 Břeclav–Valtice, 585 Valtice–Sedlec–Mikulov a 555 Rakvice–Podivín–Lednice–Valtice–Poysdorf.

Mezinárodní **letiště** Brno-Tuřany je vzdáleno 60 km, letiště ve Vídni 105 km, stejně jako letiště M. R. Štefánika v Bratislavě.

Informační systém

V terénu jsou na příjezdových silnicích a cestách umístěny tabule označující vjezd do LVA jako statku světového dědictví UNESCO. Na LVA jsou rovněž navigováni návštěvníci z páteřních tras v regionu (dálnice D2).

V samotném LVA neexistuje jednotný informační systém, a to ani směřování k cílům, ani v podobě informací o hodnotách nebo lokalitách statku. Informační systémy jsou spíše individuální v podobě značení tras, obecních prezentací či naučných stezek. Tyto systémy mají původ u různých subjektů a často v rámci různých projektů, objevují se duplicitní informace různých těchto systémů, nebo naopak informace jsou nedostatečné.

Některé části informačního systému jsou provedeny rovněž v cizích jazycích, zejména němčině a angličtině. Jazykové mutace jsou však podobně jako celý informační systém nejednotné a s omezenou hodnotou.

Na místě je vytvoření jednotného informačního systému, sjednocení navigace i informací, současně zkvalitnění materiálového, grafického a obsahové provedení. Rozsáhlé informace a rozsáhlejší odborné texty z tabulí mohou být včetně cizojazyčných verzí přesunuty na Internet, na tabulích postačí odkaz např. formou QR kódu. Současně je pak vhodné řešit také posílení informací a statusu světového dědictví a současně o roli daného místa v hodnotách statku.

Internetové stránky zaměřené na celý statek:

- <http://www.lednicko-valticky-areal.cz/> – provozovatelem Online Travel Solutions, informace o cílech, aktivitách a ubytování.
- <http://www.unesco-czech.cz/lednicko-valticky-areal/predstaveni/> – provozovatelem DSO České dědictví UNESCO, informace o historii, některých akcích, turistických programech, k dispozici virtuální prohlídka, fotogalerie a video galerie.
- <http://www.lva.cz/> – prezentace mikroregionu LVA, přehled kulturních akcí a turistické informace.

Další internetové stránky:

- <http://www.lednice.cz/cs/> – prezentace obce Lednice, též kulturní akce, informace pro návštěvníky, informace o památkách.
- <https://www.valtice.eu/> – prezentace města Valtice, též kulturní akce, informace pro návštěvníky, informace o památkách.
- <https://www.zamek-lednice.com/cs> – prezentace zámku Lednice, množství dalších informací o okolí zámku.
- <https://www.zamek-valtice.cz/cs> – prezentace zámku Valtice, množství dalších informací o okolí zámku.

Další informace k prezentaci statku jsou uvedeny v kapitole B.6.6.

B.6.2 Služby pro návštěvníky

Stravování

Přímo na území statku je poměrně značné množství restaurací, kaváren, občerstvení a bister různých druhů. Vlastní rešerší bylo identifikováno 32 různých zařízení jen na území statku.

Výběr ze zařízení, která měla dohledatelnou celkovou kapacitu:

Název	Adresa	Kapacita	Provoz	Otevírací doba	Typ kuchyně	Cenová úroveň
Restaurace U Tlustých	Pekařská 88, Lednice	266	01–12	po-ne	Evropská, Česká	\$\$\$
Restaurant Café Onyx	Malinovského 25, Lednice	226	01–12	čt-ne	Evropská, Česká	\$\$ - \$\$\$
Včelařský dvůr	Nejdecká 171, Lednice	195	01–12	po-ne	Evropská, Česká	\$\$
Na Statku U Kapitána	Rudé armády, Valtice	180	01–12	po-ne	-	\$\$
Restaurace Albero	nám. Svobody 12, Valtice	166	01–12	po-ne	Česká, Evropská	\$\$
Restaurace Moravia	21. dubna 657, Lednice	160	01–12	po-ne	Moravská, Česká	\$\$ - \$\$\$
Keltská restaurace	Příční 46, Valtice	155	01–12	po-ne	středověká	\$\$ - \$\$\$
Obecní dům	Zámecké nám. 70, Lednice	140	01–12	po-ne	Moravská, Česká	\$\$
Restaurace Amalia	Zámecká 235, Valtice	140	-	po-so	Česká	\$\$
Valtická rychta	Mikulovská 165, Valtice	120	01–12	po-ne	Evropská, Česká,	\$\$
U Fábů	21. dubna 731, Lednice	116	01–12	po-ne	Evropská, Česká	\$\$
Restaurant Essens	K Zámečku 16, Hlohovec	100	01–12	út-ne	Evropská,	\$\$ - \$\$\$
Pizzerie Tři Grácie	Rudé armády 355, Valtice	80	05–09	po-ne	Italská	\$\$
Hospůdka U Korunky	Břeclavská 359, Lednice	70	01–12	po-ne	Evropská, Česká,	\$\$
Hospoda Morava	Lípová 248, Hlohovec	70	-	po-ne	-	-
Na Knihovně	Mikulovská 74, Lednice	56	01–12	po-ne	Mezinárodní	\$\$
Café Chateau		50	04–10	út-ne	Kavárna	\$\$ - \$\$\$
Usedlost pod Vinohrady	Na Kopci 537, Hlohovec	50	07–08	po-ne	Česká	-
Valtice 1100	Břeclavská 1100, Valtice	45	-	po-ne	Současná	\$\$ - \$\$\$

Cenová úroveň: \$\$ střední, \$\$\$ vysoká

Ubytování

Nejvíce možností ubytování nabízí **Lednice**, kde bylo v roce 2018 podle Veřejné databáze ČSÚ celkem 26 zařízení s 587 pokoji a 1 356 lůžky. Ubytovalo se zde 57 875 hostů, kteří realizovali 129 623 přenocování. Vlastní rešerší internetových stránek bylo identifikováno 52 různých ubytovacích zařízení, v tom 7 hotelů (včetně 4 hotelů****), 22 penzionů, 20 zařízení typu apartmán, 2 ubytovny a kemp.

Významnou nabídkou disponují také **Valtice**. Podle Veřejné databáze ČSÚ zde bylo v roce 2018 celkem 31 zařízení s 363 pokoji a 876 lůžky. Vlastní rešerší bylo identifikováno 69 různých ubytovacích zařízení, v tom 5 hotelů, 33 penzionů, 26 zařízení typu apartmán a 5 ubytoven.

Podstatně skromnější nabídkou pak disponuje **Hlohovec**. Podle Veřejné databáze ČSÚ zde byly v roce 2018 celkem 4 zařízení s 59 pokoji a 148 lůžky. Vlastní rešerší bylo identifikováno 13 různých ubytovacích zařízení, v tom hotel****, 5 penzionů, 7 zařízení typu apartmán.

Další ubytovací možnosti nabízejí okolní obce, zejména Břeclav a Mikulov.

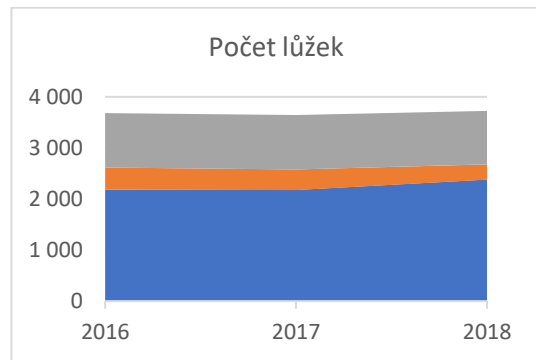
Výběr ze zařízení (všechny hotely, penziony a apartmány s uvedeným počtem lůžek a kapacitou u penzionů a ubytoven více jak 20 a u apartmánů více jak 10):

AKTUALIZACE MANAGEMENT PLANU LEDNICKO-VALTICKÉHO AREÁLU NA LÉTA 2020–2024
Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., Zámecké náměstí 69, 691 44 Lednice

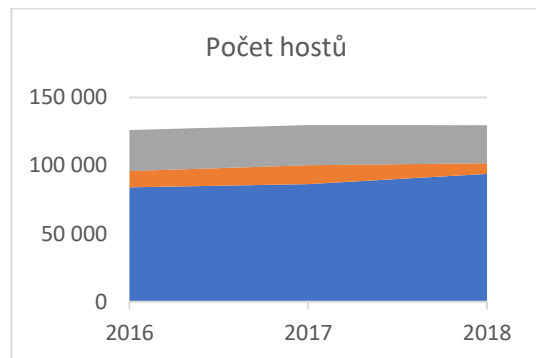
Název	Adresa	Typ	Kapacita	Provoz	Cenová úroveň
Hotel Galant****	21. dubna 657, Lednice	Hotel 4*	105	01–12	2329/ 2 os. noc
Spa Resort Lednice****	Břeclavská 781, Lednice	Hotel 4*	83	01–12	3304/ 2 os. noc
Hotel Hraniční Zámeček	Hlohovec 16, Hlohovec	Hotel 4*	52	celoročně	2950/ 2 os. noc
Hotel Princess****	21. dubna 717, Lednice	Hotel 4*	32	01–12	2347/ 2 os. noc
Zámecký hotel****	Zámecké náměstí 66, Lednice	Hotel 4*		01–12	1923/ 2 os. noc
Hubertus	Zámek 1, Valtice	Hotel	87	-	uzavř, do 12/20
Lázně Lednice	Břeclavská 700, Lednice	Hotel	80	01–12	2400/ 2 os. noc
Besední dům	Mikulovská 173, Valtice	Hotel	57	01–12	1050/ 2 os. noc
RELAX HOTEL ŠTORK	Čechova 272, Lednice	Hotel	55	01–12	1589/ 2 os. noc
Apollon	Petra Bezruče 720, Valtice	Hotel	50	01–12	1400/ 2 os. noc
Garni Klaret	Střelecká 106, Valtice	Garni	40	01–12	2708/ 2 os. noc
Salety	Zámecká 239, Valtice	Hotel	37	01–12	1990/ 2 os. noc
Hotel MARIO	21. dubna 73, Lednice	Hotel		01–12	1929/ 2 os. noc
Penzion ONYX Lednice	Nejdecká 176, Lednice	Penzion	71	05–10	1993/ 2 os. noc
Penzion Včelařský dvůr	Nejdecká 171, Lednice	Penzion	66	01–12	1300/ 2 os. noc
Siesta	Břeclavská 630, Valtice	Penzion	60	01–12	2300/ 2 os. noc
Penzion HIPPOCLUB	21. dubna 4, Lednice	Penzion	59	-	od 560/ os. noc
Pension JORDÁN	Malinovského 55, Lednice	Penzion	56	01–12	1444/ 2 os. noc
Moravská oáza	Pod zámek 1036, Valtice	Penzion	54	05–10	1400/ 2 os. noc
Usedlost pod vinohrady	Na Kopci 537, Hlohovec	Penzion	52	celoročně	od 600/ os. noc
Villa Daniela	Úvaly 77, Valtice	Penzion	41	01–12	950/ os. noc
Penzion Myslivna	Nádražní 675, Lednice	Penzion	38	-	1400/ 2 os. noc
Valtice	nám. Svobody 15, Valtice	Penzion	36	01–12	1950/ 2 os. noc
Addo	Polní 1123, Valtice	Penzion	32	01–12	1500/ 2 os. noc
Prinz	nám. Svobody 1111, Valtice	Penzion	29	01–12	1960/ 2 os. noc
Ubytování Navrátilová	Na kopci 71, Hlohovec	Penzion	28	-	-
Penzion Lednice	Mikulovská 120, Lednice	Penzion	27	-	od 380/ os. noc
André	Lázeňská 295, Valtice	Penzion	26	-	od 580/ os. noc
Irena	Kopečná 984, Valtice	Penzion	25	01–12	1550/ 2 os. noc
U Kostihů	Sadová 914, Valtice	Penzion	25	-	590/ os. noc
Penzion Levandule	Chalupky 120, Hlohovec	Penzion	24	-	550/ os. noc
Penzion Na Lednické	Lednická 530, Hlohovec	Penzion	24	celoročně	1350/ 2 os. noc
Penzion U Zámku	21. dubna 694, Lednice	Penzion	24	01–12	1276/ 2 os. noc
Vinařský dvůr	Malá strana 198, Valtice	Penzion	23	01–12	1380/ 2 os. noc
U Bilkovičů	Za Tesárnou 779, Valtice	Penzion	22	-	1240/ 2 os. noc
V Aleji	Petra Bezruče 512, Valtice	Penzion	22	01–12	300/ os. noc
Lichtenštejnské domky	21. dubna 58, Lednice	Penzion	22	01–12	1400/ 2 os. noc
Penzion Dwořáček	Růžová 1155, Valtice	Penzion	20	04–10	1600/ 2 os. noc
Penzion Harmonie	Slovácká 735, Lednice	Penzion	20	01–12	1560/ 2 os. noc
Penzion POHÁDKA	Slovácká 384, Lednice	Penzion	20	-	od 300/ os. noc
Ubytování U Parku	21. dubna 519, Lednice	Penzion	20	01–12	od 700/ 2 os. noc
Ubytování Mrázovi	Úvaly 42, Úvaly 81, Valtice	Apartmány	30	-	od 350/ os. noc
Apartmány ROSE	sídl. Osvobození 771, Lednice	Apartmány	29	01–12	1676/ 2 os. noc
Apartmány Černý jezdec	Mikulovská 690, Lednice	Apartmány	28	04–09	1934/ 2 os. noc
Vila Veronika	Slovácká 732, Lednice	Apartmány	16	01–12	od 4200/dům
Ubytování u zámku	Zámecká 234, Valtice	Apartmány	14	-	440/ os. noc
Ubytování u Grbavčiců	Růžová 81, Valtice	Apartmány	12	-	500/ os. noc
Ubytování Dědina 14	Dědina 14, Hlohovec	Apartmány	11	-	300/ os. noc
Privát U Lesíka	K Lesíku 807, Valtice	Apartmány	11	01–12	500/ os. noc
Apartmán Ema	1. máje 617, Valtice	Apartmány	10	01–12	od 2000/ noc
Apartmán Na Sluneční		Apartmány	10	01–12	1800/ 2 os. noc
Ubytování Monika	Poštovní 923, Valtice	Apartmány	10	-	-
Koleje Petra Bezruče	Valtická 340, Lednice	ubytovna	304	01–12	250/ os. noc
Střední vinařská škola	Sobotní 116, Valtice	ubytovna	156	01–12	500/ os. noc
Hostel Valtice	Petra Bezruče 502, Valtice	ubytovna	99	05–10	499/ os. noc
Cihelna	Polní 795, Valtice	ubytovna	45	-	250/ os. noc
Ubytovna FK Valtice	ul. Petra Bezruče, Valtice	ubytovna	40	-	-
Turist. ubytovna	Nejdecká 600, Lednice	ubytovna		01–12	dohodou
Autokemp Apollo	U Apolla 858, Břeclav	Kempy		04–10	od 580/ 2 os. noc

Zřejmě neúplná statistika návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení je dostupná ve Veřejné databázi ČSÚ (bez lázeňských zařízení v Lednici, u kterých nejsou data dostupná).

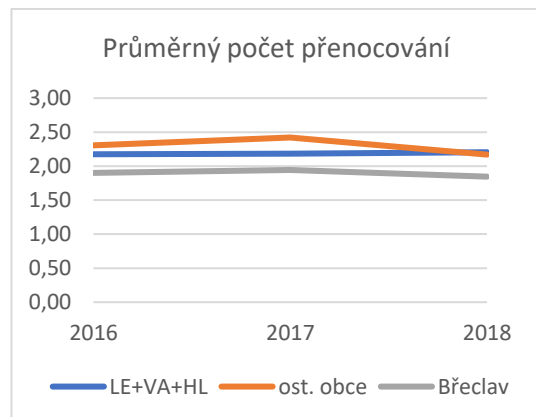
LE + VA + HL	2016	2017	2018
Počet zařízení	55	54	61
pokoje	945	941	1 009
lůžka	2 184	2 174	2 380
Hosté	84 017	86 368	93 875
z toho nerez.	15 877	16 911	18 844
Přenocování	182 681	188 384	206 918
z toho nerez.	30 581	33 292	37 299
Prům. počet nocí	2,17	2,18	2,20

ostatní obce	2016	2017	2018
Počet zařízení	12	11	14
pokoje	140	138	97
lůžka	432	404	297
Hosté	11 948	13 967	7 857
z toho nerez.	1 054	1 370	1 063
Přenocování	27 519	33 811	17 049
z toho nerez.	1 954	2 377	1 708
Prům. počet nocí	2,30	2,42	2,17

Břeclav	2016	2017	2018
Počet zařízení	15	15	17
pokoje	360	359	361
lůžka	1 064	1 068	1 048
Hosté	30 180	29 409	27 790
z toho nerez.	7 906	7 893	8 154
Přenocování	57 408	57 159	51 286
z toho nerez.	12 517	12 719	13 379
Prům. počet nocí	1,90	1,94	1,85

Počet hromadných ubytovacích zařízení i lůžek zřejmě neustále roste. Pokles patrný v uvedených hodnotách je způsoben neposkytnutím dat ze strany některých zařízení. V oblasti LVA má dominantní postavení ubytování a přenocování přímo na území statku, a to zejména v Lednici. Na území statku je 64 % lůžek, ubytuje se zde 72 % hostů a realizuje se zde 75 % přenocování.

Počet nerezidentů¹⁴ mezi hosty je překvapivě nízký, na území statku je kolem 20 %, v ostatních obcích do 10 % a v Břeclavi roste ke 30 %.

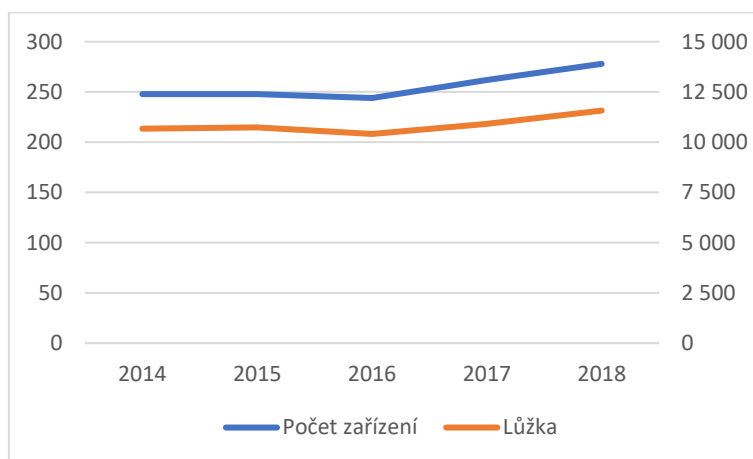
Průměrný počet přenocování stagnuje, je vyšší zejména v obcích mimo území statku (lze si vysvětlit nižší cenou ubytování). Průměrný počet přenocování je v celé oblasti vyšší u rezidentů¹⁵ (tříletý průměr 2,21 noci) než u nerezidentů (1,84 noci).

¹⁴ Za nerezidenta je považován návštěvník ze zahraničí.

¹⁵ Za rezidenta je považován tuzemský návštěvník.

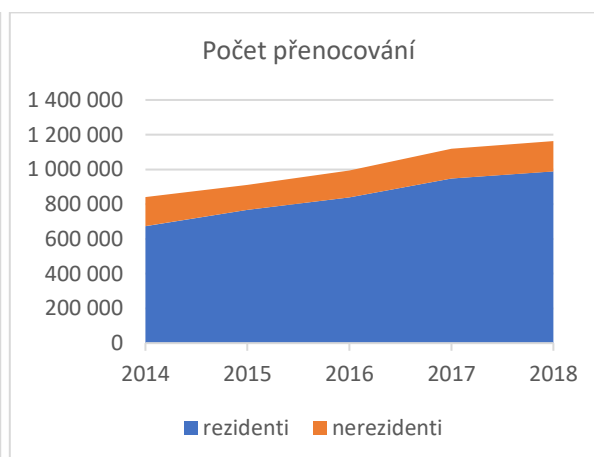
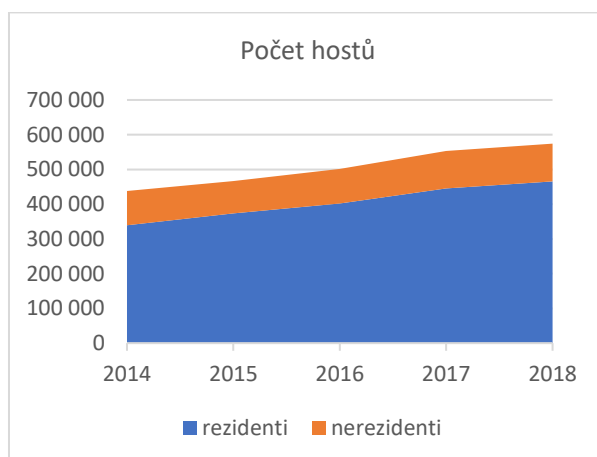
ČSÚ rovněž vytváří statistiku pro celý turistický region „Pálava a Lednicko-valtický areál“. Kapacita hromadných ubytovacích zařízení je podle této statistiky následující:

Rok	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
2014	248	3 966	10 677	2 047
2015	248	4 013	10 730	2 033
2016	244	3 947	10 411	-
2017	262	4 098	10 920	1 977
2018	278	4 360	11 574	1 999

Počet hostů a přenocování v turistickém regionu „Pálava a Lednicko-valtický areál“:

	Hosté			Přenocování			Prům. počet přenocování		
	suma	rezidenti	nerez.	suma	rezidenti	nerez.	suma	rez.	nerez.
2014	438 265	339 284	98 981	840 792	673 791	167 001	1,9	2,0	1,7
2015	466 309	373 166	93 143	911 280	766 436	144 844	2,0	2,1	1,6
2016	501 371	401 846	99 525	994 265	839 812	154 453	2,0	2,1	1,6
2017	553 096	445 213	107 883	1 118 466	947 739	170 727	2,0	2,1	1,6
2018	574 227	465 499	108 728	1 163 236	989 138	174 098	2,0	2,1	1,6

Zjištěná zařízení na území LVA vytvářejí 21,9 % zařízení turistického regionu a 20,5 % lůžek. Do LVA přicestuje 16,3 % hostů a je zde realizováno 17,8 % přenocování.

Informační centra

Turistické informační centrum Lednice, Zámecké náměstí 68, Lednice, <https://ticlednice.webnode.cz/>

- Otevřeno celoročně po-pá 8.00-11.00, 12.00-15.00, v dubnu, květnu a říjnu do 16.00, v červnu až září do 17.00; o víkendu a ve svátek od dubna do října 9.00-12.00, 12.30-16.00, v červnu a září do 17.00, v červenci a srpnu do 18.00.
- Mezi službami poskytování informací v CR, distribuce propagačních materiálů též cizojazyčných, prodej tiskovin a nosičů s tematikou regionu, kopírování a internet.

Turistické informační centrum Valtice, nám. Svobody 4, Valtice, <https://www.valtice.eu/turistika/turisticke-informacni-centrum/>

- Otevřeno celoročně, mezi dubnem a zářím po-ne 9.00-12.30, 13.00-17.00, mezi říjnem a březnem po-pá 7.00-11.30, 12.00-15.30.
- Mezi službami přehled akcí a prodej vstupenek, zprostředkování ubytování a návštěvy vinných sklepů, informace o turistických cílech a dopravním spojení, poskytování propagačních materiálů též cizojazyčných, prodej tiskovin a suvenýrů, kopírování.

Turistické informační centrum Břeclav, Lichtenštejnský dům, U Tržiště 8, Břeclav, <https://breclav.eu/kultura/cestovni-ruch/tic-breclav>

- Otevřeno celoročně, po-pá 8.00-16.00, od května do září do 17.00, o víkendu a ve svátek od května do září 9.00-17.00.
- Mezi službami prodej tiskovin, vstupenek a suvenýrů, půjčovna kol, výběr propagačních materiálů a informací o městě i regionu, též cizojazyčných, kopírování a internet.

Informační centra dle informací bezprostředně nenabízejí průvodcovské služby. Ty jsou zajištěny fyzickými osobami, často v kombinaci s jinými službami (degustace vín, půjčovny sportovního vybavení, zábavné hry apod.).

Zdravotní ošetření

Ambulantní ošetření:

- Zdravotní středisko Lednice, Pekařská 75 – praktický lékař po-pá, gynekologie po, út, st.
- Nemocnice Valtice, Klášterní 1150 – chirurgie po, út, čt, praktický lékař po-pá, gynekologie po, st, čt.
- Další 3 praktičtí lékaři ve Valticích.
- Nemocnice Břeclav, U Nemocnice 1 – nepřetržitá možnost ošetření.
- Poliklinika Břeclav, Bří Mrštíků 38 – 6 praktických lékařů, 25 odborných lékařů, diagnostika a technika.
- Další lékaři v Břeclavi.

Lékárny:

- Zdravotní středisko Lednice, Pekařská 75 – po-pá 7.30-17.00.
- Nemocnice Valtice, Klášterní 1150 – po-pá 7.30-16.00, so 8.00-11.00.
- Nemocnice Břeclav, U Nemocnice 1 – po-pá 7.30-16.00.
- Poliklinika Břeclav, Bří Mrštíků 38 – po-pá 7.00-18.00, so 8.00-20.00, ne 8.00-18.00.

Zubní lékaři:

- Zdravotní středisko Lednice, Pekařská 75 – po-pá.
- MUDr. Ivana Šuková, Sobotní 439, Valtice.
- Poliklinika Břeclav, Bří Mrštíků 38 – 12 zubních lékařů.

Volnočasové aktivity

Veřejnosti jsou přístupné různé objekty a části krajiny pro možnost blíže poznat hodnoty LVA. Dále jsou na území statku realizovány aktivity, které se váží především na funkci destinace CR a nemají bezprostřední vztah k hodnotám statku.

Kulturní památky – veřejnosti zpřístupněné objekty určující výjimečnou světovou hodnotu statku:

- Zámek Lednice, objekty v areálu zámku, zámecký park, Minaret, Janohrad.
- Zámek Valtice, objekty v areálu zámku, zámecký park, Dianin chrám (Rendez-vous), Kolonáda Na Reistně.
- Další přístupné salety a objekty v LVA: Apollonův chrám, Zámeček Pohansko, Maurská vodárna, Chrám Tří Grácií, kaple sv. Huberta, Obelisk, Hubertova šopa, Akvadukt, Staroslovanské hradiště Pohansko.
- Řada drobných objektů v obcích i ve volné krajině.

Významné přírodní památky v území:

- NPP Pastvisko u Lednice, Rendez-vous,
- NPR Lednické rybníky, Slanisko u Nesytu,
- PP Kamenice u Hlohovce, Jezírko Kutnar, Květné jezero, Františkův rybník,
- PP Niva Dyje,
- Boří Les, slepá a mrtvá ramena řeky Dyje a Moravy.

Další volnočasové atraktivity CR:

- V Lednici: Lázně Lednice, Muzeum hraček, Museum mučících nástrojů a útrpného práva, Lednice Dávná, Písečný svět, Vyhlídková věž Lednická kolonáda, plavby zámek – minaret – Janohrad, ukázky dravců Zayeferus a Seiferos, úniková hra Klatba zednářova.
- Ve Valticích: Národní zemědělské muzeum, Městské muzeum, Muzeum Železné opony, Ornitologická pozorovatelná Sedlec, Jetsurf Academy, úniková hra Útěk ze šatlavy.
- V Břeclavi: Lanové centrum Hájenka Park Břeclav, Expozice Velkomoravské Pohansko, Muzeum lehkého opevnění na Pohansku.
- Vinařská zařízení: např. Valtické podzemí, Vinařská Stodola Chateau Valtice, Vinařství Roman Zapletal, Vinařství Šlichta Hlohovec Vinotéka, U Soudku Podivín, National Wine Salon Valtice a mnohá další.

Turistické a cykloturistické stezky:

- Lichtenštejnské stezky: Knížecí CZ, Knížecí AT, Lednická, Valtická, Poštorenská, Břeclavská, Habánská.
- Naučné stezky: Bosou nohou, Vinařská Valtice, Lednické rybníky, Lužní les, Františkův rybník, Pohansko.
- Půjčovny kol: Hlohovec, Valtice.

B.6.3 Rozvojové potenciály statku a okolí

Lázeňství je nejmladším oborem podnikání v obci Lednice s významným možným pozitivním dopadem na celý LVA, jako prostor pro specifický druh návštěvníků. Lokalita, ve které se nacházejí oba subjekty, nabízející lázeňskou péči – Lázně Lednice, s. r. o., a Spa rezort Lednice, s. r. o. – je osázený zahradnickým způsobem jako park, s návazností do prostoru zámeckého parku a prostřednictvím kolonády do prostoru lednických rybníků. Rozvoj lázeňství, podobně jako jiné rozvojové aktivity, znamená také novou zástavbu a zábor ploch.

Velký potenciál provázání potenciálu lázeňství a hodnot statku světového dědictví lze nalézt při koordinaci regenerace pěších tras a jejich případného doplnění procházkovými trasami lázeňské klientely, například v okolí rybníků, kde se nabízí rekonstrukce stávajících lesních, křovištních a lučních biotopů uzpůsobením pro lázeňské stezky. Trasy stezek je možné doplnit drobným mobiliářem, který může posílit společný zájem na obnovení zatím nefunkčních historických pohledových vazeb na objekty LVA přes vodní hladinu Mlýnského, Prostředního i Hlohoveckého rybníka.

Lázeňství může být podílníkem na dlouhodobé údržbě parkově uzpůsobených lesních a lučních porostů na březích rybníků. Nabízí se zde mezioborová spolupráce s ochranou přírody, lesníky a zahradníky.

Cykloturistika. Oblast LVA a v širších souvislostech celá jižní Morava, Dolní Rakousko a slovenské Záhorie je protkána sítí cyklostezek, cyklotras a tematických stezek jako jsou například vinařské stezky, Lichtenštejnské stezky, které jsou hojně využívané a oblíbené především pro svůj rovinatý charakter a množství zajímavých zastavení. Do budoucna lze očekávat zájem o dobudování infrastruktury, jako jsou půjčovny kol, úprava systému značení a rozvíjený elektronický informační systém přes mobilní aplikace.

Hipoturistika je v současnosti lokální záležitost, která je soustředěná do oblasti Nového Dvora, Tří Grácií a Lednice v části u Pastvíska. Bez koncepčního dokumentu, který by ověřil možnost trasování hiposteze v lesních komplexech a volné krajině a jejich možné dopady na hodnoty statku a případné kolize s pěšími návštěvníky je aktivita spíše problematická aktivita. V oblíbenosti jsou vyjížděky v koňském kočáře, organizované Hippoclubem Lednice.

Agroturistika je rozvíjející se aktivita, zatím propojená hlavně s kulturou vína a pěstování vinné révy. Oblíbené jsou brigádnické výpomoci při sběru hroznů a v návaznosti na výrobu vína jsou oblíbené burčákové slavnosti, při nichž účastníci pronikají do tajů pěstování vinné révy a výroby vín.

Volnočasové aktivity. Nejoblíbenějšími aktivitami místních občanů je provozování myslivosti a rybářství. Mezi oblíbené další aktivity patří ochrana přírody, například prostřednictvím ČSOP Břeclav, ČSOP Lednice a dalšími. Starost o obecní zeleň má například Okrašlovací spolek Lednice.

Přeshraniční spolupráce. Jedná se o aktivity realizované v mnoha podobách. Partnerské vztahy s příhraničními obcemi na rakouské straně rozvíjejí jednotlivé obce i vyšší územně-správní celky. Další forma spolupráce se odehrává prostřednictvím programů česko-rakouské spolupráce, například INTERREG CZ-A, na úrovni výměny zkušeností mezi univerzitami se v oblasti LVA odehrávají krajinné workshopy pro studenty, budoucí krajinné architektky a krajinné manažery, vinaři mají již tradiční výměnné akce v souvislosti s kulturou vína, a další.

B.6.4 Počet návštěvníků

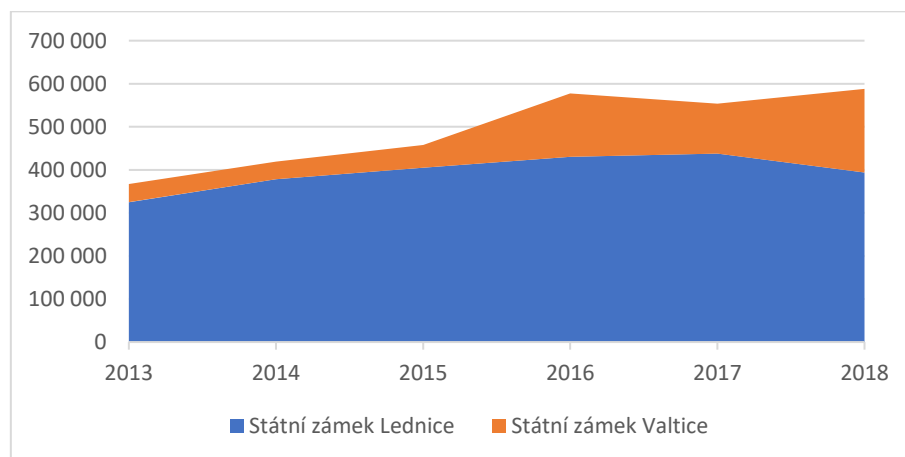
Absolutní počty návštěvníků LVA nelze v současné době vyčíslit, LVA je volně přístupný. Počty návštěvníků lze indikovat zejména podle počtu plateb na parkovištích, druhotně podle daňových výnosů různých služeb a tradičně podle návštěvnosti kulturních památek se zpoplatněným vstupem, z nich nejvýznamnější jsou oba zámecké areály.

Zámek Lednice disponuje řadou prohlídkových okruhů. V objektu zámku jsou přístupné okruhy 1. Reprezentační sály, 2. Soukromé apartmány, 3. Dětské pokoje a Muzeum loutek, 4. Grotta, 5. Skleník, 6. Skleník + výstava v jízdárnách. V areálu zámku jsou pak další okruhy 7. **Minaret**, 8. Sály minaretu, 9. **Janohrad** a 10. Průvodce parkem.

Zámek Valtice nabízí v samotném objektu prohlídkové okruhy 1. Základní, 6. Zámecká kaple, 8. Zámecké divadlo, aktuálně tři výstavy (z toho jednu přístupnou zdarma), v areálu pak 7. Bylinková zahrada, tři okruhy zaměřené na vinařské sklepy a degustaci vína, jízdy kočárem nebo zimní prohlídky kaple a divadla. V okolí jsou pak k dispozici okruhy 4. **Dianin chrám (Rendez-vous)** a 9. **Kolonáda Na Reistně**.

Statistika návštěvnosti je k dispozici ve výročních zprávách NPÚ, není členěna na jednotlivé okruhy.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Státní zámek Lednice	325 000	378 094	405 265	430 406	437 783	394 000
Státní zámek Valtice	42 000	41 308	52 395	147 356	116 086	194 000

Na území LVA se nacházejí i další památky, statistiky návštěvnosti však nejsou dohledatelné.

Volně přístupné památky: **Chrám Tří Grácií, kaple sv. Huberta, Obelisk, Hubertova šopa, Akvadukt, Maurská vodárna, Staroslovanské hradiště Pohansko.**

Zpoplatněný vstup: **Apollonův chrám, Zámeček Pohansko.**

Veřejnosti nepřístupné památky: **Hraniční zámeček, Rybníční zámeček, Nový dvůr, Lovecký zámeček, Zámeček Lány, Belveder, jeskyně Nebe a Peklo.**

B.6.5 Odbornost personálu

Do správy a prezentace statku je zapojena řada subjektů z oblasti památkové péče, ochrany přírody, správců jednotlivých částí statku a dalších subjektů včetně městských a obecních úřadů a příspěvkových organizací a společností obcí. Další personál je součástí služeb cestovního ruchu včetně informačních center. Zmapování odbornosti veškerého personálu zajišťujícího správu a provoz statku přesahuje rámec Management Planu.

NPÚ dlouhodobě organizuje pro své zaměstnance i zájemce z řad zainteresované veřejnosti, úřadů nebo projektových kanceláří, specializovaných řemesel apod. různé typy doplňkového vzdělávání. Zvyšování specializované kvalifikace je standardem pro nově nastupující pracovníky památkové péče, a jak formou obecného vzdělávání (jednoletý kurz památkové péče pro absolventy vysokých škol, dvouletý rekvalifikační kurz, kurz dějin umění pořádaný pro pracovníky oboru na Filozofické fakultě UK) Z hlediska specializace pro památky zahradního umění a krajinářské tvorby jsou významné aktivity a semináře zajišťované např. Metodickým centrem zahradní kultury v Kroměříži nebo ZF MENDELU.

ZF MENDELU má v LVA mnohaletou tradici, v současné době probíhá výuka v programech Zahradnické inženýrství, Floristická tvorba, Krajinářská architektura nebo Realizace a správa zeleně. Ze ZF MENDELU se rekrutují také zaměstnanci subjektů zapojených do správy statku i ateliérů, které v území působí, sami pedagogové aktivně projektují. ZF MENDELU je prostřednictvím odborných pracovníků zapojena do řady projektů zaměřených též na LVA. Ve studentských pracích jsou zase prováděny různé analýzy LVA jako nejbližšího okolí školy, studentská činnost posiluje informační bázi pro návštěvníky. ZF MENDELU má tak ve vzdělávání personálu klíčovou úlohu.

Ve zvyšování odbornosti personálu se rovněž uplatní činnost spolků působících na území LVA (blíže v kapitole B.4.2, části Správa a péče o statek na místní úrovni).

Obecně lze předpokládat, že veškerý personál, se kterým přicházejí návštěvníci hlavních statku, je alespoň základním způsobem proškolen pro výkon své profese. Znalost historie nebo hodnot statku je pak rozdílná s ohledem na charakter profese a osobnost konkrétního pracovníka. Významné rezervy existují v edukačních aktivitách o hodnotách statku určených pro poskytovatele služeb a jejich personál i pro širší veřejnost, která se s návštěvníky LVA setkává.

B.6.6 Prezentace a spolupráce s veřejností

Způsob prezentace statku

O LVA, jeho jednotlivých stavebních objektech, parcích, alejích, rybnících, přírodě a folklóru bylo vydáno mnoho vědeckých, informačních, osvětově vzdělávacích a propagačních tištěných materiálů, včetně reprezentativních publikací, a upomínkových předmětů.

Návštěvníkům z tuzemska i zahraničí jsou v turistických informačních centrech, v zámcích Lednice a Valtice, nebo v některých jednotlivých památkových objektech a restauračních a ubytovacích zařízeních, k dispozici různé druhy tištěných turistických průvodců v češtině a v cizojazyčných mutacích, množství turistických map a upomínkových předmětů. Na cyklostezkách jsou návštěvníci informováni formou informačních tabulí různého druhu. Jsou natočeny nádherné filmy o této světové památce.

Přesto přetrvává nedostatek naučných materiálů věnovaných výhradně kompozici areálu a jeho jednotlivým památkám, a to jak krátký, tak obsáhlejší materiál v různé cenové hladině (či bezplatné formě) včetně v jazykových mutacích pro různé cílové skupiny, tedy pro širokou veřejnost i specializované odborníky, včetně účastníků odborných akcí.

V základních prezentacích všeho druhu se zdůrazňuje zásadní význam tvůrčího génia rodu Lichtenštejnů, kteří na svém rodovém majetku vytvořili dílo nadčasových hodnot. Nezapomíná se ani na fakt, že LVA je součástí světového dědictví pod patronací UNESCO a že Česká republika je jako členský stát odpovědná za zachování všech jeho důležitých hodnot, a to nejen zajištěním jejich ochrany, ale také za jejich udržitelné využívání a rozvoj.

LVA však postrádá jednotný a návštěvníkovi srozumitelný způsob prezentace hodnot statku s jasnou identitou.

Obyvatelé LVA

Občané žijící na území LVA, nebo i v jeho sousedství, vědí o tom, že žijí v místě, které je turisticky velmi atraktivní.

Jedni se přizpůsobili zájmu a investovali do přestaveb svých nemovitostí na penziony a restaurační zařízení, jiní kvitují možnosti zaměstnání v místě. Případné negativní průvodní jevy, spojené s množstvím návštěvníků, nedostatkem parkovacích míst, ztrátou klidu venkovského prostoru atd., berou jako nutnou daň za věhlasnost svého bydliště. Další skupina je negativně naladěna i kvůli zkušenostem s administrativní zátěží, která souvisí s různými přísnými regulacemi a omezeními například při stavebních úpravách domů, či při stavbě objektu nového. Obyvatelé LVA velmi negativně nahlíží na násobná správní řízení u více orgánů státní správy, která se konají v důsledku více právních předpisů hájících vysoké kulturní, krajinné a přírodní hodnoty LVA.

Zjevné je i to, že když se řekne „hodnoty LVA“, mají místní na mysli především konkrétní hlavní stavební historické objekty a parky, případně problémy spojené s jejich někdy nedobрым stavem a potížemi, které mají třeba v souvislosti s přísností památkové péče a turistickým boomem. Širší vnímání celého LVA jako souboru materiálních a duchovních hodnot, které vycházejí z kompozice celku, pohledových vazeb, využití kulturní krajiny a od toho odvozeného přesvědčení, že zde je „dobré místo pro život“ a zvýšený zájem návštěvníků k tomu logicky patří, často chybí, čímž patří k dlouholetým informačním deficitům, které je potřebné zlepšit.

Subjekty v LVA

Množství subjektů v LVA má úzkou spojitost s velkým turistickým zájmem. Díky tomu zde je dobrá síť ubytovacích zařízení, stále kvalitnějších restauračních zařízení, vybavených vinných sklepů s nabídkou kvalitních vín a bohatým kulturním programem. Specifické subjekty rozvíjejí lázeňské služby v Lednici.

Subjekty hospodařící v krajině mají často zajímavou návaznost na lednickou ZF MENDELU. Jednak zde působí na rozsáhlých zemědělských plochách školního statku řada významných odborníků a vědců, kteří připravují budoucí sadaře, vinaře, zelináře, zahradníky a zemědělce. Z absolventů jak ZF MENDELU, tak i Střední vinařské školy ve Valticích se rekrutují výborní odborníci, kteří rozvíjejí moderní způsoby svých oborů v kulturní krajině LVA v rámci soukromých i ostatních zemědělských a vinařských podniků. Navazují tak na běžné krajinné obory, jejichž tradici založili Lichtenštejnové.

Samozřejmě, že se v LVA daří mnoha dalším subjektům, nevyjímaje obory strojírenské a zpracovatelské. Ze strany všech subjektů je zájem respektovat hodnoty LVA, často však postrádají ze strany orgánů státní správy a samosprávy jednoznačné a profesionálně podané informace o limitech, které je nutné zdůvodněně dodržovat.

Návštěvníci LVA

Odhaduje se, že LVA navštíví každoročně více než milion návštěvníků z Česka i států celého světa. Převážná část z nich směřuje na zámky Lednice a Valtice, do zámeckých parků, případně na některé objekty v nejbližším okolí Lednice a Valtic.

Díky rozvoji ubytovacích kapacit, lázeňství a kultury vína je zřejmý trend poptávky po vícedenních pobytech. V návaznosti na požadavek programů pro vícedenní pobyty se pomalu rozvíjejí služby, nabízející k využití více atrakcí a atraktivních míst v lokalitách celého LVA. K tomu chybí vybudovaná síť záchytných parkovišť, která by nenarušovala hodnoty statku, případně logisticky promyšlená přeprava s turistickými průvodci, řešená i mimo území LVA a doplněná vhodnými formami hromadné dopravy.

Postrádá se rovněž propojený informační a rezervační systém obcí a subjektů tak, aby z navyšujícího turistického zájmu nevznikal problém „přelidnění“ v několika tradičních místech, ale využita byla celá krajina LVA a pro udržení návštěvníků v území bylo prezentováno i širší okolí směrem do Mikulova a na Pálavu, do Rakouska, Břeclavi, Lanžhotu, k Hodonínu a dalším zajímavým lokalitám v sousedství LVA.

U návštěvníků LVA neprobíhá systematizované vyhodnocování jejich zpětné vazby k nabídce služeb CR a statku jako celku. Lze předpokládat, že jednotlivé subjekty upravují své služby podle bezprostřední zpětné vazby návštěvníků, často však nevyžádané. Recenze služeb i statku lze pak nalézt na sociálních sítích nebo webových stránkách (např. specializovaná komunita zaměřená na navštěvování statků světového dědictví <https://www.worldheritagesite.org/list/Lednice-Valtice+Cultural+Landscape>, podle které je LVA hodnocen na 8. místě ze 14 statků v Česku).

Na promyšlených a obsahově kvalitně připravených turistických krajinných okruzích by se daly lépe a názorněji prezentovat všechny hodnoty krajinné památky LVA.

B.7 FINANCOVÁNÍ

B.7.1 Národní dotační programy

Programy Ministerstva kultury České republiky

Program záchranu architektonického dědictví – každoroční dotační program zaměřený na záchranu a zachování nejcennějších (obvykle rozlehlých) kulturních památek nebo těch jejich částí, které tvoří podstatu kulturní památky. V roce 2018 bylo v programu poskytnuto téměř 228 mil. Kč, v Jihomoravském kraji 18,9 mil. Kč na 17 různých akcí, převážně církve. Žádosti o zařazení do programu na rok 2020 se podávaly do 30.9.2019. <https://www.mkcr.cz/program-zachranu-architektonickeho-dedictvi-283.html>

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón – každoroční dotační program zaměřený na obnovu památek v MPR a MPZ. Na rok 2019 bylo ve státním rozpočtu alokováno 190 mil. Kč, z toho 118,7 mil. Kč bylo určeno pro MPZ, pro MPZ Valtice byla kvóta 675 tis. Kč. Dotační program si vyhledává, administruje a finančně se na něm podílí každá obec. V minulých letech město Valtice načerpalo 4,9 mil. Kč na postupnou obnovu radnice (2000–2011) nebo 826 tis. Kč na obnovu městského opevnění (2004–2011). <https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestskych-pamatkovych-rezervaci-a-mestskych-pamatkovych-zon-282.html>

Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností – každoroční dotační program zaměřený na stavební obnovu a restaurování kulturních památek. V roce 2019 bylo přerozděleno 136 mil. Kč, v ORP Břeclav celkem 350 tis. Kč pro dva projekty (oba mimo LVA) a v ORP Mikulov dalších 741 tis. Kč pro pět projektů (dva z nich v obci Sedlec, ale mimo LVA). Žádosti na projekty roku 2019 se podávaly do 28.2.2019. <https://www.mkcr.cz/podpora-obnovy-kulturnich-pamatek-prostrednictvim-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-274.html>

Program restaurování movitých kulturních památek – každoroční dotační program zaměřený na akce restaurování movité kulturní památky. V roce 2019 činila suma příspěvků z programu 33 mil. Kč, v Jihomoravském kraji bylo podpořeno 15 projektů částkou 2,3 mil. Kč, žádný z nich v LVA. Žádost o zařazení do programu na rok 2020 se podávaly do 30.6.2019. <https://www.mkcr.cz/program-restaurovani-movitych-kulturnich-pamatek-285.html>

Program Podpora pro památky UNESCO – každoroční dotační program zaměřený na tvorbu Management Planů a nominačních dokumentací, na vědecko-výzkumné projekty statků a na prezentaci, osvětu a edukaci. V roce 2019 činila suma příspěvků z programu 4,9 mil. Kč. Podpořena byla mj. aktualizace Management Planu LVA. Žádosti na projekty roku 2019 se podávaly do září 2018 a bylo přerozděleno 4,9 mil. Kč. <https://www.mkcr.cz/program-podpora-pro-pamatky-unesco-279.html>

Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a KPZ – každoroční dotační program zaměřený na obnovu a zachování nemovitých kulturních památek. V roce 2018 bylo přerozděleno 40,3 mil. Kč, z toho 1,6 mil. Kč v Jihomoravském kraji pro 9 projektů, žádný z nich na území statku, jelikož KPZ LVA nemá finanční příslib. Žádosti na projekty roku 2019 se podávaly do 31.1.2019. Program však nelze využít na obnovu vegetačních složek památkových zón, drobné stavby, jež samy nejsou kulturní památkou nebo na regeneraci historické krajinné struktury. <https://www.mkcr.cz/program-pece-o-vesnicke-pamatkove-rezervace-vesnicke-pamatkove-zony-a-krajinne-pamatkove-zony-284.html>

Objekty v areálech zámků v Lednici a ve Valticích jsou ve správě NPÚ, který má jako příspěvková organizace MK ČR **specifické vícezdrojové financování obnovy nemovitých objektů** i movitých

předmětů. Pro každý památkový objekt jsou připravovány střednědobé a roční plány opravy, investic a restaurování. Správce památkových objektů (NPÚ, ÚPS Kroměříž) koncepčně řeší předprojektovou přípravu a připravuje projekty obnovy, pro které hledá financování z příspěvku MK ČR (přes Správu majetku ve vlastnictví státu), přes národní investiční plán nebo dotace EU (IROP).

V letech 2016-2017 tak byl pro kompletní vybudování návštěvnické infrastruktury lednického zámeckého parku a obnovu vybraných havarijních stavů zámeckých objektů (Maurská vodárna, katakomby, Hubertova šopa, most přes Dyji apod.) vypracován projekt a projektová dokumentace. Cílem bylo dosáhnout na finance z IROP nebo financování z MK ČR, Programu péče o národní kulturní poklad. Připravený projekt však byl pozastaven po podání žaloby lichtenštejnskou nadací v prosinci 2018.

Programy Ministerstva pro místní rozvoj České republiky

Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury CR – každoroční dotační program zaměřený na podporu nové nebo rozvoj a zkvalitnění stávající doprovodné infrastruktury CR. Program je členěn na tři dotační tituly: Podpora nadregionálních aktivit, Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury CR, Rozvoj veřejné infrastruktury CR. Žádosti na projekty roku 2019 se v dotačních programech MMR podávaly do 15.2.2019. Dotace je max. 50 % z ustatelných nákladů, náklady musí být vyčerpány do konce roku, ale akce může probíhat až do následujícího roku. V roce 2019 bylo podpořeno 49 žádostí částkou 78,4 mil. Kč, žádný z nich nebude realizován na území LVA. <https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione/Rok-2019-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastruk>

Marketingové aktivity v CR – každoroční dotační program zaměřený na zvýšení povědomí o nabídce CR, zkvalitnění a rozšíření produktů nebo komunikační kampaně. Program je členěn na tři dotační tituly: marketingové aktivity na úrovni krajů, oblasti a národní úrovni. V roce 2019 bylo podpořeno 17 žádostí částkou 16 mil. Kč. Částku 1,2 mil. Kč získal také Pálava a Lednicko-valtický areál, z. s. na projekt „Jantarová stezka – realizace nové marketingové strategie úspěšného nadreg. produktu.“ <https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione/Rok-2019-Marketingove-aktivity-v-cestovnim-ruchu>

Programy Ministerstva životního prostředí České republiky

Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny – dotační program zaměřený na šest oblastí: povinnosti orgánů ochrany přírody ve ZCHÚ, péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, adaptace vodních ekosystémů, resp. nelesních ekosystémů, resp. lesních ekosystémů na změnu klimatu, odborné studie. Průběžná výzva 1/2019 je otevřena do 31.12.2023 a v roce 2019 nabízí 22,5 mil. Kč pro projekty AOPK, správy NP a Správy jeskyní ČR. Kolová výzva 2/2019 byla otevřena do 30.9.2019 a nabídla 7,5 mil. Kč na projekty adaptace ekosystémů na změnu klimatu. https://www.mzp.cz/cz/podpora_obnovy_prirozenych_funkci_krajiny

Program péče o krajinu – dotační program disponuje třemi podprogramy: specifickou péčí a menší potřeby ZCHÚ (pro AOPK, správy NP a Správu jeskyní ČR), opatření ve volné krajině pro zlepšování dochovaného prostředí (až 250 tis. Kč pro různé typy příjemců) a péči o handicapované živočichy (až 58 tis. Kč pro území každé ORP). Ve výzvě na rok 2019 bylo možné podávat žádosti do 29.3.2019. https://www.mzp.cz/cz/program_pecce_o_krajinu

Přímo na obnovu komponované krajiny a jejich hodnot není k dispozici vhodný dotační titul.

Programy Ministerstva zemědělství České republiky

Program rozvoje venkova 2014-2020 – dotační program disponuje řadou programů uplatnitelných na území LVA, např. podopatření:

- 1.1.1 Vzdělávací akce – mj. v oblasti zemědělství a lesnictví.
- 1.2.1 Informační akce – poskytování informací a zkušeností mj. v zem. výrobě a lesnictví.
- 4.3.2 Lesnická infrastruktura – zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest.
- 6.4.2 Podpora agroturistiky – diverzifikace činností zemědělských subjektů.
- Celé opatření M08 – Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů.
- 10.1.2 Integrovaná produkce révy vinné.
- 10.1.4 Ošetřování travních porostů.
- 15.1.1 Zachování porostního typu hospodářského souboru.

8. kolo příjmu žádostí v PRV proběhlo v říjnu 2019. <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků – každoroční dotační program pro obce a zemědělce na obnovu památných staveb v obcích do 2 000 obyvatel. Max. dotace 200 tis. Kč a 70 % způsobilých výdajů projektu. V roce 2019 bylo podpořeno 242 žádostí celkovou dotací 29,8 mil. Kč, žádný na území LVA. Žádosti na rok 2019 se předkládaly do 4.2.2019. <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/dotace-na-udrzbu-a-obnovu-kulturnich-a-1/dotace-na-udrzbu-a-obnovu-kulturnich-a-2/>

B.7.2 Dotační programy Jihomoravského kraje

Příjem žádostí pro rok 2019 probíhal do 1.3.2019.

Podpora boje proti suchu, zadržení vody v krajině a následná péče o zeleň – opatření, které podpoří hospodaření s povrchovou a podzemní vodou a posílí retenci vody v krajině. Alokace 2 mil. Kč, dotace 50 % (resp. 30 %), max. 400 tis. Kč (resp. 50 tis. Kč). Příjem žádostí do 1.3.2019 a do 4.10.2019.

<https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6785-506-Podpora+boje+proti+suchu+zadrzeni+vody+v+krajine+a+nasledna+pece+o+zelen+na+uzemi+Jihomoravskeho+kraje+v+roce+2019.aspx>

Dotační program v oblasti vodního hospodářství – výstavba a obnova vodohospodářské infrastruktury – mj. protipovodňové ochrany nebo snížení znečištění povrchových vod. Dotace 10–50 %, max. 10 mil. Kč. Příjem žádostí průběžně. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/2070-506-Dotacni+program+v+oblasti+vodniho+hospodarstvi.aspx>

Podpora památek místního významu – obnova drobných staveb, které nejsou kulturními památkami. Alokace 1,5 mil. Kč, dotace 50 %, max. 50 tis. Kč. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6846-506-Podpora+pamatek+mistniho+vyznamu+v+Jihomoravskem+kraji+v+roce+2019.aspx>

Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče – podpora projektů v oblasti kultury, obnovy a restaurování nemovitých kulturních památek. Alokace 28,5 mil. Kč, dotace 50 %, max. 150–500 tis. Kč. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6858-506-Podpora+rozvoje+v+oblasti+kultury+a+pamatkove+pece+v+roce+2019.aspx>

Podpora rozvoje venkova – podpora mj. občanské vybavenosti, zvýšení bezpečnosti v dopravě nebo úpravy veřejných prostranství. Alokace 55 mil. Kč, dotace 50 %, max. 150–250 tis. Kč. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6733-506-Dotacni+program+Podpora+rozvoje+venkova+Jihomoravskeho+kraje+pro+rok+2019.aspx>

Podpora rozvoje cyklistiky a cyklistické dopravy – budování systému bezpečných cyklostezek, cyklotras a tras MTB. Alokace 17 mil. Kč, dotace 40 %, max. 2 mil. Kč. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/7006-506-Dotacni+program+Podpora+rozvoje+cyklistiky+a+cyklisticke+dopravy+v+Jihomoravskem+kraji+v+roce+2019.aspx>

Dotace obcím na zpracování územních plánů – alokace 5,5 mil. Kč. <https://dotace.kr-jihomoravsky.cz/Grants/6843-506-Dotace+obcim+na+zpracovani+uzemnich+planu+2019.aspx>

B.7.3 Dotační programy na místní úrovni

Město Břeclav – Kultura – alokace 2,7 mil. Kč, dotace max. 1,2 mil. Kč. <https://breclav.eu/file/32675/>

MAS/IROP – Bezpečnost v dopravě a cyklodoprava – <http://www.mas-lva.cz/dotace-2014-2020/harmonogram-vyzev/>

MAS/OPŽP – Realizace sdílení zeleně – <http://www.mas-lva.cz/dotace-2014-2020/vyzvy-opzp-operacni-program-zivotni-prostredi/vyzva-mas-lednicko-valticky-areal-z-s-opzp-realizace-sidelni-zelene>

B.8 VÝSTUPY ANALYTICKÉ ČÁSTI

Obecné výstupy analytické části

LVA je velice rozlehlý statek. Skládá se z velkého množství kulturních a přírodních segmentů, zahrnuje vzájemně propojené bodové, plošné i liniové prvky kulturních památek, komponované krajiny, přírody včetně cenných lokalit a hnízdišť, lesů, vodních a zemědělských ploch, urbanizovaného území i infrastruktury. Kromě toho je LVA běžně obydleným územím, které využívají jeho obyvatelé a podnikatelé, a také atraktivní turistickou destinací.

Na území statku se potkávají zájmy ochrany kulturních a přírodních hodnot se současnými potřebami rozvinuté společnosti a subjektů hospodařících a podnikajících na území statku. Mezi těmito jednotlivými – a často odlišnými – zájmy jsou pak na území statku hledány kompromisy.

Situace na území statku je charakteristická složitou strukturou vlastnických vztahů, širokou soustavou „horizontální“ správy jednotlivých tematických a prostorových částí území a absencí jedné silné autority ve „vertikální“ správě. „Horizontální“ správa je koordinována pouze obecnou legislativou a prakticky běžně aplikovanými postupy územního plánování, ochrany přírody, památkové péče nebo lesního a vodního hospodářství – aspekty ochrany unikátních hodnot území statku se do těchto běžných nástrojů správy promítají obtížně. Z pohledu a místní zkušenosti Site Managera každý z uvedených subjektů často vnímá hodnoty území statku hodné ochrany úzkou perspektivou právě své odbornosti, a nikoliv objektivizovaným pohledem hodnot území statku. Současně ve „vertikálním“ směru správy mají obce příliš malé kompetence, kraj se ve správě území statku angažuje nedostatečně (byť je rozvoj světového dědictví součástí jeho strategií) a pro ministerstva již není agenda na území statku rozhodující.

Souvisejícím aspektem jsou chybějící finanční zdroje přímo určené jak pro zřízení a provoz silné autority správy území statku, tak pro ochranu a obnovu objektivních hodnot území statku nepokrytých zájmem subjektů „horizontální“ správy nebo společné aktivity subjektů působících na území statku. A to přes to, že statek sám o sobě generuje s ohledem na svůj charakter kulturní krajiny nemalé zdroje z výnosů hospodaření nebo podnikání navázaného na své hodnoty.

Kulturní krajina LVA vznikla jedinečnou a ve své době velice moderní a progresivní filozofií rodu Lichtenštejnů. Kulturní krajina v sobě kombinovala hospodářskou a estetickou funkci, současně zachovala a kultivovala některá původní společenstva (lužní les, lužní louky). Základními principy bylo dokonalé využití potenciálu krajiny, řešení všech jejich funkcí v souvislostech za účelem dosažení jejich harmonie a dlouhodobé zvelebování vlastního majetku.

Původní principy ale byly časem determinovány, v současném stavu je tak vlastně chráněna řada nepůvodních parametrů kulturní krajiny. Obnova původních principů prakticky není možná (legislativní požadavky, ale také např. dotační programy, které nepodporují obnovu exotických dřevin v parcích, ale pouze původní dřeviny), současně se mění prostředí (např. odumírání jasanů vlivem patogenů, usychání borovic vlivem změny klimatu) nebo dříve plánované principy tohoto konkrétního místa narážejí na současnou obecnou legislativu (např. postupné změny lesních hospodářských plánů umožňující aktivní hospodaření, chybějící věkové fáze v lesích).

Při procesu upřesňování hodnot by tak měla být **znovu srozumitelně pojmenována původní filozofie vzniku lichtenštejnské kulturní krajiny, zhodnoceny původní principy hospodaření a správy krajiny a identifikovány způsoby, jak tyto původní principy aplikovat do současné a budoucí správy území.** Uchování autentických hodnot kulturní krajiny LVA je totiž možné pouze se zohledněním původních

principů, nikoliv současnými obecně uplatňovanými postupy bez kontextu historického vývoje a hodnot území statku.

Konkrétní výstupy analytické části

Značka LVA je vnímána nejednoznačně. Už jen pojmenování statku je jiné (Lednicko-valtická kulturní krajina), značka nemá svého nositele, různé subjekty ji používají svým způsobem. Návštěvníci mají obvykle představu, že LVA je jen lednický zámecký park, ani odborníkům pak nebývá zřejmý rozsah komponované krajiny a její vnitřní i vnější souvislosti. Přitom se značkou LVA by měla být u laické a odborné veřejnosti spojena právě kulturní krajina ve své územní šíři a tematické hloubce. Předpokladem dalších úkolů je tak **definovat, vystavět a prezentovat značku LVA**. LVA je nezbytné obecně vnímat jako jedno velké území a komplexní téma, které vyžaduje vnitřní koordinaci a současně vlastní finanční zdroje.

Statek byl nominován a vyhlášen jako kulturní dědictví, i když v sobě zahrnuje rovněž hodnoty přírodní. Nabízí se tak **prověřit možnosti obhájení kritérií statku přírodního dědictví (vii)** – zejména estetická hodnota a (x) – důležité biotopy, ohrožené druhy rostlin a živočichů výjimečné světové hodnoty. V případě, že by se podařilo přírodní hodnoty obhájit, statek by mohl být vyhlášen jako smíšený, což by více vyvážilo obě skupiny zájmů na území statku a zvýšilo jeho unikátnost.

Dalším úkolem pro pracovní skupiny je **prověřit hranice jádrového území statku**. Statek je vymezen podle Památkové zóny Lednicko-valtický areál z roku 1992. Některé lichtenštejnské objekty v Lanžhotu, Poštorné, Břeclavi, ale také v Rakousku zůstaly mimo tuto památkovou zónu, a tedy i mimo území statku. Naopak na okrajích vymezeného území statku (např. v Charvátské Nové Vsi) je realizována nebo plánována výstavba, která s hodnotami území statku nekoreluje.

Současně s prověřením hranic jádrového území je vhodné **stanovit ochranné pásmo / nárazníkovou zónu** pro lepší ochranu hodnot LVA. Týká se to jak pohledových vazeb a jejich možného narušení novými dominantami, tak např. regulace Novomlýnských nádrží.

Případný přesah hranic statku do Rakouska by bylo možné prověřit v rámci mezinárodního projektu podpořeného z programu INTERREG zaměřeného nejprve na rešerši historických materiálů od 19. století do uzavření úmluvy o vedení hranic mezi ČR a Rakouskem v roce 1922, dále na odbornou diskuzi a prověření souvislostí, a nakonec na konkrétní návrh rozšíření území statku do Rakouska.

Hodnoty statku vyplývají z Prohlášení o výjimečné světové hodnotě. Na základě takto stanovených hodnot byly pro možnost lepší ochrany, prezentaci i monitoringu definovány atributy hodnot statku. Ani vyjádřené hodnoty, ani atributy statku však nejsou zcela vyčerpávající a lze je do budoucna ještě podrobněji precizovat. **Hodnoty by tak bylo vhodné šířeji a detailněji zpracovat** v expertních pracovních skupinách (např. založených při MOPS, v rámci působnosti uvažované Rady světové památky nebo budoucí Steering Group) a zvážit jejich promítnutí nejenom do Prohlášení, ale také do ÚAP JMK, ÚAP ORP Břeclav nebo Plánu ochrany KPZ.

Území statku v sobě zahrnuje velké množství hodnot různě tematicky zaměřených a někdy i v některých ohledech vzájemně kolidujících. Při zpřesňování hodnot tak je nezbytné **hodnoty území statku objektivně kategorizovat**, např. A – nedotknutelné hodnoty, B – potenciálně dotknutelné hodnoty (např. náhradou v původní podobě), C – dotknutelné hodnoty (např. omezením rozsahu nebo změnou lokality), D – okrajové hodnoty (např. eliminace na určité období). Konkrétním případem hodnocení podle kategorie hodnot může být řešení problému větrné eroze (hodnota bonity půdy) větrolamy (hodnoty viditelnosti krajiny, druhové skladby a krajinné kompozice).

Na území LVA je množství překrývajících se ochranných režimů přírodních a kulturních hodnot území, a to podle národních i mezinárodních předpisů. Výkon státní správy při ochraně různých veřejných zájmů vykonává řada úřadů v součinnosti dalších institucí a subjektů na základě svých plánů a postupů. Ochranné režimy a přístupy správců nejsou mezi sebou koordinovány, což v některých situacích ztěžuje správu či obnovu území statku. Pro jakoukoliv další komplexní činnost je nezbytné **zmapovat ochranné režimy na území LVA** (ideálně v podobě GIS), analyzovat jejich legislativní vymezení a zdůvodnění ochranných režimů podle stanovených hodnot území statku a sestavit podstatné i ostatní požadavky jejich správců. Součástí systému by pak rovněž mohla být metodická pomoc centrální autority směrem ke správcům zaměřená na promítnutí upřesněných hodnot území statku do těchto ochranných režimů a následně postupů správců.

Ze strany subjektů zodpovědných za správu významných součástí území statku dochází někdy k **principiálním názorovým neshodám**, kdy je obtížné redukovat legislativně podložené požadavky svého oboru. Konkrétním příkladem může být Bezručova alej jako kosterní osa celkové kompozice statku, která byla bez širší odborné debaty a zapojení všech subjektů zodpovědných za správu území statku vyhlášena EVL.

Postupným vývojem dochází k oslabení nebo zániku některých hodnot nebo prvků. Příkladem mohou být Allahovy rybníky založené nejpozději v 18. století. Přestože významný projekt obnovy proběhl v roce 2000, v současné době je okolí rybníků zalesněné, rybníky přestaly fungovat přirozeně a zazemňují se. Pro tyto významné, člověkem založené prvky krajiny, které spoluvytvářejí její historické hodnoty, je nezbytné **stanovit opatření cyklické obnovy nebo alespoň uchování reliktů**.

Základní metodiky popisu, ochrany, péče a monitoringu KPZ v České republice vznikly v roce 2015 jako výstupy výzkumného projektu financovaného z programu NAKI MK ČR. Pro LVA jsou metodiky využitelné – přes to, že ještě nejsou schváleny MK ČR – pro **vypracování standardizovaného záznamu KPZ, sestavení plánu ochrany KPZ, případně pro vytvoření koncepce regenerace KPZ, zavedení podrobnějšího monitoringu stavu hodnot KPZ a hodnocení vlivu nových záměrů na hodnoty KPZ**.

Dosažení konsensuálních řešení ve prospěch statku by napomohla lepší **vzájemná komunikace subjektů** (např. prostřednictvím platformy Steering Group a jejich pracovních skupin), ale též již zmíněné upřesnění a kategorizace hodnot vnímaných ze strany těchto subjektů. Pro vzájemnou komunikaci subjektů je vhodné využít stávající instituty a grémia, např. MOPS, která by se mohla transformovat do podoby Steering Group. Steering Group by byla založena na základě konsensu subjektů zapojených do správy území statku, případně na základě novelizace národní legislativy. Ke Steering Group by byly sestaveny tematické pracovní skupiny (prezentace, edukace, veřejné zájmy a jejich aplikace, prioritizace investic, finance a dotace apod.). Nezbytným předpokladem pro působení subjektu zaměřeného na objektivní správu LVA je jeho mezioborovost, snaha o spolupráci a korektní přístup vůči hlavním tématům v území – památková péče, ochrana přírody nebo cestovní ruch.

Klíčovou osobou se pak musí stát Site Manager, respektovaná a nezávislá osobnost nebo subjekt, který bude schopen sdílet informace mezi subjekty pohybujícími se na území LVA, moderovat jejich vzájemnou komunikaci a současně reflektovat vyjádřené hodnoty území statku v běžných činnostech správy. Pro trvalou hrazenou pozici a činnost Site Managera je nezbytné najít finanční zdroje napříč dotčenými resorty a subjekty a následně vytvořit jeho status.

Pro řízení území statku a činnost Site Managera je efektivní **vytvořit informační systém**, prostřednictvím něhož budou sdílěna, spravována, validována a publikována data spojená s LVA. Systém bude rovněž využit pro komplexní monitoring stavu území statku – celkový i dílčí, na kterém se budou podílet jednotlivé subjekty. Součástí systému budou zdroje jiných institucí, a to jak geografické

(ochranné režimy, územní plány a územně analytické podklady, záměry v území, historické mapy a letecké snímky), tak textové (literatura, plány, dokumenty správy, průzkumy).

Jedním z prvků aktivního řízení se musí stát pravidelný a komplexní **monitoring území statku a jeho hodnot**. Jeho metodický a věcný základ je k dispozici v RMZ, které zpracovává NPÚ, ÚOP Brno pro potřeby MK ČR. Tento resortně orientovaný monitoring je však možné doplnit působností dalších aktérů tak, aby byly sledovány všechny hodnoty území statku, stanovit objektivní kritéria hodnocení dalších aspektů území statku, odborně prohloubit a kapacitně posílit zpracování monitoringu v tématech mimo památkovou péči. Monitoring rovněž musí být zpracován průběžně tak, aby byl vždy aktuálním prvkem a užitečnou pomocí pro řízení statku. Frekvence monitoringu bude individuální u různých parametrů, vhodné je však navázat frekvenci monitoringu na aktualizaci Management Planu tak, aby byly pro jeho zpracování k dispozici aktuální informace.

Rozvoj některých funkcí území limitují **aktivní zóny záplavového území**, a to zejména a území obce Lednice. I přes nízkou pravděpodobnost záplavy jsou blokovány stavby jako např. záchytná parkoviště, která by za přijetí jistých opatření neměla být v kolizi s povodňovým ohrožením.

V tématu dopravy je nezbytné **dopravním modelem prověřit navrhované silniční stavby** (např. vliv obchvatu Břeclavi a staveb D52 a D55 na změnu intenzity dopravy ve Valticích, prověření intenzit na plánovaném obchvatu Valtic a tím jeho odůvodnění nebo přehodnocení) a **vytvořit koncepci udržitelné dopravy na území statku** (dopravní mód přístupu a pohybu návštěvníků, navazující infrastruktura). Současně je nezbytné u dopravních staveb **prověřit jejich možné dopady na výjimečnou světovou hodnotu** (HIA – Heritage Impact Assessment),

Cyklistická doprava je z hlediska možnosti poměrně rychle navštívit jednotlivá místa krajinné kompozice bez dopadů a nároků motorové dopravy zřejmě ideální formou trvale udržitelné dopravy návštěvníků po rozlehlém LVA. **Řešení cyklistické dopravy by však mělo být koncepční** – kromě již existujících mezinárodních, národních i lokálních stezek by cyklistické okruhy a trasy s různou náročností a případně přeshraničním rozsahem měly být důsledně koncipovány s ohledem na hodnoty statku světového dědictví a kapacitní únosnost území, se znalostí historických komunikačních tras a zejména s ohledem na pěší návštěvníky areálu. V případě potřeby by mohla být přiměřena posílena rovněž infrastruktura půjčoven a cykloservisů, též elektrokol. Návštěvníci by měli být různými způsoby motivováni k využití cyklistické dopravy namísto individuální automobilové dopravy. Vhodné je dosud nepřehlednou nabídku cyklistických tras prezentovat, např. prostřednictvím mobilní aplikace, která návštěvníkovi nabídne individuální trasu na základě jeho preferencí, fyzických možností, dostupného času nebo aktuální předpovědi počasí.

C SWOT ANALÝZA STATKU

SWOT analýza je zaměřena výhradně na statek a zachování jeho hodnot. Vyhodnocuje jeho silné a slabé stránky, příležitosti pro využití jeho kvalit a hrozby, které by jej mohly oslabit. SWOT analýza je zpracována z hlediska kritérií hodnot a indikátorů.

Silné stránky
<ul style="list-style-type: none">▪ Unikátní kulturní krajina doplněná významnými přírodními hodnotami.▪ Množství hodnot postupně vzniklých od 17. století záměrným formováním architektonických, biologických a krajinných složek v navazujících uměleckých směrech.▪ Specifický a jedinečný charakter území daný prolínáním zásahů z různých období.▪ Přírodně atraktivní prostředí, pestrá skladba biotopů s řadou vzácných živočichů a domácích i exotických rostlin (včetně konceptu jejich výsadby).▪ Harmonické zastoupení parků, zahrad, luk, orné půdy, lesů, vinic, vodních ploch a zastavěných ploch v území.▪ Rozvinuté vinohradnictví a vinařství jako atraktivní návštěvnický prvek.▪ Zachovaná integrita i autenticita podstatných částí statku.▪ Zachovaný organizační řád krajiny a jedinečné pohledové vazby.▪ Vysoká úroveň dochování unikátních architektonických i krajinářských prvků statku.▪ Dobrý stav většiny památkových objektů v území.▪ Provedené rozsáhlé obnovy zámků Lednice a Valtice – donedávna zanedbaných hospodářských objektů (zejména jízďáren) a fasád.▪ Využití kulturní krajiny, jejích součástí a jednotlivých objektů v zásadě v souladu s původními funkcemi.▪ Množství atraktivit a zajímavých lokalit doplňujících hlavní součásti komponované kulturní krajiny (památky, příroda, archeologie, CR, lázeňství, technika).▪ Rozlehlost areálu, tři různé typy krajiny.▪ Silná legislativní ochrana území statku (zachování hodnot).▪ Existence nástrojů územního plánování na úrovni kraje i obcí a jejich kontinuální vývoj.▪ Obnova klíčových kulturních památek krajinné kompozice v majetku státu za použití původních postupů a materiálů – jako referenční příklad pro další vlastníky.▪ Obnova území v severní části LVA (obora Obelisk).▪ Průběžné doplňování materiálů o kulturně-historické a přírodní hodnotě statku (výstupy NAKI), urbanistické studie LVA, plán obnovy lednického zámeckého parku.▪ Působení MOPS.▪ Zodpovědný přístup NPÚ (metodická činnost, správa a obnova objektů, monitoring statku, vědecko-výzkumná činnost).▪ Působení Zahradnické fakulty MENDELU v Lednici (vědecká činnost).▪ Diverzifikované finanční zdroje plynoucí z aktivit v krajině (lesní hospodářství, rybníkářství, těžba surovin, CR).▪ Dostupnost území statku po páteřní silniční i železniční infrastruktuře.▪ Nízké hodnoty intenzity automobilové dopravy na území statku (neexistující tranzit).▪ Rozvinutá technická infrastruktura, zásobování i likvidace odpadů.

Slabé stránky

- Nekoordinovanost cílů plynoucích legislativní ochrany území statku, zejména mezi ochranou památek, ochranou přírody, i povinností subjektů podle vodního a lesního zákona.
- Násobná legislativní ochrana některých částí statku bez společných plánů péče takových území.
- Roztříštěnost vlastnické struktury a správy území statku (nejen významných z hlediska jeho kompozice) mezi řadu subjektů v různých oborech a sférách.
- Nízká míra komunikace mezi těmito subjekty nad rámec formálních správních řízení.
- Nízká míra komunikace a nejednotný postup obcí na území statku.
- Neschválené návrhy územních plánů Valtic a Lednice.
- Nedostatečná autorita, mandát a finanční zdroje Site Managera.
- Formální Management Plan, rozsáhlá návrhová část s nejednoznačně specifikovanými úkoly, nerealizovaná opatření.
- Neudržitelný způsob řízení území statku, gradující spory mezi subjekty zapojenými do správy a odborného dohledu.
- Chybějící kategorizace hodnot území statku.
- Nedostatečné vyjádření a vysvětlení hodnot území statku pro subjekty působící na území statku i širší veřejnost.
- Nedostatečně podrobné promítnutí hodnot území statku do ÚAP kraje i ORP a následně do ZÚR JMK a ÚP obcí.
- Obecně nízká aktivita a odpovědnost některých subjektů zapojených do správy území statku (např. JMK – chybí politické zastoupení v MOPS, chybí zdroje v rozpočtu pro LVA).
- Narušení severní části LVA a jeho kompozice regulovanou řekou Dyjí a silnicí Lednice–Podivín.
- Pokračující rozpad kompozice zámeckého parku ve Valticích a u některých dalších dříve krajinářsky komponovaných částí statku, zejména v okolí saletů.
- Zanedbání údržby a obnovy a z toho vyplývající horší stav některých (zejména přírodních) částí statku (zejména Bezručova alej, dále Ladenská alej, ze saletů kaple Sv. Huberta nebo Nový Dvůr).
- Postupné snižování viditelnosti komponované krajiny, zarůstající průhledy v místech zvyšující se biodiverzity.
- Zarůstání okolí cest, okrajů lesů a břehů vodních nádrží, zarůstání okolí dříve soliterních stromů a jejich skupin nálety a invazními dřevinami.
- Nízké zastoupení střední generace stromů v porostech i alejích, jejich absence v obnovních cyklech dřevin.
- Zazemňování a zabahňování rybníků.
- Znečištěné vodní toky, záplavová území.
- Nedostatečné finanční zdroje veřejné sféry i soukromých vlastníků na obnovu statku.
- Omezené zdroje dotačních programů, neexistence vyhrazených programů pro LVA, překážky k využití programů na území LVA.
- Nemožnost širšího využití výnosů činností na území statku pro jeho obnovu a udržitelný rozvoj.
- Údržba a obnova některých částí statku v rozporu s původními principy.
- Nevhodné stavební úpravy na některých objektech – památkách i památkově nechráněných objektech.
- Nedostatečně srozumitelné seznámení návštěvníků s celým rozsahem statku a jeho hodnotami, nedostatek příležitostí pro toto seznámení.
- Koncentrace CR k prohlídce zámku Lednice a Valtice, chybějící infrastruktura v okolí dalších součástí krajinné kompozice, sezónnost nabídky atraktivit a služeb.
- Nedostatečné zázemí pro návštěvníky (parkoviště, půjčovny kol – zejména v sezoně nebo při větších akcích).
- Chybějící služby pro náročnější klientelu (včetně odborně orientované).
- Chybějící monitoring hodnot přírodní složky území statku, dalších činností na území statku i počtu návštěvníků.

Příležitosti

- Intenzivnější přeshraniční spolupráce s Rakouskem, Slovenskem a dalšími státy.
- Kvalitní prezentace odkazu rodu Lichtenštejnů formovaného od pol. 13. století jako příkladu trvale udržitelného a kultivovaného rozvoje území.
- Návaznost na jiné kulturní krajiny v Podunají.
- Možnost rozložení návštěvníků z hlediska kapacity i zájmu do různých částí rozlehlého statku (např. Apollo, Rendez-vous), větší využití existujících součástí krajinné kompozice.
- Obnova zaniklých nebo torzálních prvků kulturní krajiny.
- Rozvoj veřejné hromadné dopravy (modernizace železnice, rozvoj IDS JMK, přeshraniční linky).
- Rozvoj udržitelné cyklistické dopravy, koncepční a přiměřené doplnění sítě cyklostezek.
- Rozvoj kultivovaných doplňkových volnočasových aktivit (v souladu s hodnotami území statku).
- Transformace MOPS do SG (jako Rady světové památky) a sestavení odborných pracovních skupin.
- Větší zapojení JMK do aktivní správy území statku.
- Větší zapojení místních samospráv a občanských sdružen do nejvyšší úrovně správy území statku.
- Zpracování standardizovaného záznamu KPZ, podkladů pro plány ochrany, regenerace a monitoringu statku.
- Sdílení zkušeností s dalšími KPZ zapsanými na Seznam světového dědictví (KPZ hornických kulturních krajín jako části statku Hornický region Erzgebirge / Krušnohoří, statek Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem jako část KPZ Kladubské Polabí).
- GIS s podrobnou databází hodnot, charakteristik, záměrů a dalších informací o území statku.
- Příprava připomenutí 25. výročí zápisu na Seznam světového dědictví v roce 2021.
- Vytvoření jednotné značky LVA (a jejího nositele).
- Vytvoření návštěvníckého centra LVA po ukončení udržitelnosti projektu MCZL.
- Vytvoření jednotného informačního systému (elektronická i fyzická forma, areál, atraktivita, hodnoty a souvislosti, nabídka služeb).
- Prezentace jedinečného historického vývoje krajiny LVA v kontextu současných principů trvale udržitelného rozvoje.
- Využití aspektů lidové kultury vzniklé prolínáním různých národnostních vlivů pro doplnění informací o historii, hodnotách a specifikách území.
- Úprava hranic statku, opuštění ochrany v územích bez zásadních hodnot, rozšíření ochrany do hodnotných území. Vymezení a konstruktivní projednání nárazníkové zóny statku.
- Vyhlášení CHKO Soutok¹⁶ – sjednocení kompetencí na úseku ochrany přírody a lepší koordinace a financování péče o území.
- Dosažení statusu smíšeného statku – kulturní a přírodní dědictví.
- Efektivní a aktivní využití dostupných finančních zdrojů EU a Česka v období 2021–2027 (mezinárodní programy, ESIF, národní zdroje, JMK, MAS).

¹⁶ Stanovisko Ing. Miroslava Svobody, ředitel Lesního závodu Židlochovice LČR: Otázka vyhlášení CHKO pro oblast Soutoku je v regionu dlouhodobě vnímána jako kontroverzní pro neujasněnost koncepce ochrany přírody daného území. Některé subjekty v regionu upřednostňují jiné způsoby managementu, například prostřednictvím institutu Smluvní ochrany, který je pro oblasti NATURA 2000 doporučován jako prioritní.

Ohrožení

- Tematicky multioborová soudobá legislativa rigidně aplikovaná do prostředí kulturní krajiny vzniklé postupně od 17. do 19. století.
- Změny legislativy (nový stavební zákon).
- Nevypořádané historické otázky vlastnictví podstatných částí statku (výrazné ovlivnění financování obnovy a rozvoje památkových objektů a areálů ve vlastnictví státu).
- Příprava a realizace záměrů ohrožujících podstatné hodnoty statku (silniční obchvat Valtic vedený napříč alejemi, průplavní spojení D-O-L, VRT, protipovodňová opatření, urbanizace Lednice, Valtic a Břeclavi, nové dálkové cyklotrasy).
- Schválení ÚP obcí a jejich změn nereflektujících hodnoty statku.
- Obnova staveb nebo krajinných struktur bez zohlednění hodnot statku.
- Převážení některého druhu zájmu ochrany území nad jiným zájmem.
- Personální změny v institutech a grémiích rozhodujících o odborných otázkách péče o statek a jeho řízení.
- Lidský faktor – selhání či odborná nekompetence při rozhodování v území.
- Názorové neshody ohledně zajištění územní ochrany EVL Soutok-Podluží a EVL Niva Dyje.
- Nekoordinované individuální plány údržby jednotlivých částí území statku.
- Dlouhodobé i krátkodobé změny klimatu, zejména sucho a deficit vláhy (uchování vegetačních složek historické kulturní krajiny).
- Ohrožení povodněmi.
- Klimatické změny prohlubující vodní a větrnou erozi ohrožující památkové i krajinné hodnoty (vyšší intenzity a frekvence extrémních srážek nebo větrných poryvů).
- Působení patogenů a invazních druhů živočichů a rostlin v součástech krajinné kompozice a památek zahradního umění.
- Komplexní dopady výskytu bobra evropského a kormorána velkého v nejcitlivějších plochách z hlediska krajinné kompozice a památek zahradního umění.
- Úbytek ZPF, fragmentace území a změna krajinného rázu, v případě prosazení záměrů neslučitelných s hodnotami území.
- Výrazné změny zemědělského využití krajiny, velké plochy monokulturních plodin.
- Umísťování nových rušivých staveb nebo nestavebních prvků do krajiny, narušení její kompozice.
- Developerské tlaky.
- Klesající počet obyvatel a rostoucí průměrný věk.
- Negativní reakce rezidentů na CR nebo ochranné režimy území statku.
- Negativní reakce samospráv nebo podnikatelů na ochranné režimy území statku.
- Zvyšující se intenzita CR, zejména v jeho neudržitelných a k hodnotám území statku cizorodých formách, stagnace nabídky služeb, rozvoj nepůvodních služeb.
- Zvyšující se intenzita tranzitní silniční dopravy po případné dostavbě silnic v širším okolí statku.

D NÁVRHOVÁ ČÁST

D.1 VÝCHODISKA ŘEŠENÍ

Návrhová část vychází ze zpracované analytické části, zejména z jejích výstupů v kapitole B.8. Současně návrhová část zohledňuje opatření a cíle navrhované MP v roce 2007 a jeho aktualizací v roce 2012.

Okruhy opatření sledují strukturu MP doporučenou MK ČR v roce 2011:

1. Obecná ochrana a řízení statku (např. legislativa, územní plánování, vztahy subjektů na území statku, pracovní skupiny).
2. Konzervace a obnova statku (např. průzkumy, analýzy, studie, projekty, simulace).
3. Snížení rizik a předcházení poškození statku.
4. Majetkoprávní oblast.
5. Optimální využívání statku (např. chybějící funkce).
6. Prezentace a interpretace hodnot (např. expozice, webová stránka, návštěvnické centrum, propagační a prezentační materiály).
7. Vzdělávání personálu a veřejnosti (např. didaktické programy, jazyková vybavenost).
8. Dopravní dostupnost (např. příjezdové trasy, odstavná stání, pěší trasy, rozptylové plochy, specifická doprava a potřeby).
9. Monitoring statku.
10. Odborné a vědeckovýzkumné práce.

D.1.1 Vyhodnocení opatření MP 2007 a aktualizace MP 2012

MP v roce 2007 identifikoval 65 problémů managementu LVA. V návaznosti na to stanovil dlouhodobé cíle pro období 30 let:

- A. Zajištění rozvoje LVA a udržení všech hodnot LVA,
- B. Zlepšení povědomí místních obyvatel o LVA,
- C. Udržení nadregionálního povědomí o LVA,
- D. Zajištění udržitelného, harmonického rozvoje aktivit v LVA

a dále 10 hlavních okruhů zahrnujících 131 dílčích opatření. V rámci svého akčního plánu pak v sedmi tematických skupinách navrhnul 68 cílů, které vycházejí z dílčích opatření. Rozsah dílčích opatření i cílů byl značný, v důsledku absentující řídicí struktury území statku a neprosazení MP jako procesu pro řízení statku byla opatření a cíle realizována spíše nahodile.

Aktualizace MP v roce 2012 již v návrhu opatření vycházela ze struktury doporučené MK ČR v roce 2011. V devíti skupinách bylo navrženo 31 opatření. Akční plán nejprve vyhodnotil stav plnění 68 cílů z roku 2007 (35 = 52 % nesplněno, 4 = 6 % pozastaveny, 22 = 32 % probíhá, 7 = 10 % dokončeno) a poté navrhnul 10 nových cílů.

Situace opatření i cílů je tak aktuálně značně nepřehledná. Současně platí spíše nahodilá realizace opatření, řízení území statku ani MP se totiž v LVA stále neprosadily. **Cíle 2007 včetně jejich vyhodnocení 2012, opatření 2012 a cíle 2012 tak byly přehledně tematicky roztrženy** do okruhů opatření MP doporučených MK ČR v roce 2011. U cílů 2007, opatření 2012 i cílů 2012 pak bylo zestručněno a upřesněno jejich pojmenování. U opatření 2012 bylo v některých případech změněno jejich zařazení do okruhů opatření.

Stav realizace opatření uváděných v MP 2012 a citovaný níže se však v některých případech neshoduje se současným názorem některých nositelů, zejména NPÚ. Komentáře jsou uvedeny formou poznámek pod čarou a při vyhodnocení plnění opatření MP 2012 je nezbytné k nim přihlídnout.

V každém z okruhu opatření pak byly **na závěr pojmenovány skupiny cílů a opatření**, jelikož některé z nich byly duplicitní, a dodatečně stanovena „historická“ opatření. U nich byl **vyhodnocen aktuální stav** pro zachování kontinuity MP LVA a současně jako předpoklad návrhu nových opatření.

Výstup vyhodnocení opatření MP 2007 a aktualizace MP 2012 a shrnující komentář je uveden v kapitole D.1.2.

Obecná ochrana a řízení statku

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- I.4 Navrhnout legislativu pro ochranu kulturní krajiny – nesplněno, realizuje MŽP.
- I.5 Stanovit LVA jako modelové území pro prosazení legislativy – nesplněno, realizují MŽP, MK ČR, MMR a obce.
- F.3 Ustanovit pozici MP v legislativě – neplněno, realizuje MK a BRDM.
- I.3 Iniciovat změnu vyhlášky o prohlášení LVA za KPZ – nesplněno, realizuje MK ČR.¹⁷
- G.1 Navrhnout revizi hranic LVA – splněno.
- J.1 Iniciovat zpracování koncepční územní studie LVA – probíhá, realizuje MŽP.
- K.1 Zpracovat památkový záměr (plán zásad ochrany hodnot) pro KPZ LVA – nesplněno, realizují MK ČR a NPÚ.¹⁸
- H.2 Identifikovat hodnoty LVA – nesplněno, realizují MK ČR a MŽP.¹⁹
- H.3 Projednat hodnoty LVA – nesplněno, realizují obce, NPÚ a AOPK.²⁰
- J.4 Zabezpečit ochranu hodnot LVA v ÚP – probíhá, realizují MMR, JMK, obce, NPÚ a AOPK.
- L.5 Soustředit a dopracovat podklady přírodních hodnot – probíhá, realizuje MŽP.
- I.2 Navrhnout prosazování požadavků LVA – nesplněno, realizuje MK ČR.²¹
- K.11 Specifikovat podmínky ochrany vybraných prvků LVA – nesplněno, realizuje NPÚ.²²
- L.7 Stanovit postupy ochrany krajinného rázu – nesplněno, realizují MMR, MŽP, obce, JMK.
- L.1 Upřesnit hranice EVL – probíhá, realizují AOPK a CHKO.
- F.1 Navrhnout a realizovat plán koordinovaného řízení LVA – probíhá, realizují MK ČR, NPÚ a BRDM.
- K.3 Začlenit památkovou péči do koordinovaného řízení LVA – nesplněno, realizuje NPÚ a MK ČR.²³
- F.2 Navrhnout nástroje pro koordinovanou péči o kulturní krajinu – probíhá, realizují MŽO, MK ČR, MZe, MMR.
- M.1 Navrhnout systém péče a financování krajinných úprav – nesplněno, realizují LČR, NPÚ, AOPK a obce.²⁴
- Q.5 Navrhnout optimalizaci provozního řádu lesů – nesplněno, realizují LČR a PM.

¹⁷ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Nebylo iniciováno, realizuje případně MK ČR, iniciativa by mohla mít dopady na OUV a přinesla by i nutnost jednat s Výborem pro světové dědictví.“

¹⁸ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Dílčí obnovy nemovitostí v péči NPÚ probíhaly.“

¹⁹ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Řešeno v rámci projektu NAKI, vznikla řada výstupů, finanční podpora MK ČR a MŽP. Hodnoty LVA jsou obecně definovány v OUV a dále upřesňovány na národní úrovni prostřednictvím hodnotových atributů.“

²⁰ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Žádné jednání k tomu nesvoláno, realizují orgány státní správy, obce, NPÚ a AOPK.“

²¹ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Nesplněno, protože zadání Prosazování požadavků LVA nebylo nijak konkretizováno.“

²² Stanovisko NPÚ 5/2020: „Nesprávná formulace, realizuje NPÚ postupně, podle jednotlivých řešených případů agendy.“

²³ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Od roku 2013 je významně posíleno zastoupení, realizuje NPÚ v MOPS, rovněž MK ČR, snaha o transformaci MOPS podporovaná NPÚ a MK byla odmítnuta.“

²⁴ Stanovisko NPÚ 5/2020: „MMR obecně podpořilo územní studie krajiny a bylo na jednotlivých ORP, zda příležitost využije, existuje program i pro KPZ, dle možností.“

- F.4 Navrhnout platformu podnikatelů se zájmy v LVA – nesplněno, realizuje SM.
- T.1 Navrhnout a realizovat veřejné projednání MP LVA – nesplněno, realizují BRDM a RRAJM.

Opatření podle MP 2012:

- Návrh opatření České republiky pro záchranu, využívání a prezentaci kulturního dědictví zapsaného na Seznam světového dědictví a zlepšení podmínek pro jeho financování.
- Vymezení tras kompozičních os (linie, pohledy, průhledy) a stanovení výškových hladin zástavby a nezastavitelnosti území.
- Krajinový plán LVA – podklad pro řešení prostorových a funkčních vztahů v krajině.
- Regulační plány rozvojových ploch na území LVA, které by reflektovaly hodnoty, kompoziční prvky a vazby krajiny.
- Založení komunikační struktury mezi MZe, MŽP, MMR aj.
- Funkční systém Site Managera, Steering Group a jejich spolupráce s MOPS.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Zpracovat návrh koordinovaného řízení LVA, ustanovit správce (garanta) statku, ustanovit SM, ustanovit pozici MP v legislativě – garantem MK ČR, spolupracují MŽP, MMR, JMK, DSO.
- Identifikovat hodnoty kulturní krajiny, navrhnout jejich legislativní ochranu, specifikovat podmínky ochrany krajinného rázu – garantem MK ČR, spolupracují MŽP, MMR, ZF MENDELU.
- Navrhnout a realizovat veřejné projednání MP LVA – garantem JMK, spolupracují BRDM a RRAJM.

Shrnutí a aktuální stav:

- Legislativa KPZ – návrh zákona o ochraně památkového fondu byl na podzim 2019 stažen z legislativního procesu v souvislosti s legislativním procesem nového stavebního zákona. Částí odborné veřejnosti byl návrh přijímán kriticky. V návrhu zákona je rovněž zakotvena ochrana památkových zón včetně KPZ. Zvláštní legislativa pro KPZ není ve zpracování, ani nebyla přijata. Metodická situace KPZ byla mimo legislativu výrazně vylepšena výstupy projektu NAKI.
- Zakotvení MP v legislativě – bez vývoje. Platí metodického doporučení NPÚ pro zpracování MP z roku 2011.
- Změna vyhlášky vymezující LVA včetně jeho hranic – bez vývoje, v MOPS nebylo projednáváno.
- Přístup státu k prezentaci statku – situace zůstává stejná. Počet návštěvníků roste změnou orientace tuzemského a evropského cestovního ruchu na tuzemské cíle, současně také zvyšující se dostupností evropských památek zejména pro asijské návštěvníky.
- Přístup státu k financování obnovy statku – situace zůstává stejná.
- Identifikace kulturních a přírodních hodnot LVA vč. prvků komponované krajiny a krajinného rázu – výrazné vylepšení situace v důsledku výstupů projektu NAKI, v jehož rámci byly zpracovány kulturně-historické hodnoty, kompoziční jevy a přírodní hodnoty KPZ. Na výstupy projektu nenavázaly žádné další aktivity v rámci řízení statku. Identifikované hodnoty a jevy však nebyly dále rozpracovány a kategorizovány.
- Projednání identifikovaných hodnot LVA – bez vývoje, žádný z aktérů neinicioval.
- Zabezpečení ochrany hodnot LVA – ochrana hodnot zůstává na obecné úrovni. Zájmy různých ochran jednotlivých hodnot bývají v některých případech ve vzájemném rozporu.
- Územní studie a plány ochrany – bez vývoje, pokračování projektu NAKI zaměřené na zpracování plánu ochrany nebylo formulováno a realizováno.
- Site Manager – pozici formálně zastává BRDM, nicméně výkon SM je prakticky nefunkční.
- Steering Group – nejmenována, koordinací správy území statku se zabývá MOPS.
- Platforma subjektů zodpovědných za správu částí území statku – neustanovena.
- Platforma podnikatelských subjektů – neustanovena.
- Nástroje pro řízení území statku – nedefinovány a nezavedeny.
- Nástroje pro prosazování zájmů LVA – nedefinovány a nezavedeny.
- Komunikace navenek vč. projednání MP – nerealizována.
- Systém péče včetně financování obnovy – koordinovaný systém péče nezpracován, obnovu zabezpečují jednotlivé subjekty v rozsahu svých zodpovědností a rozpočtů.
- Dílčí plány subjektů zodpovědných za správu částí území statku – zpracování plánů vzájemně nekoordinováno, do plánů se promítá pouze taková ochrana hodnot území statku, která je součástí nadřazené dokumentace (např. v případě zpracování ÚP jsou zohledněny hodnoty z ÚAP).
 - Regulační plány rozvojových ploch – nezpracovány.
 - Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy – zpracovány v průběhu roku 2019 pro období 2020–2029.
 - Plány ochrany vč. úpravy hranic zvláště chráněných území – průběžně zpracovány.

Konzervace a obnova statku

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- K.7 Zpracovat a realizovat projekt revitalizace zámeckých jízdáren Zámku Lednice – splněno.
- M.4 Zpracovat a realizovat projekt obnovy solitérů Pohansko – probíhá, realizují BRDM, ZF MENDELU a LČR.
- Q.1 Zpracovat studii hydrologických poměrů – splněno.
- M.5 Realizovat obnovu zámeckého parku Lednice – probíhá, realizují ZF MENDELU a NPÚ.
- M.6 Realizovat odbahnění zámeckých rybníků a Zámecké Dyje – pozastaveno, realizuje NPÚ, PM a BRDM.
- Q.3 Zpracovat projekt obnovy a novostaveb rybníků v Lednici – probíhá, realizuje obec.
- L.3 Navrhnout a realizovat obnovu mokřadu Pastvíska – splněno.
- J.3 Navrhnout krajinné úpravy v lesích a na březích Lednických rybníků – pozastaveno, realizují BRDM, ZF MENDELU a LČR.
- M.2 Zpracovat a realizovat projekt Krajinné úpravy v lesích LVA II. a Krajinné úpravy na březích Lednických rybníků – pozastaveno, realizují AOPK, LČR a BRDM.
- M.3 Zpracovat a realizovat projekt obnovy alejí – pozastaveno, realizují LČR, BRDM a ZF MENDELU.
- N.1 Posoudit zmírnění negativního vlivu některých staveb v krajině – nesplněno, realizuje NPÚ.²⁵

Opatření podle MP 2012:

- Postupná obnova stavebních památek LVA a jejich udržitelné využití.
- Pokračování obnovy zámeckých parků v Lednici a ve Valticích.
- Pokračování obnovy parkových ploch mimo zámecké parky a alejí.
- Pravidelná kontrola stavu dřevin u turisticky atraktivních cest nad rámec lesního zákona.
- Zmírnění nežádoucího vlivu novostaveb v krajině.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Zpracovat pasport ploch krajinných úprav bez zajištěné péče, zajistit jejich koncepční údržbu a péči, pokračovat v projektech krajinných úprav (plochy, aleje, zmírnění negativního působení některých staveb v krajině) – garantem MMR, spolupracují MZE, LČR, NPÚ, AOPK, ZF MENDELU, BRDM, obce.
- Zahájit odbahnění Lednických rybníků, Zámecké Dyje a Zámeckého rybníku, stanovit přípustnou hladinu zaplavení komponovaných ploch, navrhnout jejich ochranu před povodní – garantem MŽP, spolupracují MK ČR, MZe, NPÚ, DSO.

²⁵ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Kauzálně realizuje posudky všech stavebních záměrů NPÚ, v zadání nebyly doposud vyjmenovány konkrétní stavby k ex-post posouzení.“

Shrnutí a aktuální stav:

- Obnova Zámku Lednice (barokní jízdárny, zámecký park) – proběhla významná obnova objektů (jízdárny), v přípravě obnova dalších objektů (Maurská vodárna, katakomby, zahradnictví), park průběžně obnovován.
- Obnova Zámku Valtice (zámecký park) – proběhla významná obnova objektů (jízdárny, divadlo), trvají však některé závady (např. hlavní průčelí zámku, 3. NP zámku, krovy, kaple), park vyžaduje odborné zásahy s cílem obnovy kompozice i sortimentu, v některých částech hrozí zřícení ohradní zdi parku.
- Obnova stavebních památek – postupně probíhá ze strany vlastníků. Zhoršený stav Nového Dvora, kaple sv. Huberta, letohrádku Belveder (přes provedené zásahy) nebo zámečku Lány. Nevhodné úpravy proběhly u Hraničního zámečku.
- Studie hydrologických poměrů vč. stanovení přípustné hladiny zaplavení komponovaných ploch – bez vývoje.
- Odbahnění Lednických rybníků, Zámeckého rybníka a Zámecké Dyje – odbahněna všechna loviště Lednických rybníků, celoplošné odbahnění bez vývoje, odbahnění Zámeckého rybníka připraveno k realizaci od roku 2020.
- Obnova mokřadu Pastvisko – provedeno.
- Novostavby rybníků v Lednici – historická snaha místního rybářského spolku o vytvoření nových rybníků v okolí Lednice bez vazby na historický vývoj území, snahy již nejsou aktuální.
- Krajinné úpravy v lesích LVA II. – soubor dalších opatření zaměřených na údržbu průhledů nebyl pro správce zdůvodnitelný z ekonomického pohledu, byly upřednostněny jiné aktivity.
- Obnova alejí – postupně realizováno, avšak kompromisy z pohledu vhodné druhové skladby, vlastnictví alejí (a finanční možností vlastníků) a vzájemně kolidujících ochranných režimů.
- Pasport ploch krajinných úprav bez zajištěné péče – nezpracováno.
- Obnova parkových ploch mimo zámecké parky a aleje – částečně probíhá. Kromě toho BRDM připravila záměr revitalizace břehů Lednických rybníků pro rozptýlení návštěvníků a lázeňských hostů z exponovaných lokalit (zámecký park), zatím nenalezen vhodný investor akce.
- Zmírnění negativního dopadu staveb v krajině – obecný vývoj v rámci existujících postupů, pečlivé sledování přípravy územních plánů obcí ze strany státní správy.

Snížení rizik a předcházení poškození statku

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- L.9 Dořešit problematiku bobra a kormorána – probíhá, realizují MŽP, AOPK, BRDM a NPÚ.
- L.10 Řešit černé skládky – probíhá, realizují obce a MŽP.
- M.7 Dořešit protipovodňovou ochranu zámeckého parku Lednice – nesplněné, realizují NPÚ, PM, ZF MENDELU.

Opatření podle MP 2012:

- Řešení problematiky poškozování území statku zvláště chráněnými druhy živočichů, bobrem evropským a kormoránem velkým.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012 nebyly stanoveny.

Shrnutí a aktuální stav:

- Bobr evropský a kormorán velký – původní ochrana živočichů (narušovaná nelegálním vybíjením živočichů ze strany zoufalých vlastníků a správců) se po legislativních změnách a na základě nového metodického přístupu vyvinula do stavu, kdy lze oproti dřívějšímu stavu snáze zajistit legální provádění opatření k eliminaci negativního vlivu těchto druhů.²⁶
- Černé skládky – po zřízení sběrných dvorů, které obyvatelům umožňují odložení opadu, vývoji společnosti (třídění odpadů, společenský přístup) a rozšíření fotopastí již není aktuální.
- Protipovodňová ochrana – ustanovené aktivní záplavové zóny omezují rozvoj zejména na území obce Lednice a výstavbu odstavných parkovišť.

Majetkoprávní oblast

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- E.1 Iniciovat proces optimalizace pozemkové držby – splněno.
- E.2 Analyzovat podíl státu na vlastnictví nemovitostí – nesplněno.²⁷

Opatření podle MP 2012:

- Vymezení ploch komponované krajiny (parky, parkově upravená krajina, linie) pro vypořádání majetkoprávních vztahů a stanovení plánů péče.
- Vyhledání pozemků se zachovalou strukturou komponované krajiny, zajištění jejich ochrany a zachování (výkup nebo smluvní ochrana).

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Navrhnout řešení problematiky komponované krajiny mimo vlastnictví NPÚ – garantem MMR, spolupracují DSO, obce a vlastníci.

Shrnutí a aktuální stav:

- Vytipování pozemků s významnými hodnotami kulturní krajiny, analýza vlastnictví, návrh řešení ochrany hodnot – neprovedeno, není vyjasněn subjekt, který by měl takové pozemky vlastnit.

²⁶ Komentář KÚ JMK, OŽP: „K uváděné změně kategorie ochrany došlo v roce 2006 pouze u bobra evropského. Nadále je však chráněn jako silně ohrožený zvláště chráněný druh. Kormorán velký byl v roce 2013 vyřazen ze seznamu zvláště chráněných druhů, avšak nadále pro něj platí režim obecné ochrany ptáčích druhů. Oba druhy jsou rovněž na různé úrovni chráněny v rámci právních předpisů EU. Možnost získání výjimek či odchýlných způsobů pro realizaci opatření k předcházení dopadům jejich působení tak kromě legislativních změn vyplývá i z změny metodického přístupu resortu MŽP.“

²⁷ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Komplexně nesplněno, NPÚ připravil pro své potřeby mapu nemovitostí ve své správě, na základě spolupráce s KÚ JMK, který pro daný účel poskytl vektorovou mapu KN pro zobrazení v GIS.“

Optimální využívání statku

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- Q.2 Podporovat zemědělství v krajině – probíhá, realizuje OAK Břeclav.
- O.3 Podporovat obnovu sadů a vinic – probíhá, realizuje OAK Břeclav.
- O.4 Podporovat vinohradnictví a vinařství – probíhá, realizuje OAK Břeclav.
- P.2 Zpracovat metodiku výpočtu společenské hodnoty lesů – nesplněno, realizují LČR a BRDM.
- P.1 Navrhnout převod některých hospodářských lesů mezi lesy zvláštního určení – splněno.
- P.4 Zajistit trvalou udržitelnost hospodaření v lesích – probíhá, realizují LČR a MŽP.
- R.1 Zajistit návratnost zisku z hospodaření do obnovy LVA – nesplněno, realizují MZe a AOPK.
- R.3 Navrhnout koordinaci zájmů na Lednických rybnících – nesplněno, realizují MŽP, AOPK a NPÚ.²⁸
- S.1 Založit destinační společnost – splněno.
- S.2 Zpracovat koncepci cestovního ruchu LVA – nesplněno, realizují JMK, obce, podnikatelé.
- S.3 Shromáždit a vyhodnotit projekty CR v LVA – nesplněno, realizuje DO, mikroregion.
- S.5 Analyzovat území LVA z pohledu rozvoje CR – nesplněno, realizuje DO.
- S.6 Analyzovat nabídku služeb CR – nesplněno, realizuje DO
- S.10 Podporovat rozvoj lázeňství – probíhá, realizují JMK, obce, mikroregion, DO.
- S.14 Zajistit návratnost zisku z CR do obnovy LVA – nesplněno, realizují JMK, obce, DO.
- S.15 Zpracovat marketingovou strategii LVA – nesplněno, realizuje DO.
- S.23 Analyzovat sezónnost návštěvnosti – nesplněno, realizují DO a NPÚ.²⁹

Opatření podle MP 2012:

- Koordinace rozvoje lázeňství (Lednice, Valtice, Sedlec).
- Analýza rozvoje cestovního ruchu včetně stanovení rozvojových rezerv a limitů rozvoje území.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Zajistit spravedlivé investice do infrastruktury a údržby LVA – garantem MZe, spolupracují MŽP, MK ČR.
- Navrhnout optimální řešení a koordinaci zájmů na Lednických rybnících – garantem MŽP, spolupracují AOPK, NPÚ, DSO.

²⁸ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Probíhá, realizují MŽP, AOPK a NPÚ.“

²⁹ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Nepřesné zadání úkolu, realizují DO a NPÚ sleduje pro své vlastní potřeby.“

Shrnutí a aktuální stav:

- Rozvoj zemědělství a sadovnictví – obecně probíhá, pozitivní vliv působení ZF MENDELU (odbornost, absolventi).
- Rozvoj vinohradnictví a vinařství – obecně probíhá, stimulováno podnikatelskými aktivitami v okolí Valtic.
- Analýza společenské hodnoty lesů a změna jejich určení – obecné celospolečenské téma.
- Koordinace zájmů na Lednických rybnících – AOPK vysoutěžilo v roce 2011 Rybářství Hodonín, s.r.o., které na rybnících extenzivně hospodaří. Hospodaření obecně omezeno různými ochrannými režimy. Plán péče stanoven do roku 2021. V současné době představuje největší ohrožení lokality kritický nedostatek vody v povodí Včelínku.
- Destinační společnost – vznikla v roce 2016 pro Pálavu, později rozšířena i na LVA. Zabývá se propagací celého území pojmenovaného „Zahrada Evropy“.
- Analýza CR na území LVA (potenciál, rezervy, limity, návštěvnost, nabídka služeb, projekty), koncepce CR a marketingová strategie LVA – částečně zpracovává destinační společnost.
- Rozvoj lázeňství – probíhá ve východní části obce Lednice prostorově (kolonáda, infrastruktura) i z pohledu rozšiřující se nabídky služeb. Rozvoj lázeňství je rovněž součástí Koncepce rozvoje JMK po roce 2020, specificky zaměřená koncepce však nebyla plánována ani připravována.
- Financování obnovy LVA z výnosů hospodaření a cestovního ruchu – bez vývoje, výnos z hospodaření v lesích, na polích a rybnících je obecným příjmem vlastníků (a případně státního rozpočtu), současně chybí prostředky na „neekonomické“ zásahy spojené s obnovou hodnot LVA (např. údržba průhledů a průseků).

Prezentace a interpretace hodnot

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- T.5 Realizovat víceúčelové centrum v jízdárně Zámku Lednice – probíhá, realizují obec a JMK.³⁰
- U.3 Zpracovat a realizovat projekt návštěvnického centra LVA – probíhá, realizují BRDM, MK ČR, JMK, obec Lednice.
- S.17 Vytvořit Centrum světového dědictví v Lednici – probíhá, realizují MK ČR, BRDM, NPÚ, JMK, mikroregion.

Opatření podle MP 2012:

- Koordinace výstavby a zprovoznění Multifunkčního centra Zámek Lednice.
- Založení jednotného informačního systému.
- Webová aplikace LVA jako statku světového dědictví, prezentace jeho hodnot.
- Propagace LVA v moravských, slovenských a dolnorakouských regionech.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012 nebyly stanoveny.

Shrnutí a aktuální stav:

- Návštěvnické centrum LVA – částečně realizováno v Multifunkčním centru Zámek Lednice, po ukončení doby udržitelnosti dotačního projektu bude ze strany NPÚ dále transformováno, dohoda mezi NPÚ a MCZL nebyla dosud uzavřena.
- Expozice LVA – realizována v Multifunkčním centru Zámek Lednice.
- Informační systém vč. webové stránky – neexistuje v jednotné podobě.
- Propagace LVA – neexistuje v jednotné podobě, společná prezentace s Pálavou v rámci činnosti destinační společnosti.

³⁰ Stanovisko JMK 5/2020: „Realizováno, v roce 2020 končí pětiletá udržitelnost projektu.“

Vzdělávání personálu a veřejnosti

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- U.1 Navrhnout vzdělávací centrum kulturní krajiny – probíhá, realizují BRDM, MK ČR a MŽP.
- U.2 Zpracovat a realizovat projekt biosférického centra – probíhá, realizuje BRDM.

Opatření podle MP 2012 nebyla stanovena:

- Zpracování návrhu vzdělávacího centra LVA při Multifunkčním centru Zámek Lednice.
- Pokračovat ve workshopech zaměřených na management kulturní krajiny.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012 nebyly stanoveny

Shrnutí a aktuální stav:

- Vzdělávací centrum – infrastruktura vytvořena v Multifunkčním centru Zámek Lednice (sály s kapacitou 300, 80, 40 a 2 x 30 osob).
- Workshopy a semináře zaměřené na LVA – výukové programy pro MŠ, ZŠ I. stupeň a ZŠ II. stupeň vytvořeny současně s projektem Multifunkční centrum Zámek Lednice. V centru se rovněž uskutečňují semináře a další akce.

Dopravní dostupnost

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- N.2 Zajistit přístup k Obelisku – splněno.
- S.29 Navrhnout řešení parkování na území LVA – nesplněno, realizují obce.
- S.30 Navrhnout přístup a pohyb návštěvníků – nesplněno, realizují obce.
- S.34 Zpracovat pasport stezek a jejich vybavenosti – nesplněno, realizuje DO.

Opatření podle MP 2012:

- Zpracování koncepce parkování (záchytná parkoviště na okraji LVA, drobná parkoviště u zájmových bodů).
- Zpracování pasportu stezek a optimalizace pěších a cyklistických tras.
- Zpřehlednění systému značení cyklostezek.
- Návrh systému jezdeckých stezek s ohledem na ochranu hodnot a jiné aktivity.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Navrhnout stálé i sezónní parkovací plochy – garantem JMK, spolupracují LČR a obce.

Shrnutí a aktuální stav:

- Koncepce přístupu a pohybu návštěvníků – nerealizováno.
- Koncepce parkování – nerealizováno.
- Koncepce pěších tras – nerealizováno.
- Koncepce cyklistických tras – nerealizováno.
- Koncepce jezdeckých tras – nerealizováno.

Monitoring statku

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, stav podle MP 2012:

- S.20 Monitorovat návštěvnost částí LVA – probíhá, realizuje DO.
- U.7 Evidovat důležitou dokumentaci o LVA – probíhá, realizuje SM.
- X.1 Založit a rozšiřovat GIS databázi LVA – nesplněno, realizují SM, BRDM a JMK.
- X.3 Pravidelně monitorovat stav LVA – nesplněno, realizují SM, MŽP, AOPK, MK.³¹

Opatření podle MP 2012:

- Založení GIS databáze LVA.
- Napojení na stávající databáze veřejné správy a vědeckovýzkumných institucí.
- Doplnění databáze LVA.
- Veřejná sekce databáze LVA včetně komunikačního rozhraní.
- Zpracování evidence důležitých zdrojů informací o LVA.

Cíle podle Akčního plánu MP 2012:

- Pravidelně monitorovat stav LVA, založit GIS databázi charakteristik LVA, zpracovat evidenci důležitých zdrojů informací pro LVA – garantem SM, spolupracují MŽP, AOPK, MK ČR, ZF MENDELU, DSO.

Shrnutí a aktuální stav:

- GIS databáze LVA (založení, zpracování charakteristik, propojení s ostatními databázemi, doplňování informací, důležitá dokumentace, veřejný přístup) – nerealizováno.
- Monitoring LVA – dlouhodobě zpracováván v RMZ NPÚ, ÚOP v Brně, zaměřeno zejména na oblast památkové ochrany. Průběžný monitoring přírodní složky území probíhá neustále s využitím Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). Kromě toho jsou každoročně zadávány a realizovány inventarizační průzkumy jednotlivých skupin organismů v MZCHÚ nacházejících se v LVA (Pastvisko, Lednické rybníky, Rendez-vous). Kromě toho pobíhá aktualizace biotopů (N2000).
- Probíhá zpracování rozsáhlé studie bilance živin na Lednických rybnících (dle zadání AOPK realizuje MU, Aquatest Praha, Geotest Brno a ENKI Třeboň).

Odborné a vědeckovýzkumné práce

Cíle podle Akčního plánu MP 2007, opatření podle MP 2012 ani cíle podle Akčního plánu MP 2012 nebyly stanoveny.

Shrnutí a aktuální stav:

- Odborné a vědeckovýzkumné práce vznikají podle zaměření a plánů jednotlivých subjektů a podle dostupných dotačních zdrojů.

³¹ Stanovisko NPÚ 5/2020: „Nesplněno v předpokládaném detailu, realizují SM, MŽP, AOPK, pro MK připravuje roční monitoring NPÚ.“

D.1.2 Shrnující komentář

MP 2007 i MP 2012 navrhly celou řadu opatření a cílů pro zachování a obnovu statku. S ohledem na absenci řídicí struktury je realizace těchto ze strany jednotlivých správců území statku opatření spíše nahodilá, stejně jako management statku není řízený. Ke kontrole přípravy a realizace opatření se nescházela žádná jednání. Klíčovým prvkem pro další návrhové období tak musí být (kromě rozpracování objektivních hodnot území statku) nejprve sestavení struktury pro řízení a management statku a teprve následně koordinovaná realizace jakýchkoliv dalších opatření.

D.1.3 Vize Management Planu

Na základě zpracované analytické části a vyhodnocení aktuálního stavu realizace cílů a opatření předchozích Management Planů je pro rok 2024 formulována následující vize.

Území statku i statek samotný **mají zajištěný svůj rozvoj a současně udržení všech podstatných hodnot prostřednictvím nové řídicí struktury území statku**. V ní jsou **koordinovány zájmy a plány** všech aktérů – tedy správců, vlastníků, obcí i podnikatelů. Pro **financování řídicí struktury i obnovy částí statku jsou nalezeny nové zdroje**, též z výnosů činností realizovaných na území statku.

Hodnoty jednotlivých složek území statku jsou stanoveny v odborných skupinách v návaznosti na filozofii vzniku kulturní krajiny a budoucí udržitelný rozvoj. Společně určenou a konsensuálně sdílenou **kategorizací hodnot je dosaženo vyvážení zájmů všech správců území statku** a objektivního směru správy území statku (včetně zvážení současných režimů ochrany). Vyjádřené **hodnoty jsou promítnuty do nástrojů** a plánů aktérů. Hodnoty jsou **srozumitelně prezentovány obyvatelům i návštěvníkům** – též prostřednictvím jednotného návštěvnického centra a jednotné webové prezentace statku.

Statek jako **krajinná památková zóna má zpracovány základní dokumenty**, tedy standardizovaný záznam, plán ochrany a plán regenerace KPZ. **Správci území statku koordinovaně připravují a realizují projekty** obnovy částí statku. Stav území statku a jeho složek je **monitorován** – pro zajištění managementu a zpětné vazby realizovaných opatření.

D.2 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Do návrhové části byla rozpracována pouze ta opatření, která je reálné v návrhovém období realizovat – tak, jak je vyjádřeno ve vizi Management Planu. Je nesporné, že pro zachování hodnot rozlehlého statku s řadou zapojených subjektů je nezbytná celá řada dalších opatření, nicméně bez stanovených kategorizovaných hodnot a zřízení managementu statku nemohou být tato další opatření vzájemně koordinována a není je pro chybějící systém řízení ani komu závazně zadat. Tato další opatření jsou tak uvedena v každé části v zásobníku opatření.

D.2.1 Obecná ochrana a řízení statku

01 Objektivně definovat a kategorizovat hodnoty statku

Nositel: MOPS

Spolupráce: NPÚ, AOPK, odborné skupiny zaštitěné resorty

Kroky:

1. Srozumitelně popsat filozofii vzniku a principů hospodaření a správy kulturní krajiny s odkazem na Lichtenštejny.
2. Definovat a nastavit měřítka udržitelného způsobu využívání kulturní krajiny souladu s udržením a ochranou všech jejích hodnot (urbanizace, cestovní ruch, zemědělství, lesní hospodářství, vodní hospodářství).
3. Stanovit základní a doplňkové komponenty kulturní krajiny.
4. Ustanovit odborné skupiny podle komponent kulturní krajiny.
5. V jednotlivých odborných skupinách vyjádřit nezávisle na sobě všechny hodnoty území statku (a případně další hodnoty nebo vazby vně statku a zaniklé hodnoty) v oblastech památkové péče, ochrany přírody (včetně podrobného popisu bioty území a výčtu druhů), komponované krajiny a případně dalších. Stanovit konkrétní prvky, kterými jsou hodnoty vytvářeny. Vymezit konkrétní pozemky a části území statku, kde se vyjádřené hodnoty nacházejí nebo které jsou klíčové pro zachování nebo obnovu hodnot. →02/1
6. Výstupy sdílet napříč skupinami a současně identifikovat kolizní/společná místa hodnot/prvků.
7. Podle výstupů vytvořit systém kategorizace hodnot/prvků (např. A – nedotknutelné, B – potenciálně dotknutelné, C – dotknutelné, D – okrajové, E – rušivé).
8. V jednotlivých odborných skupinách navrhnout kategorie pojmenovaných hodnot/prvků území statku.
9. Výstupy sdílet napříč odbornými skupinami včetně identifikovaných kolizních míst.
10. Uskutečnit společné setkání všech odborných skupin. Projednat kolizní místa kategorizovaných hodnot a potvrdit upřednostnění hodnot vyšších kategorií.
11. Zpracovat odborný výstup a prezentovat kategorizované hodnoty odborné veřejnosti a subjektům zodpovědným za správu území statku, zpracovat hodnoty do dokumentace a plánů správců. →04/1
12. Zpracovat laický výstup a prezentovat stanovené hodnoty veřejnosti.
13. V jednotlivých odborných skupinách zhodnotit současný stav hodnot/prvků, navrhnout způsob jejich údržby a kvantifikovat finanční zdroje, v případě návrhu obnovy navrhnout rozsah a kvantifikovat finanční zdroje. →02/2 →03/4
14. V jednotlivých odborných skupinách analyzovat současné režimy ochrany podle všech kategorizovaných hodnot a navrhnout jejich úpravu, zmírnění nebo případně zrušení.
15. V jednotlivých odborných skupinách identifikovat zaniklé a zanikající hodnoty a zhodnotit možnosti jejich obnovy či reminiscence. →05/9

16. Společně zhodnotit využití ploch v LVA, stanovit plochy, u nichž je změna využití nežádoucí (a tím navrhnout regulaci komerčního využití nebo zástavby).

02 Analyzovat možnosti financování managementu a obnovy statku

Nositel: MOPS

Kroky:

1. 01/5→ Analyzovat současné finance na údržbu a obnovu definovaných hodnot/prvků na území statku.
2. 01/13→ Kvantifikovat deficit financí na údržbu a obnovu hodnot/prvků.
3. 03/5→ Kvantifikovat finance potřebné pro management statku.
4. Identifikovat současné finanční zisky nebo zdroje financí vznikající na území statku ve spojitosti s jeho hodnotami (výnosy území statku) – např. hospodaření (lesy, pole, rybníky), cestovní ruch včetně lázeňství.
5. Kvantifikovat výnosy území statku a stanovit jejich konečné beneficienty.
6. Analyzovat další potenciální výnosy území statku.
7. Provéřit, zda by na území statku mohl vzniknout silný subjekt správce (vlastník většího počtu pozemků, hospodář, beneficiant výnosů a investor údržby a obnovy), zhodnotit jeho právní formu, navrhnout odpovědnosti.
8. Navrhnout způsob pro (částečný) transfer nebo derivaci výnosů území statku od současných konečných beneficiantů směrem k subjektům provádějícím údržbu, obnovu nebo management statku.

03 Navrhnout strukturu managementu statku

Nositel: MOPS

Kroky:

1. Definovat všechny oblasti správy území statku.
2. Pojmenovat subjekty zapojené do správy území statku a jejich odpovědnosti.
3. Zhodnotit, které ze subjektů jsou klíčové pro ovlivnění hodnot území statku.
4. Navrhnout nejvyšší úroveň managementu statku, ideálně za využití stávajících skupin nebo subjektů (např. transformace rozšířené MOPS do SG jako hlavní platformy správců území statku). Navrhnout roli, kompetence a činnosti SG. Nominovat do ní aktivní členy se zájmem a kompetencí řídit statek, připravovat opatření a delegovat úkoly.
5. Navrhnout roli, kompetence a požadavky na SM (s využitím publikace NPÚ z roku 2018).
→02/3
6. Navrhnout dílčí platformy v zájmových oblastech vymezených prostorově, tematicky, sférou působnosti či jinak, ideálně za využití stávajících skupin (např. transformace DSO do platformy obcí, vytvoření platformy podnikatelů, platformy správců apod.).
7. Definovat nástroje pro management statku (včetně Management Planu), koordinaci zájmů uvnitř i vně platform, komunikaci uvnitř i vně struktury managementu statku.

04 Využit existující metodiku KPZ pro statek

Nositel: SM

Spolupráce: NPÚ, JMK a resorty

Kroky:

1. 01/11→ Zpracovat standardizovaný záznam KPZ.
2. Sestavit plán ochrany KPZ.
3. Projednat plán ochrany KPZ.
4. 01/13→ Sestavit plán regenerace KPZ.

Zásobník opatření

- Zpracovat územní studie pro vyjádření/ochranu hodnot/prvků.
- Zpracovat regulační plány obcí (mj. jasné limity pro výstavbu nových a přestavbu stávajících objektů z pohledu hodnot LVA).
- Aktualizovat Koncepti zachování a obnovy kulturních památek Jihomoravského kraje včetně lepší reflexe potřeb světového dědictví na území kraje (management, financování, nominace dalších památek).
- Navrhnout procesy pro respektování územně plánovacích dokumentací v územních a stavebních řízeních.
- Navrhnout procesy pro vyhodnocení možných vizuálních dopadů na hodnoty statku (Heritage Impact Assessment).
- Provéřit rozsah jádrové zóny statku (návrh na rozšíření o území s hodnotami, návrh na zúžení o území bez hodnot, prověření mezinárodního rozsahu statku).
- Provéřit vymezení nárazníkové zóny statku (ochrana hodnot uvnitř statku působením vnějších vlivů – např. pohledové vazby ze statku a na statek, vodní hospodářství a regulace Dyje, plochy ovlivňující uvažované infrastruktury).
- Provéřit změnu českého označení statku z Lednicko-valtická kulturní krajina na Lednicko-valtický areál (LVA) a současně změnu anglického označení statku z Lednice-Valtice Cultural Landscape na Lednice-Valtice Area (LVA).
- Provéřit možnosti vyhlášení smíšeného statku (kulturní a přírodní dědictví) a proces vyhlášení (nová nominace, nominační dokumentace, terénní hodnocení, ověření hranic a kritérií, komparační studie reflektující nová kritéria, projednání aktuálních kauz).
- Projednat novou nominaci statku s aktéry v území.
- Provéřit možnosti vyhlášení NKP soubor saletů v krajině.
- Navrhnout změnu vyhlášky o LVA.
- Projednat změnu prohlášení OUV u ICOMOS.
- Navrhnout změnu prohlášení OUV včetně části Protection and management (definování role aktérů a správců včetně SM, vědecko-výzkumné činnosti apod.) a zpracovat zdůvodnění této změny.
- Podat podnět k oficiálnímu zpřesnění prohlášení OUV prostřednictvím procesu určeném Prováděcí směrnicí k Úmluvě o ochraně světového dědictví.
- Zpracovat nový Management Plan.

D.2.2 Konzervace a obnova statku

05 Připravit projekty obnovy částí statku

Nositel: SM

Spolupráce: NPÚ, ÚPS Kroměříž³² a další vlastníci či jiné subjekty

Kroky:

1. Připravit projekty obnovy částí zámku Lednice – Maurská vodárna, katakomby, zahradnictví, části zámeckého parku.
2. Připravit projekty obnovy částí zámku Valtice – 3. NP, krovy, kaple, zámecký park včetně oplocení.
3. Připravit projekt obnovy Nového Dvora.
4. Připravit projekt obnovy kaple sv. Huberta.
5. Připravit projekt obnovy letohrádku Belveder.
6. Připravit projekt obnovy zámečku Lány.
7. Připravit komplexní projekty obnovy alejí (Bezručova³³, Ladenská a další).
8. Připravit projekt úpravy břehů Lednických rybníků pro rozptýlení intenzity cestovního ruchu.
9. 01/15→ Připravit projekty obnovy zaniklých nebo zanikajících hodnot.

Zásobník opatření

- Připravit projekty a realizovat úpravy okolí saletů (s cílem zvýšení atraktivity a rozmělnění CR).
- Zpracovat prioritizaci projektů obnovy (hodnoty, stav, možné výnosy apod.) jako podklad pro rozhodování investorů o financování těchto projektů.
- Zpracovat studii hydrologických poměrů.
- Realizovat odbahnění Lednických rybníků.
- Realizovat odbahnění Zámeckého rybníka a Zámecké Dyje.
- Vytvořit proces komunikace s vlastníky dalších objektů ve špatném stavu (např. saletů) o přípravě a realizaci projektů obnovy.
- Navrhnout režim obnovy dílčích detailních prvků (např. solitérní výsadby v lukách, úpravy okolí cest, modelace okrajů porostů) u vlastníků lesů a luk.

D.2.3 Snížení rizik a předcházení poškození statku

Bez navržených opatření.

D.2.4 Majetkoprávní oblast

Zásobník opatření

- Vytipovat pozemky s významnými hodnotami nebo koncentrací hodnot.
- Analyzovat změnu určení a vlastnictví lesů.

³² Vzhledem ke sporům o vlastnictví objektů („Lichtenštejnské žaloby“) může NPÚ jako správce objektů v současnosti připravovat projektovou dokumentaci pouze na nutné opravy, které řeší havarijní stavy objektů.

³³ V roce 2020 bude zpracována studie etapové obnovy Bezručovy aleje. Na studii se bude podílet jak zahradní architekt (Doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D.), tak entomolog (David Hauck). Zadavatelem studie je AOPK ČR.

D.2.5 Optimální využívání statku

Zásobník opatření

- Analyzovat stav CR na území statku (potenciál, rezervy, limity, návštěvnost, nabídka a kapacita jednotlivých služeb, projekty).
- Analyzovat možnosti využití saletů a potenciál rozvoje „okrajových“ částí LVA pro rozmělnění intenzity CR.
- Zhodnotit přínos existujících a potenciálních aktivit CR s ohledem na hodnoty LVA a hodnotit je škálou od podporovaných přes neutrální až k nežádoucím aktivitám.
- Provést sociologické šetření zaměřené na zjišťování názoru návštěvníků (naplnění očekávání, spokojenost, zájem o hodnoty území statku, využití služeb apod.).
- Zavést dotazník spokojenosti návštěvníků.
- Analyzovat zpětnou vazbu od návštěvníků na sociálních sítích a webových stránkách.
- Analyzovat možnosti rozvoje služeb pro dlouhodobější klientelu (lázeňství), náročnější klientelu (top hotely, kongresová turistika) a rozvoje přeshraniční spolupráce.
- Analyzovat připravenost nabídky služeb CR a infrastruktury (včetně zdravotního ošetření) na cizojazyčnou klientelu.
- Analyzovat nabídku služeb CR vážící se na hodnoty LVA (např. stylové zařízení, vazba na historické prostředí, vlastní průvodcovské služby apod.).
- Zpracovat doporučení poskytovatelům služeb CR na prezentaci hodnot LVA.
- Zpracovat koncepci rozvoje CR na území statku.
- Zpracovat marketingovou studii území statku (mj. zaměřením na značku LVA, její propagaci a propagaci „okrajových“ částí LVA).
- Navrhnout jednotný navigační a informační systém LVA.

D.2.6 Prezentace a interpretace hodnot

06 Transformovat část MCZL na návštěvnické centrum LVA

Nositel: NPÚ, ÚPS Kroměříž

Spolupráce: SM, MOPS, Obec Lednice

Kroky:

1. Shromáždit požadavky na návštěvnické centrum LVA.
2. Projednat s MCZL a Obcí Lednice kooperaci nebo integraci stávajících návštěvnických (informačních) center.
3. Provéřit související kapacity (parkování aut, autobusů, motocyklů a kol, občerstvení, sociální zázemí apod.).
4. Zvážit zapojení stávající expozice LVA do nabídky návštěvnického centra LVA.
5. Připravit projekt adaptace části MCZL na návštěvnické centrum LVA.
6. Realizovat návštěvnické centrum LVA.
7. Realizovat navigační systém k návštěvnickému centru LVA (jako část jednotné navigace LVA).
8. Navrhnout jednotnou metodiku průvodcovských služeb LVA zastřešenou návštěvnickým centrem LVA.

07 Vytvořit webovou prezentaci LVA

Nositel: JMK

Kroky:

1. Analyzovat stávající webové stránky zaměřené na LVA (obecné prezentace, stránky obcí nebo památek, prezentace poskytovatelů služeb, Centrály cestovního ruchu JMK apod.).
2. Navrhnout jednotnou strukturu prezentace LVA (historie, sídla, památky, nabídka služeb, program akcí, infrastruktura a stezky apod.) a stanovit podmínky provozu.
3. Projednat se subjekty okamžité nebo postupné zapojení do jedné webové prezentace.
4. Vytvořit obsahovou náplň.
5. Vytvořit textovou náplň zaměřenou na historii a prezentaci hodnot.
6. Realizovat webovou prezentaci LVA.
7. Realizovat aplikaci LVA pro mobilní zařízení.

Zásobník opatření

- Vytvořit naučné materiály k LVA jako celku a jednotlivým jeho památkám v krátké i obsáhlejší formě a pro různé cílové skupiny (široká veřejnost i odborníci) a v různých jazykových mutacích.

D.2.7 Vzdělávání personálu a veřejnosti

Zásobník opatření

- Rozšířit vzdělávací programy MCZL na střední školy.
- Navrhnout a realizovat platformy pro vzdělávání v LVA (za účasti MŠMT, ZF MENDELU, sítě přidružených škol UNESCO, pracovní sekce pro vzdělávání České komise pro UNESCO, katedry UNESCO Masarykovy univerzity apod.)
- Vzdělávací programy pro personál zajišťující provoz statku (seznámení s historií a hodnotami), prověřit jejich zaštitění ZF MENDELU.
- Provéřít možnosti veřejných prezentací a publikace studentských materiálů a prací a výstupů činností pedagogů ZF MENDELU.

D.2.8 Dopravní dostupnost

Zásobník opatření

- Zpracovat širší dopravní model LVA včetně vlivu zamýšlených dopravních staveb.
- Zpracovat koncepci přístupu návštěvníků do LVA a pohybu po něm s ohledem na hodnoty území statky a principy udržitelného rozvoje (zahrnuje dílčí koncepce systému parkování – zejména v Lednici a Valticích – dále koncepce hromadné turistické dopravy, koncepce pěších, cyklistických a jezdeckých tras včetně návrhu dílčích projektů, omezit záchytná parkoviště v krajině (negativní dopad, rozpad kompozice), vytvářet záchytná parkoviště v pohledově neaktivních částech LVA a za hranicí LVA, zvážit možnosti regulace „dočasných“ parkovacích ploch, prověření malokapacitní lokální hromadné dopravy).
- Realizovat koncepci prostřednictvím dílčích projektů.

D.2.9 Monitoring statku

08 Navrhnout systém monitoringu statku

Nositel: MOPS, budoucí SG a SM

Kroky:

1. Zmapovat stav a rozsah stávajícího monitoringu (RMZ, ČSÚ apod.).
2. Stanovit příjemce monitoringu a jejich potřeby na sledování území statku.
3. Stanovit sledované tematické oblasti, např.:
 - a. mezinárodní právní prostředí (např. oblast památek světového významu),
 - b. národní legislativa (památková péče, ochrana přírody atd.),
 - c. dokumentace správců území statku (územní plánování, památková péče, ochrana přírody, lesní a vodní hospodářství, též Management Plan a jeho plnění) a zohlednění hodnot území statku v této dokumentaci,
 - d. hodnoty území statku v jednotlivých oblastech reprezentované stavem konkrétních prvků (objektů, přírodní složky včetně zdravotního stavu v důsledku stárí dřevin, klimatických změn, nedostatečné péče a absence obnovných zásahů, komponované krajiny, složek fauny a flory),
 - e. autenticita a integrita,
 - f. činnosti na území statku (zemědělství, vinařství, cestovní ruch, služby, podnikání, development, obyvatelstvo a jeho nálady, příprava a realizace investičních a dalších projektů a záměrů, ZPF, druhy a využití pozemků, plochy monokulturních plodin, krajinný ráz),
 - g. větší činnosti vně statku (příprava větších projektů a záměrů – např. v koridorech a plochách dle ZÚR JMK, CHKO Soutok, změny klimatu, spory o vlastnictví),
 - h. počty návštěvníků památek a služeb, počty ubytovaných, frekvence dopravy,
 - i. rizika ovlivňující hodnoty území statku a prvky (např. také působení zvláště chráněných živočichů, patogeny, černé skládky, povodně).
4. Stanovit indikátory v tematických oblastech (kvantifikovatelné nebo slovní popis), způsob jejich vyjádření a zodpovědnost za jejich zpracování.
5. Stanovit časovou periodu monitoringu s ohledem charakter indikátorů, na periodický monitoring UNESCO a aktualizaci Management Planu.

Zásobník opatření

- Vytvořit GIS databázi území statku (analyzovat současné GIS databáze, analyzovat potřeby správců a aktérů, definovat rozsah a strukturu databáze, definovat způsob využívání okolních dat, stanovit správce databáze, vytvořit databázi).

D.2.10 Odborné a vědeckovýzkumné práce

09 Dohledat, shromáždit a digitalizovat odborné práce

Nositel: MOPS, budoucí SG a SM

Kroky:

1. Stanovit rozsah odborných prací pro vytvoření digitální knihovny (studentské práce, pedagogické práce, analýzy, odborné práce apod.).
2. Identifikovat všechny subjekty, které v minulosti zpracovávaly tyto odborné práce, a oslovit je s žádostí o spolupráci.
3. Vyřešit způsob katalogizace odborných prací a jejich digitalizace.
4. Shromáždit odborné práce, provést katalogizaci a digitalizaci.

Zásobník opatření

- Zpracovat vědecko-výzkumnou analýzu všech hodnotných prvků KPZ jako podklad pro vytvoření plánu ochrany KPZ.
- 01/11→ Úprava textace prohlášení OUV širokém odborném kontextu.
- Vytipovat témata možné užití vědeckovýzkumné spolupráce mezi NPÚ a ZF MENDELU.
- Využít výsledků projektu výzkumu a vývoje pro další prezentaci hodnot LVA.

D.3 POSTUP A ZPŮSOB REALIZACE MANAGEMENT PLANU

Časový plán Management Planu

MP je koncipován jako dlouhodobý. Návrhové období MP je 5 let, tedy roky 2020 až 2024.

Opatření navrhovaná MP nejsou časově stanovena. Jejich zahájení, průběh a dokončení si totiž vyžádá rozhodnutí nositelů těchto opatření. Opatření mohou být realizována nezávisle na sobě, pouze opatření 02 by mělo předcházet opatření 03.

Steering Group

SG není v současné době jmenována. Součástí opatření 03 je navrhnout nejvyšší úroveň managementu statku, ideálně za využití stávajících skupin nebo subjektů zaměřených na koordinaci statku. Nabízí se transformace MOPS do SG jako hlavní platformy správců území statku. Bude však záviset na jednání, zájmu a konsensu nebo kompromisu, kterého mezi sebou dosáhnou správci území statku.

Pro realizaci MP je však ustavení a jmenování SG klíčové.

Kromě SG navrhuje MP vytvoření dalších dílčích platform v zájmových oblastech. Struktura činností na území statku je totiž poměrně složitá a velice pestrá.

Site Manager

Roli SM v současné době vykonává BRDM. S ohledem na mandát a finance je však výkon SM formální a prakticky nefunkční. Součástí opatření 03 je navrhnout roli, kompetence a požadavky na SM. Lze předpokládat, že SM bude osoba působící v této roli na plný pracovní úvazek, případně s dalšími spolupracovníky. Kompetencemi SM zřejmě bude také koordinace činností aktérů na území statku, zajištění jejich vzájemné komunikace. Kompetence se mohou postupně rozšiřovat.

Rovněž role SM jako výkonné složky správy statku je klíčová pro realizaci MP.

Základní rozpočet Management Planu

Rozpočet opatření navrhovaných MP nebyl stanoven. Opatření jsou „měkká“ a budou realizována obvykle činnostmi pracovníků nositelů těchto opatření. Případné externí náklady na služby budou hrazeny z rozpočtu nositelů, z rozpočtu aktérů, případně ze zdrojů stanovených opatřeními 02.

D.4 PERIODICKÁ KONTROLA A ZPŮSOB HODNOCENÍ MANAGEMENT PLANU

Management Plan navrhnul osm opatření pro stabilizaci řídicí struktury statku, koordinaci jeho obnovy a vyjádření a prezentaci jeho hodnot. Nositeli těchto opatření jsou různé subjekty. Projednání Management Planu a jeho opatření je nezbytné zajistit u těchto subjektů, a to ze strany stávajícího Site Managera BRDM.

Lze předpokládat, že po realizaci opatření 03 se stane Management Plan jedním z manažerských nástrojů správy statku. Realizace opatření tak bude institucionalizovaná včetně kontroly a způsobu hodnocení v rámci nově vytvořené řídicí struktury statku. Z tohoto důvodu nejsou systémy životního cyklu opatření při realizaci Management Planu řešeny.

Obecně lze předpokládat, že **realizaci opatření** bude iniciovat SG na základě doporučení SM s ohledem na vzájemnou věcnou a časovou koordinaci opatření. Opatření k realizaci připravuje SM v součinnosti s jeho nositelem. Opatření je realizováno nositelem. Realizaci opatření průběžně koordinuje SM, který může přijmout operativní rozhodnutí. SM pravidelně reportuje SG, která přijímá strategická rozhodnutí. Vyhodnocení dokončeného opatření provádí SM v součinnosti s nositelem a schvaluje ho SG.

Kontrolu plnění činnosti na opatření provádí jeho nositel. Kontrolu plnění opatření provádí SM. Kontrolu plnění činnosti SM provádí SG. Kontrolu plnění činnosti SG provádějí jednotlivé zúčastněné subjekty. Kontrolující subjekt může v případě zjištěných nedostatků přijmout operativní rozhodnutí, případně eskalovat záležitost na vyšší úroveň. Přijatá operativní rozhodnutí i tak musí být reportována na vyšší úroveň, ideálně až ke SG.

Hodnocení dopadu realizovaných opatření bude součástí monitoringu území statku. Podle nastavených indikátorů monitoringu je pak možné upravovat průběh a směr opatření tak, aby lépe naplnily indikátory.

PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ MANAGEMENT PLANU

Zpracovatelé: Ing. Dalibor Pituch
tel. +420 731 507 404
e-mail dalibor.pituch@centrum.cz

Ing. Jan Vybíral
tel. +420 724 523 300
e-mail jan.vybiral@dolnimorava.org

Harmonogram zpracování Management Planu:

- 1. 3. 2019 zahájení zpracování Management Planu, pracovní setkání zpracovatelů – seznámení s tématem
- 4. 4. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – základní principy zpracování Management Planu, definování podkladů pro zpracování, zpracování a odsouhlasení osnovy Management Planu, rozdělení kapitol mezi zpracovatele
- 21. 6. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – základ analytické části
- 25. 7. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace zpracovaných kapitol analytické části
- 15. 8. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace zpracovaných kapitol analytické části
- 29. 8. 2019 konzultace hodnot statku doc. Dr. Ing. Alena Salašová (ZF MENEDELU), Ing. Roman Zámečník, Ph.D. (NPÚ, ÚOP Brno)
- 11. 9. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace zpracovaných kapitol analytické části
- 3. 10. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace závěrů analytické části a rozpracované SWOT analýzy
- 23. 10. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace SWOT analýzy a vyhodnocení opatření z minulých Management Planů
- 7. 11. 2019 pracovní setkání zpracovatelů – konzultace navrhovaných opatření
- 20. 11. 2019 konzultace návrhu Ing. Roman Zámečník, Ph.D. (NPÚ, ÚOP Brno)
- 21. 11. 2019 konzultace návrhu RNDr. Libor Kabát (starosta obce Lednice, místopředseda MOPS)
- 24. 11. 2019 předfinální verze Management Planu
- 30. 11. 2019 finální verze Management Planu ke konzultacím
- 9. 12. 2019 odeslání finální verze Management Planu ke konzultacím členům MOPS
- 3. 1. 2020 termín na připomínky – obdrženy připomínky od Viery Hanákové z oddělení vodního hospodářství, ovzduší a památkové péče MÚ Břeclav a od RNDr. PhDr. Markéty Šantrůčkové, Ph.D. z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.
- 14. 1. 2020 finalizace Management Planu
- 6. 3. 2020 zasedání MOPS, projednání Management Planu
- 7. 4. 2020 odeslání Management Planu k dalším konzultacím členům MOPS (MŽP, AOPK, MMR, NPÚ, JMK, obce)
- 7. 5. 2020 termín na připomínky – obdrženy připomínky od Ing. arch. Věry Kučové a kol. (vedoucí oddělení s mezinárodním statutem, NPÚ), Mgr. Petra Fedora (vedoucí odboru kultury a památkové péče, KÚ JMK), Mgr. Jiřího Kmety (vedoucí Správy CHKO Pálava), Mgr. Petra Macha (vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny, KÚ JMK)
- 7. 6. 2020 finalizace Management Planu
- 27. 7. 2020 obdrženy další připomínky od Ing. arch. Naděždy Goryczkové (generální ředitelka NPÚ) a Ing. Miroslava Svobody (ředitel Lesního závodu Židlochovice LČR)
- 27. 8. 2020 finalizace Management Planu

SEZNAM ZKRATEK

A	Rakousko
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BRDM	Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.
CR	cestovní ruch
CSD	celostátní sčítání dopravy
CZ	Česká republika
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DSO	dobrovolný svazek obcí
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
ICOMOS	International Council on Monuments and Sites (Mezinárodní rada pro památky a sídla)
IDS	integrovaný dopravní systém
IOP	Integrovaný operační program 2007–2013
IROP	Integrovaný regionální operační program 2014–2020
JPÚ	jednoduchá pozemková úprava
JMK	Jihomoravský kraj
kat. úz.	katastrální území
KP	kulturní památka
KPÚ	komplexní pozemková úprava
KPZ	krajinná památková zóna
KÚ	krajský úřad
LAU	Local administrative unit (Místní správní jednotka)
LČR	Lesy České republiky, s.p.
LHC	lesní hospodářský celek
LHO	lesní hospodářská osnova
LHP	lesní hospodářský plán
LPF	lesnický půdní fond
LVA	Lednicko-valtický areál
MAS	místní akční skupina
MCLZ	Multifunkční centrum zámek Lednice
MD	Ministerstvo dopravy České republiky
MENDELU	Mendelova univerzita v Brně
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MP	Management Plan
MPR	městská památková rezervace
MPZ	městská památková zóna
MOPS	Mezioborová pracovní skupina pro LVA
MÚ	městský úřad
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NAKI	Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity

NKP	národní kulturní památka
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NPÚ, GŘ	Národní památkový ústav, Generální ředitelství
NPÚ, ÚOP	Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Brně
NPÚ, ÚPS	Národní památkový ústav, Územní památková správa v Kroměříži
NTL	nízkotlaký plynovod
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques (Nomenklatura územních statistických jednotek)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu)
OHK	okresní hospodářská komora
OPŽP	Operační program Životní prostředí 2014-2020
ORP	obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OUV	Outstanding Universal Value (výjimečná světová hodnota)
OÚ	obecní úřad
PO	ptačí oblast
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PÚR	politika územního rozvoje
RMZ	roční monitorovací zpráva
RURÚ	rozbor udržitelného rozvoje území
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SCLLD	Strategy Community-Led Local Development (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje)
SG	Steering Group
SK	Slovensko
SM	Site Manager
TEN-T	Trans-European Transport Network (transevropské dopravní sítě)
UK	Univerzita Karlova v Praze
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚS	Ústavní soud
ÚSES	územní systém ekologické stability
VN	vysoké napětí
VRT	vysokorychlostní trať
VTL	vysokotlaký plynovod
VVN	velmi vysoké napětí
VVTL	velmi vysokotlaký plynovod
ZF	Zahradnická fakulta
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje

SEZNAM PODKLADŮ A BIBLIOGRAFIE

Dokumenty uvedené odkazy přímo v textu.

DOSTÁLEK, Jiří. *Přírodní hodnoty krajinné památkové zóny Lednicko-valtický areál – krajinářsko-analytický výkres B: Specializovaná mapa s odborným obsahem*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., 2013.

KUČA, Karel, Ivan VOREL, Jiří KUPKA, Simona ŠVECOVÁ a Věra KUČOVÁ. *Metodika plánů ochrany krajinných památkových zón*. Praha: Národní památkový ústav, generální ředitelství, 2015. ISBN 978-80-7480-027-6.

KUČA, Karel, Věra KUČOVÁ, Alena SALAŠOVÁ, Ivan VOREL a Martin WEBER. *Krajinné památkové zóny České republiky*. Praha: Národní památkový ústav, 2015. ISBN 978-80-7480-045-0.

KUČOVÁ, Věra, Jiří DOSTÁLEK, Marek EHRlich, Karel KUČA a Božena PACÁKOVÁ. *Metodika tvorby standardizovaného záznamu krajinné památkové zóny*. Praha: Národní památkový ústav, generální ředitelství, 2014. ISBN 978-80-4780-022-1.

KUČOVÁ, Věra a Olga BUKOVIČOVÁ. *Světové dědictví a Česká republika: World heritage and the Czech Republic*. Praha: Národní památkový ústav, generální ředitelství, 2018. ISBN 978-80-7480-116-7.

Lednicko-valtický areál: Management plán památky světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO 2007 (verze ze dne 17. 12. 2007). Lednice: Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., 2007.

Lednicko-valtický areál: Management plán památky světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO – přílohy (verze ze dne 17. 12. 2007). Lednice: Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., 2007.

Lednicko-valtický areál: Management plán památky světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO (aktualizovaná verze ze dne 31. 12. 2012). Lednice: Biosférická rezervace Dolní Morava, 2012.

MATUSZKOVÁ, Jitka. *Kulturní krajina Lednice-Valtice: Roční monitorovací zpráva o statku zapsaném na Seznamu světového dědictví za rok 2012-2013*. Finální výstup. Brno: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, 2014.

MATUSZKOVÁ, Jitka. *Kulturní krajina Lednice-Valtice: Roční monitorovací zpráva o statku zapsaném na Seznamu světového dědictví za rok 2015*. První znění. Brno: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, 2016.

SALAŠOVÁ, Alena. *Kulturně-historické hodnoty a kompoziční jevy krajinné památkové zóny Lednicko-valtický areál – krajinářsko-analytický výkres A: Specializovaná mapa s odborným obsahem*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta, 2013.

SALAŠOVÁ, Alena, Jozef SEDLÁČEK, Lenka TRPÁKOVÁ a Hana MARTINKOVÁ KUCHYŇKOVÁ. *Metodika monitoringu stavu krajinné památkové zóny*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, 2015. ISBN 978-80-7509-359-2.

SEDLÁČEK, Jozef, Alena SALAŠOVÁ a Lenka TRPÁKOVÁ. *Metodika hodnocení vlivů na krajinné památkové zóny*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, 2015. ISBN 978-80-7509-360-8.

VAJČNER, Jiří. *Management Plan: Plán nakládání se statky zapsanými na Seznam světového dědictví*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2011. MKCRX002LTNX.

ZÁMEČNÍK, Roman. *Kulturní krajina Lednice-Valtice: Roční monitorovací zpráva o statku zapsaném na Seznamu světového dědictví za rok 2017*. Koncept k připomínkování. Brno: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, 2018.

ZÁMEČNÍK, Roman. *Kulturní krajina Lednice-Valtice: Roční monitorovací zpráva o statku zapsaném na Seznamu světového dědictví za rok 2018*. Finální znění. Brno: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, 2019.

PŘÍLOHY

- Struktura komponent statku.
- Kulturní památky v LVA.

STRUKTURA KOMPONENT STATKU

Možná struktura jednotlivých komponent statku podle výstupů projektu NAKI Ochrana a péče o historickou kulturní krajinu prostřednictvím institutu krajinných památkových zón.

Struktura statku:

- Kulturní památky:
 - národní kulturní památky,
 - kulturní památky,
- Ostatní vybrané nemovitosti:
 - architektonicky cenné stavby a jejich soubory,
 - historicky významné stavby a jejich soubory,
 - významné stavební dominanty,
 - archeologická území a naleziště.
- Urbanistické hodnoty:
 - památková rezervace,
 - památková zóna,
 - (ne)zastavěné území s urbanistickými hodnotami.
- Komponenty kulturní krajiny:
 - historické silnice a cesty,
 - rybníky, umělé vodní nádrže a související technické zařízení,
 - liniová vodní díla, úpravy vodních toků a historické vodohospodářské stavby,
 - lesy, lesoparky, obory a bažantnice,
 - zámecké parky, okrasné zahrady a ostatní parky,
 - ovocné sady, zahrady, vinice a chmelnice,
 - louky, pastviny a travní porosty,
 - orná půda, meze, členění plužiny a jiná hospodářská liniová díla,
 - montánní reliéf,
 - aleje, stromořadí, skupiny stromů a solitérní stromy,
 - hřbitovy,
 - jiné zásahy člověka v krajině,
 - zaniklé komponenty kulturní krajiny.
- Ostatní nemovitosti:
 - zastavěné území s částečně dochovanými urbanistickými hodnotami,
 - zastavěné území bez urbanistických hodnot,
 - rušivé zastavěné území a solitérní stavby,
 - nezastavěné území významné pro prostorové a vizuální vztahy,
 - ostatní nezastavěné území.
- Přírodní komponenty:
 - řeky,
 - přírodní památky,
 - reliéfní dominanty.

Prostorové vztahy a kompozice krajiny:

- krajinná dominanta,
- významný pohledový horizont,
- významný vyhlídkový body,
- místo významné veduty,
- místo významné události,
- hlavní a doplňková kompoziční osa,
- hlavní a doplňková kompoziční linie,
- hlavní a doplňková pohledová vazba,
- symbolická vazba,
- křížová nebo poutní cesta,
- vyhlídková cesta,
- významný otevřený prostor.

KULTURNÍ PAMÁTKY V LVA

Seznam nemovitých kulturních památek se stručným popisem a uvedením čísla rejstříku ÚSKP (Ústřední seznam kulturních památek) České republiky. Jedná se pouze o památky prokazatelně lokalizované v areálu LVA. Památky v obcích, jejichž katastr zasahuje do LVA pouze částečně a leží mimo areál LVA, nejsou uvedeny.

Kulturní památky v obci Lednice

Nejvýznamnější dominantou nadregionálního významu je budova zámku, která se nachází uprostřed rozsáhlého parku.

Zámek s omezením bez pozemků parc. č. 791/2, 791/3, 791/4 – číslo rejstříku ÚSKP 46546/7-1343.

Zámek čp.1 v Lednici a přilehlý park byly prohlášeny národní kulturní památkou (NKP) v roce 1995. Současnou podobu zámku určilo více stavebních fází různého stylového charakteru, jejichž vrstvení umocňuje výtvarné kvality zámku, které odrážejí dějiny objektu jako jedinečného uměleckého díla. Zámek v Lednici vznikl na místě původní renesanční vily (1570), postupně byl upravován v několika stavebních fázích v barokním slohu (1640, 1690, 1715), v klasicistním slohu (1775, 1815) do nynější novogotické podoby (okolo roku 1850). Poslední romantická přestavba uvedla zámek v Lednici do stavu odpovídajícímu atmosféře krajinného areálu. Wingelmüllerova novogotická přestavba zámku z let 1846–1855 vycházela z pocitového a nikoli vědeckého zkoumání gotiky. Právě proto vznikl specifický a neopakovatelný styl utváření zámku, který se výrazně liší od jiných, novogoticky utvářených sídel na našem území. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Jízdárna č.p. 2 tvoří nejstarší zachovanou část zámeckého komplexu v Lednici, utvářenou v raně barokním stylu. Původně byla J. B. Fischerem z Erlachu navržena jako čtyřkřídlová budova, realizována však byla v letech 1687–1699 jako trojkřídlová. Tímto dílem J. B. Fischer navazuje na tradici severoitalské stereofonní architektury, na Moravě rozvíjené i tvorbou G. T. Tencally. Na utváření portálů se patrně podílel i D. Martinelli, který v práci nahradil J. B. Fischera z Erlachu. Brány ve dvoře jsou osazeny sochami G. Giulianiho a B. Sondermayera. Těsně po roce 1789 byly dokončeny kratší trakty na čtvrté straně koníren. V západním křídle objektu jsou byty, v jižní a západní části byla provedena rekonstrukce a zřízení Multifunkčního centra. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Skleník, socha lva, socha vlka. Objekt skleníku bezprostředně přiléhá k budově zámku z jeho východní strany a současně uzavírá pravidelnou parterovou část a tvoří hranici mezi pravidelnou a krajinářsky utvářenou částí parku. Byl zkonstruován podle návrhu anglického architekta Deviena stavitelem Jiřím Wingelmüllerem v letech 1843–1845. Skleník má rozměry 92 x 13 m, výšku 7,5 m a patří k nejvýznamnějším stavbám svého druhu na evropském kontinentu. Po roce 1880 byla ve skleníku vytvořena rostlinná kompozice, která se v základním rozvržení dochovala dodnes. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Zámecký park. Historie utváření parku významně dokumentuje přeměny z jednoduché okrasné, ovocné a kuchyňské zahrady lednického zámku v 16. století a změnu renesanční zahrady v zahradu francouzského baroka (kolem roku 1660). V 18. století barokní zahrada zanikla a vznikl klasicistní park. V 19. století, pod vlivem romantismu, došlo k velkolepému přebudování parku. V letech 1805–1811 vznikl Zámecký rybník o rozloze 30,1 ha s 6 velkými a 10 malými ostrůvky a četnými romantickými stavbami, v jehož okolí byl dotvořen terén a založen park. Rozsáhlými terénními úpravami a výsadbami vzrostlých dřevin na místě vykoupených pozemků na jihovýchodní straně zámku vznikla koncem 19. století tzv. francouzská zahrada, navržena v historizující formální podobě, která se postupně vyvíjela až

do dnešní podoby. Zámecký park v Lednici, o rozloze 190 ha, představuje jedinečný doklad přírodně – krajinářského parku, založeného v sentimentálním duchu a ovlivněného romantickými úpravami, s historizující francouzskou zahradou, která byla ovlivněna v konečné fázi tvorby anglickými formálními úpravami zahrad. V utváření parku jsou patrné vlivy anglické krajinářské školy („Capability“ Brown, H. Repton) a významných německých tvůrců (J. H. Pückler) a významné tvůrčí a technické schopnosti B. Petriho. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Minaret. Objekt, který svým tvarem napodobuje turecké stavby, postavil architekt Joseph Hardtmuth v letech 1798 až 1802, byl následně stavebně upraven v letech 1805-1811. Jde o první romantickou stavbu 19. století na našem území, tvořící významný kompoziční a orientační bod zámeckého parku. Interiéry v patře jsou umocněny orientálními freskami a mozaikovými podlahami, na fasádě jsou umístěny citáty z koránu. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Torzo akvaduktu s objektem umělé jeskyně. Akvadukt je romantickou stavbou, vybudovanou architektem Josephem Hardtmuthem v letech 1805-1811. Objekt stylově napodobuje římský vodovod. Akvadukt se uplatňuje v pohledech v prostoru parku a dotváří jeho romantickou atmosféru. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Maurská vodárna čp. 433. V budově, postavené stavitelem Josefem Uelebacherem v roce 1800 na břehu zámecké Dyje, bylo umístěno zařízení, přečerpávající vodu z Dyje na zavlažování parkových ploch. V roce 1836 byla přestavěna do dnešní podoby. Stavba je bohatě dekorována arabeskami s motivy rostlin. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Čínský pavilon. Stavba se nachází na ostrově v Růžovém rybníku v zámeckém parku. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Hubertova stodola. Stavba byla pro svůj havarijný stav rozebrána, na místě zůstaly zachovány pouze základy a zdivo. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Fara čp. 67. Budova naproti vchodu do kaple. Ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Lednice na Moravě.

Socha Dia, socha Hery, socha Flory, aleg. socha stavebnictví, aleg. sochy umění, kašna, žardoniéry I-III, Lavice I-IV vč. dvojice váz, váza s dřínem, vázy I-III. Sochy, vázy a drobné architektonické prvky na parteru, nejvýraznější z nich je kašna. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

V obci Lednice se nachází několik významných historizujících objektů, nebo jejich souborů, které dotvářejí identitu sídla. K nejvýznamnějším patří objekty na náměstí, budova radnice, budova dnešní pošty, budova dnešní školy, objekty bývalého hospodářského statku (Meierhof), budova nádraží apod.

Socha sv. Jana Nepomuckého číslo rejstříku ÚSKP 23723/7-1376. Socha v parčíku na křižovatce ulic Mikulovská a Čechova. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Kašna číslo rejstříku ÚSKP 18937/7-1377. Kašna na náměstí. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Měšťanský dům č.p. 65 číslo rejstříku ÚSKP 20661/7-1367. Budova hotelu Mario na rohu náměstí. V soukromém vlastnictví.

Měšťanský dům č.p. 66 číslo rejstříku ÚSKP 23898/7-1368. Budova Zámeckého hotelu. V soukromém vlastnictví.

Měšťanský dům č.p. 68 číslo rejstříku ÚSKP 25921/7-1369. Budova v současnosti využívána jako Informační centrum. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Měšťanský dům č.p.69 číslo rejstříku ÚSKP 17355/7-1370. V současnosti vinotéka a sídlo Biosférické rezervace Dolní Morava v 1. patře. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Radnice č.p. 70 číslo rejstříku ÚSKP 33964/7-1366. Radnice – sídlo obecního úřadu, kino, zasedací místnost a obřadní síň, restaurace. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Měšťanský dům č.p. 71 číslo rejstříku ÚSKP 19234/7-1371. Budova pošty. Ve vlastnictví České republiky, právo hospodařit s majetkem státu Česká pošta s.p.

Měšťanský dům č.p. 72 číslo rejstříku ÚSKP 27113/7-1372. Dům v parku sloužící jako zázemí zahradnictví a byt zahradníka. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – NPÚ.

Železniční stanice č.p. 336 číslo rejstříku ÚSKP 37856/7-1375. Ve vlastnictví ČR – příslušnost hospodařit s majetkem státu – Správa železniční dopravní cesty.

Měšťanský dům č.p. 361 číslo rejstříku ÚSKP 31534/7-1373. Budova naproti 1. stupni ZŠ v současné době využívána jako bytový dům pro učitele. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Základní škola č.p. 365 číslo rejstříku ÚSKP 26574/7-1374. Budova 1. stupně základní školy. Ve vlastnictví Obce Lednice.

Kaple sv. Cyrila a Metoděje číslo rejstříku ÚSKP 35105/7-1379. Kaple při silnici Lednice – Mikulov. Ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Lednice na Moravě.

Boží muka číslo rejstříku ÚSKP 23388/7-1179. K.ú. Nejdek u Lednice.

Boží muka číslo rejstříku ÚSKP 37075/7-1584. K.ú. Nejdek u Lednice.

Vodní mlýn č.p. 17 číslo rejstříku ÚSKP 100720. Vodní mlýn v Nejdku. V soukromém vlastnictví.

Obelisk architektonické sochařské dílo číslo rejstříku ÚSKP 37611/7-1351. Významná struktura, která se nachází stranou hlavního zájmového, a tedy nejatraktivnějšího území LVA v lužní krajině, dnes využívané jako soukromá obora Obelisk. Stavba byla postavena architektem Josephem Hardtmuthem v roce 1798. Je připomínkou mírové smlouvy, uzavřené mezi Rakouskem a Francií v městečku Campo Formia v roce 1797. Název Facka používaný mezi místními obyvateli odkazuje na starou legendu.

Lovecký zámeček č.p. 436 číslo rejstříku ÚSKP 87451/7-134. Stavbu umístěnou u cesty z Lednice na Janohrad navrhl a realizoval architekt Joseph Hardtmuth v létech 1805–1806. V minulosti sledovalo panstvo z otevřené galerie zámečku průběh honů, které se odehrávaly na okolních lukách. V soukromém vlastnictví.

Rybniční zámeček č.p. 437 číslo rejstříku ÚSKP 87452/7-1347. Stavba byla postavena architektem Josephem Hardtmuthem v létech 1814–1816 na návrší nad Prostředním rybníkem. Je zasazena do parkově utvářeného prostoru. V soukromém vlastnictví.

Kulturní památky ve městě Valtice

Město Valtice z historického hlediska patří k nejstarším sídlům v území, se zchovalou urbanistickou strukturou a četnými historickými objekty, z nichž je nejvýznamnější zámek s rozsáhlým parkem.

Zámek č.p. 1, číslo rejstříku ÚSKP 28865/7-1748. Zámek ve Valticích a park byly prohlášeny národní kulturní památkou v roce 1995. Zámecký komplex ve Valticích tvoří architektonicky komponovaný uzavřený areál, který vznikl během 17. století na místě staršího renesančního sídla. Téměř čtvercový dvůr je obklopen křídly, k nimž jsou připojeny dva delší trakty, tvořící čestný dvůr, vymezený konírnami a jízdárnou. Ve stavebním vývoji valtického zámku otiskly svůj rukopis významné osobnosti

architektonické tvorby, D. Martinelli, A.Ospell, A. Beduzzi, O. a J. Erna a A. E. Martinelli a pravděpodobně i J. B. Fischer z Erlachu. Ve vlastnictví ČR, právo hospodaření s majetkem státu NPÚ.

Zámek č.p. 1 – zámecká budova.

Park. Zámecká zahrada za zámkem byla založena v roce 1727 a budována v polovině 18. století. Její součástí bylo přírodní divadlo a bohatá sochařská výzdoba. Fragmenty postav z antické mytologie, sfingy a vázy jsou dosud zachovány. Začátkem 19. století byla zahrada rozšířena a přebudována v přírodně – krajinářský park s dalekými průhledy, zejména v ose zámeckého průčelí. Během 19. století byl park rozšířen na jihovýchodní svahy zámeckého návrší. Romantický prvek v parku představuje umělá jeskyně „Peklo“. V areálu parku se nachází Žabí sklep. Dnes je park o rozloze 23 ha, který na rozdíl od Lednického parku využívá především přirozené modelace terénu, upraven v tzv. anglickém stylu jako přírodní park. Náznak pravidelné geometrické zahradní úpravy je v části přiléhající k průčelí zámku. V osmdesátých letech byla v ose tzv. Triumfální cesty založena reminiscence pravidelné zahrady. Park je obohacen o umělecká sochařská díla, umístěna podél procházkových tras.

Vstupní objekt s bránou. Vstup z náměstí Svobody. Budova.

Předzámčí se sochami Herkula I a II. Parter před vstupem do zámku.

Divadlo.

Socha Herkula, sochy sfing I-II, socha hrajícího hochy, sochy hochy I-II, vázy I-II.

Historické jádro města Valtice vznikalo postupně z osady v podhradí. Dnes představuje hodnotný soubor staveb zámeckých měšťanských a sakrálních, jenž dokládá vývoj sídla od raného středověku až podnes.

Kostel Nanebevzatí Panny Marie číslo rejstříku ÚSKP 25975/7-1761. Dominantou náměstí a širšího krajinného celku je farní kostel, postavený v letech 1631-1671 staviteli G. G. Tencallou a O. Ernou. Původním urbanistickým záměrem tvůrců bylo spíše začlenění kostela do zdejšího souboru zámeckého sídla než do prostoru města. Kostel je originální památkou manýristické a raně barokní sakrální architektury na Moravě. Ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Valtice.

Klášter Milosrdných bratří – klášter, klášterní špitál, Jubilejní nemocnice, sousoší Ukřižování, kostel sv. Augustina, klášterní dvůr, socha sv. Jana z Boha číslo rejstříku ÚSKP 47005/7-1762. Významný památkový soubor staveb utváří nemocnice a klášter Milosrdných bratří s kostelem sv. Augustina. Stavební historie začíná v roce 1605 a vrcholí v období 1662-1673. Ve vlastnictví Jihomoravského kraje, hospodaření Nemocnice Břeclav p.o. a ve vlastnictví Českomoravská provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří.

Klášter františkánský č.p. 104, číslo rejstříku ÚSKP 33663/7-1765. Budova na rohu ulic Hradební a Sobotní. Ve vlastnictví Jihomoravského kraje, hospodaření s majetkem kraje Střední odborná škola vinařská a Střední odborné učiliště zahradnické, Valtice.

Špitál milosrdných sester č.p. 166, číslo rejstříku ÚSKP 15976/7-1766. Ve vlastnictví města Valtice.

Radnice č.p. 21, číslo rejstříku ÚSKP 50144/7-8863. Ve vlastnictví města Valtice.

Měšťanský dům č.p. 3, 4, 8, číslo rejstříku ÚSKP 34321/7-1767. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu Národní zemědělské muzeum – č.p. 8, Ve vlastnictví města Valtic – č.p. 4 a v soukromém vlastnictví č. p. 3.

Viniční dům č.p. 48, číslo rejstříku ÚSKP 18662/7-7153. V soukromém vlastnictví.

Viniční dům č.p. 49, číslo rejstříku ÚSKP 45260/7-7154. V soukromém vlastnictví.

Fara č.p.5., číslo rejstříku ÚSKP 104688. Ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Valtice.

Městské opevnění. Jen v dosahu zchovalých hradeb – různá parcelní čísla. Číslo rejstříku ÚSKP 18062/7-1770. Různí vlastníci.

Sloup se sochou p. Marie. Na nám Svobody, číslo rejstříku ÚSKP 20365/7-1772.

Kašna. Na nám Svobody, číslo rejstříku ÚSKP 19417/7-1777.

Socha sv. Jana Nepomuckého, číslo rejstříku ÚSKP 14446/7-1776.

Výklenková kaplička – poklona. Číslo rejstříku ÚSKP 30328/7-1780. Kaplička u vstupu do areálu parkové úpravy okolí zámečku Belvedere.

Kašna Neptunova. Ulice Sklepní, číslo rejstříku ÚSKP 40025/7-1778.

Socha sv. Jana Nepomuckého. Ulice Sobotní, číslo rejstříku ÚSKP 90721/7-1765.

Boží muka. Číslo rejstříku ÚSKP 35983/7-1782.

Boží muka. Číslo rejstříku ÚSKP 46612/7-1781.

Zámek Belvedere č.p. 359 číslo rejstříku ÚSKP 25475/7-1757. Zámeček se nachází západně od hlavní spojnice mezi Valticemi a Lednicí, na vyvýšeném místě při výjezdu z Valtic. Stavba ve tvaru oktagonu se dvěma postranními jednopatrovými křídly se ukrývá mezi stromy v přírodně krajinářském parku. Navrhl a postavil ji v letech 1802–1806 architekt Joseph Hardtmuth. V minulosti sloužila jako reprezentativní letní pavilón pro návštěvy knížete Jana Josefa I. a byla také bažantnicí. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu NPÚ.

Kaple – chrám Diany – Rendez-vous č.p. 361, číslo rejstříku ÚSKP 34384/7-1759. Návrh architekta Josepha Hardtmutha realizoval v letech 1812–1813 architekt Joseph Kornhäusel. Monumentální stavba, zasazená do prostředí lesní mýtiny, byla pravděpodobně inspirovaná stavbou Triumfálního oblouku v Paříži. Empírový monument je zasvěcen bohyni lovu – Dianě. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu NPÚ.

Kaple svatého Huberta číslo rejstříku ÚSKP 33244/7-1760. Poslední neogoticky utvářenou stavbu v krajině představuje kaple, zasvěcena patronu lovců, svatému Hubertovi. Nachází se na lesní mýtině, v intimním prostoru lesa, mezi Valticemi a Charvátskou Novou Vsí. Trojosá stavba s hrotitými arkádami a uprostřed se sochou světce na podstavci je zastřešena jehlancovou střechou završenou křížem. Stavbu realizoval stavitel Johan Heidrich v roce 1855, podle návrhu architekta Georga Wingelmüllera. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu NPÚ.

Kolonáda číslo rejstříku ÚSKP 46242/7-1758. Tato monumentální stavba byla vystavěna jižně od Valtic, na nejvyšším místě LVA v letech 1810-1817 významným stavitelem Valtic Josephem Poppelackem, podle návrhu Josepha Hardtmutha. Inspirací mu pravděpodobně posloužila podobná, ranější stavba ve vídeňském Schönbrunnu. Stavba uzavírá jižní pohledový horizont v LVA a vytváří významnou dominantu areálu, ze které je možné celý areál přehlédnout.

Kulturní památky v obci Hlohovec

Zámek – zámeček Hraniční Hlohovec č.p.1 číslo rejstříku ÚSKP 36467/7-1245. Klasicistní objekt Hraničního zámečku byl navržen architektem Josephem Kornhäuselem a postaven v letech 1826–1827 Josephem Poppelackem na západním břehu Hlohoveckého rybníka na okraji obce Hlohovec. Jméno

stavby je odvozeno od skutečnosti, kdy v minulosti středem budovy procházela zemská hranice mezi Moravou a Rakouskem. Od zámečku jsou vedeny pohledy přes celou rybníční soustavu k Apollonovu chrámu. V soukromém vlastnictví.

Kostel sv. Bartoloměje číslo rejstříku ÚSKP 14202/7-1246. Kostel tvoří dílčí architektonickou dominantu prostoru, pohledově se uplatňuje i z parkově upravených ploch okolo Lednických rybníků – v tomto případě z ploch přiléhajících k obci na jižním břehu Hlohoveckého rybníka. Ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Valtice.

Boží muka číslo rejstříku ÚSKP 44867/7-1248.

Socha sv. Floriána číslo rejstříku ÚSKP 38821/7-1247.

Kulturní památky v katastru Charvátská Nová Ves

Zemědělský dvůr Nový dvůr č.p. 100 číslo rejstříku ÚSKP 32677/7-1283. Tato stavba je dokladem estetického cítění Liechtensteinů, které přispělo i k dokonalému tvarovému utváření objektů, sloužících k ryze praktickým a hospodářským účelům. Empirovou strukturu, určenou k chovu hospodářských zvířat a k ubytování zaměstnanců, navrhl v letech 1809–1810 architekt Joseph Hardtmuth. Přístavbu ve tvaru úlu – rotundu projektoval architekt Franz Engel. Dnes je komplex využíván k chovu koní. V soukromém vlastnictví.

Letohrádek chrámek Tří Grácií číslo rejstříku ÚSKP 20010/7-1281. Klasicistní strukturu ve tvaru polorondelu postavil v letech 1824–1825 Joseph Poppelack podle návrhu architekta Franze Engela. V nikách jsou umístěny alegorické sochy umění a věd od sochaře Josepha Kliebera. Ústřední sousoší Tří Grácií bylo umístěno původně v Lednickém zámeckém parku a je dílem sochaře Martina Fischera. V soukromém vlastnictví.

Letohrádek Apollonův chrám č.p. 196 číslo rejstříku ÚSKP 39562/7-1280. Apollonův chrám byl postaven v empírovém slohu v letech 1817-1819 na písčitých půdách nad Mlýnským rybníkem, knížecím architektem Josephem Kornhäuselem. Stavba vychází z dórského portiku o osmi sloupech v průčelí. Pavilon se čelní fasádou obrací k západu a zachytává poslední paprsky zapadajícího slunce, dopadající na reliéf s vyobrazením boha Apollona na slunečním vozu. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu NPÚ.

Kulturní památky ve městě Podivín

Zámek Janův hrad č.p. 348 číslo rejstříku ÚSKP 36133/7-1646. Je romantickou napodobeninou středověké zříceniny, která byla postavena v letech 1807-1810 architektem Josephem Hardtmuthem, v zákrutách dyjských ramen poblíž Lednice. Půdorys tvoří čtyři nárožní věžovité útvary, které vymezují čtvercový dvůr. Průčelní trakt zabírá velký sál a přilehlé místnosti, opatřené nástěnnými malbami. Ve vlastnictví ČR, právo hospodařit s majetkem státu NPÚ.

Kulturní památky ve městě Břeclav

Zámek – zámeček Pohansko č.p. 206 číslo rejstříku ÚSKP 19654/7-1160. Zámeček se nachází v nivě řeky Dyje, v malebně utvářených lužních lesích a je oblíbeným výletním místem obyvatelů nedaleké Břeclavi i cykloturistů, projíždějících zdejší stezky. Klasicistní zámeček byl postaven v letech 1810–1812 na zbytcích pevnostního valu někdejšího velkomoravského osídlení, které se zde nacházelo na přelomu 8. a 9. století. Stavba zámečku byla navržena architektem Josephem Hardtmuthem a byla pravděpodobně dokončena Josephem Kornhäuselem. Zámeček byl využíván k loveckým účelům, dnes

se v něm nachází expozice věnovaná významnému období osídlení právě z období Velkomoravské říše. Objekt je ve vlastnictví města Břeclav, a využívá jej k svým aktivitám Galerie města Břeclav.

Zámek – zámeček Lány číslo rejstříku ÚSKP 25379/7-1161. Další stavbou, nacházející se na rozsáhlých loukách obory lužního lesa, jihovýchodně od Břeclavi, je zámeček Lány, postavený v létech 1810–1812 architektem Josephem Hardtmuthem. Tato stavba je momentálně rekonstruována. V soukromém vlastnictví.

Hradiště Pohansko číslo rejstříku ÚSKP 22702/7-1169. Areál archeologického naleziště hradiště z dob Velké Moravy – pozůstatky dvou kostelů a pohřebiště, dosud výrazný mohutný obranný val.

Ostatní stavby ovlivňující vzhled LVA – mimo areál

Území, které rod Lichtenštejnů ovlivňoval po dlouhá léta, přesahuje současné vymezené hranice LVA. Stopy činnosti jednotlivých vládnoucích knížat a doklady invence jejich architektů a stavitelů je možné sledovat v krajině a v sousedících městech a obcích.

Několika významnými památkami se pyšní i Břeclav a její městské části. Za zmínku určitě stojí farní kostel Navštívení Panny Marie/Povýšení svatého kříže v Poštorné, který je dokladem činnosti stavitele Karla Weinbrennera a rovněž zručnosti mistrů z továrny na výrobu keramiky v Poštorné, kterou založili Liechtensteinové v roce 1867. Zajímavou památkou je Břeclavský zámek, postavený už ve středověku, který prošel několika stavebními úpravami až do dnešní podoby, na které se svým rukopisem podepsal architekt J. Wingelmüller.

Významný vliv na vzhled LVA má rovněž kostel svatého Petra a Pavla v Podivíně, jehož věž je pohledově uplatňována ze zámeckého parku v Lednici (nebo i z horních pater zámku v Lednici).

Drobné stavby v LVA

V prostorách lužního lesa, v krajině polní, lesní a v blízkosti sídel se nachází celá řada historických hospodářských staveb, připomínajících významný osvícený rod Lichtenštejnů, ale rovněž upomínající na každodenní život a tradice zdejších obyvatel.

Jsou to například dílčí technické prvky (vodárna u Novodvorské aleje, budova nad Červenou studánkou, tzv. forele – nádrže pro pstruhy – u Allahových rybníků apod), sakrální stavby (kaple sv. Trojice u silnice k Mikulovu, kaple sv. Anny u Ladenské aleje, boží muka u polních cest). Jako významné stavby z lichtenštejnských dob mohou být považovány i hájenky u Valtic, Poštorné, v Kančí oboře, stavby hospodářského zázemí u Loveckého zámečku, Rendez-vous, Kaple sv. Huberta, Apollonova chrámu – patrný styl s využitím materiálů poštorenské keramiky.

Zaniklé stavby

Zvláštní pozornost si zasluhují zaniklé stavby a technické prvky v LVA. Týká se to zejména Katzelsdorfského saletu v blízkosti státní hranice a obce stejného jména na rakouské straně. Dále je možné připomenout Obelisk na polovině cesty mezi Lednicí a Valticemi v katastru obce Hlohovec. Tyto dvě stavby mají dost příznivců a je možné, že se v budoucnu podaří alespoň dílčí obnova – reminiscence na zaniklé stavby. I když obelisk v Bezručově aleji zanikl již v 19. století, jeho případná nová výstavba – reminiscence by nenarušila současný krajinný ráz.

Další ze zaniklých staveb – Gloriet v Bořím lese, na křižení Věžové a Příčné aleje – by mohla být pouze připomenuta jako vyhlídkové místo Věžovou alejí na minaret.

Zanikající technické prvky

Zajímavým technickým prvkem je Kačenárna na katastru obce Ladná. Systém vodních nádrží je dosud patrný na mapách a leteckých snímcích jako osově souměrný, téměř kosočtverečný útvar. Byl tvořený rybníky, hrázemi a na nich vedoucími alejemi. Obnova tohoto prvku je velmi komplikovaná z hlediska majetkoprávních vztahů – příliš mnoho drobných vlastníků.